

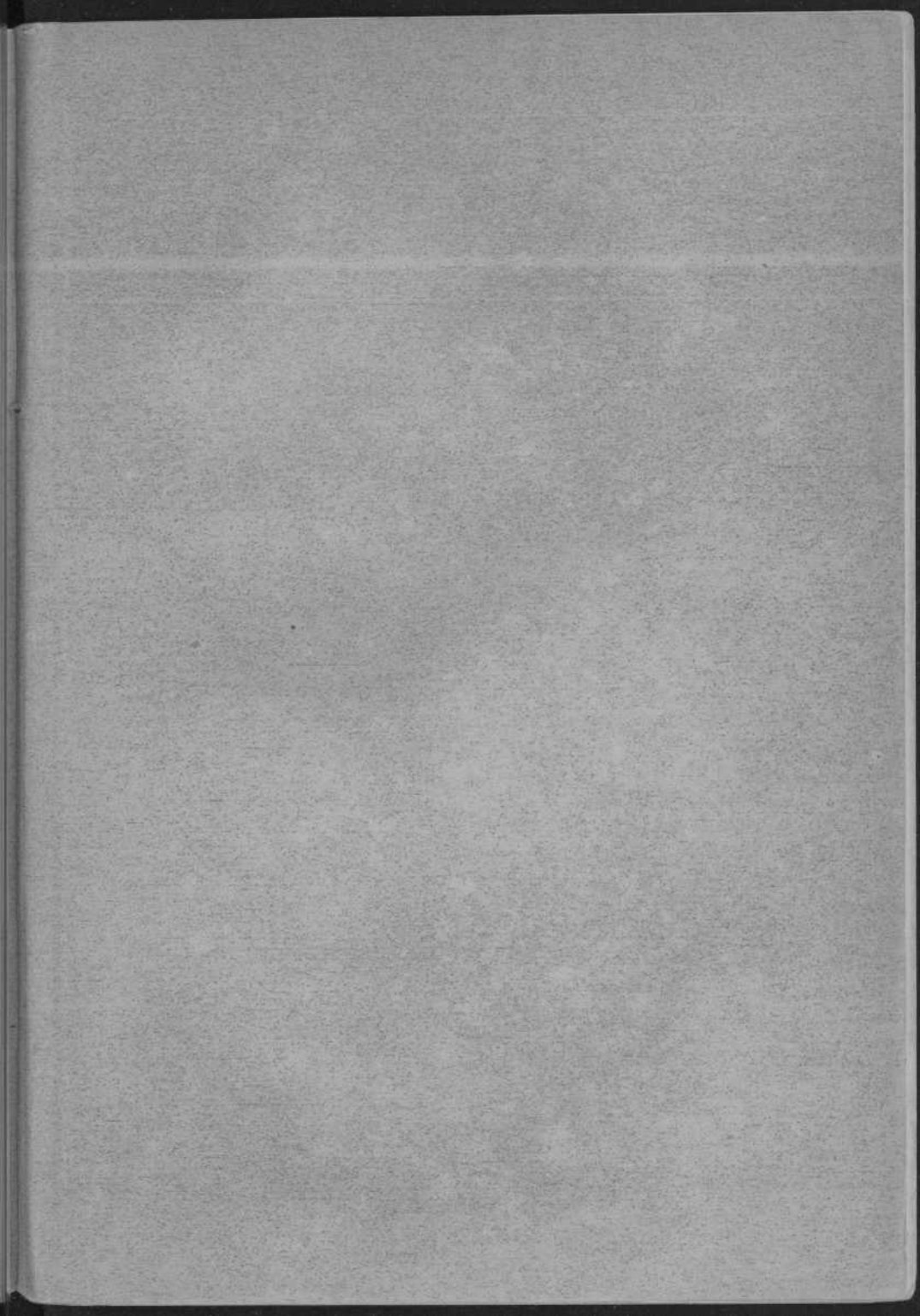
848

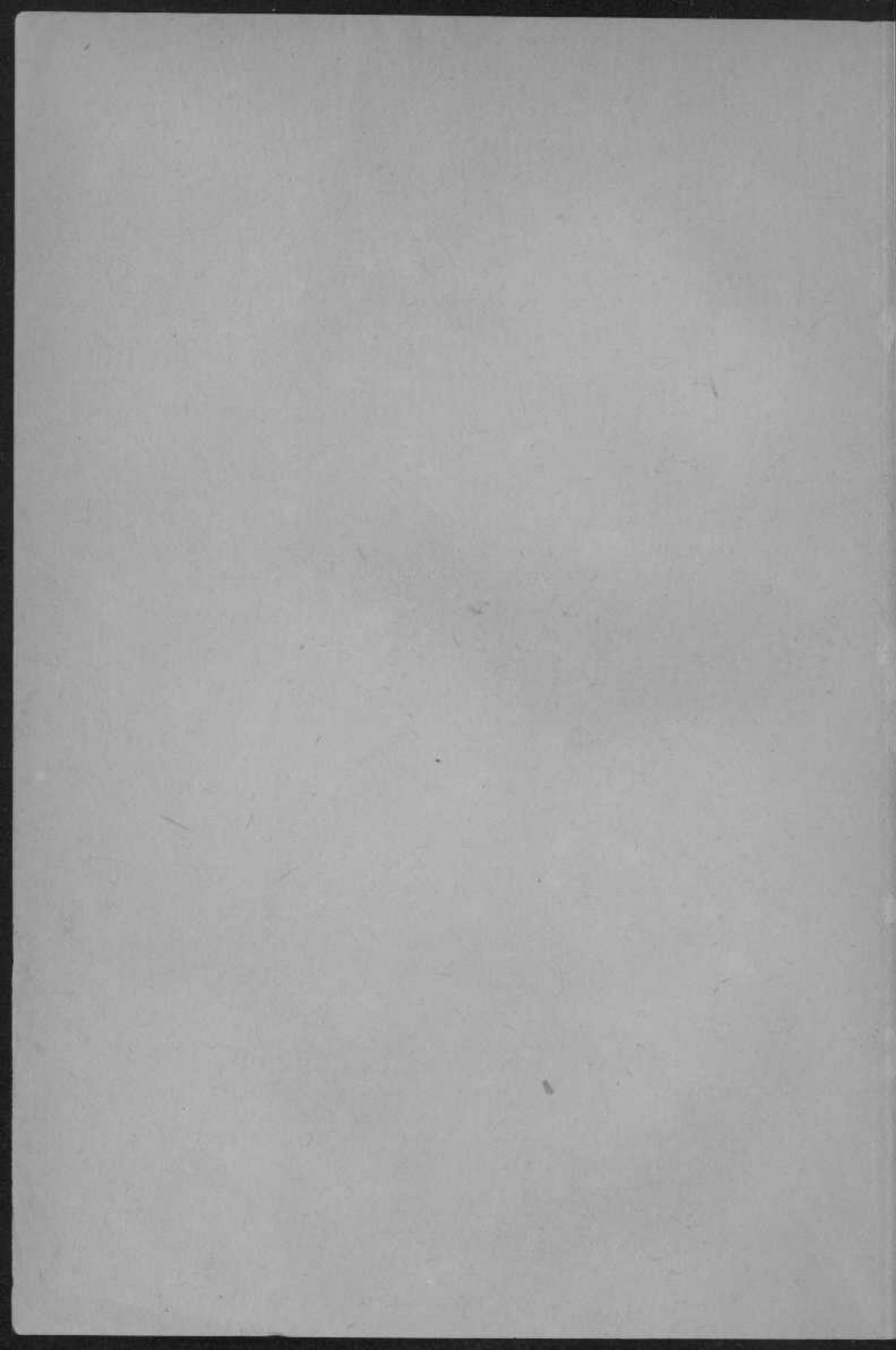
G44.

RIJKSUNIVERSITEIT LEIDEN

0599 3519

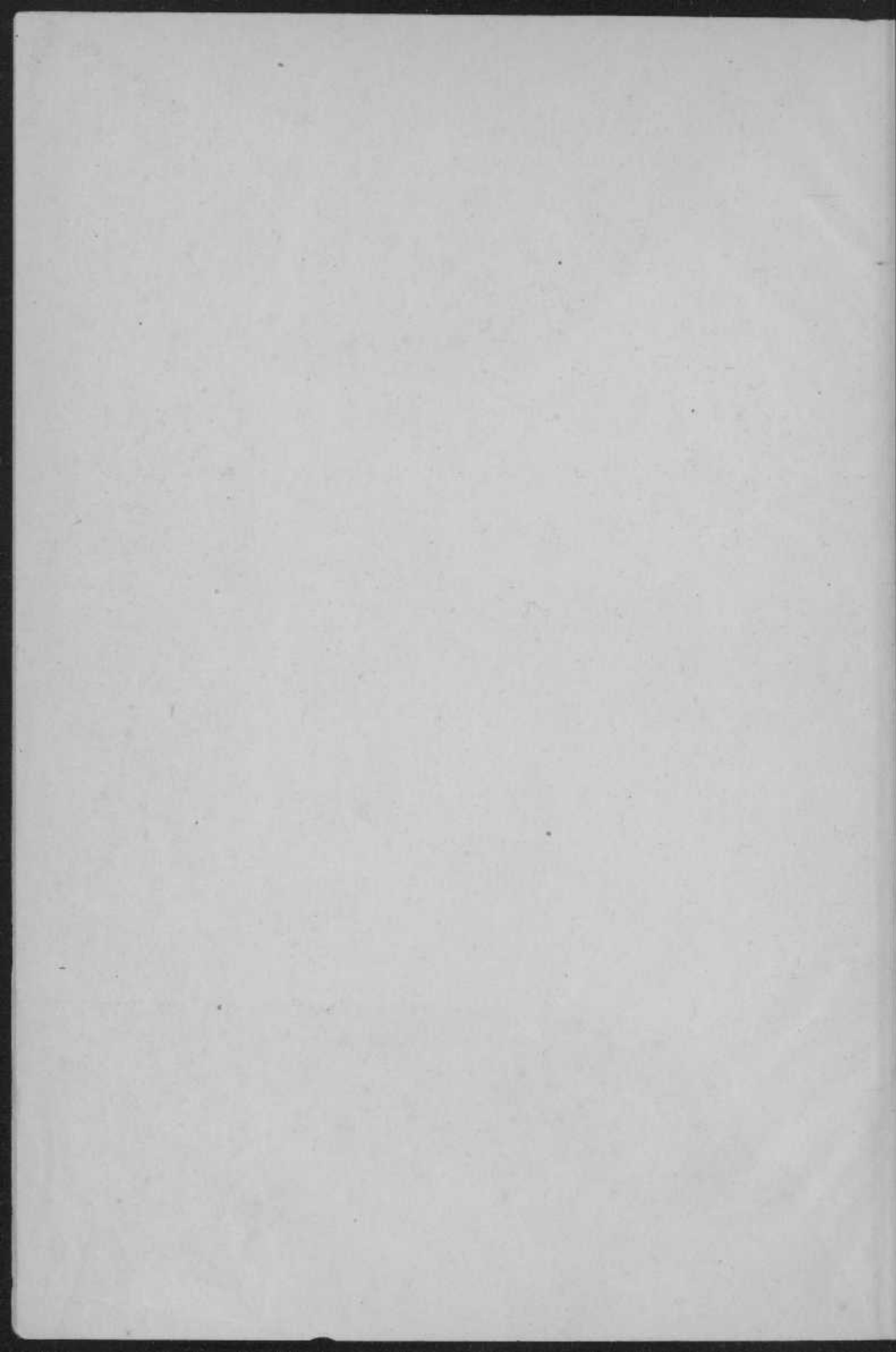

Over the Inn

THE LITTLE

PAUL PLAMOTA

TO ISRAELI.

SE'IMO

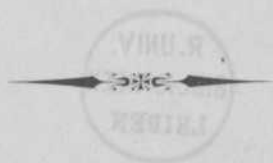
SURA LAOLITA

x

NTAU PIAMOTA

PAI

TO ISRAELI.

NAPEKIUKI WA'A NTUA
ANU MAMPAKASEMPO
SURA MPUE ALA,
RI MASINA I FIRMA P. W. M. TRAP
RI LIPU LEIDEN (TANA BALANDA),
RI TA'U 1907.

094/50

BIJBELSCHE GESCHIEDENISSEN

UIT HET

OUDE TESTAMENT

IN DE BARE'E-TAAL (MIDDEN-CELEBES),

UITGEGEVEN DOOR HET

NEDERLANDSCH BIJBELGENOOTSCHAP TE AMSTERDAM,

GESCHREVEN DOOR

N. ADRIANI,

LITT. IND. DR., AFGEVAARDIGDE VAN HET NED. BIJBELGENOOTSCHAP OF MIDDEN-CELEBES.

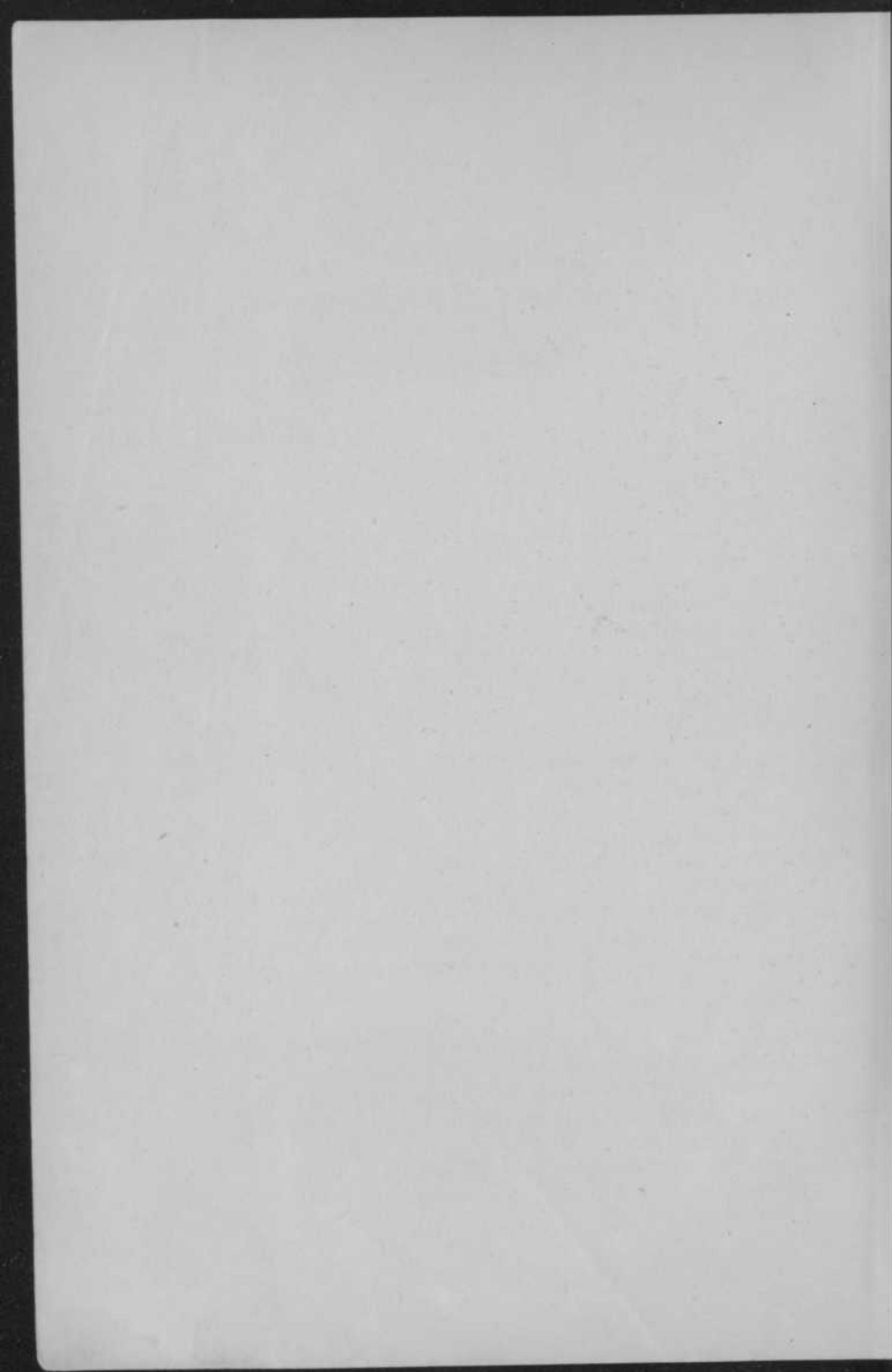
LEIDEN, FIRMA P. W. M. TRAP

1907.

Faint mirrored text at the bottom of the page, likely bleed-through from the reverse side.

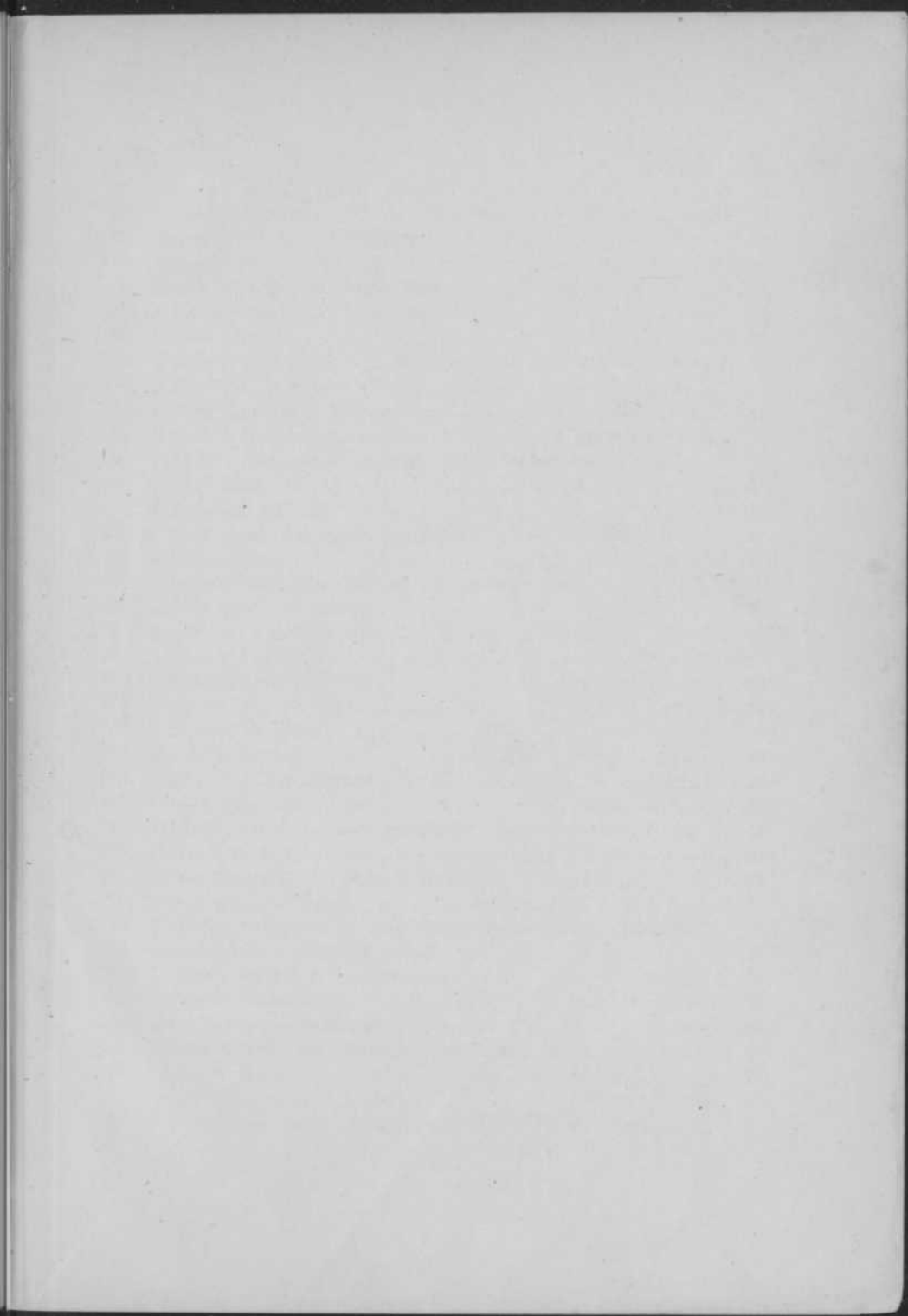
Al. 250
Lanta
235 wavy
joga
326. matrifalae.

PODEDE WA'A LAOLITA RI RA NTJURA SE'I.

Laolita anu ka-	Rauki ri take ngkaratasa anu ka-
1. Papewali ndunia	1
2. Sala nTau Piamota ri Pue Ala	3
3. I Kai mampepate tua'inja	5
4. Wawo ndunia nasambori ue.	6
5. Banua Toaja ri Babeli	9
6. Laolita i Burahima	10
7. To Sodomo napekakaika i Burahima ri Pue Ala	12
8. Kagonu lipu nTo Sodomo pai Gumora	14
9. Laolita i Sumaila.	16
10. Kajoa ndaja i Burahima ri Pue Ala.	16
11. Porongo i Saki	18
12. I Saki pai ananja.	21
13. Pelindja i Jako ri tana Samu	24
14. Karoo ² i Jako ri tana Samu.	26
15. Pomberata i Jako pai i Esau.	29
16. I Jusupu napobalu ntukakanja	31
17. I Jusupu ri tana Masiri	33
18. I Jusupu ri ra ntarunggu	34
19. I Jusupu napekitima i Datu ri Masiri	36
20. Pomberata i Jusupu pai wa'a ngkasangkomponja	39
21. Napatongawa i Jusupu ri wa'a ngkasangkomponja kasi'anjamo i Jusupu	41
22. Pelimba i Jako ri tana Masiri	45
23. Pampoana i Nabi Musa	47
24. I Nabi Musa ndapeboo mPue Ala	50
25. I Musa pai i Haruni ri suara i Datu Pirao	52
26. Palai nTo Isaraeli ungka ri tana Masiri.	55
27. Pelindja nTo Isaraeli ri Pada Bone	58
28. Padika mPue Ala anu sampuju ri To Isaraeli	60
29. Panjomba nTo Isaraeli ri ana djapi wujawa	62

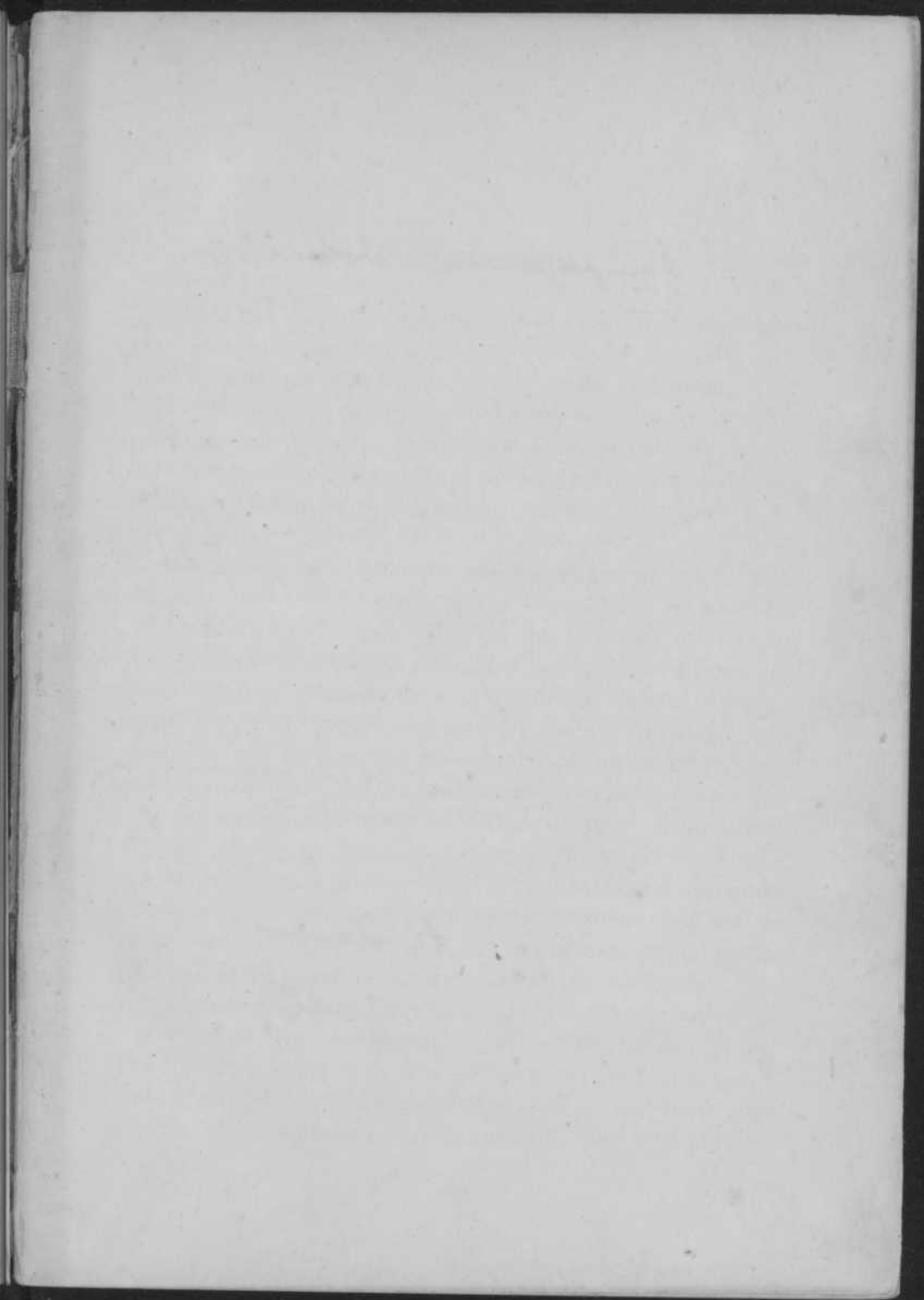
Laolita anu ka-	Raunki ri take ngkaratasa anu ka-
30. Songka mPue Ala sa'e ri To Isaraeli	64
31. Djaja mpanjomba nTo Isaraeli ri Pue Ala	65
32. Wa'a mposusa nTo Isaraeli	68
33. Wa'a mposusa nTo Isaraeli	70
34. Pelindja nTo Isaraeli ndjo'u ri tana Kana'a.	71
35. Tau sampuju pai radua napokau i Musa ndjo'u padaso.	73
36. Pelewa i Kora, i Data pai i Abira	75
37. Ue napapebete i Nabi Musa ri watu	77
38. Ule gala nawangu i Nabi Musa	78
39. Laolita i Bila	79
40. Kapate i Haruni pai i Musa	81
41. Tau radua ndeku padaso ri lipu Jeriko	83
42. Kasua nu lipu Jeriko.	85
43. Kasua nu lipu Ai.	86
44. Pokira ² nTo Gibeo	87
45. Kapate i Josua	90
46. I Tadulako Debora	91
47. I Tadulako Djideo	93
48. Poiwali i Djideo pai To Midjea	95
49. I Tadulako Jipeta.	96
50. I Tadulako Simeso	98
51. Kapate i Simeso	102
52. Laolita i Ruti.	105
53. I Eli pai i Samueli	107
54. Peti m Pue Ala napamuru nTo Pelisiti.	110
56. I Mokole Saulu	113
57. Kanawu i Saulu	115
58. I Daudi nalanti i nTjemueli	117
59. I Daudi mampepate i Golia	118
60. I Daudi naduduki i nTjaulu	120
61. Pobale i Daudi pai i Jonata	122
62. Kapuru ndaja i Daudi ri Saulu	124
63. I Daudi pai i Abigai	125
64. I Saulu napokapuru wo'u i Daudi	128
65. Kapate i nTjaulu.	129
66. I Daudi mantangisi i Saulu pai i Jonata	131
67. I Daudi mokole nTo Isaraeli	133
68. Sala i Daudi ri Pue Ala	135
69. Kabaleparu i Abisalo ri papanja i Daudi	137
70. Poimba i Daudi To Isaraeli	140

Laolita anu ka-	Ranki ri take ngkaratasa anu ka-
71. Kapate i Mokole Daudi	141
72. I Mokole Solema	142
73. Pawangu mBanua mPanjomba	144
74. Kapate i Mokole Solema	146
75. Poga'a nTo Jahudi pai To Isaraeli	148
76. I Mokole Jerobea.	150
77. I Nabi Elia	151
78. I Mokole Aha pai i Nabi Elia	152
79. I Nabi Elia ri buju Sinai.	155
80. I Nabo napepate i Mokole Aha	157
81. Kapate i Mokole Aha saana	158
82. Pepone i Nabi Elia ri Suruga	159
83. I Nabi Elisa	160
84. I Tadulako Na'ama	162
85. I Nabi Elisa nalapasaka nu Mala'eka	164
86. I Mokole Jora	166
87. Kapate i Nabi Elisa. Kagero nu lipu Samaria	169
88. Laolita i Nabi Jona	171
89. Laolita wa'a mokole nTo Jahudi	173
90. Laolita i Atalia	175
90. I Mokole Sikia	177
91. Kadju'a i Mokole Sikia pai ka'osanja	181
92. I Mokole Manasa.	183
93. I Mokole Josia	184
94. Kagero nu lipu Jerusale.	186
95. Laolita i Danieli	190
96. Pangipi i Datu ri Babeli napeolaka i Danieli	191
97. Bale i Danieli tatogo nakariani nu mala'eka ri ra apu.	194
98. Sandjajapa pangipi i Datu ri Babeli	196
99. Kasua nu lipu Babeli	198
100. I Danieli nakariani nu mala'eka ri wajau kare'e ntjinga	200
101. Pewalili nTo Jahudi ri Jerusale.	202
102. Laolita i Seteri	205
103. I Pandita Matatia.	211
104. Kakodje i Juda, ana i Matatia	212
105. Kapate i Juda. To Jahudi napopalili nTo Roma	214
106. Laolita i Ajubi	215

141	1. Introduction
142	2. Theoretical background
143	3. Research objectives
144	4. Research methodology
145	5. Data collection
146	6. Data analysis
147	7. Results
148	8. Discussion
149	9. Conclusion
150	10. References
151	11. Appendix
152	12. Bibliography
153	13. Glossary
154	14. Index
155	15. Summary
156	16. Acknowledgements
157	17. Declaration
158	18. Certificate
159	19. Curriculum Vitae
160	20. List of Figures
161	21. List of Tables
162	22. List of Abbreviations
163	23. List of Symbols
164	24. List of Equations
165	25. List of References
166	26. List of Bibliography
167	27. List of Glossary
168	28. List of Index
169	29. List of Summary
170	30. List of Acknowledgements
171	31. List of Declaration
172	32. List of Certificate
173	33. List of Curriculum Vitae
174	34. List of List of Figures
175	35. List of List of Tables
176	36. List of List of Abbreviations
177	37. List of List of Symbols
178	38. List of List of Equations
179	39. List of List of References
180	40. List of List of Bibliography
181	41. List of List of Glossary
182	42. List of List of Index
183	43. List of List of Summary
184	44. List of List of Acknowledgements
185	45. List of List of Declaration
186	46. List of List of Certificate
187	47. List of List of Curriculum Vitae
188	48. List of List of List of Figures
189	49. List of List of List of Tables
190	50. List of List of List of Abbreviations
191	51. List of List of List of Symbols
192	52. List of List of List of Equations
193	53. List of List of List of References
194	54. List of List of List of Bibliography
195	55. List of List of List of Glossary
196	56. List of List of List of Index
197	57. List of List of List of Summary
198	58. List of List of List of Acknowledgements
199	59. List of List of List of Declaration
200	60. List of List of List of Certificate
201	61. List of List of List of Curriculum Vitae
202	62. List of List of List of List of Figures
203	63. List of List of List of List of Tables
204	64. List of List of List of List of Abbreviations
205	65. List of List of List of List of Symbols
206	66. List of List of List of List of Equations
207	67. List of List of List of List of References
208	68. List of List of List of List of Bibliography
209	69. List of List of List of List of Glossary
210	70. List of List of List of List of Index
211	71. List of List of List of List of Summary
212	72. List of List of List of List of Acknowledgements
213	73. List of List of List of List of Declaration
214	74. List of List of List of List of Certificate
215	75. List of List of List of List of Curriculum Vitae

Lampaperwali Boenid.

Le

1/2000

T da L₁

b da 7e

Hē'isa udlenjans.

H tejetanens

7nd

1. PAPEWALI nDUNIA.

Riu-riunja, bara tesangkudja ndiwu nta'u ~~owt~~, bare'epa re'e bara nundjaa anu takita² se'i² wingka eo. Tana anu tapeari se'i, pai banganinja pura², kadju, pinamuja, ewo bare'epa re'e, tau pai pinatuwu bare'e. Koro ue, tasi, limu pai jangi bare'epa re'e, ~~ajamo~~ Samba'a re'e, Pue Ala. Ntje'e bare'e re'e pontepu'ua, bare'e wo'u/re'e kapusaa. Paikanja pura² anu takita/re'e pontepu'unja, ntje'e pai/nakare'e wo'u ngkapusanja.

Pontepu'unja se'e, tana pai jangi ndapapewali mPue Ala. Paikanja tana se'i bare'epa mokaa katananja, tasi bare'epa manoto katasinja; sigalo tana pai ue, nakamumuti mbani. Anu mojano² ri wawonja mpodago, ntje'e Inosa mPue Ala. Ndato'o mPue Ala: Kareme! marememo. Ntje'e pai ndapampapoga'a mPue Ala anu mareme pai anu mawengi, pai nakare'e nu eo pai wengi, mombesawa-sawani. Puramo sambengi, mareme muni, ~~sandememo-to'onja~~.

Ri karuandemenja ndapowia mPue Ala jangi, maojoti anu ri wawo jangi pai anu ri ara jangi kare'enja. Ri katogondemenja ndapapoga'amo mPue Ala tana pai ue: mompasambaka tana, mompasambaka ue, tepatanimo tana ~~pai~~ ue, nepa tongawa lore. Ri wawo ntana se'e ndapapesuwu mPue Ala ewo pai kadju pura², anu ⁷apopinamuja pai anu bare'e, anu ¹⁰ndapoinau iranja pai anu bare'e; pura² madago kodjo pewalinja.

Kapatandemenja ndapowiamo mPue Ala wa'a ntjilo ri jangi: eo, wuja pai wa'a betu'e. Eo da mampotumpu reme, wuja pai betu'e da mampotumpu wengi, pai re'e wo'u jowenja da napetondony/ntau maimbusi reme, wuja pai ta'u.

Nepa ri kalimandemenja ndapowia mPue Ala wa'a bau ri tasi pai ri ue, anu bangke, anu kodi, gori² ngkatuwunja, pai wa'a ntontji anu mojoko² ri tongo ndaoa. Kangkanjo² mo bau ri ue, madoromo tontji ri raa, gori ngkasondonja, maka ndawai mPue Ala songka, ewase'e panto'oa: Nikasondo, nakakobangani ue pai tongo ndaoa; nakaria² ndjenemi. *mo / Nd*

Djelamo ri kaonondemenja, ndapapewummo mPue Ala wa'a mpinatuwu mpengaja² H tana: anu maila, anu manaja, anu mendjojo² ~~fi wawo ntand~~, pura² ndapowia gori ngkatuwunja. Puramo setu, nepa ndapowia mPue Ala tau, ewase'e panto'oa: Da kupowia tau kasilioku; ntje'e da mampotumpu pura² au kupowiamo se'i, tana, ue pai banganinja pura². Ntje'e pai ndapampare'e mPue Ala tau kasilioa, tana ndalemo, tuama pai we'a ndapowia, ndata'a lionja, ndasela karamanja / Roo setu, ndapewuntjamo mPue Ala Inosaa ri raja ntau setu, nepa mo'inosaa, melindja, mompau, manotomo rajanja, naintjani Pue Ala papanja, maka koronja ndapasilio mPue Ala pai koroa, Inosaa ndapomiosaka. Setu pai nakabare'e takoto moga'a pai Pue Ala, maka Tje'e / tumpu inosata.

Tuwumo tau setu, ndasongkamo mPue Ala, ewase'e panto'oa: Nipomulimo! napomuli nu mulimi, napoana nu anami, nakadjuku / mampeari wawo lino. Tana / ^{mt} nipodjamaa; wa'a mpinatuwu au maila, au manaja, wa'a ntontji ri tongo ndaoa, wa'a bangani ntasi pura² ~~honi tumpunja~~. Pai se'i wo'u sondo kadju pai pinamuja, da nipangkoni wuanja pai iranja.

Ewantje'emo pampowia mPue Ala tana pai jangi, onondeme pampowiaa. Kapitu ndemenja ndape'osakamo, maka puramo ndapowia ngaja² parewa ndunia. Ntje'e pai ndapanto'o mPue Ala eo au kapapitu setu, eo mpe'osa, pai tapaapoka eo Duminggu. Pusa / ~~onombengi~~, moduminggu kita, singkandomu ri Banua mPanjomba kita, da madonge Nuntu mPue Ala.

L da

1 a²

H wali

H anse ri wawo utana

← 5

L da

7 i

L ndabeta nganganya.

H pape

Γ o'

/// o' i' i

→ Sird

L i

Γ Nd

L ntase

> da

← ^{keawai} da galami.

7 ndi

H pitse

1/2 √ malimbokori

102 1i
 +nd

9anjams

La²

Paya eussa'i panti'o
2 Pate Ala si komi
Nah-wilani

Tda

Kavala

2. SALA nTAU PIAMOTA RI PUE ALA.

Puramo ndapowia mPue Ala tau piamota, ndapapoto'omo au tuama i Adama, au we'a i Hawa to'onja. Tau setu nda-dika ri podjamaa, kare'e ngkadju pai pinamuja sondó², ma'ai kadagonja. Lau wo'u koro ue bangke aopo, makisiki tana. To'o mpodjamaa setu Paradesi; pura² anu tuwu ndjairia, ~~maboko~~ kodjo katuwunja.

Ri tongo mpodjamaa setu re'e kadju sampu'u. Kadju ngKanoto nDaja to'onja. Ndatapada mPue Ala i Adama pai i Hawa, ewase'e ndato'oka: Pura² kadju ri ra mpodjamaa se'i mbolimo nikoni wuanja, podo kadju anu sampu'u se'i ri tongonja ne'e nikoni, maka ane nikoni wuanja, sangaja² da mate komi.

Kanadong⁷ i Adama pai i Hawa patada mPue Ala setu, bare'e nasapu, mabuja rajanja maaja songka mPapanja, maka napotowe. Ntje'e pai nakadago ngkatuwunja, rodo sangkani rajanja, maka dja samba'² napedongeka, Pue Ala.

Sangkani melindjamo i Hawa ri tongo bondenja, kalau ngKadju ngKanoto nDaja, nakita duata mewewesi ndjairia. Meoasi i Duata: Bara montjo' bare'e ndawai mPue Ala komi mangkoni wua ngKadju ngKanoto nDaja se'i? Mesono i Hawa: Bare'e kodjo ndawai mPue Ala, boi mate kami. Mesono i Duata: Bare'e da nupopate mangkoni wua ngkadju se'i! Maka pai ndapanto'oka komi mPue Ala da ndmpompalika kadju se'i, boi siwia pai kuasa mPue Ala kakuasami, Tmaintjani pura², anu madago pai anu madja'a. Napewulemo i Hawa wua ngkadju setu, nakita ma'ai kadagonja, maka napeelosika i Duata; ntje'e pai napampupumo. Ane naaja songka mPue Ala, da natodosaka sawojo ndajanja, pai bare'e, dja kira²

*audist.
telle*

ilae

i Duata naaja. Nakoni ntano wua ngkadju setu, nepa nawaika ~~rongonja~~ i Adama, nakoni wo'u.

Pura nakoni, bare'emo rodo rajanja, maka natadjimo songka mPue Ala. I owi bare'e maeka rajanja; melambe², bare'epa ~~haintjani~~ ~~maripongira~~. Butu masala ri Pue Ala, mariamo napokaeka, maria napomaea; napupusi ira ngkadju *bose* napotopi. Pagonja Pue Ala napokaeka; naepe ndajanja bare'emo da nakoto mampopapa. Ri ra ngkawase'enja, nadongemo nganga mPue Ala meboo²: Adama, mbe'i siko? Mesambuni i Adama, masae ~~uato'o~~: Kudongemo ngangami, maeka rajaku, pai kupomaea wo'u koroku melambe². Mesono Pue Ala: Nu ndjaa nupokaeka? Bara nukonimo wua ngkadju anu kuto'oka komi da pipompalika? Mesono i Adama: We'a piwaika jaku, ntje'e au mantondjuka jaku wua ngkadju setu. Mekutana Pue Ala ri Hawa: Makudja pai nakawase'e powiamu? Mesono i Hawa: i Duata malego² jaku. Ntje'e pai ndapantjeko mPue Ala i Duata; ewase'e panto'oa: Kadja'a nggaumu setu ~~---~~ *da noe* populorumo; rantani mate siko da mondjololo pelindjamu, wa'a garupu ntana pangkonimu. Bare'emo kuwai tau mosintuwu pai duata: tau da natungku nduata todunja, nepa da natodu ntau wo'o nduata. Roo mompau ewasetu, ndaseko mPue Ala i Hawa, ewase'e panto'oa: Da mapari nuepe ane moana siko; langkaimu da nupotukaka, siko tua'inja. Nepa ndaseko mPue Ala i Adama, ewase'e panto'oa: Masala siko mampedongeka ~~pompau~~ mbe'amu. Setu pai kupampakaparimo katuwumu modjamaa; ewo pai rui da tuwu ri podjamaamu, da mapari katumbu² inimu modjamaa. Puramo inosamu, da magero koromu, maka lawi tana koromu, tanamo muni da pewalinja.

Ungka lairia bare'emo ndawai mPue Ala tau piamota maroo² ri Paradesi, ndapapalaimo da ndjo'u modjamaa ri sambakanja, anu bare'e ntani madago ewa kare'enja *owi*.

fimo

f — langkainja

H 07 + na

L amo

L nepe mesono:

*

L da

f rise.

H pangkambi

Tri

L mdaee la

H kenja

HH ri kabosja
udajinja

15

Mala'eka^{mo} ndadika mPue Ala, mangkekeni penai welo² ewa apu matanja, ntje'e mangkariani wobo ndjaja ri Paradesi, boi re'e au mesua².

3. I KAI MAMPEPATE TUA'INJA.

Maroo² i Adama pai i Hawa. Masae karoo²nja, moanamo i Hawa, tuama napoana, i Kai to'onja. Nepa napoana wo'u tua'inja i Abeli, tuama wo'u si'a. Bangkemo ananggodi radua setu, i Kai magasi modjamaa, i Abeli to ~~forew~~. Ane napotamo i Kai paenja, natima sa'e, natundju da napepueka ri Pue Ala; i Abeli ntaninja panjombanja ri Pue Ala: natima ~~+~~ bimbanya anu ujue, ntje'e nasambale, nepa na'ombasi. Mewali sandeme tau santua'i setu manjomba ri Pue Ala, i Kai mantundju pae, i Abeli mantundju bimba. Nakita i Kai, bare'e liu² ndapokono mPue Ala anunja, dja panjomba ntua'inja ndapokono. Banja bara kapaenja pai ndapamposari/ bara kabimbanya pai ndapampokono, banja, paikanja ndakitamo mPue Ala ~~bare'e~~ nawai i Kai ~~habuja rajanja~~, dja nawai ri ada; anu i Abeli nawai ~~habuja raja~~. Masinamo raja i Kai ri tua'inja, ntje'e pai ndapantjeko mPue Ala i Kai, ewase' ~~e~~ ndato'o: Ewa mbe'imo siko, Kai, pai naka-
~~madja'a~~ nd rajamu? Sako liomu madja'a, tua'imu dja nupongi. Todosaka kasina ndajamu, da kupampokono muni panjombamu. Ane nu'oamo mampokarau tua'imu pai bare'e nutadji kadja'a ndajamu, sanganja² masala siko raneo. Bare'e ~~ine~~ ^{stee'ee} naaja i Kai pantjeko mPue Ala; kakomasae², kakomarau² rajanja. Tongo wawase'e, nasalemo i Kai tua'inja da ndjo'u ri tongo jopo; ~~konakitannya~~ bare'e re'e tau ntaninja, naluku²-mo tua'inja, napepate.

Roomo napepate tua'inja, maekamo raja i Kai, maka

ndasekomo wo'u mPue Ala, mampeoasi: Kai, imbe'i tua'imu? Mesono i Kai: Bare'e kuintjani, bare'e kupotiana tua'iku. Mekutana wo'u Pue Ala: Nu ndjaamo nupowia? Setu tana mamposi daa ntua'imu, meboo² riaku. Siko mompakadja'a tana, bare'emo madago da nupodjamaa, bare'emo mosili lengemu. Palaimo! ne'emo maroo² ire'i. Mesonomo i Kai: Bangke gaga salaku, bare'emo majali. Da molontjo, maeka rajaku, maka ane naratamo ntau jaku, mbolimo da napepate jaku. Mesono Pue Ala: Bare'e kuwai, jaku mangkariani siko; wa'a mpolliwu² jaku maintjani, bare'e da re'e mampe-sawaka tua'imu. Ungka lairia malaimo i Kai, lawa kodjo pelindjanja. Masae, maroo²mo si'a, molipu, moana, paikanja bare'e madago ananja, bare'emo metaka rajanja ri Pue Ala, mampesili papanja.

4. WAWO DUNIA NASAMBORI UE.

Ungka ngkapate i Abeli, moana wo'u i Hawa, tuama ananja, napapoto'o i Seti. Tau setu madago rajanja, mainti pekekeninja ri Pue Ala. Bangkemo i Seti, moana wo'u; wa'a ananja pai makumpunja majoa rajanja ri Pue Ala. Samba'a makumpunja, i Heno, bare'e mate. Bangke towe ndajanja ri Pue Ala, ntje'e pai ndapantima mPue Ala, ntongo tuwu² ndaore ndeki Suruga. Wa'a mulinja tau majoa rajanja. Masae mombeintjanimo muni muli i Heno, anu majoa rajanja pai muli i Kai, anu be majoa rajanja, ~~mombepor~~ mombeporongokamo, moana, sigalomo tau majoa pai tau modenggo. Wa'a ananja pai makumpunja bare'emo naaja Pue Ala. Ungka lairia teranga-ranganimo kadja'a ndaja ntau, bare'emo napodjo manjomba ri Pue Ala. Podo samba'a tau, i Noho, mainti pekekeninja ri Pue Ala. Ntje'e pai

toanya

emo — ?

↓ da

T da

15

7 mombewelocanyi

10²

H neboeliet: uoe oei /a

/d

15

T me' selaja

L antja

15

ndapanto'oka mPue Ala si'a: Ndjo'u mabala duanga bangke,
 lairia da pesawimu pai rongomu pai anamu tuama, i Semu, i
 Kamu, i Japeti sngkani² pai rongonja. Papesawi wo'u wa'a
 mpinatuwu, sangaja samboko, sangaja samboko. Maka kukita
 meruumo kadja'a ntau ri wawo ndunia, natalikusimo jaku.
 Aginja da kubuntasimo ue ungka ri ra ntana; wa'a ngojo pai
 lemba da ~~bukemo-ue~~. Da kupakudjamo patampuju mbengi, Ta³
 patampuju ndeme, nakamowo wa'a ngkoro ue, napesampo
 uenja sawi ndeki buju. Wa'a buju marate da tampu pura²;
 bemo da re'e kangaunja, pura² anu moinosa da mate malodongi. Lo³
 Djamo anu ri ra nduanga, tau pai pinatuwu wa'anjamo anu
 da tuwu.

Naajamo kodjo i Noho panto'o mPue Ala. Duanga napowia
 gori² mpatudju mPue Ala. Wa'a jununja dja mampasinggiri
 si'a. A, nato'o, ne'e nuaja pau mPue Ala setu, be da
 mesampo ue, be da malodongi tau, kami be kaaja. Be
 naowe² i Noho mampatada tau setu, pai bare'e re'e jowenja,
 mapari kapeni ndajanja. Sako dja'inja bare'e meaja ri Noho.
 Masae, roomo duanga, bangke mpodago, apanja 75 ndopo,
 bambanja 13 ndopo, pekonja 8 ndopo, ntongo ri lore karē-
 enja, bare'epa molanto. Napopea i Noho, djelamo wa'a
 mpinatuwu, sangaja sandongo, sangaja sandongo anu maila,
 anu manaja, anu mendjojo, wa'a ntontji, pura² djelamo
 ngkalionja, maka ndapapaintjanimu mPue Ala ri rajanja.
 Puramo Tri ~~na~~ nduanga, mesawimo wo'u siri Noho santina,
 tau setu uaju, nepa ndadampo mPue Ala tungka mbombo.
 Ungka lairia tudumo udja, paka ewa saju ogunja, dja ewa
 dawangke. Patampuju mbengi, patampuju ndeme bare'e wuro;
 wa'a ue ri ra ntana mabuntasi waima'i, mesampomo ue,
 djamo pepone²nja, sawi ri wawo buju, bare'emo re'e lore
 da napeari ntau, matemo malodongi pura² anu moinosa. /o³
 Podo au ri ra nduanga tuwu, molanto² ri wawo ue.

Pusa patampuju mbengi, wuromo udja. Ungka lairia teloomo ue, masae maramo buju teasa ~~mba~~. Kakomasae² kakomesuwu² buju. Masaepa sakodi, soremo duanga⁷ ri wawo buju, Arara to'onja. Nasungkemo i Noho palo ntuke, natima tontji paa-paa au ri ra ⁷nduanga, nalapasaka. Mojoko² paa-paa, bare'e narata kadju au da napetopa~~sa~~, paikanja bare'emo mewalili ri duanga. Nepa nalapasaka i Noho tontji puti'a, mojoko² wo'u ntje'e, bare'e masae mewalili muni ri ra ⁷nduanga, ⁷kabare'eni^{pa} ⁷narata kadago mpomuanja. Ungka lairia nalantupa i Noho pitumbengi, nepa nalapasaka muni tontji puti'a setu. Lawamo pojoko mputi'a, ngkinowia nepa mewalili, natandjua ira ngkadju ~~tu~~ mata. Ntje'e pai napaintjani i Noho, bangkemo sakodi kangaunja. Pitu mbengipa nalantu, nalapasakamo wo'u puti'a setu, pajamo, bare'emo mewalili. Nato'o i Noho: A, naratamo ntano' i puti'a petopanja. Nasungke kataba ⁷nduanga, nakita kakolo'u²mo ue. Mangaumo mpodago tana, nepa ndato'oka mPue Ala ⁷i Noho: ~~Toso~~mpomo⁷ ri duanga komi pura², tau pai pinatuwu, tontji pai wa'a garupu ntana, nakatesebu muni ri wawo ntana.

Pura mesuwu⁷ ri duanga wa'a banganingja, natimamo i Noho pinatuwu sa'e, nasambale, da napanjombaka ri Pue Ala, kawongko ndajanja ndapokapurumo mPue Ala. Ndato'o mPue Ala: Se'i komi tau tuwu ri wawo lino, ne'e ⁷niowe² mampotowe jaku. Se'imo pinoraa kudika ri jangi, ntje'e petondoni ngkabuja ndajaku ri wa'a nto lino. Ane ntje'e ⁷nakita, da ⁷napaintjani, bare'emo da kupapesambori ue ri wawo ntana. Se'imo kapuru ndajaku ri tau: ⁷lepu'umo se'i, da mombesawa²ni poudja pai poreme, tau mompaho pai tau momota, rantani djela ri kapusa ndunia.

Hogoe
Tanjaja

Tori

T. Wip

Toengka

d. oengka

T. nd

Mont

telambe²

/am

Lri

X hofo

T da

5. BANUA TOAJA RI BABELI.

Maroo² i Noho, modjamaa, maria ngaja napomuja. Re'e wo'u barunja nasari, pai bepa naintjani da p¹pomajangunja. Mewali, panginunja baru se'e, napomajangumo. Madungka i Noho, telambemo² kajangunja se'e. Butu nakitamo i Kamu, papanja telambemo¹ ri kajangunja, napogeleka, nepa napeboo tukakanja, nato'o: Ma'i sa! silau i Papa majangu, telambe². Bare'e napokono ntukakanja pampogelekannya papanja, natima kumu, melindja ntaliku ndjo'u ri papanja, nepa nakumutika papanja, boi nakita eanja. Masae majoamo muni raja i Noho, membangu; pembangunja se'e, natadeasi ananja i Kamu, nato'o: Siko da napowatua ntukakamu, mampogeleka ea mpapamu! Dja i Semu pai i Japeti, mantubu mata mpapanja, sangaja² ndapokapuru mPue Ala.

Muli i Noho maria kodjo. Gori ntjongka mPue Ala, tau setu da tesebu, nakadjuku ngkare'e ntau ri wawo lino. Paikanja raja ntau, da sambaka² kare'enja, panto'o ndajanja da mampowia lipu bangke, nakabangke ngkateto'onja. Napowiamo kodjo lipu bangke; roo setu, nawangu wo'u banua toaja ri tongo lipu setu, ma'ai kandatekanja, nato'o da napakasawi ri jangi wumbunja. Bare'e ~~Dae~~ ndapokono mPue Ala gau ntau setu; djamo pobangke²nja napakoro, bare'emo naendo Pue Ala. Ntje'e pai ndapanto'o mPue Ala: Da kupaposisala basa ntau setu, nakane'emo mombeintjani mompau², nakatesebumo² ri wawo lino. Ntje'e pai ndapam¹osisala mPue Ala basa ntau setu, bare'emo mombeintjani powotunja, mopaisomo, monggantali, mombepepepara, bare'emo siwia² rajanja. Ungka lairia naowemo mampowia banua toaja setu; mau maria ntapimo karatenja, bare'emo nakoto mampakaroo, maka basanja patesandjajaka. Pai powianja setu banja maba-

Schrapp

1/paps

amo

ngkei Pue Ala, djamo mabangkei koronja, pai naparata puloru.

Tesebumo ntano tau, gori ntjongka mPue Ala. Anu siwia² paunja, ntje'e sandjaja², anu mosisala paunja, ntje'e moga'a palainja. Setu pai nakadjuku ntau mampear di dunia, maka songka mPue Ala sangaja² mewali.

6. LAOLITA I BURAHIMA.

Samba'a makumpu i Noho, i Burahima to'onja. Tau setu nda ~~peber~~ mPue Ala da mampalaika tana mpebete ntanoananja, da ndjo'u ri tana Kana'a. Ndato'o mPue Ala: Pakoroka rengkomu, pasiromu taumu pura² pai pinatuwumu, palaika kare'emu ri tongo ndja'imu, kandjo'umo ri tana anu kutudjuka siko, maka siko da mewali tau bangke ndjairia, mulimu da sondo, ewa imba bone ri wiwi ntasi, ewa karia betu'e ri jangi.

Naaja i Burahima nuntu mPue Ala. Mau mapari naepe mampalaika dja'inja pai tananja, melindjamo, gori mpanto'o mPue Ala/Masae pelindjanja, maria mbaka pe'ontonja, maka tau setu sondo: i Burahima pai rongonja i Sara, pinoananja i Lo'oti pai taunja bara tetogoatu. Pinatuwunja wo'u salumbu, maka i Burahima tau kore'e katuwunja. Masae, djelamo ri ungka mpelindjanja, ri tana Kana'a, maroo²-mo ndjairia i Burahima, modjamaa, mamporewu pinatuwunja.

Ri ra ngkaroo²nja se'e, mopaisomo to porewu i Burahima pai i Lo'oti, maka bare'e junga pada da napolambara wa'a mpinatuwunja, anu ma'ai fasondo~~nja~~. Butu nadonge i Burahima popaiso ntaunja pai tau mpinoananja, napekitimamo i Lo'oti nato'o: Kudongemo popaiso nto ~~porewuta~~, bare'e kupo-kono; aginja moga'amo kita. Peole, tana se'i ma'ai kaba-

Ipskase

T da

bone, ee - wood wood?

1.

Ingh

+ mpoukambita

Tp 9nd

T maka

|| wawo utana
Sabangke setoe

Lk

L utjé pai nepanti'o:

L² i hooti

= baree utal'oe

T² aana 10²

|| nepete noa i weli

L auno

Hka

≠ utji

//

ngkenja, banja bara be da junga tapeari kita se'i, dja ne'e boi mopaiso tauta, kita se'i saana. Pilisimo pepokonomu: mokana siko, da mokaii jaku, mokaii siko, jaku da mokana. Napetirromo i Lo'oti ~~tana sabangka setu~~, nakita tana ri wiwi ngkoro Jarade, maboko ewo pai pinamuja, ~~nato'o~~: Jaku ri Pebete ndeme da kandjo'uku. Mesono i Burahima: Io, pikandjairiamo komi pura², kami tondo Kasojoa da kandjo'u mami. Ewase'emo poga'a ntau setu. Ane majoa pesono i Lo'oti, sangaja² da nato'o: Banja jaku, Tama, da mampilisi, dja komi masongkaka kita. Kabare'nja majoa pesononja se'i, uju²nja madago, dja masae² naepemo kaparinja.

Ungka mpelimba i Lo'oti setu, maroo²mo si'a ri lipu Sodom. Tana setu madago, paikanja To Sodom ma'ai kadja'anja, ~~he lu~~ napedongeka songka mPue Ala. Masaemo karoo² i Lo'oti lairia, m*iwali* To Sodom, natundugi ndja'inja To Gumora, paikanja bare'e nakoto ri iwalinja, panangimo; maria To Sodom pai To Gumora ~~tapepaté~~, i Lo'oti ~~fatawani~~ pai rongonja, wa'a rengkonja ~~mapamuru~~. Molontjomo tau samba'a, ~~mapapaintjanika~~ i Burahima, pinoananja natawanimo nu iwali. Butu nadonge i Burahima bambari setu, napasambaka wa'a ntaunja, jabi togoatu, naduduki iwali nTo Sodom pai To Gumora, nanangi, nalapamo pinoananja i Lo'oti, rongonja, ananja pai wa'a ntaunja. Rengko i Lo'oti au napamuru nu iwali, pura² napapewalilisi ~~ni~~ tumpunja. Mewalilimo tau setu ri Sodom, napojunu ~~ibo~~ Burahima. Djela muni ri Sodom, mawongkomo raja nu mokole nTo Sodom, nato'oka i Burahima: A, se'i kurata muni tauku pai rengkoku, paikanja rengkoku ne'emo da kudjama, moruana kuwaikano komi, Burahima, ua komi mampepali. Mesono i Burahima: Bare'e timamo muni anumu, rengkoku lawi maria, ndawai mPue Ala, banja siko da mampakakore'e jaku.

Lau wo'u mokole samba'a, i Melfkisede to'onja, tadu

mpanjomba ri Pue Ala. Tau setu ndjo'u ri Burahima, nato'oka si'a: Bangke kodjo kapuru ndaja mPue Ala, ndapakatetumba iwalita, dja'ita anu natawani nu iwalita ndaosu muni; bangke kuasaa, nTje'e mampotumpu tana pai ue, pai inosata pura². Nepa napekakaika i Burahima pura² anu madago ri Pue Ala.

Ungka lairia moga'amo muni tau setu: i Burahima mewalilimo ri kare'enja, i Lo'oti maroo² muni ri Sodomo, maka iwali panangimo.

7. TO SODOMO NAPEKAKAIKA I BURAHIMA RI PUE ALA.

Maroo² i Burahima pai rongonja i Sara, tu'amo tau setu, bare'e moana. Mariangkanimo napewoloka i Sara, bara ewambe'i nuntu mPue Ala ri langkainja i Burahima, mulinja da ma'ai ngkasondo raneonja, ewa rangi'i ri wiwi ntasi imbanja. Ntje'e pai napanto'oka i nTjara langkainja i Burahima: Se'imo jaku tu'amo pai tamana, moruana siko mamporongo i Hagari, ana majunuku we'a; ane moanamo i Hagari, da tapatuwu ananja, taposaru anata. Ntje'e da mampomulika makumputa. Moie i Burahima; napowe'a i Hagari. Masae, moana i Hagari, tuama ananja, napapoto'o i Sumaila.

Bangkemo sakodi i Sumaila, mewali sandeme motunda i Burahima ri tambale nbanuanja, nakita ma'i tau tatogo. Mawongko raja i Burahima, kadjela linggonanja, naaja da mepone. Mepone tau tatogo setu, motunda, napoapuka i nTjara i Sara. Tongo mompau², nakita i Burahima tau setu mala'eka mPue Ala. Mesono anu bangke ri tau tatogo setu: Santa'upa wawase'i, da moanamo rongomu i Sara, tuama ananja. Mesono i Sara: A, jaku se'i tu'amo, da moanapa? Mesono

Sira

I Baeraha hira nampa ka kai ka To
Lodomo ki Pae Mo.

1/pe #

1 ri

10' ions

1 Mt

— Anne de Kerkent'scha

— m Tmo

— sako

i Mala'eka: Ane ewase'e panto'o mPue Ala, da montjo, bare'e maja nd pasapu.

Roo mangkoni, malaimo tau tatogo setu, ri Sodomomo pai Gumora kandjo'u mpelindjanja, naata i Burahima. ~~Tongo~~ melindja, mompau i Mala'eka Bangke, nato'oka i Burahima: ~~Kandjo'u mami~~ ri Sodomomo, bare'e ntaninja kapelindjaka, dja da ~~kagero~~ lipu setu. Maka To Sodomomo pai To Gumora bare'e ~~liu~~ naaja Pue Ala, meruu nd salanja mamposari songkaa. Mesono i Burahima: Montjo ~~nto'o~~: To Sodomomo pai To Gumora ma'ai kadja'anja, paikanja da nd nipasiwiamomo tau madja'a pai tau majoa, da nd nipepate pura²? Ane re'e tau limampuju anu majoa rajanja ndjairia, ne'e kodjo nd nigerero lipu setu. Mesono i Mala'eka: Bare'e da kugero lipu Sodomomo, ane lau tau majoa limampuju. Mekutana muni i Burahima: Wenu ane dja patampuju? Mesono i Mala'eka: Bare'e wo'u da kugero. Mesono wo'u i Burahima, nato'o: Ne'e nd nipokarau jaku mekakai ri komi: ane dja togompuju tau majoa ri Sodomomo, da nd nipokapurupa tau ri lipu setu? Mesono i Mala'eka: Da kupokapurupa. Mekakai sangkanipa i Burahima: Mau dja ruampuju. Mesono i Mala'eka: Da kupokapurupa wo'u ri anu ruampuju. Bare'epa naowe i Burahima mampekakaika To Sodomomo pai To Gumora, nato'o: Bara da nd nipokarau jaku to lino, anu dja awu katuwuku, paikanja da kupekakaika tau setu, kambanja sangkanipa: mau dja sampuju tau majoa nd urata ri Sodomomo, ne'e nd nigerero lipunja. Mesono i Mala'eka: Mau dja sampuju tau kurata ndjairia anu majoa rajanja, bare'e da kugero lipu nTo Sodomomo pai Gumora.

Ungka lairia moga'amo tau setu; i Burahima mewalilimo ri banuanja, mala'eka tatogo liumo, da ndjo'u ri Sodomomo pai Gumora.

8. KAGONU LIPU nTO SODOMO PAI GUMORA.

Pelindja nu mala'eka se'e, bare'e masae djela ri lipu Sodommo. Narata i Lō'oti, pinoana i Burahima, motunda ri sambaliku bente, ri babaa. Butu nakita i Lō'oti tau setu, meokomo si'a, ndjo'u masuntju linggona, nato'o: Xipepone ri banuaku, mawengimo, da sambengi ri kami. Mesono mala'eka: Kami lawi ire'i dja da ungka ngkama'i mami. Mena-pone tau setu, ^{na}apoapuka, mangkoni, roo setu, napeoasi i Lō'oti: Da kupekutanamo komi, bara nu ndjaa ndikama'ika? Mesono mala'eka: Nono lindja mami wa'anja mantako siko. Lipu se'i da ndagero mPue Ala, maka liumo gaga powia ntau ire'i, tepakoro ewa gau mbawu katuwunja. Ntje'e pai kapanto'oka siko: To'oka we'amu pai anamu we'a pai langkainja maniamu, da mompakoroka, da rongga malai, maka lipu se'i pai banganinja pura² da ndagero mPue Ala. Sangadi malai komi, da tuwu. Mena'u i Lō'oti, ndjo'u ri banua nu manianja, au mamporonggo ananja we'a, nasale tau setu da jununja, mampalaika lipunja da ndagero mPue Ala. Bare'e napodjo manianja, nato'o: Kambamba² i Papa, bare'e kaaja, kami saana be da malai, ndipaintjani. Sako wa'a ntau ri lipu bare'e madago pompaunja ri Lō'oti, nato'o: A, siko setu banja taliwanua, siko ^{na}tau mentjua. Tau kudja setu, au nuwawanaka ri ra lipu mami? Kami be kapokono; papena'u tau setu, kapantjoko. Nakitamo i Lō'oti kadja'a ndaja ntau setu, mewalilimo ri banuanja; se'i To Sodommo malimbu banuanja, da napantjoko mala'eka setu. Sakodi nale'o mesua ri banua i Lō'oti, maka mombetumbalaka To Sodommo da menapone, se'i mala'eka nalaenaka palenja, napakabutamo mata nTo Sodommo, bare'emo narata edja nbanua i Lō'oti.

1 sia

1/2ms

1.
Trantani

Masae, mawowemo rajanja mampepali edja, tesebumo, mewalili ri banuanja.

^{1/a} Np̄iowakamo nu mala'eka i Lō'oti santina, nato'o: Paka-
liga malai, boi mate komi sangkani² pai tau madja'a au
ndapodjangai mPue Ala. Paikanja be nalinga i Lō'oti, kaeli²
rajanja da malai. Ntje'e pai napaninimo nu mala'eka, nepa
napalaika banuanja. Djelamo ri sambali bente tau setu, i
Lō'oti pai rongonja pai ananja we'a radua, anu bare'epa
morongo, napatudju nu mala'eka i Lō'oti nato'o: Pakaliga
melindja, ne'e me'onto², ne'e meeli², maka bare'e kakoto
magero lipu se'i, sangadi djelamo ri au salipunja komi.
Ungka lairia pajamo mala'eka, melindjamo i Lō'oti saana,
napatotoka ri buju kandjo'u mpelindjanja. Bare'e me'onto
tau setu, sako meeli bare'e. Dja rongo i Lō'oti meeli, ntje'e
pai napewali watu *mabaere*.

Tudu/reme ri tana, nepa djela ri pu'u buju i Lō'oti
saana, mandake, maroo² ndatiria. Sasoomo apu pai solo,
ewa udja karombonja, magonu tana, waramo tau pai pina-
tuwu, banua pai ala pura², magonumo lipu Sodomō pai
Gumora. Rantani eo² se'i tana setu bare'e madago ndapeari
pai ndapodjamaa. Ewasetumo kagonu nu lipu ntau madja'a
setu, maka sawe sampuju tau majoa bare'e re'e ri ra lipu
setu. Ntje'e pai nakabare'e ndakoto mPue Ala mampokapuru
tau setu / Ri waka lipu radua setu. ~~ka~~ wawase'e lakita tasi
ri tongo ntana. Tasi setu ma'ai kamasinja, bare'e tuwu bau
ri rajanja, sako tontji bare'e nakoto melempo ndjairia. Maka
ane kono nasonde pasojanja, manawu si'a, mate. Setu pai
nd papapoto'o tasi setu: Tasi Mate.

9. LAOLITA I SUMAILA.

Bare'emo masae ungka lairia, moanamo i Sara, rongo i Burahima, tuama ananja, napapoto'o i Saki. Maka ewase'e kodjo panto'o mPue Ala: Banja i Sumaila, ana i Hagari, da mampomulika makumpumu, sangaja² ana i Sara. Bangkemo sakodi i Saki, nakita i Sara, bare'emo medonge i Hagari ri si'a, maka ananja i Sumaila tukaka, i Saki tua'i. Ntje'e pai napamposari i Hagari puenja i Sara, mopaisomo tau radua setu. Malosemo raja i Burahima, napeboo i Hagari, nato'o: Bare'e montjo siko, Hagari, mampopaisoka puemu. *Wd* Nipalaimo komi saana, bare'emo kugampi komi. Napakoromo i Hagari bakunja, malai pai ananja. Masae pelindja ntau setu, natambomo ue, bare'emo nakoto i Sumaila, medungkalaka ri tana, nato'o da pura inosanja. Maparimo naepe inenja i Hagari, nadika ananja ri moko ngkadju, napa-laika, maka bare'e nakoto ~~mampeole~~ da kapura inosanja. Motumangi i Hagari, ndadongemō mPue Ala potumanginja, mepilesaka nakitamo i Hagari ue kambaba², ndapapebete mPue Ala ri sorinja. Mawongko rajanja mangkita ue setu, maka naintjanimo da tuwu ananja. Nadadu ue setu, nasangku, nakenika ananja, nainu, maroso muni naepe. *mo*

Maroo²mo lairia i Hagari saana, masae napeoa we'a da naporongo nu ananja. Morongomo i Sumaila, masae moana, momakumpu, To Ara mulinja.

10. KAJOA NDAJA I BURAHIMA RI PUE ALA.

Maroo² i Saki pai inenja pai papanja |Bangkemo, nakotomo mampasa'a kadju manee, djelamo songka mPue Ala

T. mangrove

1.

— newalili mseli.

— Ine mbsala

nduei Ma

mapetangani

ri Burahima, ewase'c: Tima anamu i Saki, kenimo ri wawo buju Moria, sambalekaku ndatiria, ntje'e da nupanjombaka riaku. Djingki kodjo raja i Burahima, madonge pau mPue Ala ewantjetu, panto'o ndajanja: Se'i anaku kupelawisi, masae nepa re'e, pai se'i jaku ndapokau mPue Ala da ma-
 sambale anaku. Manee kodjo raja i Burahima, paikanja bare'e mesapu. Mosu reme membangun, nalike ana majununja radua, nato'o: Pakoroka baku pai ue, pole ajuta, ulaja ri njara, maka kita se'i da melindja. Bare'e nato'oka rongonja i Sara da palainja, melindjamo tau aopo setu. Ruambengi ri djaja djelamo ri pu'u buju Moria, mesono i Burahima. nato'oka ana majununja: Nikaroo²mo ire'i riunja, kami saana da mandake, nepa da ma'i wo'u. Napasa'amo i Saki ajuta, i Burahima mangkeni apu pai tibo mpontjambale, mandake tau saana setu. Ntongo melindja, napeoasi i Saki: Nu ndjaa, Papa, da nupanjombaka ri Pue Ala? Maka se'i ajuta, apu, tibo, bara mbula bare'e kukita. Mesono i Burahima: Ne'e nupo'ipu mbula, anaku, ntje'e da ndapare'e mPue Ala; djamo da mandake kita.

Sawimo ri wawo buju, narurusi i Burahima watu; nata-pisaka, nadika ajuta ri wawo mbatu, nepa nasoko ananja i Saki, napungu palenja pai witinja, napapombole ri wawo ajuta. Roo setu, natima tibonja, tegaimo palenja, da tudu tibo, se'i nganga na-mala'eka ungka ri wawo jangi, nato'o: E Burahima! ne'e nupepate anamu, kukitamo kabujā nda-jamu riaku, maka anamu nupomawo se'i kuperapi, bare'e nupobebeka riaku. Maliogu rajamu kukita riaku, maka songkaku anu manee setu nupedongeka. Ntje'e pai da kupampakabangke siko, mulimu da sondo kodjo, ewa imba betu'e ri jangi, ewa bone ri wiwi ntasi, bangke kodjo da kateto'onja raneo. Pai montjo kodjo pompau mPue Ala setu,

maka muli i Burahima, To Israeli, muli wa'a mokole nTo Israeli, ntje'e Pue Isa.

Butu nadonge i Burahima pompau ungka ri Pue Alas etu, naledemo puhgu nu ananja, meeli, nakita lau/kodje mbula tokai tondunja ri wajaa. Natima ntjetu, nasambale, saru ngkoro nu ananja. Puramo setu, mobalungkemo i Burahima pai i Saki, mewalili ri lipunja. Pandakenja ngena, dja manee rajanja, bare'e mompau², pobalungkenja se'i, manga'amo rajanja, napetumbu ri ananja i Saki wa'a nuntu mPue Ala ri si'a, ungka ri tepu'unja, djela ri kapusanja.

II. PORONGO I SAKI.

Bangkemo i Saki, matemo inenja i Sara, tu'amo mpodago papanja i Burahima, paikanja bare'epa morongo i Saki. Ntje'e pai napampeboo i Burahima ana majununja samba'a, i Eliese to'onja, tau manoto mpodago, tu'amo wo'u. Mosongka i Burahima, nato'oka i Eliese: Se'i jaku tu'amo pai bangkemo anaku i Saki, bare'epa morongo. Ipu rajaku da mampeoaka si'a ri ana ntau anu ri tana se'i, maka to polamoa, be naaja Pue Ala. Ntje'e pai kupanto'oka siko: Pakoroka njara, tima rengko mbe'a wujawa pai salaka, keni wo'u ajapa an napokono mbe'a, nepa da ndjo'u ri wa'a ndja'iku ri Pebete nDeme, peoaka anaku ana we'a anu madago rajanja, da naporongo. Mesono i Eliese: Wa'a mpaumi kusu'ulaka ri wawo ntanoanaku, bare'e kunawu; jaku da ndjo'u ri wa'a ndja'imi, mampeo³ i Saki ri ana we'a samba'a da naporongo. Dja se'i kusangadika, ane bare'e napodjo mbe'a melulu jaku, ne'e kusuru. Mesono i Burahima: Bare'e da nusuru,

7 - setse,

/mo

towene

/ntij

9 ri

7 aka

7a

Sebi

Lamo

L panti's udajaya

L samo

Hoe pampoeke

Hoe pampoeke

dja wa'anja, da ndekumo raneo, da madago² ri djaja, Pue Ala da mampojun¹ siko.

fna'
 Mompakorok¹ i Eliese, sampuju njara natima, rengkonja p¹aulaja ri njara, nasongka tau bara tesangkudja da jununja, melindjamo. Masaemo pelindjanja, djela ri dja'i i Burahima, mosu¹ nakita lipunja, ^{mo}lairiamo ~~panto'o~~ da ungka mpelindjanja. Djela ri ue, me'onto. Ipumo rajanja da mesua ri ra lipu, bare'e naintjani raja ntaliwanua; da nato'oka: Modja'i kita, boi be naaja. K¹lipu ndajanja se'i, mekakai ri Pue Ala i Eliese, nato'o: Boo, Pue anu Sindate! mabuja rajami riaku, maka ^{no}wawanaka ^{mo}jaku ri djaja, pai se'i djelamo jaku ri ungka mpelindjaku. Dja bata rajaku da mampeoaka ana 'mpueku ri ana we'a da naporongo, bare'e kuintjani raja ntau. Sangadi komi mantudju, nepa manoto rajaku. Naini da ma'i ana we'a monombu, da ^{no}mpetondonika jaku *uwasa'i*: da kuperapi ue kuinu; ane re'e au mesono: Se'i ue, ^{no}ninu, pura manginu komi, da kutombuka wo'u njarami, da napasisi, ntje'emo au da ~~kuperaka~~ ana mpueku.

Tntj
 Pura mekakai i Eliese, naolesaka, se'i ana we'a ma'i monombu, i Ribeka to'onja, madago polengkonja, madolidi ta'anja. Tudu ri ue, monombu, roo setu, napasa'amo wojonja da mewalili, merapi ue i Eliese, da nainu. Mesono i Ribeka: Se'i, ^{no}mpanginu. Roo manginu i Eliese, nato'o i Ribeka: Nepa, da kupapasisika wo'u njara. Nawangkeka ri dula au da nasisi njara, nepa nawali-ntombu wo'u wojonja, bukemo dula, nepa naowe. Metutumo i Eliese, nato'o: Manotomo ri rajaku, boo. Pue anu Sindate, ungka ri komimo setu pai kukadjelamo ri lipu se'i, momberata pai ana we'a au ^{no}titudjukamo jaku, da ~~peonka~~ ana mpueku. Kuundemo kodjo kabuja ndajami ri pueku i Burahima, pai ananja i Saki, pai riaku se'i, djelamo ri ungka mpelindjaku, maka tangara ndajaku kuratamo.

Puramo mekakai ewantjetu, najalimo i Eliese ri rengko mpuenja au nakeni, tali madolidi pai toga wujawa ruogu, nawaikamo i Ribeka, nepa napeoasi: Ana i ~~sema~~ siko? Mesono i Ribeka: Jaku makumpu i ngKai Burahima, maka tua'i ntje'e kupongkai mpodago. Mesono muni i Eliese: Palaimo riunja ndeki lipu, to'oka inemu pai papamu, silau tau ndapokau ngkaimu i Burahima. Ndeku kodjo i Ribeka, napetumbuka inenja pai papanja wa'a mpau i Eliese. Butu nadonge ntau setu au napetumbu i Ribeka, mena'umo tukaka i Ribeka tuama, i Laba to'onja, ndjo'u maaja i Eliese da mesua ri ra lipu. N*ji*oka i Eliese, nalulumo i Laba, mepone ri banua ntau setu, njara napakoni i Laba. Napoapuka ntaliwanua i Eliese pai wa'a jununja, mananamo, nasale ntaliwanua da mangkoni, mesono i Eliese: Da mangkoni se'i, manee rajaku, sangadi sowa^{mo} pau kupelindjaka se'i, nepa da ~~mangkoni jaku~~ Mesono taliwanua: Ane ewase'e, petumbuka, nakaronga sowa. Nato'o i Eliese: Bara² pipokono madonge pauku, bara bare'e, paikanja ua² pipokaumo se'i jaku, da kupetumbumo, nakalau ri rajami. Maka ri pelindjaku se'i ndapakajoamo mPue Ala djajaku pai kukadjela. Ungka lairia napetumbumo ri papa pai nene i Ribeka pekakainja ri Pue Ala, mekipetondoni au da naporongo mpuenja i Saki. Puramo nuntu i Eliese, mesonomo papa pai nene i Ribeka: Wa'a nuntumu kadongemo. Manoto wo'u ri raja mami, ungka ri Pue Alamo petondoni setu. Nu ndjaamo da kato'o? Ane dja ~~ungka~~ kami² majoamo. Dja wa'anja da kapeoasi raja nu ana. Pampeoasinja raja i Ribeka se'i, dja ewa pompau nu inenja pai papanja pesononja.

Butu majoamo pau, najalimo i Eliese rengko mbe'a wujawa pai salaka, djali, toga, langke, sintji, tinampa pai ajapa mpengaja², nawaika i Ribeka pai inenja pai kasanngkomponja, mawongkomo raja ntau setu. Nepa mangkoni i

Intj

1a²

da lice anse kaekoni.

\mo

H 1 8

6 papanya pai inenya,

berambeg, ri stala
mesa, da

toemo se'a anae ri
pada toema'i,
da rajanja

L arja

radala ananja morapi,
paka toema.

Eliese pai wa'a jununja: maka manga'amo rajanja. Mawengimo, jore; bangke reme mompakorokamo i Eliese da malai, metompa ri taliwanua, nato'o: Anend niwai, dakukenimo anami, da kuwawanaka ri pueku. Da napetangani wa'a ndja'inja tesampuju mbengipa, bare'e napodjo i Eliese, nato'o: Da kudadumo pueku, da kukaronga rata, maka da rajaa mandonge pau. Mesonomo papa pai nene i Ribeka: Io, kodjo, mau kapomawo gaga ana mami, paikanja se'i, ua majoamo pau, bare'emo madago da kapetangani. Ungka lairia napatudjumo ananja, nepa napapoiwo, napojunumo i Eliese pai jununja pura² i Ribeka setu.

Puramo pelindjanja, lauka eo, mosumo da kadjelanja ri banua manianja, nakita i Ribeka, tuma'imo tuama samba'a, mesono i Eliese: Langkaimu ~~ma'i ri pada, da~~ mekakai ri Pue Ala. Butu nadonge i Ribeka kantje'enja da mamporongongong si'a, mosalimuntumo, mena'u ri njara, maka maea matanja mangkita anu da napolangkai. Momberatamo i Saki pai i Ribeka, nakekeni palenja, nanini, napapepone' ri banua, naporong^o, madago porongonja, maka mombepotowe tau samboko setu.

12. I SAKI PAI ANANJA.

Morongomo i Saki pai i Ribeka, bare'e masae, matemo papanja i Burahima. Maroo² tau samboko setu, moana, ~~radua tuama morapi~~ ananja. Anu mesuwu riunja i Esau to'onja, nepa mesuwu tua'inja i Jako. Bangkemo tau radua se'e, mosisala kodjo katuwunja. I Esau maroso wukunja, mawuju koronja, magasi si'a moasu. I Jako maruna rajanja, si'a maroo² mamporewu pinatuwu. Sandeme tewalilimo

moasu i Esau, malenge rajanja melindja, ma'ai kaoro ngkomponja, maka bare'e bara nu ndjaa naporasika. Djelamo ri tua'inja i Jako, narata moapu. Meoasi i Esau: Nu ndjaa nupoapu setu? Mesono i Jako: Tibesi. Merapi i Esau da galanja, maka mapari kaoro ngkomponja. Mesono i Jako: Sangadi nuwai jaku da tukaka, nepa kuwai tibesi. Ntje'e pai napawali-ntjono i Esau: A, io, jaku da mate ~~paloua~~, bare'e jowe ngkatukakaku, aginja sikomo tukaka, pakonimo jaku. Napakonimo i Jako tukakanja, paikanja ungka lairia bare'emo napotukaka, djamo napotua'i i Esau, maka napobalumo katukakanja ri Jako, naolika tibesi. Pai nakawase'e powia i Jako, maka nadongemo lai inenja songka mPue Ala manto'o: Ane bangkemo ananggodimu, da napotua'imo ntua'inja anu tukaka. Bare'e napopea i Jako temponja da *ndaja* bangani mPue Ala anu ndato'o setu. Ntje'e pai napalego²mo tukakanja, bata rajanja boi be da mewali songka mPue Ala.

Sangkanipa nalego i Jako tukakanja i Esau. Tu'amo papanja i Saki, bare'emo josa matanja, naepe ewa da ronga pura inosanja. Ntje'e pai napampeboo ananja i Esau, nato'oka si'a: Palai moasu, ane re'e sinoko asumu, poapukaku mpodago², da kukoni, nakadago ndajaku, da kupampowatika siko wa'a wati madago. Butu nadonge i Esau pompau mpapanja, malaimo si'a, natima panabesinja, ndjo'u moasu. Pajamo i Esau, nakawemo inenja i Jako, nato'oka: Papatemo ana mbula, nepa da kupoapu madago², *nae* mananammo, da kenika papamu. Petaka rengko i Esau, ane da napeenga mpapamu wau ngkoromu, be da nasaja wau ngkoro i Esau. Pela mbula *nae* petakamo ri palemu pai ri le'emu, da napedjama mpapamu, sangaja² da nato'o ndajanja i Esaumo se'i.

Nalulumo i Jako wa'a mpau inenja, napepate ana mbula, *nae* napoapu nu inenja. Natima i Jako rengko i Esau, napororo-

— jajoora

lamo

lnoe

+ one

~ a

La

10 wongke es

Ma

10'

P^rawalilimo i base
sengha ni joroenja.

Lans

Naroro

T^rgherinjams

Pinctraoengya

ntoka anunja, ^ppela mbula ^anapotaka ri palenja pai ri le'enja. nepa ndjo'u nawawaka papanja mbula. Meoasi i Saki: I sema siko? Mesono i Jako: Jaku anami i Esau, nepa tewalili ungka ri poasu. Se'i wajawo au ndnito'omo da kupepalika komi. Mesono i Saki: ~~Kudonge~~ ngangamu, kuto'o nganga i Jako, ^{ma}kupedjama koromu, kuto'o koro i Esau. Pakamosu, dikamo wajawo setu ri suaraku, da kukoni, nepa da kuto'oka siko watiku. Nawawa i Jako linoro mpapanja, nakoni i Saki, nepa mombukotu i Jako ri suara mpapanja, nadontjo mpalenja i Saki tanoana nu ananja i Jako, nepa mowati, ewase' ^epanto'onja: Siko, anaku, da ndawaika mPue Ala reme pai udja, napewali ~~ngkatuwu~~ mpaemu, nakadago mpowua mpinamujamu. Sikomo pue ngkasangkompomu, mulinja da mepue ri mulimu. Anu mamposintuwuka siko, madago katuwunja, anu mampoiwalika siko, madja'a katuwunja.

^{Pieramo} ~~Pura~~ mowati i Saki, meokomo i Jako, malai. Dja pusa si'a, ~~tewalili ungka ri poasu i Esau.~~ Napoapu sinoko nu asunja, manana, naparimpadja, nakenika papanja, nato'o: Se'i, papa, roroami, ndnikoni, nepa da ndnito'oka jaku watimi. Tesaluntengkumo i Saki, napekutana: I sema siko? Mesono i Esau: Jaku anami ujue, i Esau. Djingki raja i Saki, nato'o: I sema ntano mawawaka jaku linoro kukoni roo? ^{si'a}Si'amo kuto'oka watiku anu madago. Madonge pau mpapanja setu mongari²mo i Esau, motumangi, kadja'a ndajanja, nato'o: Manotomo rj rajaku sangaja² i Jako au malempo rasiku. Karua ndmpalinjamo se'i nalego jaku. Bare'epa gana napotua'imo jaku, se'i nasagomo wo'u wati madago. Paikanja komi, papa, bara re'epa wati madago da ndnito'oka jaku? Mesono i Saki: Roomo kuwaika si'a pue ndda katuwunja, mulimu da mepue ri mulinja, paenja pai pinamujanja kupakasondomo. Paikanja re'epa wo'u da kuwatika siko. 102

Pombukotu ri suaraku, kup^a djama tanoanamu. Mombukotu i Esau, nadontjo i Saki mpalenja tanoana nu ananja, nato'o: Siko ri tana mangaumo da kare'emu, lawa ungka ri tana maboko. Bare'e da marapa² mata mpenai ri wa'a mulimu, mepue ri muli ngkasangkompomu.

Puramo powati mpapanja, mewalilimo i Esau ri kare'enja, maka bare'emo napodjo momberata pai kasangkomponja i Jako. Nato'o: Ane mate i Papa raneo da kupepatemo i Jako.

13. PELINDJA I JAKO RI TANA SAMU.

Butu nadonge i Ribeka pau i Esau setu, napeboomo i Jako, nato'oka: Siko napepali i Esau, nato'o da napepate siko, ane mate papamu raneo. Ntje'e pai kupanto'oka siko: Palaimo ndeki tana Samu, ndjo'u ri wa'a ngkasangkompoku ndjairia, karoo²mo riunja, pepalimo we'a da nuporongo, ne'e nuporongo to polamoa. Ndjo'u mepalakana ri papamu, nepa da kupapoiwo siko. Nalulumo i Jako patudju nu inenja, metompa ri papanja pai inenja, mompakoroka, malai ri tana Samu, tondo Pebete nDeme napatotoka.

Melindjamo i Jako, masae, mawengimo, bare'epa djela ri lipu ntau. Dja ri tongo mpada kasambenginja, watu napo-tambangoni. Ri ra ngkajorenja mangipimo i Jako, au nakita ri pangipinja, edja marate, pu'unja ri tana, jojonja ri jangi, tukanja maria². Wa'a mala'eka mena'u mepone ri edja setu. Nadongemo i Jako nganga mPue Ala manto'oka si'a: Jaku Pue Ala, pue nu ngkaimu i Burahima pai papamu i Saki, jaku wo'u puemu, bare'e kuowe² mampopojunuki siko. Tana se'i au dukajorekja, da kuwaika siko pai wa'a makumpumu. Mulimu da sondo, ewa awu ri wawo ntana, djuku² da

lingabi

da injobe

kan

sawi

hajoremos

Hingine

Hingine

Iana

kare'enja ri tana se'i, ri Pebetenja, ri Kasojoa, ri Pajompo Jangi mpotimali².

Ungka lairia menaamo mata i Jako, membangu, nato'o: Nepa se'i manoto ri rajaku, jaku bare'e da ndapalaika mPue Ala. Salaku malego² papaku pai kasangkompoku ndatawanakamo mPue Ala, ndapokapurumo ntano jaku. Setu pai kupanto'o: Jaku bare'e da re'e panjombaku ri wa'a lamo, djamo ri Pue Ala da panjombaku. Napomujamo i Jako watu anu napotambangoni roo, nabubu lana ri wawonja, nato'o: Watu se'i kupetondonika anaku pai makumpuku pura² da napaintjani kamontjo mpompau mPue Ala. Tana setu napapoto'o i Jako: Beteli, posokinja: Kare'e mPue Ala.

Puramo setu, malaimo i Jako, masae pelindjanja, djelamo ri lipu ndja'inja, me'ontomo ri pada, bare'e lawa ungka ri bente. Lau tibubu bangke nakae ntaliwanua, narindi mbatu ri rajanja pai nadampo mbatu bangke wobonja, boi napigati ntana manawu. Lau tau mamporewu pinatuwunja: mosumo i Jako, naseko tau setu, napeoasi: Bara tau ungka rimbe'i komi? Mesono to porewu: Kami To Samu. Mekutana wo'u i Jako: Bara ndaintjani tamaku i Laba? Mesono tau setu: Kaintjani, peole tuma'i ananja we'a, i Raheli, mangkeni mbula pai bimba mpapanja ri tibubu. Paikanja be da ronga mewali mampapajuku pinatuwu, bepa gana tau maokotaka watu palo ntibubu, ma'ai kaneenja. Mesono i Jako: Ane dja ntje'e ndilantu, mau dja jaku ngkalioku. Pai ndjo'umo i Jako ri tibubu, naokotaka watu manee setu, najali, nepa nato'oka to porewu: Ma'imo, ndupapajuku pinatuwumi.

Ri raja ngkawase'enja djelamo i Raheli ri tibubu. Naseko i Jako potunja i Raheli, nato'oka si'a: Kita se'i mopotu, maka papamu pai ineku tau santua'i. Nepa natomboka i Raheli ue da nainu mpinatuwunja, puramo setu, mewalili i Raheli ri inenja pai papanja, napetumbuka tau setu ka-

djela mpotunja i Jako. Butu nadonge mpapanja i Laba kadjela mpinoanjanja, ndjo'umo si'a ri tibubu, narata i Jako, napaja da mepone ri banuanja, nato'o: Siko ana ngkasangkompoku i Ribeka, karoo²mo ri banuaku, maka kita modja'i. Mepone i Jako, napokawongko ntaliwanua kadjelanja, napolinggona, madagomo karoo²nja lairia.

14. KAROO² I JAKO RI TANA SAMU.

Sambujamo karoo² i Jako lai tamanja i Laba, nakitamo ntamanja kadojonja mamporewu pinatuwu pai kalo'enja mampatuwu ana bimba pai ana mbula. Ntje'e pai napanto'oka i Jako: Mau pinoanaku siko, sangaja² kuwaika siko lengemu, maka kukita kalo'emu mampapodjeneka kita pinatuwu pai kakodje ndajamu mpiri wa'a ntjinga pai berua anu ma'i ri eo, ri wengi, mangkoni pinatuwuta. To'okaku, nundjaa da kuwaika siko? Mesono i Jako: Mau be ndrisaro jaku, Tama, sangaja² kukariani pinatuwumi; tampe, bare'e da kusilika komi kabuja ndajami magampi jaku? Paikanja, ua ndlito'omo se'i, da kuto'oka komi gori ndajaku: anami we'a anu tua'i da ndkuwaikaku da kuporongo, ntje'e da saroku mamporewu pinatuwumi pitu nta'u. Mesono i Laba: Moruana siko da mamporongonja anaku, ne'emo da kuwaika tau, maka se'imo siko potunja. Mewali si'io mo pau ntau setu.

Ganamo pitu nta'u karoo² i Jako lai i Laba, montjongkamo i Laba, da mampaporongo ananja we'a pai i Jako. Ana i Laba we'a radua, au tukaka i Lea to'onja, au tua'i i Raheli. Tua'i setu au napotowe i Jako, be sako mapari naepe mampelawisi da porongonja pitu nta'u, kabangke ndajanja ri Raheli. Dja wawai ntau setu, ane ndtawawa tuama ri we'anja,

H. Salems

1a

napoinda : Kaheli.

1a'

betor : riwa'ambetanya
Bayanits ook ualeng.

1k

au we'a mosalimuntu, mesambuni ri lintjunja, bare'e me-
 papamara. Manotomo eo mporongo, singkandomumo wa'a
 ndja'inja au mosu², mopawawamo tau, mawawa i Jako ri
 rongonja. Puramo setu, mangkoni tau, roo mangkoni, mo-
 lega; i Jako ndjo'u ri rongonja. Bangke reme menaa, nakita
 rongonja, ntanoka i Lea, banja i Raheli. Ndjo'umo i Jako
 ri tamanja, malose rajanja, nato'o: Ewambe'i pai ^{pa} ² uilegomo
 jaku. Tama? Bare'e madago pamporewuku pinatuw² pitu
 nta'u? Bara bare'e gana pitu nta'u pampopeaku saroku? */lemi*
 Makudja pai ^{pa} uipalego² jaku? Mesono i Laba: Banja ewase'e
 kami; da mampaporongo tua'i ane bare'epa morongo tuka-
 kanja, bare'e madago. Mesono i Jako: Paikanja tangara
 ndajaku da mamporongo i Raheli. ntje'e anu pekita ntano-
 anaku. Mesono i Laba: Karoo² ri kami pitu nta'upa, nepa
 da kuwaika siko i Raheli. Njaioka i Jako. Puramo pitu nta'u,
 naporongomo wo'u i Raheli. Maroo² tau setu, madago
 porongonja.

Porongo i Jako pai i Lea, moanamo i Lea, maria ananja,
 uaju tuama, samba'a we'a. Anu tuama, se'i to'onja: i Rube,
 i Simo, i Lewi, i Juda, i Gati, i Asere, i Sasari, i Sebulo;
 au we'a i Dina to'onja. Mariamo ana i Lea, nepa moana
 wo'u i Raheli, tatogo ananja tuama: i Jusupu, i Daa, i Natali.

Ri ra ngkawase'enja mawomo raja i Jako ri inenja pai
 papanja. Ntje'e pai napanto'oka manianja i Laba: Jaku se'i,
 Papa, da mewalilimo ri ineku pai papaku, maka se'i jaku
 jabi sampuju pai patanta'umo ri komi, jaku morongomo,
 moanamo, mariamo pinatuwuku, aginja da kupalaikamo
 komi riunja. Mesono i Laba: A, nepa riu, se'imo pinatuwuta
 mariamo pewalinja, jaku bare'e da kukoto mangkariani
 ngkalioku, sangadi siko junuku. Mesono muni i Jako: Io,
 paikanja kami mariamo; nu ndjaamo da kakatuwuka?
 Mesono i Laba: Ntje'e ne'emo nupo'ipu; se'imo bimbata,

het slaat alleen op de jagen.
het heb weder v. 28 de oors.
deels & baneselen.

mbulata, njarata, da tatilamo. Pura² anu mawaa pai anu loba da galamu, anu bare'e mawaa pai bare'e loba, ntje'e galaku.

Napokonomo i Jako pau nu manianja, natima wa'a mpi-natuwu anu mawaa pai loba, melimbamo pai ananja pai we'anja. Togo mbengi pelindjanja, nepa me'onto, mobanua. Ri ra ngkaroo²nja ndjairia, bare'e masae nakita ana mpi-natuwu anu nepa ~~2~~napoana paka loba ~~para~~ mawaa wujunja, mewali bangkemo tilanja, tila nu manianja sakodi dja. Ntje'e napomalose manianja i Laba pai napanto'oka i Jako: A, da tapombewaenggoka muni pauta owi, galakumo ana mpinatuwu anu loba pai mawaa, anu bare'e, ntje'e da galamu. Pio i Jako, mariamo anu mabuja pai maeta, malaamo anu loba pai mawaa napoana mpinatuwu ntau setu. Pangkita i Laba bangke wo'u rasi i Jako, nawaenggo muni paunja owi, bare'e nawai i Jako morasi, maka ntje'e nakita sondo, ntje'e nato'o galanja. Paikanja konomo, ane ntaninjamo pau i Laba, ntaninja wo'u poana mpinatuwu, bare'e mewali kira² i Laba, maka sangaja² bangke porasi i Jako.

Naepe i Jako, dja nalego² nu manianja si'a, mompakoro-kamo, malai ngkewe'anja, ngkeananja, ngkeana majununja, ngkepinatuwunja, bare'e mompalakana ri manianja. Butu nadonge i Laba polontjo i Jako, naduduki, pitu mbengi ri djaja, narata, napape'onto, nato'oka: Masala siko mampalaika jaku, sako mompalakana bare'e; nu ndjaa salaku? Mesono i Jako: Bare'emo kukoto maroo² ri komi, be ^{nu}mwewe² madjeani jaku, bara sampuju ngkan ^{ndi}waenggo paumi, kodimo rajaku pai kupampalaikamo komi. Nipeole bara re'e anumi kukeni, bara banja anu mami kakeni se'i pura²? Maeamo mata i Laba, nato'o: Ne'e boi be mosintuwu kita, Pue Ala mampetiro kita. Mombekadago muni tau setu, mangkoni sangkani², maintimo muni posintuwunja. Roo

Timo

————— inkompatavinja se'e
T-pai

To'

Imo

Y. Nd

7 rje lara tesangkarje

— tadanya

7 M

7 mantomana

Laa /

Taja

7 aa

Laa

X M

5 kuddes andere beets
in 5 trooper

setu, mewalilimo i Laba ri tana Samu, melindja wo'u i Jako, mampago kare'e mpapanja pai inenja ri tana Kana'a.

15. POMBERATA I JAKO PAI I ESAU.

Ri ra mpelindja i Jako, bare'emo lawa ungka ri kare'e ntau tu'anja, napokaumo tau⁷ndjo'u ri kasangkomponja i Esau, maka mosumo kare'enja. Ewase'i pampafudjunja tau napokau: N⁷ikandjo'u komi ri tukakaku i Esau, to'oka si'a: Ma'imo tua'imi, pue mami, masaemo karoo²a ri tamaa ri tana Samu, morongomo, moanamo, mariamo wo'u pinatuwua. Bara madagomo rajami da momberata pai tua'imi, ntje'e da kadonge, da kapetumbuka pue mami.

Malaimo tau napokau i Jako, bare'e masae mewalilimo, nato'oka puenja i Jako: Karatamo tukakami, kapetumbuka paumi pura², pai se'i ma'imo ri puri tukakami, ma'i/~~mato~~^{mato} komi, patatu tau jununja. Maeka gaga raja i Jako, nato'o: Bara bare'emo da tuwu kita, maka se'imo i Esau ma'i pai jununja maria, paka mainti rengkonja pura². Mau masaemo poga'a mami, kuepepe bare'e madago rajanja riaku. Ntje'e pai napaga'aka i Jako gala ntukakanja ruatu pai ruampuju mbula, ruatu pai ruampuju bimba, togompuju njara, limampuju djapi. Nepa napokau ana majununja, nato'o: X⁷ipesindiumo komi mangano'osi wa'a mpinatuwuwu se'i; ane momberata pai tukakaku, to'oka: Se'i pakatu ntua'imi pue mami, kami ndapokau mesindiu, wa'a ntau saana pai ana majunu sa'e ma'ipa ri taliku mami. Palai ntau setu, meka-kaimo i Jako ri Pue Ala, nato'o: Boo Pue anu mawawanaka jaku, ne'e ^{ne}nipalaika jaku, boi napepate ntukakaku kami pura². Palaiiku owi ri tana Samu, ~~djamo~~ toko ri paleku

foto

anuku, se'i² kore'emo jaku ri ana, ri pinatuwu, ri rengko
 mengaja², dja wa'a ngkabuja ndajami riaku. Dand lipakajoa
 raja ntukakaku riaku, boi nadja'ati kami.

Puramo mekakai ewantje'e, marosomo muni raja i Jako,
 melindjamo, djela ri koro ue Jabo, napokau ana majununja
 mawotesaka wa'a mpinatuwu. Towote pura², nepa mewote
 wo'u si'a pai ananja pai we'anja, narata mbengimo ri sa-
 mbotenja, joremo lairia. Podo i Jako bare'e nale'o jore,
 membangu, melindja² ri wengi, se'i tau samba'a djela ntjo-
 roba, nato'o da mombeluku. Mombesoko² tau setu, ma'ai
 pombelukunja, rantani mareme be naowe. Masae, bare'emo
 nakoto i Jako, salasuntjumo wuku lompinja sambira, ka-
 ngkudjo²mo pelindjanja. Mosumo reme, nato'o ntau sampom-
 beluku i Jako: Jaku da malai. Mesono i Jako: Bare'e
 kulapasaka komi, sangadi hito'oka jaku wati madago. Mesono
 tau setu: Jaku se'i suro mPue Ala, se'i siko sampombelukuku
 kuepemo karosomu pai kukitamo wo'u kajoa ndajamu ri
 Pue Ala pai ri tau. Kusawanimo to'omu, kupapoto'omo
 Israeli, posokinja: Mokole ri suara mPue Ala. Pura mompau
 ewantje'e, malaimo i Mala'eka.

Tudumo reme ri tana, naluntasakamo wo'u i Jako, bare'e
 masae momberatamo pai i Esau. Madagomo muni raja i
 Esau, maka napokono pesumbo'o i Jako, napomawomo muni.
 Pomberatanja se'i, mombesokowaka tau santua'i setu, mo-
 mbetangisi, masaemo gaga poga'anja. Napodjingki ndaja i
 Esau wa'a mpinatuwu i Jako, nato'o: Manoto siko ndaka-
 riani mPue Ala. Nepa momberata i Esau pai we'a pai ana i
 Jako, napokawongko. Masae pompau ntau setu, moga'amo,
 mombekadago muni.

Bare'epa masae pelindja i Jako, me'ontomo wo'u, maka
 rongonja i Raheli da moana. Poananja se'i, tuama ananja,
 napapoto'o i Benjami. Tuwu ananja se'i, paikanja ~~mate~~

60

End

Ti Jaeda

/k
H na

++ nalimbaemo
utjo'o

mate
 inenja. Natana i Jako rongonja ri wiwi ndjaja, nadikaka pa'esanja. Ungka lairia melindja wo'u i Jako, bare'e masae djelamo ri kare'e mpapanja. Narata papanja ntongo tuwupa. ma'aimo katu'anja, paikanja inenja matemo. Bare'e masae ungka lairia, matemo wo'u i Saki, papa i Jako pai i Esau, natanamo nu ananja radna setu.

16. I JUSUPU NAPOBALU NTUKAKANJA.

Pampoana i Benjami se'i, sampuju pai raduamo ana i Jako anu tuama: i Rube, i Simo, i Lewi, i Daa, i Natali, i Gati, i Asere, i Sasari, i Sebulo, i Jusupu, i Benjami.

Anu pampobangke mpapanja, i Jusupu. Ntje'e pai nakanjau ndaja wa'a ntukakanja, maka tua'inja anu ma'ai pampotowe mpapanja, pai napawaika badju madolidi. Ane nakita i Jusupu, bara ndjaa² napowia ntukakanja anu madja'a, liu² ndjo'u ri papanja, napogiluka. Ntje'e pai nakateranga-rangani kasina ndaja wa'a ntukakanja ri Jusupu. Mangipi sangkani i Jusupu; au nakita mpangipinja, momota si'a pai wa'a ntukakanja. Naso'o paenja, napatunda so'onja pura², anu i Jusupu ri tongonja, ~~halilini nu so'o wa'a~~ ntukakanja. Ri ra ngkawase'enja, medungkalakamo so'o ntukakanja, dja anu i Jusupu toa. Pampetumbu i Jusupu pangipinja se'i, malose raja ntukakanja, nato'o: Bara da tapopue tua'ita setu? Ne'e da tapodjo; mobangke² ananggodu setu, kadolidi mpobadjunja pai nakabare'emo napodjo mampotukaka kita se'i.

Sangkanipa re'e pangipi i Jusupu: nakita eo pai wuja pai betu'e sampuju pai saogu manjomba ri si'a. Pampetumbu i Jusupu pangipinja setu, marau wa'a ntukakanja, sako papanja bare'e napokono, pai napanto'oka i Jusupu: Sawe

inemu pai jaku, papamu, nupapanjomba ri pangipimu. Ma'ai gaga pobangke² ngkatuwumu, siko setu.

Ri ra ngkawase'enja napokaumo i Jako wa'a ntukaka i Jusupu [ndjo'u mamporewu pinatuwu. Masaemo palainja, bare'emo nadonge² mpapanja bambari ntau se'e. Ntje'e pai napampokau ananja i Jusupu [ndjo'u mampeole tukakanja. Masae pelindja i Jusupu, nepa narata. Lawapa i Jusupu, nakitamo nu wa'a ntukakanja. ~~Membeto'of~~ tau setu, ewase'f: A, setu ma'i i To Pangipi, iomo da tasoko, da tapepate, da tapangkita kamontjo mpangipinja. Mesono i Rube, au tukaka mpodago: Bare'e kuwai da ~~ni~~pepate; ~~ma~~ da tanawusaka ri wajau setu lau, dja ne'e mate. Panto'o ndaja i Rube, da kuore naini, ~~ri kabare'enja/nakita~~ wa'a ngkasangkompoku, nepa da kupokau mewalili ri Papa.

Mosumo i Jusupu, nasoko ntukakanja, naosu badjunja madolidi, nepa natima mbula, nasambale, daa mbula napaangaome badju i Jusupu, ntje'emo napakatuka papanja, nato'o: Se'imo badju i Jusupu karata ri djaja, manoro nasoko ntjinga anami. Ntanoka nanawusakamo ri ra mbajau i Jusupu; dja tudu ri oru mbajau bare'e makudja², maka bare'e majombu wajau setu, bare'e wo'u lau ue, dja kabare'enja nale'o mesuwu pai kabare'enja mangkoni. Roo nanawusaka tua'inja, motundamo tukaka i Jusupu, mangkoni.

Ntongopa mangkoni, nakita ma'i padangka, To Ara, muli i Sumaila, napeboo da ma'i. ~~Momberata~~, napeoasi ntukaka i Jusupu ri tau setu: Bara ~~ma~~tau ~~komi~~? Mesono padangka: Kaoli, ane re'e jowenja² papowatua. Mesono tukaka i Jusupu: Lau ri ra mbajau ngalitau samba'a, da kapobalu ri komi. Napeoasi mpadangka olinja, mesono tukaka i Jusupu: Ruampuju ringgi. Napokonomo mpadangka, nawai olinja, naoretaka ntau setu i Jusupu ri wajau, nakeni mpalai ri tana Masiri.

Ida

7 da ——— Mombembato.

1 i

→ aginja

————— ane bare²_{no} nakita use

Simpadova

— da ndisli tase ?

7 da

1 ems

kocone²

17 dik hoofdstuk wyzyer.

HH

nehasina
udaja

1 da

Butu nakita i Jako badju i Jusupu masia pai kedaa, ma'aimo kapari ndajanja mampomawo ananja, nasarumaka matemo, natangisi. Ri ra mpotumanginja nato'o: A, matemo ntano anaku, bare'emo masae da mate wo'u jaku! Nakohomo nu wa'a ananja, 7 mompakalindo raja mpapanja, bare'e napodjo mampedongeka paunja, maroo²mo ngkalionja, mantangi-² si ananja, nato'o: Rantani mate jaku, bare'e da kuowe ² mampomawo anaku.

17. I JUSUPU RI TANA MASIRI.

Padangka setu, anu maoli i Jusupu, masae pelindjanja nepa djela ri tana Masiri. Ratamo ndjairia, napobalu i Jusupu ri Djougugu Potipa, Witi i Datu ri tana Masiri.

Bare'epa masae karoo² i Jusupu ri banua ntau setu, nakitamo mpuenja i Jusupu tau manoto rajanja, tau meaja, bare'e kambamba². Ntje'e pai napampotowe mpuenja i Jusupu pai napampotadulakomo ri wa'a mbatuanja. Ane malai puenja, i Jusupu anu ^{nas} mantjarumaka, magampi puenja we'a pai wa'a ana majunu, banjamo puenja anu maintjani wa'a ntetala ntau pura² pai wa'a bangani ~~mbanua~~, i Jusupumo maintjani. Ntje'e pai ~~jaka masina raja~~ mpuenja we'a ri Jusupu, pai napampepali djaja da manawusaka i Jusupu. ^{si².} Mariangkani napeboo, napokau da motunda ri alinja, bare'e napodjo i Jusupu, nato'o: Bare'e madago kupotundasi ali mpueku. Kabare'enja naowe² mbe'a setu mangkelo i Jusupu, ipumo raja i Jusupu, nato'o: Djamo djaja 1 ngkanawuku napepali mbe'a setu, paikanja bare'e kuaja pompaua, mau pueku katuwua, maka da masala ri Pue Ala jaku.

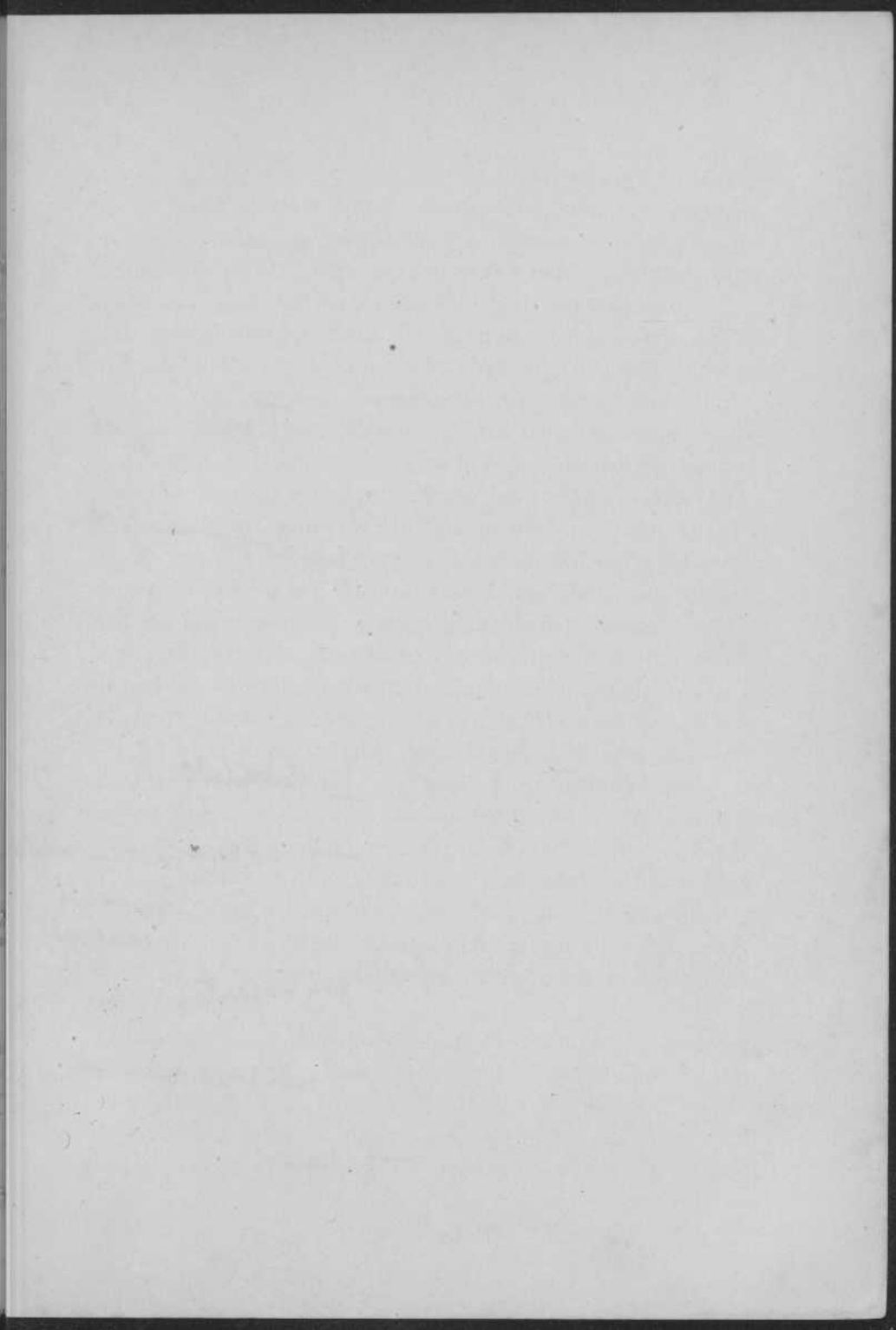
Mewali sangkani i Jusupu napebomo wo'u mpuenja we'a.

djela, napeoasi: Nu ndjaa ndupebooka jaku? Mesono puenja: Bare'e, potundamo ri aliku se'i! Mesono i Jusupu: Ewa mbe'i jaku se'i anu ndaaja kodjo mpueku, da kulego? Mau bare'e ndakita mpueku, sangaja² da ndakita mPue Ala, da masala gaga jaku, bare'e kupodjo. Mesono we'a: Ne'e mesapu, nepa nano'o pauba i Jusupu. Napalaika i Jusupu paubanja, molontjo ndjo'u ri sambalikunja, paikanja bare'e re'e dja'inja ri tana Masiri da peponenja, sandjaja wo'u, watua katuwunja. Setu pai napampopeamo kadjela mpuenja; ratamo kodjo ntje'e, nanuntuki mbe'a setu i Jusupu, nato'o: Sakodi jaku napotautengomo mbatuamu silau, kuiru, se'i paubanja napalaika, mampokaeka jaku marau. Naajamo i Potipa pau mbe'anja, bare'emo sondo napeoasi, liu² napa-
^mrintarunggu i Jusupu, bare'emo napodjo magampi.

18. I JUSUPU RI RA N TARUNGGU.

Karoo² i Jusupu ri ra ntarunggu, bare'e masae nakita ntadulako ntau mangkariani tarunggu setu, i Jusupu bare'e madja'a. Ntje'e pai napanto'oka i Jusupu: Siko kukita be ntani wongo; ane montjo siko tau meaja, bare'emo kutarunggu siko, kudika mangkariani tau ndatarunggu, podo jaku da ri wawomu. Madagomo katuwu i Jusupu, djamo kabare'enja mesuwu² ri banua ntarunggu setu pai kabare'enja nakoto mewalili ri papanja pai wa'a ndja'inja.

Ri ra ngkaroo² nja se'i, mewali sandeme radua tau ndawawa ri tarunggu, napapesua i Jusupu ri lintju ragili. Meoasi i Jusupu: Nu ndjaa salami? Mesono au samba'a: Jaku ginampi i ndue Datu, toperibarua wungka eo. Jaku nanuntuki ntau madja'a pai ndapampokaraumo mpueku. Nepa nato'o

/ampe

Tpaku la si

9 mekokoroentjoe.

L loasati

→ ndajapeseewoemo
moeni
oenpa

H pai napantoi

H ndipajewoewo

→ sako

ntjamba'a: Jaku topoapu i ^{mpue} ~~pue~~ Datu. Bare'e re'e salaku, djamo kadja'a ndaja ntau manawusaka jaku pai ndapape-suamo mpueku ri tarunggu se'i. Mesono i Jusupu: Io, kudongemo paumi, bara montjo, bara bare'e, sangadi ndapakatongawa mPue Ala, nepa taintjani kamontjonja.

Malaimo i Jusupu; bara tesangkudja mbengi ojonja, ndjo-
 umo wo'u mampeole tau setu. Nakita be ntani madago rajanja, ^{mondo} ~~mondo~~ lionja, ^{mengkuru} ~~mengkuru~~. Mekutana i Jusupu: Nu ndjaa nikamondo²ka? Mesono toperibaru: Jaku re'e pangipiku, ane nupokono, da kupetumbu. Mesono i Jusupu: Petumbu kanaa. Mompau i Toperibaru: Anu nakita mpangipiku, konau sampu'u, tatogo doanja. Kulepasi, kutadengkosi, kukodjoti, kupatana pura². Pantjariku baru, tatogomo wojoku buke², ntje'e kukenikamo i pue Datu, ndapokono, ndainu. Wa'anjamo se'i pangipiku, paikanja wawase'e ipumo rajaku, bara ndjaa posokinja; ane nuintjani, ne'e nusambunika jaku. Mesono i Jusupu: Padongeku pangipimu se'i, kuintjani posokinja maka ungka ri Pue Ala setu. Doa tatogo setu, ^{mb} ~~tatogo~~ wengi. Maka togombengipa da ndapomawomo muni i ^{mb} ~~pue~~ Datu siko, da ~~adaost~~ ri tarunggu ~~siko~~, da ndaore muni ri lantimu topopagampi baru. Nadongemo ntoperibaru madago kodjo posoki mpangipinja, mawongkomo rajanja, ~~fatoif~~: A, kupokono gaga pompaumu setu. Mesono i Jusupu: Dja wa'anja kuto'oka siko, ane djelamo muni ri pue Datu, to'oka ntje'e: Laupa ri tarunggu i Jusupu, bare'e re'e salanja, aginja da ~~pison~~ tau setu, maria nta'umo kari-rantarunggunja.

Butu nadonge ntopoapu madago posoki mpangipi jununja, mompau wo'u si'a. Ri ra mpangipiku, nato'o, kukita jaku se'i manana moapu, kina'a i ^{mb} ~~pue~~ Datu kuparibingka, kusu'u² da kuwawa, tatogo bingka mosuntju². Be ~~atand~~ rata lai pue Datu pawawaku, maka natungkusi ntontji bangani bingka

kusu'u setu. Mesono i Jusupu: Pangipi setu sangaja² ungka ri Pue Ala. Se'imo posokinja: Bingka tatogo setu, ~~togo mbengi~~ ^{mo}, maka togombengipa da ~~ndaosu~~ i mpue Datu ri tarunggu siko, nepa da ndaodja ri le'emu, koromu da nalombasi wa'a ntontji, maka tongawamo salamu ri puemu.

Mewalimo kodjo gori mpompau i Jusupu, maka togo mbengi ungka lairia, i Toperibaru napokonon muni mpuenja, i Topopu naodja ri le'enja, mate. Pewalili i Toperibaru ri Datu, bare'emo naendo i Jusupu, nakeni ngkawongko ndajanja, ~~makalingani~~ patuu i Jusupu, bare'e napetumbu ri Datu. Setu pai nakaroo² i Jusupu ri tarunggu.

19. I JUSUPU NAPEKITIMA I DATU RI MASIRI.

Ungka lairia rua nta'umo, mewali sambengi mangipimo i Datu ri Masiri. Ri ra mpangipinja, mekakore si'a ri wiwi ngkoro ue bangke, koro Nili to'onja. Nakita baula papitu mesore, paka maboko, lempe sangkani wawo ntalikunja, mawongko raja i Datu mangkita. Nepa mesore wo'u baula papitu madja'a lionja, madusu, mara² kadju ntorukunja, napodjingki ndaja i Datu mangkita. Mebunde baula madusu setu, liu² ri baula maboko, naomo. Kapuranja naomo an maboko setu, be sako melongku kompo baula madusu setu, ~~djamo~~ ^{padu} gori²nja. Ungka lairia menaamo i Datu. Bare'e masae tekalinga muni, mangipi wo'u i Datu. Anu nakita ri pangipinja, lau pae pitu ntoko maboko katuwunja, ma'oe wuanja. Ri sori mpae maboko setu, nakita wo'u pae pitu ntoko anu madusu katuwunja, wuanja bita, dja ~~apanja~~. Wii ndjangku pae madusu setu maomo anu ma'oe, paikanja bare'e wo'u bali² lionja. Ungka lairia tekiwoi muni i Datu,

P wangi: tatago

↳ udajapessese

↳ pai najanghalinganinno

aps

1 jaloe

1 posolii m

1 kresapoe

marememo, membangu. Pembangunja se'i, napekitema wa'a ntau lo'e, pura² anu tu'amo ri lipu, wa'a mokole palilinja, napetumbu pangipinja, bare'e re'e au maintjani posokinja.

Ri ra ngkawase'enja naendomo i Toperibaru karoo²nja ri tarunggu owi pai pangipinja ~~ani~~ ^{awase} naposoki i Jusupu lairia. Ntje'e pai nakare'e nuntunja ri Datu, ewase'e: Jaku, Pue, ri ra ntarunggu owi sangkani² pai i Topoapu au matemo. Lairia karata tau samba'a anu lo'e mamposoki pangipi. Maka kami pai i Topoapu mangipi, kapetumbuka si'a, naposoki, majoa sangkani panto'onja. Mesono i Datu: Ane ewase'e, da ndjo'u, timakaku tau setu. Ndjo'u tau ²apokau, djela ri tarunggu, natima i Jusupu. Bagundji riunja wujua i Jusupu, ²ariu, ²apaporontö, napa ²akeni ri suara i Datu. Mekutana i Datu: Lo'e siko mamposoki pangipi ntau? Mesono i Jusupu: Sangadi ndapapaintjanika 1mPue Ala posokinja, napa kuintjani mamposoki, pue Datu. Mesono i Datu: Ane ewase'e, da kupetumbumo. Napetumbumo i Datu pangipinja, puramo napetumbu, mondjii. Menawa² i Jusupu, masae, nato'o: Da kuto'okamo komi, pue Datu, bangke kodjo 1pangipimi. Ane ²nipeoasi posokinja, dja samba'a² katudu mpangipimi radua setu. Da ²nipedongeka posokinja, maka ungka ri Pue Ala pangipimi se'i, da ²nipaintjani anu da ndapapewali mPue Ala i raneonja. Ungka se'i² pitu nta'u da madago pewali mpangkoni, maboko pae, maboko pinatuwu, mabosu tau pura², mariapa pae da napobalu. Pusamo pitu nta'u se'e, da maoro tau, bare'emo da nale'o pangkoni, madusu tau, madusu pinatuwu. Setumo da pewali mpangipimi, pue Datu, bara ²iaja, bara bare'e ²iaja, paikanja roomo kuto'oka komi.

Pura nadonge pau i Jusupu, mondjii i Datu, naepemo kamontjo mpompau i Jusupu. Masae nato'o: Bare'e ²kusaja pompamu, kupomontjo pura², paikanja ewambe'imo kita se'i? Ane re'e pekita ndajamu, ne'e nusambunika kami,

maka kukita, siko mangkeni Inosa mPue Ala ri rajamu, pai nupaintjani mamposoki pangipiku radua roo, anu sandjaja² dja katudunja. Mesono i Jusupu: Ane jaku i Datu, da kuwangumo ala maria², da kuromu pae ri kasemponja, ri raja nta'u papitu maboko anu da ma'i. Pusamo pitu nta'u, djelamo ri ta'u papitu anu da meoropi, bukemo alaku pura², da kuwali-mpobalu paeku ri tau maoro, bare'e da mate ~~fa~~oara paliliku, rantani pusa ta'u anu papitu maoro.

Butu nadonge pau i Jusupu setu, mesono i Datu: Bare'e da kurata tau ewa siko mangkeni Inosa mPue Ala ri rajamu. Sikomo da kudika Ampu Lemba ri tana Masiri se'i, podu jaku ri wawomu, sikomo anu karaduaku ri lembe se'i. Napapemosu i Datu i Jusupu ri suaranja, nawuntja sintjinja ri karama i Jusupu, napapogonggaka rante wujawa, napaporontoka badju pai salana madolodi, napapesawi ri karentanja, napapelindja ri tongo lipu karetu setu, da napantudjuka tau, i Jusupu nalantimo i Datu mewali Ampu Lemba ri tana Masiri. Nepa napaporongo i Jusupu ri ana nu mokole mpalilinja, mewali bangkemo mpodago katuwu i Jusupu ri tana Masiri.

Ungka lairia bare'emo masae, modjamaa To Masiri, maria kodjo pae narata. Melindjamo i Jusupu; lairia pangkitanja tau momota, lairia ~~perurinja~~ pae. Pae au naransi se'e, pura² napekiwawa ri ala i Datu. Bare'e naowe² ntau mawangu ala, kasondo mpangkoni naromusi i Jusupu, maka ri lima ntjo'o santjo'o gala i Datu, rurupinja anu napelindjaka i Jusupu. Pusa santa'u modjamaa tau, djamo kawase'enja; merurupi wo'u i Jusupu, salumbu wo'u naromusi, pura² setu nasombo ri ala i Datu, da nakoni ntau ri raja nta'u papitu anu da meoropi. Rantani pusa pitu nta'u To Masiri djamo pomota²nja, i Datu djamo poala²nja, i Jusupu djamo peruru²nja au naintjani.

loesi

H jaj

I onoe

tantimanya

H onoe

H wawa

H pinja

Wa'a utase oengka ri tananja salenda-
nja, oflams pbera' oflo

I nepo

Pusamo pitu nta'u, modjamaa wo'u To Masiri, bare'e liu² mewali paenja, sawe inii bare'e mewalili. Ma'ai kaoro ntau; ri ra ngkaoronja se'i, napobalu doinja, naolika pae. Puramo doinja, napobalumo rengkonja, pinatuwunja, pura wo'u ntjetu, napobalumo koronja, mewalimo watua i Datu, maka dja ntje'e kare'e mpae. Naundemo i Datu kalo'e ndaja i Jusupu, maromusi pae ri kasondonja owi, To Masiri wo'u naunde i Ampu Lemba, nato'o: Ane bare'e ntje'e, bare'emo da tuwu tau, da mate joga.

20. POMBERATA I JUSUPU PAI WA'A NGKASANGKOMPONJA.

Banja dja To Masiri maoro, sako ri tana ntaninja bare'e mewali pangkoni. ~~Angka ri tana pura² djelamo tau~~ meoli pae ri Datu nTo Masiri, i Jusupu djamo pobalu²nja pae ri tau maoro. Ntongo wawase'e, maoro wo'u i Jako pai wa'a ananja pai makumpunja. Ntje'e pai napanto'oka ananja: Komi setu mpakorokamo njara, da ndjo'u ri tana Masiri, maka kudonge wa'anja dja tau setu kare'e mpae. Mompakorokamo tukaka i Jusupu sampuju; anu tua'i mpodago i Benjami, bare'e nawai mpapanja da Ljunu ntukakanja, nasombomo ri banua.

Pura moiwo, malai tau sampuju setu, masae djelamo ri tana Masiri. Napeoasi bara rimbe'i kare'e ntau anu mampopobalu pae, nawawanaka ntau ri banua i Jusupu. Liu² nakita i Jusupu, tukakanjamo tau sampuju setu, paikanja natodosaka kamawo ndajanja, ndoamo, da napaama-amasi riunja raja ntukakanja, bara ewa i owi dja se'e, bara balimo. Ntje'e pai napampekutana: Nu ndjaa ukama'ika? Mesono tukakanja: Kami ma'i meoli pae, ndapokau mpapa mami.

Mesono i Jusupu: A, bare'e kuaja setu; komi ma'i padaso. Mesono tukakanja: Bare'e kodjo, Pue, maeka raja mami da mampotautengo komi. Kami tau santua'i sampuju pai radua, tua'i mami samba'a bemo re'e. Anu tua'i mpodago bare'e kakeni, ntongo lai papa mami wawase'e. Mesono i Jusupu: Ipu rajaku, kuto'o komi setu tau kambamba², dja ma'i padaso, da mampoiwalika kami raneo, djamo ~~tiengkaka~~ ma'i meoli pae. Aginja da kusokomo komi riunja, togo- mbengipa nepa da ~~ndonge~~ songkaku. Napokaumo i Jusupu ana majununja, naso'o tukakanja, napa¹tarunggu.

Pusamo togombengi napapesuwumo muni i Jusupu tukakanja, nepa nato'oka: Ane tau montjo komi, ndkipewalilimo riunja, djela ri banuami, timamo tua'imi au ndkuto'o laupa ri papami, keni ma'i, kupampeole. Sangadi kukita ntje'e, nepa kuaja paumi bare'e ma'i padaso komi. Dja boi bemo ma'i komi, samba'a da ndndikaka jaku. Ane ndkipomawo kasangkompomi setu, da ronga ma'i muni komi pai tua'imi. Pura mompau ewantjetu, natimamo i Jusupu tukakanja i Simo, naso'o, natarunggu. Mangkita setu, mombembali²mo wa'a ngkasangkomponja: A, si'amo kuto'o, se'imo kita narumpa ndja'a. Pampobaluta tua'ita owi, tumangimo si'a, merapi puru, bare'e tapodjo mampedongeka, se'imo tarata pesawanja padjea²nita tua'ita. Panto'o ndaja ntau setu, bare'e naintjani i Ampu Lemba basanja, nasarumaka To Masiri si'a. Maka i Jusupu dja basa nTo Masiri nalulu, pau ntukakanja ~~mp~~pelimba/guru basanja. Ntanoka nadonge mpodago i Jusupu wa'a mpau ntukakanja, mawongkomo rajanja mangkita ntaninjamo raja ntukakanja, wali-mpontjosoimo rajanja pampobalunja tua'inja owi. Napokaumo i Jusupu ana majununja mombangani rombe ntukakanja; doi au naolikamo pae setu, nawali-dika muni ri wobo ¹fombenja, nepa napa- poiwo tukakanja, malaino.

wa'e n

nd

70' 2 ndi'engkoka

/in

H napape Tri

1nd
de napantima

— setoe nato^o

Trapasongha
/a

± Kasawenja 7nd

7nd

Pelindja ntau setu, mawengimo, me'onto. Nabentesimo ntjamba'a wobo fombenja, da mantima wea ndapoapu, nakita doi au naolika pae lau ri wobo ndombe. Nabentesi wo'u ngkasangkomponja rombenja, ewantje'e-se'e pura². Ipumo wo'u rajanja, nato'o: A, bare'e naowe² i Ampu Lemba manawusaka kita. Boi da naduduki kita naini, panto'onja bare'epa tabajari pae taoli! Kaeka ndajanja, mawuro² malaimo, magasi pelindjanja. Bare'emo maria mbengi, djela lai papanja, napetumbu pura² anu mewali. Maparimo naepe i Jako, nato'o: Se'i i Simo bare'emo mewalili, i Jusupu matemo, ~~nato'o sindjan~~ i Benjami da malai wo'u, bare'e da kuwai, manee gaga rajaku. Ane bare'emo wo'u mewalili tua'imi, bare'emo da tuwu jaku, da mate nanangi mawo.

21. NAPATONGAWA I JUSUPU RI WA'A NGKASANGKOMPONJA KASI'ANJAMO I JUSUPU.

Ungka ri pewalili ntukaka i Jusupu, bare'e masae gaga maoromo wo'u tau setu. Ntje'e pai ~~napatongkamo~~ wo'u i Jako ananja da ndje'u meoli pae ri Ampu Lemba nTo Masiri. Mesono i Juda: Bare'e da kakoto ndje'u. Papa, maka maroso pompau i Ampu Lemba ri kami, panto'onja: Sangadi pikenitua'imi, nepa kuaja kakominja be ma'i padaso. Sandjaja wo'u, nu ndjaa da kaosuka i Simo? ~~Sawanja~~ da kakeni si'a, kami da ~~tasoko~~ pura². Aginja da ~~niwaikamo~~ jaku tua'iku i Benjami, jakumo da maintjani katuwunja pai kamatenja. Ane bare'e kupapewalilika komi tua'iku, rantani mate jaku da kupopuloru komi, bare'emo da majali salaku. Masae, panangimo i Jako, nato'o: Aginjamo, kuwai, maka bare'emo takoto kaorota, kita se'i. Kenimo tua'imu, keni

wo'u doi au mewalili owi, nepa keni wo'u doi ²raolika pae. Se'ipa lana ~~mawongi~~, djuju uani, timpausu pai panggere, pakatuku ri Ampu Lemba. Palai maliga², ~~n~~ikaronga mewalili, Pue Ala da mampakadago pelindjami.

Malai tau sampuju setu, masae djela ri tana Masiri. Pomberatanja pai i Jusupu, mawongko kodjo raja i Jusupu mangkita tua'i ngkoronja i Benjami, paikanja natodosaka kamawo ndajanja, nato'okamo wa'a ngkasangkomponja: Nepa se'i jonto ri rajaku kakominja tau montjo, maka se'imo tua'imi. Pai se'imo wo'u kasangkompomi i Simo, au kupa-pe'onto, kulapasaka muni. Mesono tukakanja: Se'i pakatu mpapa mami. Meoasi i Jusupu: Madago²pa papami? Mesono tukakanja: Madago²pa, dja katu'aamo.

Malaimo sarai i Jusupu, wusu tanginja mangkita tua'inja i Benjami pai pakatu mpapanja, bare'emo nakoto mantodosaka mawonja. Mesambunimo ri lintju si'a, tumangi. Puramo tumangi, mendo'u, mesuwu ri lintju, nepa napokau ana majununja: Poapuka tau setu ~~R~~apoapuka ngaja²nja, manana, ~~V~~adikaka. Napapotunda i Jusupu wa'a ngkasangkomponja, gori untju mpampoana ewantje'e se'e podede mpotundanja: i Rube ndjau riunja, nepa i Simo, nepa i Lewi, bare'e masala podedenja, nepa waire'inja i Benjami, ri tandonja mpodago, maka si'a tando ntau. Djingkimo raja ntau setu, mombeto'o²mo: Ewambe'i pai ndapaintjani i Ampu Lemba gori ntinuwuta? pai ndapampapodedemo kita ewantje'e; posuntjuta se'i bare'e ndasaja. Napokau i Jusupu ana majununja: ~~N~~ipakaria kina'a pai wajawo ntau setu, waika gana². Nakitamo wa'a ntukakanja, gala i Benjami bangke mpodago, ewa limangkani anunja. Roo mangkoni, napapoiwomo i Jusupu tukakanja, wa'a rombenja nabangani buke², doinja napapewalili ri wobo ~~F~~ombenja. Napokau wo'u i Jusupu ana majununja, nato'o: Wuntjamo tabo mpangi-

12

/

1/2

1/2

1/2

Ind

Ti

H ndipantōka

nd
 nuku ri raja rombe anu tua'i. Pura mompakoroka, malaimo kasangkompo i Jusupu sampuju pai samba'a.

Bare'epa lawa kandjo'unja, napokaumo i Jusupu ana majununja, nato'o: Lulukaku tau paja roo, peoasimo bara bare'e natima tabo mpanginuku salaka, to'oka da nabowo rombenja. Ndjo'umo kodjo tau setu, nalulu kasangkompo i Jusupu. Be masae narata, napeoasi tabo mpanginu mpunenja. Mesono kasangkompo i Jusupu: Kami bare'e katima, pewulemo anu mami, bara da nurata; kami banja topelima. Sako doi karata ri rombe mami owi kapapewalili pura². Nabowomo ntau setu rombenja, lau kodjo tabo salaka i Jusupu ri rombe i Benjami. Bangkemo ea mata ntau setu, mewalili pura². Djela muni ri suara i Jusupu, manjomba, merapi puru. Lairiamo peolanja pangipi i Jusupu owi, mmpangipika panjomba ngkasangkomponja pura² ri si'a.

Monuntumo i Juda, nato'o: Nu ndjaamo da kato'o, Pue Ampu Lemba? manawumo kami; se'i kami santua'i watuami pura², manawu ri kanarata ntau tabomi ri rombe ntua'i mami. Mesono i Jusupu: Bare'e da kupowatua komi pura², wa'anja podo tua'imi anu masala, ntje'e da watuaku; komi mbolimo mandote. Ntje'e pai nakare'e nuntu i Juda, ewase'e: A, Pue, ane niwai, da kupasowa nuntuku, ne'e dipokarau jaku. Nipeoasi owi ri kami, bara re'epa papa mami. Mesono kami: Tuwupa papa mami, paikanja tu'amo, laupa wo'u tua'i mami, ana kasipua, ndapotowe gaga mpapa mami, maka inenja pai tukakanja matemo, djamo si'a mbolitia inenja. Ntje'e pai ~~mpampokau~~ kami: Keni ma'i tua'imi se'e, kupangkita. Mesono kami: Bare'e da ndawai mpapa mami, bare'e da ndakoto mampoga'aka anaa setu. Mesono muni komi: Ane bare'e niken i tua'imi ~~se'e~~, bare'emo da kupodjo komi. Ntje'e pai kapanto'oka papa mami: Niwaimo, papa, tua'i mami da kakeni ri pue Ampu Lemba, maka maroso

pompaua ri kami, bare'emo da ndapodjo kami, sangadi kakeni tua'i mami. Nepa ndawai mpapa mami kapojunu tua'i mami, ndato'o: Aginja, kenimo, paikanja ane bare'emo hi-papewalili riaku anaku se'i, da mate mawo jaku ri katu¹-aku. Mesono jaku: Se'i, Papa, jaku maintjani, ane bare'e kukeni muni tua'iku se'i, rantani mate, bare'emo da teosu kapuloruku ri komi. Ntje'e pai kupanto'oka komi, pue Ampu Lembu, ewambe'imo jaku da mewalili ri papaku ane bare'e kukeni tua'iku se'i? Bare'e da kutaha mampeole kasusa ndaja mpapaku, maka sangaja² da mate, da nanangi mawo ndajaa, ri katu'aa. Aginja jaku da watuami, dja ne'e tua³-iku se'i.

Madonge pau i Juda se'i, bare'emo nakoto i Jusupu mantodosaka mawo ndajanja, wusumo tanginja mangkita towe ndaja i Juda ri tua'inja i Benjami. Ntje'e pai napanto'oka wa'a nTo Masiri anu ri ra mbanuanja: Nipalaimo retu, komi pura²; re'epa pau mami pai tau santua'i se'i. Butu mena'u To Masiri pura², tumangimo i Jusupu, ma'ai potumanginja. Masae sowamo paunja, nepa nato'oka kasangkomponja: Jakumo i Jusupu! tuwupa ntano i Papa! Benge raja ngkasangkomponja se'e, bare'e nakoto mesono. Ntje'e pai napawali-nto'o i Jusupu: Jaku i Jusupu, kasangkompomi au hipobalu ri padangka, paikanja ne'e hipokaeka jaku, maka jaku ndapakabangke mPue Ala, paikanja bare'e mobangke² jaku ri rajaku. Maka jaku ndadika mPue Ala ri tana Masiri se'i da mmpatuwu tau ri kaoronda; jaku ndapokapuru mPue Ala, da kupokapuru wo'u komi. Pakamosu, da kupasokowaka komi. Mombesokowaka, mombetangisimo tau santua'i setu. Osamo sakodi kamawo ndajanja, nato'o i Jusupu: Nipewalili maliga², to'oka i Papa: Ewase'e panto'o anami i Jusupu: Jaku Ampu Lembu ri tana Masiri, bare'e kukoto ndjo'u ri komi; hikaronga ma'i, hikaroo²mo ri tana se'i, maka nepa rua

1nd

1nd

1nd

Tnd

1nd

Lud

nta'u oro bangke se'i, lima nta'upa nepa da tuwu muni pae. Aginja da kupatuwu wa'a ngkomi ri tana Masiri se'i.

Mewalili wa'a ngkasangkomo i Jusupu, nakeni pae, roti pai doi, da napobaku mpapanja ri pelindjanja ri tana Masiri, nawai wo'u i Datu ri tana Masiri kareta pai njara, da napesawi mpapa i Jusupu pai manianja we'a pai makumpunja anu kodi²pa. Maliga pelindja ntau setu, djela ri papanja, napetumbuka si'a kaiJusupunja pura². Riu²nja bare'e naaja i Jako pau nu ananja, paikanja pangkitanja wa'a mpakatu i Jusupu pai wa'a ngkareta pai njara au napakatu i Datu nTo Masiri, manotomo rajanja, nato'o: Tuwupa ntano i Jusupu, ganamo kudonge, wa'anjamo da ndjo'umo jaku, kupangkita; ane kukitamo, ganamo katuwuku.

22. PELIMBA I JAKO RI TANA MASIRI.

Bare'emo rodo raja i Jako; napokau wa'a ananja pai makumpunja da mompakoroka wa'a rengkonja pai pinatuwunja, nakaronga telale ri tana Masiri. Moiwomo ntano tau setu, malai, mokaretamo anu mokareta, melindja ntanamo anu melindja ntana, melimba ngkewe'anja, ngke'ananja, ngkepinatuwunja, ngkerengkonja. Mesindiu anu maliga; i Juda anu djela riunja, momberata pai i Jusupu, napapaintjanika si'a kama'i mpapanja. Ndekumo i Jusupu masuntju papanja, mokareta, mosumo, napape'onto karetanja, mena'u, nadadumo papanja, mombesokowaka, mombetangisi tau saana setu. Mesono i Jako: O de anaku, mau da matemo se'i² jaku, paikanja kukitamo muni siko! Mesono i Jusupu: Komi, Papa, fikaroo²mo riunja ri tana Masiri se'i, maka ntje'emo wo'u tana i Datu, tana Gose

to'onja, ^{Gose} ri sambote ~~gose~~ ngkoro Nili. Maboko ewo ire'i, madago mampatuwu wa'a mpinatuwumi. Jaku da ndeki Pue Datu riunja, mampetumbu kadjelami, nepa da waima'i muni mantima komi, da momberata pai pue Datu.

Ndekumo kodjo i Jusupu momberata pai i Datu ri Masiri. Pampetumbunja ri Datu kadjela mpapanja, mesono i Datu: Wawanaka ri ma'i papamu, kupangkita. Ndjo'umo i Jusupu mantima papanja, nawawanaka ri Datu. Pomberata i Jako pai i Datu, madago pompau ntau setu, ~~nato'o i Datu~~ Komi kuwaika tana Gose da ~~mpipari~~, maka komi kukita magasi mamporewu pinatuwu. Pura pompau ewantje'e, malaimo i Jako, maroo² ri tana Gose.

Pusamo sampuju pai pitu nta'u karoo² i Jako ri tana Gose, naepe da ronga mate. Napekitima wa'a ananja pai makumpunja, singkandomu, moawili i Jako, samba'a sangaja, samba'a sangajanja na ~~pawawilika~~. Sa'e madago awilinja, sa'e bare'e ntani. Anu madago kodjo awilinja, i Juda, maka ewase'e poawili i Jako: Mulimu da mokole nTo Jahudi, makumpumu da tadulako nTo Israeli. Masae nepa da ndapare'e mPue Ala ~~Samba'a~~ anu majoa mpodago, anu maliogu towe ndajanja ri Pue Ala, anu mampokapuru wa'a nto lino.

Roo moawili ewase'e, medungkalaka ~~i Jako~~, mate. Bangkemo potumangi ntau, wa'a ananja pai makumpunja, sako To Masiri motumangi. Puramo naposusaka, naparijumu, nepa nawawa ri kumapa Mapela, maka lairia ~~hantana~~ tu'anja i Sara, ngkainja i Burahima pai papanja i Saki.

Puramo ombo mpapanja, maeka raja ntukaka i Jusupu, ~~panto'onja~~ ~~da napesawaka~~ ~~si'a~~ ~~kadja'anja~~ ~~owi~~, mampobalu ^{si'a} ~~tu'anja~~ ri padangka. Paikanja banja ewase'e raja i Jusupu, madago pantjekonja wa'a ngkasangkomponja ri kapate mpapanja, nato'o: Ne'e ipu rajami, bare'e kuowe² mampatuwu komi pura². Mau modenggo ~~pampowiami~~ owi riaku, puramo

— Hoe oud zijt gij?

kapeasti i Datoe: Sangkaeta nta'emo
tinoewesemi? Mesoro i Gako: jaha' benja
ewa tinoewae nka'hae pai papahae pori
ntinoewae, pado saatoe pai ty'pungae
nta'oe. Nato's wo'oe i Datoe:

10' H'

I ri tougo noe maeliniae

— meseni i Gako ri langka nka'jorenja,

— padikka

T panta's nejanja sa mesawa i Joesepi
ri base see

$\perp a^2$

ndapakajoa mPue Ala gaumi setu, maka kadjelaku ri tana se'i, jowenja da ndapatuwu mPue Ala tau maria² ri kaorronja. Setu pai kupanto'oka komi: Ne'e maeka, bare'e kuowe² mampomawo komi.

Rantani mate i Jusupu madago kodjo pampotowenja wa'a ngkasangkomponja, bare'e re'e posisalanja bara ndjaa².

23. PAMPOANA I NABI MUSA.

Matemo i Jusupu, matemo wo'u wa'a ngkasangkomponja, mariamo wa'a mulinja, maka madago kodjo kare'e ntau setu ri tana Gose. Matemo wo'u i Datu anu mompakabangke i Jusupu owi, nasawanimo datu samba'anja, anu bare'e maintjani i Jusupu owi, to'o lantinja i Pirao.

Nakeni ngkasaenja, muli i Jako teranga²ni, bare'emo ^{nda} maintjani imbanja, ^{na}rapapoto'o To Isaraeli, gori mpampapoto'o nu Mala'eka i Jako owi, ri pombeluku ntau setu ri wiwi ngkoro Jabo. Sandjajanja wo'u ^{na}rapapoto'o: To Jahudi, ^{na}talulu to'o i Jahuda, bara i Juda, tukaka i Jusupu samba'a.

Pangkita i Pirao To Isaraeli salumbumo, ipumo rajanja, mogombomo si'a pai wa'a ntau tu'anja, nato'o: Kukitamo To Isaraeli ri tana Gose mondiwu²mo, bare'e masae da nanangi ntau setu kita se'i. Ane da ma'i iwalita, ewambe'i ane da nakasambiraka iwali? Sangaja² da nairi kita tumpu ntana se'i. Ntje'e pai kupanto'o: Da tadjeanimi gaga tau setu, da tapaperuu aselenja, da tapokau mampowia banuata, mampodjamaaka kita, da tapowatua mpodago. Naiokamo wa'a ntau tu'a pompau i Pirao. Ungka lairia madja'amo katuwu nTo Isaraeli ri tana Masiri: ^{na}rapowatua, ^{na}rapokau modjamaa, mangkae tana, mampowia banua, bare'e ^{na}fasaro, sawe ^{na}rapa-

koni bare'e. Ane be gana pampowianja, ^{ad} tabobaki. Mapari kodjo naepe nTo Isaraeli; da meewa, bare'e nataha.

Paikanja ri ra ngkparinja setu, bare'e ndakalingani mPue Ala, maka teranga²ni imba ntau setu, njau nadjea²ni nTo Masiri. Madja'amo raja i Pirao, nato'o: Nu ndjaamo djaja da panangiku/tau setu? Napeboomo i Pirao sando mpepa-poana nTo Isaraeli, we'a radua, nato'oka tau setu: Ane moanamo we'a nTo Isaraeli pai we'a ananja, patuwu, ane tuama, pepate. Bare'e naaja ntjando pompau i Pirao; njau napokaeka i Datu nTo Masiri, bangke gaga eka ndajanja ri Pue Ala. Maka naintjani bare'e ndapodjo mPue Ala tau mampepate ananggodinja, sala bangke setu.

Ri ra ngkawase'enja re'e tuama nTo Isaraeli, i Amara to'onja, to'o ndongonja i Jokebe. Moana i Jokebe, tuama ananja. Maeka rajanja, ananja setu da napepate nTo Masiri, ntje'e pai napasambunika togombuja. Bangkemo sakodi ananggodu setu, nakita i Jokebe bare'emo nakoto mantjambunika ongaanja. Ntje'e pai napantima peti kodi, nakume pombe-mamanja boi mesua ue, nepa nadika ongaanja ri ra mpeti setu, nakeni ri koro Nili, napapolanto ri wiwi ngkoronja, ri wawo buko anu tuwu ri ra ue, Pura setu, napokau tukaka nu ananggodu, we'a, i Meria to'onja, mampepeli'osi tua'inja setu.

Bare'e masae ungka lairia, djelamo ana i Pirao we'a, i Teremuti to'onja, ndjo'u mandiu pai ana majununja. Butu nakita lau peti kodi, molanto² ri wawo ue, napokau ana majununja mantima. Nasungke i Teremuti tutunja, nakita lau ananggodu tuama, tumangi. Mapuru raja i Teremuti, nato'o: A, madolidi ntja ananggodu setu, manoro onгаа nTo Isaraeli, a, da kupatuwu, da rajaku! Napemosuki i Meria i Teremuti, napeoasi: A, bara da kupepalika komi we'a nTo Isaraeli, da ~~napamosusuka~~ komi ananggodimi

I tau

— nja

I mp & wai nt

I da

I mampes sescha

Nd

7nd

Tnd

7th

9^{noe}

Lnd

se'i? Mesono i Teremuti: Io, pakaliga. Molontjo i Meria ri inenja, nato'o: Nipakaliga, Ine, silau ana i pue Datu, ndatimamo i Kede ri petinja, nepa ndapokau jaku mampepali tau da mampasusuka ntje'e; Tikandjo'u, da ndapawaika komi, da nipampasusu. Mawongko raja i Jokebe, nadadumo i Teremuti, nato'o: Ane nipepali tau da mampasusuka komi ana nggodimi setu, Pue, se'i jaku. Mesono i Teremuti: Io madago, kenimo ri banuamu, patuwukaku lairia, ane bangkemo, keni muni riaku, kupawaika siko saromu.

Mewalilimo i Jokebe, nakeni ananja, mawongko kodjo rajanja mangkita ananja da tuwu. Napapoto'omo i Teremuti i Musa, posokinja: Kasore ungka ri ue.

Bangkemo i Musa, nawawamo inenja ri Teremuti, da napatuwu, mewali ana i Datu ri Masiri napoine i Musa. Madago posikola i Musa, wa'a ngkalo'e nTo Masiri naintjani, paka tau lo'e gurunja. Paikanja naintjani mpodago i Musa kasi'anja To Isaraeli. Njau tapatuwu ri banua i Datu nTo Masiri, bare'e naowe² mosintuwu pai wa'a ndja'inja. Pangkitanja padjea²ni nTo Masiri To Isaraeli setu, madja'a rajanja ri To Masiri, paikanja natodosaka riunja karau ndajanja, nato'o: Ane bangke mpodago jaku raneo, nepa da kuosu wa'a ndja'iku ri Datu nTo Masiri.

Masaemo ungka lairia, bangkemo mpodago i Musa, marosomo rajanja, melindja sangkani si'a, nakita To Isaraeli samba'a nabobaki nTo Masiri samba'a. Madja'amo raja i Musa, napeolesaka, bare'e re'e tau ntaninja, ntje'e pai napampela^e To Isaraeli, napepate To Masiri, nadadusi mangkae tana, da nakaronga mapia, puramo setu, mewalili muni ri langkanae. Bangke reme melindja wo'u i Musa, nakita radua To Isaraeli mombeluku, mombobobaki. Napori-ojoti i Musa, nato'oka anu modenggo: Makudja siko mabobaki dja'imu? Mesono tau setu: I sema mampokau siko rata

mamporiojoti kami? Bara da rajamu mampepate jaku, ewa pampepatemu To Masiri samba'a i wengi? Madonge pesono ntau setu, maekamo raja i Musa, nato'o: A, tebambarimo ntano powiaku i wengi, boi ndadongemo i Datu!

Bare'e masae, nadongemo kodjo i Pirao pampepate i Musa To Masiri samba'a, ntje'e pai napampepali i Musa, da napepate. Naepe i Musa, bare'emo nakoto maroo² ri langkanae, malaimo ndjo'u ri tana Midjea, tondo Pebete nDeme. Masae pelindjanja, djela ri tibubu ri tongo mpada, me'onto lairia. Laukamo reme, djela ana we'a papitu, ana i Tero, tadu mpanjomba ri tana Midjea. Da natotumbu mbe'a setu ue da napapasisika pinatuwunja, se'i djelamo tuama bara tesa-ngkudja, nairi we'a, nato'o: Kami da mantotumbu riunja, sangadi roomo kami, nepa komi. Nakita i Musa be majoa tuama, mapuru wo'u rajanja mangkita we'a setu nairi wa'antuama. Meokomo si'a, napapalai tuama, nepa natotomboka we'a ue. Pura mantjisi pinatuwu, malaimo we'a, djela ri papanja, napetumbuka si'a, anu mewali ntongo tau se'e ri ue. Meoasi papanja: Dja^{na} ipalaika ngkabongo tau mabuja rajanja ewantjetu? Nipewalili, to'oka da sambengi ri banu-ata! Ndjo'u muni we'a maaja i Musa, nalulu i Musa tau setu, mepone ri banuanja, maroo² ndjairia, samba'a we'a setu naporongo, i Sipora to'onja.

24. I NABI MUSA NDAPEBOO MPUE ALA.

Karoo² i Musa ri tana Midjea, wungka eo naporewuka manianja i Tero pinatuwunja ri tongo mpada. Tesaojo lawa kandjo'u mpinatuwunja mangande, nalulu i Musa, maria mbengi nepa mewalili muni ri manianja. Sandeme nakita

1 Nd

1 ea

H/gali

lau ri pu'u buju Sinai tobu sambaka ewa ndratundju. Mosu²mo,
 nakita lau kodjo apu, mareka, paikanja tobu setu bare'e
 nakoni apu. Ipumo raja i Musa, nato'o da ndjo'u napeole,
 mosumo, nadonge nganga mPue Ala mampeboo to'onja:
 Musa, Musa! Mesono i Musa; Se'i jaku, Pue. Mesono wo'u
 nganga mPue Ala: Ne'e mosu siko; se'i tana kupakadago;
 osu talupamu, bare'e madago naidjaki ntau motalupa. Jaku
 se'i PUE ALA, Pue ngkaimu i Burahima, i Saki, i Jako.
 Madonge nganga mPue Ala setu, mepudjumo i Musa, maeka
 rajanja. Monuntu wo'u Pue Ala, ndato'o: Kudongemo potu-
 mangi nTo Israeli, nabobaki nTo Masiri, kukita padjea²ni
 nTo Masiri wa'a ndja'imu pai potumu, kuintjanimo kadja'a
 ndaja nTo Masiri mampepate ana nggodi nTo Israeli. Ntje'e
 pai kupampokau siko da ndjo'u ri Pirao, manto'oka si'a: Owemo
 madjeani To Israeli, bare'emo ndawai mPue Ala da nupo-
 watua, maka tau setu da ndaosu mPue Ala ri kawatuanja,
 da ndawawa ri tana Kana'a, tana madago ndrapeari, ntje'e
 da ndawaika tau se'e. Mesono i Musa: Bare'e da kukoto
 ndjo'u, Pue, bare'e da ndaaja i Datu jaku, sangaja² da nda-
 petimbamba jaku, da ndato'o: Bare'e momberata pai Pue
 Ala siko. Mesono Pue Ala: Nu ndjaa setu nukekeni? Mesono
 i Musa: Tokoku. Mesono Pue Ala: Tadju toko setu. Natadji
 i Musa tokonja, tudu ri tana, mewali ulemo. Napokaeka i
 Musa, molontjo. Ndato'o mPue Ala: Kekeni tondo ikunja.
 Nakekeni kodjo i Musa iku nu ule, mewali muni toko. Nepa
 ndato'o mPue Ala: Wuntja palemu ri raja badjumu. Nawun-
 ntja, nepa ndato'o mPue Ala: Jali muni. Najali muni i
 Musa, nakita ketanggamo, ma'ai. Nepa ndato'o mPue Ala:
 Wuntja sangkanipa, nepa da nujali muni. Nalulumo i Musa
 pompau mPue Ala, nawuntja wo'u palenja, najali muni,
 nakita osamo. Ntje'e pai ndapanto'o mPue Ala: Ane bare'e
 da naaja i Datu nuntumu, da nutudjuka tanda² setu ri

suaranja. Pai ane bare'epa malulu rajanja, mangkita anu ruangaja kutudju roo, timamo ue ngkoro Nili, wangke ri tana, da mewali daa. Ewase'emo kuto'oka siko.

Bare'epa-naowe i Musa mabali² nuntu i Pue Ala, nato'o: A, Pue, bare'e ntani topompau jaku, bare'e magasi monuntu ri wa'a mokole, bare'e majoa ngangaku mowotu². Aginja tau samba'anja da ⁷kupokau, ne'e jaku. Mesono Pue Ala: Banja jaku anu ~~mampowia~~ ngangang ntau? Bara bare'e da kukoto mompakajoa ngangamu? Paikanja ane ntje'e nupo'ipu, da kupokau tukakamu i Haruni, ntje'e da ⁷posaru ngangamu. Pai sangaja² siko da ndjo'u, maka siko kudika da tadulako nTo Isaraeli. ⁷mampapelimba tau setu ungka ri tana Masiri djela ri tana Kana'a, anu lawi kudjandjika wa'a ngkaimu.

Mondjiimo i Musa, bare'emo nakoto mabali. Mewalilimo si'a ri kare'e manianja, nepa ndjo'u ri tana Masiri. Ntongo ri djaja momberata pai tukakanja i Haruni, ~~mombejunumo~~ tau santua'i setu, ndjo'u ri langkanae i Datu Pirao.

25. I MUSA PAI I HARUNI RI SUARA I DATU PIRAO.

Pangkita nTo Isaraeli i Musa pai i Haruni da ndjo'u mompau pai i Datu nTo Masiri, ⁷mampetompaka To Isaraeli da ndjo'u mosusa ri sambote nTasi Mawaa, mawongkomo rajanja, nato'o: Setumo djaja ngkalapata ri kawatuata.

Meponemo ntano i Musa pai i Haruni ri langkanae, mekakore ri suara i Pirao. Meoasi i Pirao: Nu ndjaa ⁷ikama'ika? Mesono i Musa: Ewase'e songka mPue Ala: To Isaraeli da ndjo'u mosusa ri sambote nTasi Mawaa. Mesono i Pirao: Bare'e kuwai, bare'e kuintjani Pue Ala, bare'e kuaja songkanja. Da kupakanee tetala nTo Isaraeli, ~~be~~ gana powianja.

12²

H mabeta

T naep

7 da

mjoense²

7 da

12 di

H barepa P wongha co

H maaja pomase

Toengka

72

da kupokau mampomontju watu, mampowia banua, ma'ai da potetalanja. Naepe nTo Isaraeli i Pirao madja'amo rajanja, kabare'enja napodjo ~~mantjeko~~ i Musa pai i Haruni; kadja'a ndajanja se'e, ri To Isaraeli katudunja, maka narangani tetalanja.

Ri ra ngkawase'enja ndjo'u sangkanipa i Musa pai i Haruni ri Pirao, nato'o: Ane bare'e ^{uo} diaja kamontjonja Pue Ala mampokau kami, da katudjuka komi kuasaa. Natimamo i Haruni tokonja, napetasoka ri djoia nu langkanae, mewalimo ule. Mogele i Pirao, nato'o: Bare'e kuaja setu, kami kaintjani wo'u. Napekitimamo i Pirao wa'a ntadu ntopolamo, topobalimata, napokau mantadji tokonja. Nalulumo kodjo ntau setu tanda² napowia i Haruni, maka tokonja mewalimo ule. Paikanja natungkumo nu ule i Haruni ule ntopobalimata setu, liu² naomo.

Malaimo i Musa pai i Haruni, nakita bare'e jowenja mompau² pai i Pirao. Bangke reme napopeasi ntau santua'i setu i Pirao ri wiwi ngkoro Nili. Bare'e masae djelamo i Pirao, rajanja da mandiu. Bare'epa tudu ri ue, se'i i Musa pai i Haruni mantjeko si'a, nato'o: Kabare'enja ^{uo} niwai To Isaraeli mesuwu ri tanami, da ndadjeani mPue Ala komi pai wa'a ntaumi. Roo mompau ewase'e, nalaenaka i Haruni tokonja ri wawo ue, mewalimo daa ue pura², ri koro Nili, ri tomba, ri limbo, sako ue ri wojo au natombumo ntau, mewali daa pura². Mate bau, masapi, garanggo, tumpa, wuwunja anu tuwu ri ue, bare'emo manginu tau, bare'emo nakoto kawaunja. Paikanja bare'e naaja i Pirao padjeani mPue Ala se'i, nato'o: Njau kami kakoto wo'u mampowia anu ewa ntj~~et~~etu. Bare'e kuwai To Isaraeli da malai.

Pusamo pitu mbengi, djamo ewase'e² raja i Pirao. Kapeni ndajanja se'i, ndadjeani wo'u mPue Ala, maka ndapapesore ungka ri koro Nili tumpa maria², me~~na~~pone ri banua ntau,

mesua ri ra ngkura, motunda ri wawo ngkina'a, sako ri kajore² i Datu re'e tumpa. Marika raja ntau, sawe i Pirao bare'emo nakoto. Nato'okamo i Musa pai i Haruni: Peka-kaika jaku ri Pue Ala; ane mapuru rajaa mampapaowe padjea¹ se'i, da kuwai To Israeli malai, bare'emo da kupe-tangani. Mekakaimo kodjo i Musa ri Pue Ala, mapurumo raja mPue Ala, mate tumpa pura², naparomu nTo Masiri, natadji, mawaumo sambawo lana Masiri, kasondo ntumpa mate anu natadji ntau. Podo ri tana Gose, kare'e nTo Israeli, bare'e re'e tumpa. Pangkita i Pirao tumpa setu pajamo, mapeni muni rajanja, bare'emo wo'u nawai To Israeli malai.

Ntje'e pai ndapadjeani wo'u mPue Ala i Pirao, katogo ngajanjamo se'e. Wa'a awu ri tana mewali tuma pai tuku, bare'emo nakoto ntau mampalaika tuma pai tuku setu, tau pai pinatuwu pura² namamasi ntuma pai tuku, mewoke koronja, madju'a naepe. Ri ra ngkaparinja setu, nato'o i Pirao: Mbolimo To Israeli malai, ane ndaowemo mPue Ala madjea²ni kami se'i; pekakaimo ri Pue Ala, bara da mapuru rajaa. Ntanoka mbamba i Pirao setu, maka ndapa-paowe kodjo mPue Ala padjeani setu, paikanja bare'emo wo'u nawai i Pirao To Israeli malai.

Ungka lairia bare'emo ndaowe mPue Ala madjea²ni To Masiri. Kapata ndjajanja: ndapakaria²mo mPue Ala wa'a nggarupu ntana anu masii pesengunja: tambua, njaua, uani, nasengu tau, nasengu pinatuwu, bare'emo nakoto ntau kadju'anja. Dja ri tana Gose bare'e re'e. Kalima ngajanja, wa'a mpinatuwu nTo Masiri madju'a: kepapua, kewela, maria anu mate: njaranja, djapinja, mbulanja, bimbanya. Paikanja ri pinatuwu nTo Israeli bare'e re'e au mate. Kaono ngajanja: melimbamo wo'u ri tau dju'a mpinatuwu setu, bare'emo toa tau kasondo bisunja, sako i Pirao bare'e

↓ nt

1 i

1 Nd

1 Nd

Imp 7,

nakoto membangu. Merapimo wo'u puru i Pirao ri Musa pai i Haruni, mekakaimo i Musa ri Pue Ala pai ndapampa^{fa -} owe muni mPue Ala wa'a ndju'a setu pai nakaosa ^{Tau.} Naepe i Pirao osamo muni koronja, bare'emo wo'u nawai ^{Tntane} To Israeli malai. Ntje'e pai ndapadjeani mPue Ala kapitu ngkaninja. Maetamo jangi, mesuwu berese, kila, gundu, se'i wo'u udja watu tudu ri wa'a nTo Masiri, mate tau pai pinatuwu maria². Dja ri tana Gose bare'e re'e udja ewantje'e. Kauaju ngajanja, maria kodjo tupako mangkoni pinamuja pai ewo pai nakaparasimo, sako ira ngkadju nakoni pura². Nepa kasio ngajanja, mawengimo sambawo ntana Masiri, dja ri tana Gose mareme. Ma'ai kawenginja, mapari naepe ntau, bare'emo re'e reme. Setu pai napanto'o i Pirao: ~~X~~ipalaimo, komi Musa, Haruni pai wa'a nTo Israeli, maka kami bare'² emo kakoto, mapari gaga katuwu mami.

26. PALAI NTO ISRAELI UNGKA RI TANA MASIRI.

Butu nadonge i Musa pompau i Pirao setu, ndjo'umo si'a pai tukakanja i Haruni, nato'oka To Israeli: ~~X~~ipompakoroka, pata mbengipa wase'^e da malaimo kita pura², ndjo'u ri wiwi nTasi Mawaa, nepa da mowote. Towotemo ndjairia, nepa da liu, ndjo'u ri tana Kana'a, anu ndapeari wa'a ngkaita owi. Pusa togo mbengi, djelamo ri kapata mbenginja, da nditima ana bimba, ndjau sampangkoni samba'a natima, ndjau sampangkoni samba'a wo'u. Bimba laki da nditima, anu bare'e mague², njau sakodi, bare'e maja ndapu'a wukunja. Daa bimba setu da pageseka tindja mbombo, maka ri wengi da palaita da ndapokau mPue Ala samba'a mala'eka maliwuki wa'a banua ri tana Masiri. Lairia pangkita i Mala-

da

eka daa ri tindja mbombo, lairia ^{da}/poliunja, lairia ^{da}/pangki-
 tanja bare'e, lairia/peponenja. Ane mepone ri banua ntau,
 da mate ana ujue ntumpu banua pai ana ujue mpinatuwunja
 pura². Ana bimba setu da ⁿⁱnikoni ntongo mpekakore, mai-
 ntimo penaimi bara labumi, matinapamo rengko ngkoroni,
 tokamo kinojomi. Bimba setu da ⁿⁱnikonika roti pai da ⁿⁱme-
 meka au mapa'i.

Pusamo togo mbengi, ri kapata mbenginjamo, nalulumo
 kodjo nTo Isaraeli songka i Nabi Musa, natima ana bimba,
 nasambale, nakoni ntongo mpekakore, ~~ntongo~~ mainti/ re-
 ngkonja pai kinonja. Puramo setu da malai, ~~ntonja~~ da
 napetanganipa nTo Masiri, ane bare'e ndawai mPue Ala
 padjea sangkanipa. Maka ri wengi setu moliwu²mo mala'eka
 anu ndapokau mPue Ala, ri sambawo lemba nTo Masiri.
 Poliu i Mala'eka ri wa'a banua nTo Masiri, matemo ana
 ujue ri tau pai ri pinatuwu, natepu'u ungka ri Datu djela²
 ri watua. Dja ri banua nTo Isaraeli bare'e re'e anu mate,
 maka naliunaka i Mala'eka wa'a banua anu lau petondoni
 daa ri tindja mbombo. Tumangimo To Masiri, ~~mekukuou~~;
 potetalanja mantangisi ananja au mate, pai nakabare'emo
 napetangani i Datu Pirao To Isaraeli da malai, maka si'a
 wo'u napere ntjusa, ananja ujue matemo.

Malaimo ntano To Isaraeli ngkewe'a²nja, ngkeana²nja,
 ngkepinatuwunja, ngkerengkonja, pura² anu nakoto ma-
 ngkeni, nakenimo, ri wengi palainja. Mawongko kodjo raja
 ntau setu, maka ndapokapurumo mPue Ala, banjamo
 watua katuwunja, ndaosumo mPue Ala ri kawatuanja.

Pelindja nTo Isaraeli se'e, marememo, bare'epa me'onto.
 Madungkamo reme, djelamo ri wiwi nTasi Mawaa, meosa
 lairia. Dja butu nadonge i Pirao palai nTo Isaraeli setu,
 wali-mpontjosoimo rajanja, pangawainjamo To Isaraeli malai.
 Ntje'e pai napamparomumo i Pirao surodadonja pura², me-

1 da

1 ins
+ 7

70

7 ins se'e

1 asi

de rindi's enclaves / a

sawi ri kareta, ndjo'u malulu To Isaraeli, da napapewalili ri tana Masiri. Nadongemo nTo Isaraeli karutu² kareta nTo Masiri maduduki tau se'e, maeka gaga rajanja, nato'o: A, da mate kita naini! se'i tasi ri suarata, se'i pimpi tapokana tapokaii, ewambe'i da powoteta?

Ri ra ngkawase'enja mawengimo, ndapokaumo mPue Ala i Musa malaenaka palenja ri wawo ntasi. Ungka lairia mewuimo ngoju timboro marimbo, mampapoga'a tasi, bangkemo kodjo kangaunja. Mondadu²mo To Isaraeli mowote ri kaotinja, ri tongo ntasi pelindjanja, se'i tasi ri wiwi ndjajanja mpotimali², ewa rindi kandatekanja, melindja ri ojo ndindi ue masi tau setu. Bare'epa mareme, towotemo To Isaraeli pura², tuama ono ntjowu, we'a pai anangodi bare'e naintjani kasondonja. Marememo, nakita nTo Masiri kato-wote nTo Isaraeli ri djaja mangau ri tongo nTasi Mawaa, melindja wo'u tau setu ri djaja nTo Isaraeli roo, panto'o ndajanja da nale'opa tau setu ri sambotinja. Ntongo ri tasi oti setu To Masiri, ndato'o mPue Ala ri Musa: Laenaka wo'u palemu ri wawo nTasi Mawaa, da kupakalodongi To Masiri pura². Nalaenaka kodjo i Musa palenja ri wawo ntasi, mandamo ngoju timboro, mewalili muni tasi ri wakanja, simpadopa muni tasi anu moga'a ngena, naka'uwu wa'a nTo Masiri pai karetanja pai njaranja, mate malodongi ri Tasi Mawaa i Datu nTo Masiri pai taunja pura². Ungka lairia bare'emo re'e To Masiri maduduki To Isaraeli, maka tongawamo kodjo kuasa mPue Ala, mawawanaka To Isaraeli ri djajanja, malapasaka tau setu ri kawatuanja ri Tana Masiri.

27. PELINDJA NTO ISRAELI RI PADA BONE.

Ungka ri sambote nTasi Mawaa melindjamo To Isaraeli ri pada bangke, Pada Bone to'onja, maka dja bone kadjaa² pada setu, ewo pai pu'u ngkadju malaa kare'enja, maka ue be sondo, mangau kodjo tana setu. Anu napomatandjaja, limu mamporiuka tau se'e. Limu setu ndadika mPue Ala ri djajanja, ntje'e da nalulu: me'onto limu, me'onto tau, melindja limu, melindja tau. Ane mawengi, nakita limu setu ewa apu mareka, nakamara ndjajanja.

Kanalulunja limu setu, togo mbengimo pelindjanja ungka ri Tasi Mawaa, bare'e narata ue. Dja pusa togo mbengi, nakita lau limbo ri wiwi ndjaja, napago, nainu, mapa'i naminja. Madja'a raja nTo Isaraeli, napetitengo i Musa, nato'o: Tau setu da mawawa kita ri tana i ngkai Burahima? Bare'e sako nakita djaja, maka se'i kita tetadji ri Pada Bone, sawe ue nainu bare'e re'e. Mekakaimo i Musa ri Pue Ala, naperapika To Isaraeli ue da nainu. Ndapedo-ngeka mPue Ala pekakai i Musa, ndatudjuka si'a kadju sampu'a, ntje'e natendeka i Musa ri limbo mapa'i setu, madagomo uenja, manginu tau, osa muni karanganganja.

Bare'e masae pe'ontonja ndjairia, melindja muni To Isaraeli, dja ri Pada Bonemo se'e pelindjanja, ri tana mangau. Malaa kare'e ue; lairia paratanja ue, lairia pe'ontonja. Masae puramo baku nakeni ungka ri tana Masiri, maoromo. Ri kaoronja se'e, ndjo'umo ri Musa pai ri Haruni, nato'o: Kami se'i puramo baku mami, anu takoni bemo re'e, moruana kami da kamewalili ri tana Masiri; njau mapari katuwu mami ndjairia, paikanja mabosu pangkoni. Mesono i Musa: Nu ndjaa pai dipampongadjoka jaku, au ndapokau mPue Ala mawawanaka komi? Ewase'e panto'o mPue Ala:

— Макоєфа

T pae'oe

Wenoe pai ndipam

Ngkinowia da re'e wajawomi, raneo mawuro da re'e kina'ami. Mondjiimo tau setu, mewalili ri kare'enja, napopeasi da kadjela mbajawonja, gori mpompau mPue Ala.

Mewali ngkinowia, ruu . . . ma'i tontji, ewa lemuka ogunja, ma'ai ngkasondo, nakeni nu ngoju, metaunaka ri tana. Katudunja ri tana, malengemo, bare'emo nakoto mojoko. Meokomo To Israeli mantjoko tontji setu, tuama, we'a, ananggodu, pura² ndjo'u, maria nale'o. Re'emo ntano wajawonja tau setu, gori mpanto'o mPue Ala. Bangke reme, naratamo wo'u kina'anja. Butu mareme, nakita mabuja sambawo ntana, nasarumaka rini, ntanokamo ntje'e pangkoni au ndawai mPue Ala, ndanawuka tau setu ungka ri jangi. Lionja ewa ogu mbailond rasawu ri wawo ntana. Ndjo'umo tau pura², tuama, we'a, ananggodu, narurusi pangkoninja setu, napapoto'o roti mana. Anund raruru mawuro² podond takoni sandeme, anund mojabu bare'e madagond adika sambengi, da maronu. Paikanja bare'e mapari setu, maka wungka eond rarata pangkoni da wo'u, mosu remend aolesaka wawo ntana, sangaja² laumo roti mana da wo'u. Dja ri eo Satu naruru nTo Israeli au da nakoni rua ndeme, maka ri eo Duminggu bare'e tudu roti mana da wo'u pai anu narurusi ri eo Satu, ntje'e bare'e maronu ri eo Duminggu.

Melindjamo wo'u To Israeli, masae djelamo ri^T buju bangke, Buju Sinai to'onja. Ndato'o mPue Ala da me'onto ndjairia, maria mbengi^{da} pe'ontonja. Mosumo ri pu'u buju kadjelanja, maranganga muni tau, maka bare'e narata ue. Ndjo'umo ri Musa tau setu, nato'o: Waika kami ue, bare'emo kakoto kangau nganga mami. Mesono i Musa: Nund ndjaand popaisoka jaku? Bara bare'emond raja Pue Ala, anu mangkoto mampare'eka kita ue? Madja'a pompau mi riaku! Mekakaimo i Musa ri Pue Ala, ndatudjuka si'a mPue Ala watu bangke

ri pu'u buju Sinai, ndapokau i Musa mabobaki watu setu. Nabobaki ntokonja i Musa watu setu, mesuwu ue, manginu tau, madago muni rajanja.

Ungka lairia djelamo To Amale. iwali nTo Isaraeli, rajanja da majawataka tau setu ri pelindjanja ri tana Kana'a. Nadikamo i Musa tau makodje samba'a, i Josua to'onja, da tadulako nTo Isaraeli. Mdiwali ntano i Josua pai mokole nTo Amale ri tongo mPada Bone. Nakita i Musa, To Isaraeli da panangi, mandakemo si'a ri pongku ntana, natora palenja ruambira, napatotoka ndeki jangi, mekakai ri Pue Ala. Ntongo ~~mekakore~~ palenja, panangi iwali, paikanja ane tepurunaka palenja, panangi To Isaraeli. Masae, bare'emo nakoto i Musa, maneemo naepe. Ntje'e pai napampeboomo tukakanja i Haruni pai jununja samba'a, ntje'e mantumbu pale i Musa, mewali tetora²mo palenja rantani sojo reme. Mawengimo, panangi To Amale, pajamo, bare'emo nataha majawataka To Isaraeli.

28. PADIKA MPUE ALA ANU SAMPUJU RI TO ISARAELI.

Kadjela nTo Isaraeli ri pu'u buju Sinai, nato'o i Musa: Ire'i da karoo²ta maria mbengi, paikanja ne'e mandake ri buju Sinai se'i, maka ndadjompomo mPue Ala. Nawajani nTo Isaraeli buju setu, da napangkita ntau pura² kapali mandake. Nepa nato'o i Musa: Puramo rua mbengi, da mena'u Pue Ala ungka ri Wawo Jangi; da nitatapi pudju ngkoromi pura², da mipandiu mpodago²; maka Pue Ala da ~~maroo~~ ri lolo buju Sinai, bare'e maja da napandakesi ntau, sangadi jaku, ane ndapeboo mPue Ala.

Sapemo waja ri pu'u buju Sinai, natatapi nTo Isaraeli

10'

— tetora

4nd

— Spla

Ind

—
Sine

wa'a mpudju ngkoronja, nalantu da katogo ndemenja. Ri katogo ndemenja se'e, nakita makumbamo gawu maeta ri lolo buju Sinai, mokila, mogundu, maeka raja ntau. Kandidi² tana molindugi. Puramo setu, mandake i Musa ri buju Sinai, mekakore ri suara mPue Ala, da ndapompauka mPue Ala. Sawi ri wawo buju setu, nadongemo i Musa nganga mPue Ala monuntu ewase'i:

1. Jaku se'i Ala, Puemi, anu mangaosu komi ri kawatuami ri Tana Masiri. Ne'e nupanjombaka lamoan taninja.

2. Ne'e nuta'a lio ntau, bara lio mpinatuwu, bara lio ntontji, bara lio bau, da nupanjombaka; ne'e nupolamoan anu wata'a setu, ne'e wo'u nuaja, maka Jaku Puemu Ala, anu bangke mpodago katuwuku, bare'e re'e ri wawoku. Sala ntau tu'a anu mamposari Jaku, kupepali ri ananja pai ri makumpunja, rantani djela ri kapata ntapinja. Paikanja kupokapuru wo'u wa'a ntau anu mampotowe Jaku pai meaja riaku.

3. Ne'e nuto'o-to'osi to'o mPue Ala ngkabongo; sangaja² ndapetisala mPue Ala tau manggara²si to'oa ngkabongo.

4. Ne'e nukalingani eo Duminggu, ne'e boi bare'e nuaja. Ono ndeme madago tau mawule anunja pura², paikanja eo Duminggu eo mPue Ala, bare'e madago rapotetalaka, eo mpe²osa ntumpu banua, pai ananja pai ana majununja, pai linggonanja, sawe pinatuwunja da napape²osa. Maka ono ndeme pampowia mPue Ala tana pai jangi, tasi pai wa'a banganinja, kapitu ndemenja ndape'ontoka. Ntje'e pai ndapadikamo mPue Ala eo setu eo mpe²osa pai eo mpanjomba ri Ntje'e.

5. Aja inemu pai papamu, tubu matanja, nakarate inosamu ri tana anu ndawaika siko mPue Ala.

6. Ne'e mepepate.

7. Ne'e mosalara.

8. Ne'e melima.

9. Ne'e kambamba² ri junumu.

10. Ne'e mamporaja² anu junumu, bara rongonja, bara banuanja, bara baulanja, bara wawunja, bara ndjaa² anu junumu.

*Act
Shuk
Dm
best.*

Maeka kodjo raja nTo Israeli, madonge nganga mPue Ala, mangkita kila pai berese ri wawo buju. Molontjo, bare'emo nataha da mosu, nato'o da mate. Mesono i Musa: Bare'e da mate komi, paikanja^{no} mipakamontjo kaeka ndajami ri Pue Ala, boi masala komi. Podo i Musa ndawai mPue Ala mekakore ri suaraa, maroo² si'a ri kalau gawu bangke, anu ndakare'e mPue Ala. Maria ngaja nadonge wo'u i Musa ndatiria, anu da napetumbuka To Israeli, ane mobalungekemo muni.

29. PANJOMBA NTO ISRAELI RI ANA DJAPI WUJAWA.

Pata mpuju ndeme pai pata mpuju mbengi karoo² i Nabi Musa ndati wawo buju Sinai. Nato'o nTo Israeli bara bare'e masae da kandatirianja, nepa da mobalungke muni. Pusamo bara sangkudja mbengi, mawilamo raja nTo Israeli mampopeasi i Musa, ntje'e pai napanto'oka i Haruni: Ipu raja mami malantu tua'imu i Musa, manoro matemo, bare'emo da mewalili, maka bare'e da nakoto ntau mombesuara pai Pue Ala. Aginja da nupowiaka kami lamo a anu takoto mangkita, ewa ogu anu takitamo ri Tana Masiri. Mesono i Haruni: Ane ewase'e panto'omi, da mijalisimo djali, langke, toga, sintji, miosu pura² anu wujawa to'onja, miwawamo ma'i, nepa da kupowiaka komi lamo a au da mipanjombaka. Naparomu i Haruni pura² rengko wujawa au nakeni ntau

Nabitamo utase sondo wa'a ngkita, uadampemo
oni ngpaendae, nakita wo'ae boejae sinali
mararalligasse, meserenukamo, beracemo nataha
da man^{ng}ti mosaeli poe'ae boejae, ja laua paka-
korenja, neja nato'oka i Mosoa: Komi da wa.
mpeltacembae wa'a noantae in Poei Ala, da kaja-
danga, ma^{ng} ka hami ka raja wami da mosae ri
poe'ae boejae. Mesono i Mosoa: Nee maeha rajami,
Poei Ala maposae raja, caa'anya anae da udipo.
kaekta, da Hasala^{ng} ri Poei Ala.

Tanse
Meroo^{ng} utano tase sondo ri kalawa-
nya, pado i Nabi Mosoa anae udakae,
maka^{ng} wa'anya si'a anae ^{ng} ngkoto
da mosae ri Poei Ala.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is extremely faint and illegible.

sondo, napakagonu, nabubu, mewalimo ana djapi. Puramo, natudjuka To Isaraeli, mawongko raja ntau setu, nato'o: A, se'imo ntano lamoata, anu mawawanaka kita ungka ri Tana Masiri. Nawangumo ana djapi setu, nasambaleka djapi pai mbula, moapu, mangkoni, roo mangkoni moraego, moende, mantolilimi djapi anu nabubu setu, madero kodjo posusanja.

Nadongemo i Musa ri wawo buju nganga ntau mosusa, mampokawongko djapi wujawa. Mabalungkemo si'a, nakekeni dopi watu rua ngkomba, lairia ndauki mPue Ala padikkaa anu sampuju setu, da napawai i Musa ri To Isaraeli. Mosu sakodi ri pu'u buju, josamo napetiro To Isaraeli mantolilimi djapi wujawa. Nato'o i Musa ri rajanja: A, pai balanganga kodjo tau setu! Bare'epa maria mbengi kupalaika, se'imo manjomba wo'u ri djapi wujawa, napolamoamo! Marau kodjo i Musa; kadjangai ndajanja napewunuka dopi watu rua ngkomba setu, marege sangkani.

Tudumo ri kare'e nTo Isaraeli, napeoasi: Nu ndjaa setu kukita? Banja ndato'o mPue Ala: Ne'e hita'a lio mpinatuwu da napampanjombaka, ne'e napolamo a anu nabubu bara rata'a setu? Masala kodjo ri Pue Ala komi setu! Napokau i Musa jununja sa'e da mampu'asi djapi wujawa setu, mapu'a, napakagonu ri apu, pura setu, napombadju, malesa, nasawu ri ue, napokau To Isaraeli manginu ue setu. Roo ntjetu, napepate wo'u sa'e anu ma'ai katopolamoanja, Nae-pemo nTo Isaraeli, bare'e ndapodjo mPue Ala lioa rata'a, bara djapi, bara ndjaa, djamo wa'anja, tau da mekakai ri Pue Ala, da naoretaka tanoananja ndeki wawo jangi, da momberata pai Pue Ala ndatiria, da napangkita ndaja, dja ne'e kodjo rata'a lio mPue Ala, kapali setu.

30. SONGKA MPUE ALA SA'E RI TO ISRAELI.

Puramo ndato'oka To Isaraeli padika anu sampuju, ri wawo buju Sinai, maria ngajapa ndarangani mPue Ala, anu da nalulu nTo Isaraeli. Se'i songka mPue Ala sa'e, madago da tapepewoloka, maka bangke jowenja ri kita anu marani raja malulu Pue Ala, nakajoa ndajata ri dunia jakera.

Anu bare'e madago rakoni, wa'anja anu mate ngkalionja, bara nakeni ngkatu'anja, bara nakeni ngkadju'anja; sangadi tapepate, nepa madago rakoni.

Ne'e radjea²ni pinatuwu, ne'e rapakanee gaga ulanja. Bare'e madago pinatuwu radja'ati, bara rapedasi gaga, bara bare'e rapakoni, bara bare'e rapapanginuka ue, bara radjea²ni ngkabongo, bare'e madago. Maka tau mampokapuru pinatuwunja, si'amo tau majoa rajanja.

Ne'e rapasinggiri tau buta, bara tau bota, bara tau pungku, ne'e rapetieli, ne'e rapetumbu ponggobi² mpelindjanja, pagonja madika anu da napotorarambe, da katedungkanja, kapali kodjo. Tau tenggo pai tau wando ne'e kodjo radjea²ni, sangaja² rapokapuru, maka tau setu ndapowia wo'u mPue Ala.

Tau madju'a anu melimba dju'anja, ewa dju'a bangke, bara sagala, sangaja² rapatani kare'enja, bare'e madago da sangkani² pai jununja wungka eo. Tau setu da rakariani mpodago², paikanja da rapatani banuanja.

Ne'e boi be mija tau tu'a; ne'e rapogeleka, ne'e rapetumbu pompaunja, bara polengkonja, ne'e rapotautengo. Pagonja da ratudju matanja kapali, pai raseko malose raja, madja'a setu. Ane bare'epa tu'a kita, da tatubu kodjo mata ntau tu'a, maka sangaja² tau tu'a ri wawota katuwunja.

Ewase'e wo'u ri tau kaasi-asi ne'e madja'a gaumi. Ne'e

Harriett.

pe

H/ Banola

ndraposari bara ndkaseko mpolose², ne'e boi be ndvapokapuru. Maka tau setu lawi mapari katuwunja, dja mopipindongo; ne'e varangani kapari ngkatuwunja.

Ane moinda tau ri siko, ne'e nupapoana indanja. Wa'andjaja manawusaka junu, djaja i Madja'a setu, bare'e ndapokono mPue Ala.

Madja'a wo'u ane bare'e montjo watu ^{on}mpotimbamu, bara watu mpodasimu. Maka ane naintjani ntumpunja bare'e montjo dasinja, bara ^{on}pötimbanja, kambamba² si'a.

Kapali wo'u ma'opo sabi, boi napetumbu anu naintjani, gori ngkamontjonja. Ane nukita sala ntau, pai napeoasi wa'a ngkabosenja, gori ngkamontjonja, ne'e kodjo kambamba², to'okamo gori ngkanoronja, da napangkoto wa'a ngkabosenja mangabotusi pau. Paikanja ane nambambasi ntjabi wa'a ngkabosenja, bare'e da majoa pampakaroo pau.

Ne'e me'oni; ne'e ndraaja tontji. Banja tontji anu maintjani au da mewali, banja tengko au da mompatotoka kita rasi, dja Pue Ala anu maintjani au da mewali raneonja. Ne'e wo'u kita motonaa manu, bara ndmabolobiangi, bara mokotika, bare'e montjo setu. Maka bare'e bara naintjani nu oju anu da mewali naini, bara raneo, bara masaepa.

Setumo songka mPue Ala sa'e anu ndato'oka i Musa, da napampetumbuka To Israeli. Pura² setu nauki i Musa ri suranja; ntje'emo anu ndfato'o: Sura i Nabi Musa alima.

31. ~~DJAJA~~ MPANJOMBA NTO ISRAELI ~~RI PUE ALA~~.

To Israeli re'e banua mpanjomba ri Pue Ala, ntje'e napowia ntau setu ri Pada Bone, maka maria rengko nakeni owi ungka ri Tana Masiri, ntje'e napowiaka parewa

mpanjomba. Banua mpanjomba setu ri tana pawangunja, bare'e fadojiani. Rindinja dopi faparada wujawa, atanja 'togo ntapi: santapi pela mbula, santapi pela bimba, santapi pela djapi. Maka ane da melimba To Isaraeli, nalimba wo'u Banua mPanjomba setu, nepa nawali-wangu ri pe'ontonja wo'u.

Banua mPanjomba setu rua ntila, maka ri rajanja re'e kujambu madolidi mampapoga'a santila pai santila wo'u. Anu ri ra ngkujambu setu, samba'a peti madago, kadju faparada wujawa, tutunja wo'u wujawa, napotundasi mala'eka wujawa radua, gori nta'anja ewa tau metutu, paninja marate, naka'uwika tutu mpeti wujawa. Ri ra mpeti setu pampanumpu watu dopi rua ngkomba, kalau uki padika mPue Ala anu sampuju ngaja. Wa'anja anu ri lintju samba'a setu/peti samba'a setu/ To'o nu lintju setu: Lintju Magali mpodago, maka bare'e madago tau mesua², sawe wa'a ntadu mpanjomba, wa'a mpandite, bare'e maja mesua ndjairia. Podo i Pandite Bangke santa'u sangkani mesua ri ra lintju setu. Ntje'e pai fapapoto'o lintju setu Lintju Magali mpodago.

Ri lintju samba'a, anu bangke, lau langka kadju faparada wujawa, ewa medja wungka eo gori nta'anja, fatondoki mbujawa, aopo witinja. Anu ri wawo langka setu, radua suraja wujawa, teasaogu padika roti ono ngkomba, mewali sampuju pai rua ngkomba romunja, gori imba nu lembe nTo Isaraeli sampuju pai radua/ Teasaego Duminggu roti setu nasawani ntadunja, nadika anu da wo'u, nakoni anu masaemo. Nepa re'e langka marate sakodi, bare'e bangke katebininja, kadju wo'u ntjetu, faparada wujawa, fatale-nggori wo'u mbujawa. Langka setu ewa rapu, padika dupa anu natundju ntadunja wungka eo.

Anu katatogo ngaja ri ra lintju setu, parewa wujawa wo'u, silo bangke fapatunda ungka ri tana, mopanga papitu, anu ri tongonja majoa kandekunja, ntje'e pu'unja,

Ind

7 mb

L mb

T pods 1.

—+ banget pai kodi

—+ Tadae in Panjomba

7 mb.

1.

7 mb

Ind

Ind

H/ndakofotika sambanja

Ind

H Na

L pela T pela

Tinja.

. 9 ane da

ra'anja aono, tatogo sambira kana, tondomo kائي tatogo wo'u. Ri jojo mpanga papitu setu paka re'e suraja wujawa kodi, lairia padika² lana pai sumbu. Silo pitu mpanga setu tatutuni wungka eo ane mawengimo, nakareme raja lintju. Silo setu paka wujawa papowia, sako parewanja wujawa pura², ewa gundji papangkodjoti ntjumbunja, kare'e lananja, pai bara nu ndjaa to'onja sa'e. Lintju kare'e mparewa tatogo se'e, Lintju Magali to'onja, kapali da napesua² ntau sono, dja wa'a ntadunja mesua mesuwu wungka eo.

Bangke wo'u soma Banua mPanjomba, farindika ajapa anu papataka ri tindja mowiti gala. Witinja setu papapotunda ri tana, nepa fawuntja tindja kadju madago, ewase'e katepowianja. Anu tepakoro tindja Banua mPanjomba, pura² ewase'e katepowianja, pai ntje'e mowiti salaka. Ri ra mbaja anu mantolilimi soma Banua mPanjomba, radua parewa bangke, samba'a rapu bangke, ewa langka ogunja, rindinja gala, banganinja tana pai watu, lairia pantundju² wa'a mpinatuwu anu nakeni² ntau, fapanjombaka ri Pue Ala. Nepa re'e dula gala, ma'ai kabangkenja, buke² ue ri rajanja. Mewuso'i riunja wa'a ntadunja witinja pai palenja ri dula setu, nepa manjomba ri Pue Ala.

Pura² setu napekipowia i Musa ri To Isaraeli, Banua mPanjomba pai wa'a rengkonja. Ane melimba To Isaraeli ri sambakanja, wa'a rengko setu, dopi, tindja, witi ntindja, wa'a ngkujambu, atanja pela djapi. Jmbula pai bimba, pura² nateosi wa'a ntadunja. Djela ri ungka mpelindja, nawaliwangu muni, melimba wo'u, narongkasi muni. Ewase'emo pewalinja, rantani sowa pelindjanja ri Tana Kana'a, anu da napeari ntau setu.

32. ~~WA'A MPOSUSA~~ NTO ISRAELI. 7

Songka mPue Ala ri To Israeli, ane re'e tau masala, sangaja² da merapi puru ri Pue Ala, maka wa'a salata sala ri Pue Ala setu. Tau masala ri jununja⁷ masala wo'u ri Pue Ala anu mampowiä tau, maka kadja'a ndajata ri junuta pai naka masala kita ri Pue Ala. Banja paleta masala, bara ngudjuta, bara witita, sangaja² mopu'u ungka ri rajata, maka kadja'a ndajata pai nakadja'a mpaleta, ngudjuta, mbitita. Ntje'e pai ndapanto'o mPue Ala: Sala ntau ri jununja, tau mampepali, sala ntau riaku, jaku mampepali.

Ane re'e To Israeli masala ri Pue Ala, ndjo'u si'a ri tadu mpanjomba mangkeni djapi, bara mbula, bara bimba anu bare'e mague², anu bare'e matonto mau sakodi. Maka ane re'e dju'anja ri rajanja, bara ri koronja, bare'e madago da fakkenika tadunja, da napanjombaka ri Pue Ala. Tontji wo'u madago fakeni; ane tau kaasi², au bare'e re'e pinatuwunja bangke, tontji lebago, bara tokuku da nakeni, naposaru pinatuwu bangke. Ane djelamo ri tadunja tau masala mapekisambale pinatuwunja, da nano'o ri ra ntjoma mBanua mPanjomba, maintimo nakekeni ntadunja, nepa nadika ntumpunja palenja ri wo'o mpinatuwu, da napanpelimba salanja ri pinatuwu setu, nepa da mate pinatuwu, nasambale ntadunja, saru ngkoro ntumpunja. Maka tau masala ri Pue Ala, joanja da mate, dja kapuru ndaja mPue Ala pai ndapawai pinatuwu da naposaru ngkoro, paikanja sangaja² anu madago ntu'u koronja. Roo nasambale ntadunja, pinatuwu setu faga'a: sanganja pai bokonja sa'e napanjombaka ntumpunja ri Pue Ala, sa'e gala ntadunja, sa'e nakoni ntumpunja pai we'anja pai ananja. Ewase'e pontjompomTo Israeli salanja ri Pue Ala.

H → Djaja in Panjomba Fri. Pese Alla.

7,

Ind

157

Ind

≡ Tase setae, tadee npanjomba
kodi ~~toe~~ to'o laukinja.

⊥ tadee npanjomba

⊥ utadee npanjomba kodi

⊥ utadee npanjomba

Ind

⊥ utadee npanjomba kodi:

⊥ Tadee npanjomba

Ind

⊥ nggopasi

⊥ aē

A leinja

⊥ ngginggiri

Ind

Tadu mpanjomba nTo Israeli tatogo ngajanja. Anu sondo, wa'a ntadunja anu montjambale pinatuwu, bara tontji au nakeni² ntau manjomba. Tau setu mabuja pudju ngkoronja, badjunja marate, so'o ntongonja, salananja, siganja mabuja pura². Sa'e wo'u guru, sa'e lo'e mampakulisi tau madju'a, sa'e topolinga, sa'e djuru tulisi, sa'e wo'u mangabotusi pau ntau mosisala. Maria ngaja napotetala ntau setu, pura² gori ngkalo'enja. ✎

Karua ngajanja, ~~bandita~~ to'onja. Tau setu ri wawo ~~ntadunja~~ katuwunja, maka ntje'e mesua, mesuwu ri Banua mPanjomba, ri lintju magali, dja ri lintju magali mpodago bare'e. Wa'a ~~bandita~~ setu paka mabuja wo'u pudju ngkoronja, podo so'o ntongonja mawaa pai makodara. Si'a motetala ri ra mBanua mPanjomba, mampakoroka silo wujawa pitumpanga, mantundju dupa, mampowia roti anu ~~fadika~~ ri langka ri ra lintju magali. Sa'e wo'u ewa wa'a ~~ntadunja~~ topolinga, topopakuli, guru, topobotusi pau.

Katogo ngajanja, samba'a tau anu ri wawonja mpodago, i ~~bandita~~ Bangke to'onja. Anu ndadika mPue Ala ~~bandita~~ Bangke riu²nja, i Haruni, tukaka i Musa. Ungka ngkapate i Haruni dja wa'a ananja pai makumpunja anu rapo~~bandita~~ bangke. Pudju ngkoro i ~~bandita~~ Bangke ma'ai kadagonja. Mobadju marate si'a; ri wawo badjunja marate re'epa wo'u badju santapi ~~rasula~~ ngkambadja, ~~rasulumba~~ ~~band~~ anu makodara, anu mawaa, anu makilaja. ~~Dioe~~ badju setu ~~rawu~~ aki ~~nggiri~~, da napandonge ntau kama'i i ~~bandita~~ Bangke. Re'e wo'u so'o ntongonja marate mpodago, ntje'e wo'u maria ngaja lendjenja. Nepa re'e ajapa mogopa ~~Tasara'u~~ ri ~~ndanja~~, lau watu inta sampuju pai ruogu, pata ndjaja podedenja, sampodede togoogu. Watu inta setu paka ~~Taukika~~ to'o ana i Jako sampuju pai radua, saogu santo'o, saogu santo'o, ewa i Rube, i Simo, i Lewi. Maka To Israeli sampuju pai

rua lemba, pura² gori rapapoto'o nito'o ngkainja, ana i Jako sampuju pai radua, anu mampomulika si'a, ewa: To Rube, To Simo, To Lewi. Tali i Pandita Bangke mabuja; ri pontu mbawo ntongo ndo'unja talapika wujawa salapi. Anu rauki ri wujawa setu: Tau fapatani gala mPue Ala.

33. WA'A MPOSUSA NTO ISRAELI.

Eo mpompali nTo Israeli rua ngaja. Sangajana Eo Duminggu, tepapapitu ndeme sangkani. Ndato'o mPue Ala: Ono ndeme madago rapowia²ka pura² anu tapotetala wungka eo, pusa ono mbengi da Duminggu. Eo setu eo fapatani gala mPue Ala, da singkandomu tau ri Banua mPanjomba. Eo Duminggu ne'e tapasiwiaka pai wa'a anu aono eo, maka eo mpanjomba ri Pue Ala si'a. Anu tapotetala wungka eo, ntje'e da tadika riunja ri eo Duminggu.

Anu tepakoro eo mpompali nTo Israeli anu karaduanja, Eo mPerapi Puru ri Pue Ala to'onja, santa'u sangkani rapowia. Ri eo setu To Israeli pura² mesua ri ra mbaja ntjoma Banua mPanjomba, merapi puru ri Pue Ala, ne'e ndakitanaka wa'a ntjalanja. Mesuamo i Pandita Bangke ri Lintju Magali mPodago, bare'e napataka rengkonja anu madago wungka eo, podo anu mabuja napopudju ngkoro, ewa wa'a mpandita pai tadunja. Anu nakeni ri lintju setu, daa djapi nasambale, ntje'e nawebusika tutu mpeti wujawa, kare'e watu ruogu anu taukika padika mPue Ala au sampuju ngaja. Roo setu, mesuwu si'a ri Banua mPanjomba, mekakore ri soma. Natima mbula radua, samba'a nasambaleka Pue Ala, ~~mpamperapika puru~~ ri Pue Ala, nakajali sala ntau sondo, samba'a napapalai ri Pada Bone, maka wa'a

^{nda}
~~Indapena papoto'sha~~ *parinto's upaniya.*

L 57

Tadse un Panjomba

7nd

Tadse un Panjomba

tttt utadse unpanjomba.

7nd

tttt uaperapi poerocha

/a'

/n

—| nt

Louja —| palainja senka

—| 7 9 nt

ntjala ntau n^ulaja ri wawonja, ntje'e pai naparumba lawa².

Togo ndjaja posusa² nTo Isaraeli. Ane olumo tau mampota pae maliga, nasomboka Pue Ala pae anu ~~ƒapota~~ uju²nja, nakeni ri wa'a ~~ƒapandita pai~~ tadunja, da napantundju ri rapu bangke. Ana bimba laki nasambale santjombori samba'a, santjombori samba'a, naroro, naemeka anu mapa'i, nakonika roti au be mewoke. Maka ewase'e pampowianja ri palainja ri Tana Masiri owi, mewali posusa setu napowia pangaendo ~~ƒapesuwunja~~ ri Tana Masiri ~~setu~~, pai naunde² kapuru ndaja mPue Ala anu maosu tau se'e ri kawatuanja. Posusa setu, Eo Pasa to'onja.

Ungka lairia limampuju mbengi, mosusa wo'u To Isaraeli, nasomboka Pue Ala pae malengi anu ~~ƒapota~~ uju²nja, napowiaka roti. Ntje'e wo'u nakeni ri wa'a ~~ƒapandita pai~~ tadunja, da napantundju ri rapu bangke, nepa mangkoni roti da wo'u To Isaraeli. Eo mPosusa setu, Eo Mata mPae to'onja.

Nepa re'e posusa nTo Isaraeli, Susa mPokuani to'onja. Ri posusa setu naendo nTo Isaraeli pokuaninja ntongo mpe-lindja ri Pada Bone. Ri eo setu olumo tau mampupu wua anggoro, au napobaru nTo Isaraeli uenja wungka eo. Wua anggoro uju² mpampupunja nasomboka Pue Ala, nakeni ri wa'a ~~ƒapandita pai~~ tadunja, da napantundju wo'u ri rapu bangke.

34. PELINDJA NTO ISARAELI NDJO'U RI TANA KANA'A.

Masae kodjo karoo² nTo Isaraeli ri pu'u buju Sinai, mosumo santa'u, nepa melindja wo'u tau setu, ndjo'u ri Tana Kana'a. Dja pelindja nu limu nalulu, maka ntje'e ndadika mPue Ala, da napomata ndjaja. Banua mPanjomba narongkasimo wa'a ntadunja, rengkonja pai parewanja nakeni

pura². Ane masae pe'onto nTo Isaraeli ri djaja, sangaja² nawali-wangu wo'u.

Togo mbengimo pelindjanja, mawowemo raja nTo Isaraeli melindja ri Pada Bone, nato'o bare'emo napokono mangkoni roti mana, pambai mPue Ala wungka eo. Maria paunja ri Musa, nato'o: Waika kami da mewalili ri To Masiri, maka kaendo² bau maria kakoni lairia wungka eo, katedo, pia, suai kapoirangkadju, wuwunja anu madago kakoni² lairia, ntje'e naposawojo ndaja mami. Maparimo naepe i Musa, madonge pau nTo Isaraeli, nato'o: Jaku ntano da mampare'eka komi bau pai irangkadju? tau bara sangkudja ndiwu. Kanee ndajanja se'e, mekakaimo i Musa ri Pue Ala. Mesono Pue Ala: Da napangkita ntau setu kabangke ndajaku, banja bara dja sambengi, bara teruambengi da kuwaika bau da nakoni, sangadi gana sambuja, napasumu rajanja.

Bare'e masae mewuimo ngoju ntasi, mangkeni tontji maria², bare'emo faintjani wa'a ngkasondonja, ewa tontji wakia lionja. Djela ri pontu ngkare'e nTo Isaraeli, liu² metudu tontji setu, bare'emo nakoto mojoko, malentemo. Meokomo To Isaraeli, narurusi tontji setu, maria kodjo naparomu, dja ungka mpekotonja mantima; njau sambuja fakoni, gnamo. Paikanja sa'e madja'a kodjo pangkoninja tontji setu, maka be sawe napopeasi da kanananja, dja mangonto. Pangontonja se'e napomadju'a ntau setu, maria anu mate, kabare'enja napodjo mantodosaka sawojo ndajanja, dja ewa pangkoni asu pangkoninja. Natanamo nu jununja tau setu, sondomo kodjo dajo ntau mate: ntje'e pai fapampito'o tana setu: Dajo nTau Mate Noo.

Ind

Ind H papo

+ da
H Mate Noo

H 7

H oë

H Petoe komi ofelams,

Ind

35. TAU SAMPUJU PAI RADUA NAPOKAU I MUSA / NDJO'U PADASO.

Palai nTo Isaraeli ungka ri Dajo nTau ~~Menoc~~, masae mosumo ri Tana Kana'a kadjelanja. Mesono i Musa: Se'imo kita mosumo ri tana da pearita, aginja da ndjo'u padaso tau sampuju pai radua, gori imba lemba nTo Isaraeli. Napilisimo ntano i Musa salemba samba'a tau, salemba samba'a tau, paka kabosenja, napokau mandake ri buju, da napampetiro wawo ntana ri sambali buju, da napampeole bara sondo lipunja, bara maria taliwanua, bara maroso tau setu bara bare'e, bara tau makodje bara tau dangga, pai da napangkeni wo'u wua ngkadju ungka ri Tana Kana'a, da napangkita nTo Isaraeli kadagonja bara kawenunja.

Ndjo'umo tau 12 setu, mandake ri buju, napetiro tana, madago kodjo nakita, tana maboko, maria ue~~fi~~, pae pai wua ngkadju salumbu. Mobalungke tau setu ungka ri wawo buju, da ndjo'u mampadasoki lipu ntaliwanua. Nakita bentenja maroso, maria ntapi, tau nakita paka makodje lionja, maroso gori nta'anja. Pura nakita setu, ndjo'u mampadasoki bonde ntaliwanua. Natima pae pai wua ngkadju anu bangke, nal~~ka~~ ri kadju, napoadju. Roo setu, mewalilimo, patampuju mbengi ungka mpalainja djelamo muni ri Musa pai wa'a nTo Isaraeli.

Pewalilinja se'e, meoasi i Musa: ~~Komi-sej~~, ewa mbe'i pangkitami tana ri sambali buju? Mesono tau setu: Ane tana ¹pipeoasi, ntje'e ma'ai kadagonja, wa'a mpinamuja maboko katuwunja, ue maria², pinatuwu wo'u salumbu. Tana setu bare'epa kakita kasiogunja, ¹pipeolemo pae pai wua ngkadju kapoadju se'i. Meoasi wo'u i Musa: Wenu pangkitami tau? Mesono tau sampuju ri wa'anja anu ndjo'u pa-

daso: Si'amo kadja'anja, taliwanua sondo gaga, makodje lionja, maroso koronja, maeka raja mami. Gori mpangkita mami, bare'e da takoto maewa tau setu, malangkati gaga koronja, kami dja napelintirosi. Mesono anu radua, au bare'epa mompau: Ne'e ewase'e pompaumi, mompakadanningga raja ntau. Bare'e kasapu kakodje ntau setu pai kalangkati ngkoronja, paikanja anu kasapu, panto'omi roo, bare'e da takoto maewa tau setu. Maka taintjani pura², njau sangkudja karoso ntau setu, njau makudja kakodje ndajanja, ane ndato'o mPue Ala kita da mampotumpu lipunja, tananja, uenja, pinamujanja pai pinatuwunja, sangaja² da tanangi. Dja kabare'enja niaja pau mPue Ala pai nakawase'e pompaumi. To'o ntau radua setu, i Josua pai i Kalebi.

Butu nadonge i Musa pompaunja, napomontjo, paikanja tau sondo napomontjo pau ntau sampuju anu mompau rinunja, maka mesuamo eka ri rajanja, madonge nuntunja, tau anu ma'ai ngkakodje mampearri Tana Kana'a. Mombekakangurumo tau sondo, madja'a pompaunja ri Musa pai Haruni, nato'o: Bare'emo kaaja komi, malego² kami wungka eo, panto'omi da Wiwawanaka kami ri Tana Kana'a. Se'i mosumo kita, da mate nappiwalika ntau makodje, bare'e kapodjo. Kenimo muni ri Tana Masiri kami se'i; ane bare'e Tipodjo, da kapepate komi.

Mesuamo i Musa ri ra Banua mPanjomba, mekakai ri Pue Ala, mapari naepe pau ntau setu, naintjani tau sondo da ndapokarau mPue Ala, kadja'a mpompaunja se'i. Mesono Pue Ala, ndato'oka i Musa: Ane bare'e nupekakaika tau madja'a setu, da kupepatemo pura². Se'i² bare'e da kupepate, paikanja bare'emo kuwai da mesua ri Tana Kana'a. Xipewalilimo pura² ri Pada Bone; pusamo patampuju nta'u, ane matemo tau au bangkemo wawase'e, dja ananja pai makumpunja da mesua ri Tana Kana'a, wa'a mpapanja pai

Opus Khensu

Jaepe ndaja mami, kami ewa paraepe
ntand, awo da nei faki ntase setos.

7nd

10°

7nd

1Nd

1e

10'

Ind

Ind

→ Kabaleparoe

lanaka

inenja bare'emo. Sangadi i Josua pai i Kalebi, maka tau setu majoa rajanja maaja jaku, pai nakamontjo mpompaunja. Dja ntje'e da mesua ri tana au kudjandjika komi pura², tau sondo bare'e. Anu tau sampuju roo mompakatepaa raja ntau sondo, ntje'e da mate riunja.

Madonge pau mPue Ala setu, maeka raja ntau sondo, mewalilimo ri kandepenja. Bangke reme ndjo'u muni ri Musa, nato'oka si'a: Montjosoi raja mami mompau ewa i wengi; aginja da ndeku kita, da tappiwalika To Kana'a ri sambali buju. Ane mapuru raja Pue Ala, da tanangi tau setu, da tapapalai ri tana santaninja. Mesono i Musa: Ne'e ndeku; bare'emo tiintjani pau mPue Ala, manto'oka kita da mewalili muni ri Pada Bone? Bare'e naaja ntau setu pau i Musa, ndekumo ri buju pandakenja, nalumbu, nappiwalika To Kana'a paikanja panangi, mariamo mate. Anu tuwu molontjo, djela muni ri Musa, bangke ea matanja.

36. PELEWA I KORA, I DATA PAI I ABIRA.

Mewalilimo kodjo To Israeli ri Pada Bone, gori mpompau mPue Ala. Teasangkani maroo², teasangkani melindja², gori mpowia nu limu, maka bare'e ndawai mPue Ala mesua ri Tana Kana'a. Malose wo'u raja nTo Israeli sa'e, nape-tisala i Musa, nato'o: Masala pawaw i Musa kita se'i, ma'ai pobangke²nja, ne'emo da taaja si'a. Anu mompau ewasetu, tatogo tau: i Kora, i Data, i Abira. Ntanoka tau setu anu mobangke², maka natunggai da napasiwiaka ntau sondo pai i Musa. Mesono i Musa: Jaku bare'e mobangke², banja ungka riaku, sangaja² ungka ri Pue Ala, kajakunja tadulakomi wungka eo. Paikanja da tamotandje ri Pue

Ala, da tamekakore ri suaraa. Ane banja Pue Ala mampariwawo jaku ri wa'a ngkomi, montjomo pobangke²ku mawanaka komi, tau setu bare'e da mate. Paikanja ane montjo Pue Ala anu mampap²atadulako jaku, da mekunganga tana naini, maomo tau setu pai wa'a jununja.

Naioka wa'a nTo Isaraeli pompau i Musa. Mewali bangke reme singkandomy¹ tau sonde ri suara Banua mPanjomba. Mekakai i Musa ri Pue Ala, da ndapantudju anu masala pai anu majoa, da napangkita ntau pura². Ungka lairia mabeka tana ri ara mbiti i Kora, i Data, pai i Abira, pekunganga ntana se'e manawu tau tatogo setu pai wa'a jununja, naomo ntanamo. Mapia muni wajau, pajamo tau setu, bare'emo
ndakita muni.

Maekamo raja nTo Isaraeli mangkita anu mewali setu. Paikanja sa'e marau, mangkita dja'inja matemo. Ntje'e pai napantjeko ntau setu i Musa panto'onja: Dja'i mami nipepate. Kadja'a mpompaunja se'i pai ndapampokaraumo mPue Ala, montepu'umo madju'a, maria anu mate. Mapuru raja i Musa, mangkita kapate ntau salumbu setu, boi mate tau pura². Maka majombu raja i Nabi Musa, bangke towe ndajanja ri To Isaraeli. Njau mariangkani napongadjoka ntau setu, sangaja² napekakaika i Nabi Musa To Isaraeli ri Pue Ala, panto'onja: Sala ntau setu riaku ne'e nipesawaka, da nipopapuru wo'u wa'a anami To Isaraeli! Maka se'i To Masiri da mawongko rajanja ma'ndonge mariamo kami mate, da nato'o: Ane bare'e napalaika nTo Isaraeli tanata, bare'e da mate. Se'i naaja Pue Ala, da ndawawa mPue Ala ri Tana Kana'a, ntano dja opi ri Pada Bone.

Pekakai i Musa se'e ndapedongekamo mPue Ala, pai ndapampapaowemo dju'a melele, bare'emo re'e tau mate.

H/la

1a² + mo

1nd

1nd

/a

/nd

Tudapampapoto's

d

37. UE NAPAPEBETE I NABI MUSA RI WATU.

Moiwomo wo'u To Israeli, djamo pelindja²nja ri Pada Bone. Masae bare'emo wo'u narata ue. Mombekakangurumo wo'u tau setu ri Nabi Musa, panto'onja: Moruana kami mate owi, singkani² pai wa'a junu i Kora, i Data pai i Abira, maka se'i² da mate ngkabongo tau pai pinatuwu pura². Mekakai wo'u i Musa ri Pue Ala, mesono Pue Ala: Ndjo'umo ri watu bangke ri tongo mPada Bone, to'oka watu setu da mekunganga, da napesuwu ue ri rajanja. Ndjo'umo kodjo i Musa, mekakore ri pu'u mbatu bangke, nato'oka To Israeli: Bare'epa hiaja jaku? Da kupapebeteka komi ue ri watu se'i? Nipeole! Ntongo mompau ewantje'e, nabobakimo i Musa watu setu, sambubu ue montolonggonnggo kadjoli mpesuwunja, kanengke² ewa saju bangke, manginu tau pai pinatuwu, madagomo muni rajanja. Ponggantali nTo Israeli mantjeko i Nabi Musa ri kabare'enja narata ue, pai ~~Japampoto'o~~ ue setu: Ue mPonggantali.

Puramo setu, ndasekomo mPue Ala i Musa, panto'oa: Bare'e montjo powiamu setu, maka kuto'oka siko da mantjeko watu, da napangkita ntau sondo, dja nuntuku au mampapesuwu ue ri watu. Paikanja nubobaki watu, ewa siko mampapebete ue setu, ntanoka jaku, banja siko. Setu pai nakabare'e kuwai siko da mawawa To Israeli da liu ri Tana Kana'a. Tukakamu i Haruni da mate riunja ri Pada Bone, nepa siko, nepa da manoro pelindja nTo Israeli ri Tana Kana'a.

38. ULE GALA NAWANGU I NABI MUSA.

Melindja muni To Isaraeli, mosumo da kadjelanja ri Tana Kana'a, wa'anja da napelemo tana nTo Edomi, bare'e nawai ntau setu. Najawataka To Isaraeli ri tida ntana, napadjudjuli da mewalili muni, nepa da nagolili tana nTo Edomi setu. Malose raja nTo Isaraeli, nato'oka i Musa: A, pai malente raja mami, melindja² ngkabongo, bare'e da rongga djela ri tana Kana'a. Se'i kina'a mami wungka eo dja roti mana, momi gaga, bare'emo tumbu raja mami. Pompaunja ewantje'e, dja mamposari pangkoni anu ndawai mPue Ala wungka eo. Ntje'e pai ndapampapesuwu mPue Ala ule maria², ungka ri wajau ntana, ri ara mbatu, ri ojo ngkadju, natungkusi To Isaraeli, maria anu mate. Maka petungku ule setu madja'a, ma'ai imponja.

Ri ra ngkawase'enja napekakaika i Musa To Isaraeli ri Pue Ala, da ndapapaowe muni dju'a setu, boi maropu tau. Mesono Pue Ala: Powia ule gala, pataka ri kadju marate, wangu ri tongo ntau. Ane re'e tau natungku nu ule, ntje'e da napetingara, sangaja² da osa. Nadadusimo i Musa mampowia ule gala, nawangu ri kadju marate, da napangkita ntau pura². Mewali ane re'e au natungku nu ule, ntje'emo napetingara, nepa da osa. Banja ule setu anu mampaka'osa tau, dja petondoni ungka ri Pue Ala si'a. Anu meaja ri Pue Ala, ntje'e mampetingara petondonia pai naka'osa. Anu be meaja, be napodjo metingara pai nakabare'e osa.

Ntje'e pai napanto'o mPue Isa, teruantjowu nta'u ri purinja: Ewa pawangu i Musa ule gala ri Pada Bone, ewasetumo wo'u jaku da nawangu ntau ri kadju papampombebepampa. Ane re'e tau manee rajanja mangaepe salanja

120

10³

7^{ndi}

Le

7nd

ri Pue Ala, da napetingara ^{muo} jaku, naka'osa ndju'a ndajanja, nakajali salanja.

39. LAOLITA I BILA.

Puramo nagolili tana nTo Edomi, me'ontomo To Isaraeli ri tida ntana nTo Amori pai To Moabi. Napokaumo i Musa tau ndjo'u metompa ri mokole ntau setu, bara da nawai melempo ri tananja, ewase'e petompanja: Bare'e da kakoni paemi, bare'e da matonto wa'a mpinamujami, bare'e da re'e anu da katima, sangadi kaoli. Bare'e nawai nu mokole nTo Amori da napelempo nTo Isaraeli tananja. Ntje'e pai napampoiwalika nTo Isaraeli To Amori setu, nanangi, natinamo tananja, napeari.

Nadongemo i mokole nTo Moabi, i Bala to'onja, panangimo To Amori, maeka gaga rajanja, nato'o: Da kujawataka tau setu, bare'e kutaha, sondo gaga; da kuwai melempo ri tanaku, bare'e wo'u kupodjo. Aginja da kupekitima i Bila, topontadeasi, da kupekipakadja'a To Isaraeli, maka i Bila setu maria do'a naintjani.

Napokaumo i Mokole Bala suro da ndjo'u mantima i Bila ri tananja. Kadjela ntau setu ri Bila, napeoasi i Bila: Nu ndjaa Nikama'ika? Mesono tau setu: Kami ~~mu~~ suro i Mokole *Bala,* maaja siko da ndjo'u maliga²; maeka raja i Mokole, maka djelamo To Isaraeli, da melempo ri tanaa. Bara'e ndapodjo i Mokole, paikanja maeka rajaa da majawataka, maka tau setu ma'ai ngkasondo. Ntje'e pai ndapampekitima siko da mantadeasi tau setu, maka siko maintjani do'a mpotadeasi. Mesono i Bila: Nikajoremo riunja, maka mawengimo; bangke reme da kuto'oka komi kaewambe'inja. Maka To

Israeli ndawawanaka mPue Ala, ntje'e pai kupanto'ò: Sangadi ndawai mPue Ala, nepa da ndjo'u jaku. Ntongo mposambengi ndapapai mPue Ala i Bila, ndato'oka si'a: Siko ne'e ndjo'u ri Mokole Bala, maka napekitima siko da mantadeasi To Israeli, paikanja bare'e kuwai.

Bangke reme moiwomo suro i Mokole, nasale i Bila da jununja, bare'e napodjo, nato'ò: To'oka i Mokole, dja rajaku da ndjo'u, bare'e ndawai mPue Ala. Mewalilimo suro setu, napetumbuka i Mokole pesono i Bila. Bare'e napokono i Mokole; ntje'e pai napampokau santjuntju wo'u, paka kabosenja bangke, da ndeku wo'u mantima i Bila. Nepa se'i² ndawai mPue Ala da ndjo'u paikanja ndapatada riunja i Bila, ewase'e: Se'i kupapaliumo siko da ndjo'u. Ane djelamo ri Mokole siko, da napokau motadea To Israeli, paikanja bare'e kuwai. Podo anu kudika ri rajamu, ntje'e da nusowanaka.

Bangke reme membanguno i Bila, ndjo'u ri Mokole, mesawi ri kalide. Ntongo melindja, mesombulaka kalide, mebia ~~ri djaja~~. Marau i Bila, nabobaki kalidenja, paikanja bare'emo napodjo ngkalide mewalili ri mata ndjaja. Bare'e naowe² i Bila mabobaki kalidenja, masae mojukumo kalide, bare'emo napodjo membangunu. Maka nakitamo ngkalide Mala'eka mPue Ala, majawataka ri djaja, bare'e nakita i Bila. Kakorau-rau raja i Bila, napedasi kalidenja. Ntje'e pai ndapawai mPue Ala kalide setu mompau, nato'oka i Bila: Makudja nubobaki jaku? Nuintjani peajaku wungka eo, mewali ane mebia jaku, manoro re'e anu kukita. Nepa nakita i Bila Mala'eka setu, anu nakita ngkalide riunja. Mesono i Mala'eka: Pakadago kodjo, siko setu! ne'e boi nuto'oka To Israeli pau sandjumi anu bare'e ndadika mPue Ala ri rajamu!

Liumo i Bila, masae djela ri mokole Bala. Mesono i

7a²

Jane & paitanya

menpotadea ?

I. ~~am~~

~~am~~

Ind

Temp

— utadse wpaufaba

Mokole: Ma'imo, da tamandake ri buju, da nupetiro wa'a nTo Isaraeli, da nupantadeasi, maka nuintjani wawainja. Mesono i Bila: Da kutadeasi tau anu bare'e ndatadea mPue Ala? Da kuporadju tau anu ndapotowe mPue Ala? Tau anu ewa awu kasondonja, anu bare'e taintjani imba ngkarianja. Tau anu banja Topolamoa, anu dja ntjetu maintjani manjomba ri Pue Ala!

Butu nadonge i Bala pompau i Bila, napokarau, nato'o: Banja ewase'e da pompaumu; kuto'o da nutadeasi iwaliku, dja nupompasambalika pai nupakadagoka mantjeko. Mesono i Bila: Da kukoto masowanaka anu bare'e ndadika mPue Ala ri rajaku? Setumo To Isaraeli ndaosu mPue Ala ri kawatuanja ri Tana Masiri, bare'e jowenja da kupontonaasi, bare'e da tindja pau da kutadeasi. Madago da kare'e nTo Jahudi, meawa da peari nTo Isaraeli. Masae da re'e Betu'e mebeta ri tongo muli i Jako, da re'e Mokole Bangke mesuwu ri wa'a makumpu i Burahima.

Nakita i Bala, bare'e jowenja da ~~Tekipakadja'ati~~ ^{Tekipakadja'ati} To Isaraeli ri Bila, maka dja wa'a mpau madago ndadika mPue Ala ri rajanja, pai nakasowa ri nganganja. Ntje'e pai napampapalaimo i Mokole i Bila, mewalilimo si'a ri kare'enja.

40. KAPATE I HARUNI PAI I MUSA.

Kadjela mpelindja nTo Isaraeli ri pu'u buju Horu, ndapokaumo mPue Ala i Haruni mandake ri wawonja, simpounu pai tua'inja i Musa pai ananja i Eleasa. Mandakemo tau tatogo setu, naosu i Haruni pudju ~~papandita~~ bangke, napapesuaka ri ananja i Eleasa, maka si'a da mantjawanaka papanja, da ~~Pandita~~ Bangke nTo Isaraeli. Puramo setu,

Tadde m Panjamba

mate i Haruni ri wawo buju Horu; mobalungke i Musa pai i Eleasa. Natangisi nTo Isaraeli i Haruni, kamawo ndanja, napoomboka togompuju mbengi.

Lawa ungka lairia kare'e buju saogu, buju Nebo to'onja, lairiamo kapate i Nabi Musa. Ndapapaintjanikamo mPue Ala i Musa da kapatenja ri wawo buju setu. Bare'epa tepandake i Musa, naparomu wa'a nTo Isaraeli ri pu'u buju. Singkandomu pura², natimamo i Musa i Josua, natudjuka tau pura², nepa nadika sawaninja, anu mantjawanaka palantjanganja. Si'a da mawawanaka To Isaraeli ri sambote ngkoro Jarade, da mesua ri Tana Kana'a, anu ndadjandji mPue Ala ri tau setu. Nepa nato'oka i Josua: Se'i siko sawaniku, pakaroso rajamu, Pue Ala da junumu. Ne'e kodjo nuaja wa'a lamo, ne'e rapebiaka djaja mpanjomba ri Pue Ala anu kutudjuka siko.

Nepa napatudju i Nabi Musa wa'a nTo Isaraeli, nawalimpetumbu wa'a mpadika mPue Ala, napapaendoka tau setu wa'a ngkabuja ndaja mPue Ala, maosu tau se'e ri kawatuanja ri Tana Masiri, inompakoni tau setu ri Pada Bone, mawawanaka ri djaja, mampakatetumba wa'a iwalinja, mantudjuka tau se'e djaja mpanjomba anu montjo. Wa'a ntje'e natuli²ka. Kapusa mpompaunja nato'o: Se'imo jaku da mandake ri wawo buju Nebo se'i, da mate ndatiria. Ane nitalikusi Pue Ala, bare'emo nipodjo manjomba ri Pueta Sindate, da ndatadji mPue Ala komi, da madja'a katuwumi. Paikanja ane mabuja rajami manjomba ri Pue Ala, mangalulu wa'a mpadikaa, ane maliogu rajami mampotowe Pueta Sindate, da ndapotowe mPue Ala komi, da madago katuwumi ri dunia jakera. Se'i jaku da mate, paikanja masae² da ndapapewalika mPue Ala komi samba'a Nabi anu bangke mpodaso, ntje'e da fipedongeka.

Puramo mompau ewantje'e, mandakemo i Nabi Musa ri

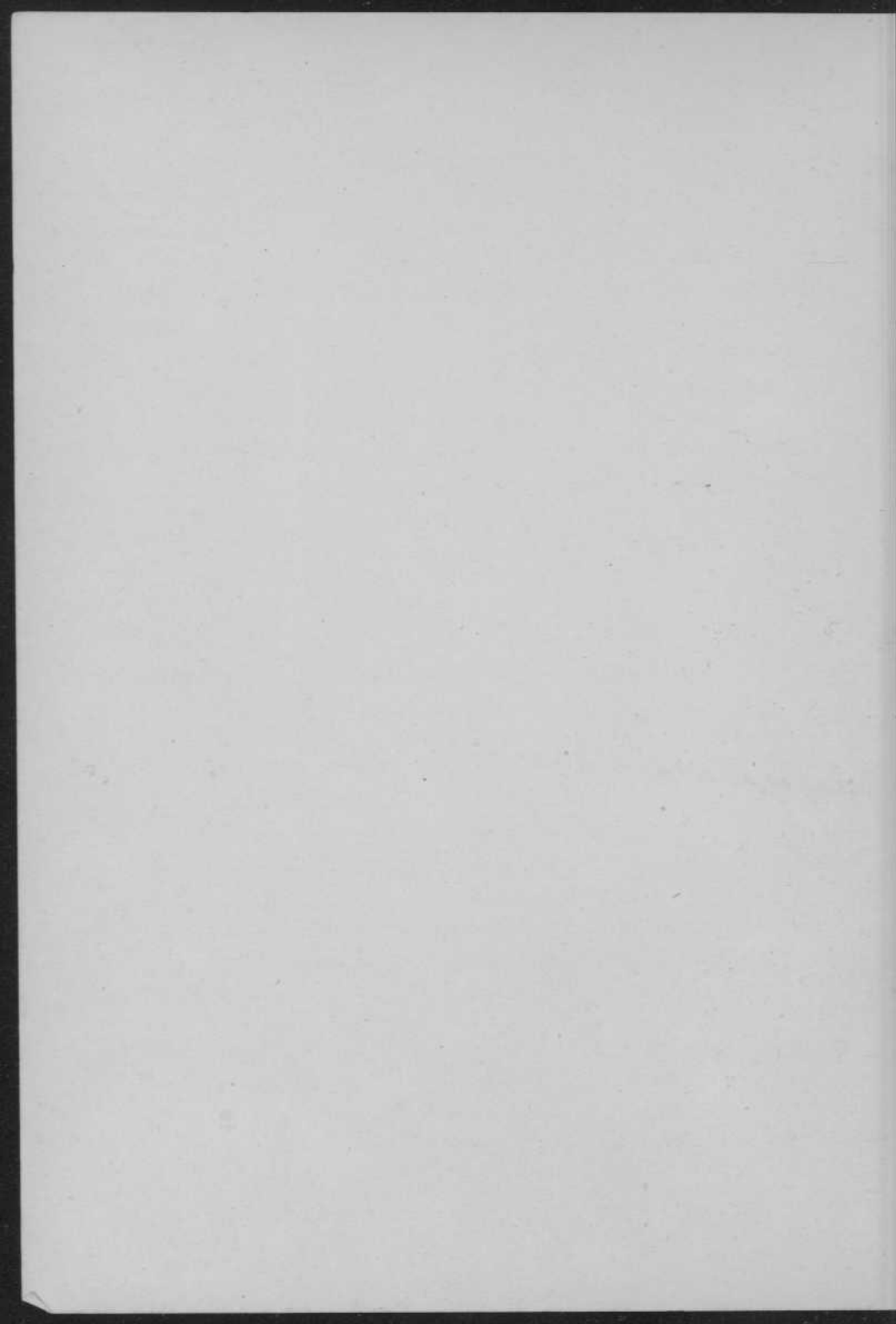
Jaemo

Ida

Ind

napapaen doka tae kendo.

Ind

buju Nebo, ~~djamo~~^{kodo} ngkalionja. Mau ma'ai katu'anja; ntongo josapa matanja, ntongo marosopa wukunja. Sawimo ri wawo buju, napetiromo Tana Kana'a pura², da napaintjani tana au da napeari wa'a ndja'inja. Puramo napetiro tana setu, matemo i Nabi Musa, bare'emo narata ntau koronja, maka ndapakapiamo mPue Ala.

Bangke potumangi nTo Israeli mantangisi i Nabi Musa ri kapatenja, napoomboka wo'u togompuju mbengi. Ungka ri kapatenja se'i, bare'emo re'e nabi nTo Israeli ewa i Musa, anu ndawaika mPue Ala kuasa bangke, anu madago porajanja pai majombu penawa²nja, anu mampokapurur wa'a jununja, anu mekakai ri suara mPue Ala, ewa anangodi mekakai ri papanja.

41. TAU RADUA NDEKU PADASO RI LIPU JERIKO.

Sawani i Nabi Musa, i Josua to'onja, anu ndjo'u padaso pai i Kalebi pai tau sampuju owi. Tau setu makodje m*fi*wali, metaka rajanja ri Pue Ala, nalulu kodjo songkaa. Ntje'e pai napaaaja wo'u ntau songka i Josua. /o²

Puramo ombo i Musa, montjongkamo i Josua, nato'oka To Israeli: Wawase'e togo mbengipa da mowote kita ri koro Jarade, nepa da taungku lipu nTo Jeriko. Paikanja da kupokau tau radua anu magasi, ntje'e da ndeku mampadasoki riunja, tapaintjani lipu ntau setu, bara ewambe'i lionja.

Ntje'e pai nakandjo'u ntau radua, mowote ri koro Jarade; towote se'e, djela ri lipu Jeriko. Nakita lipu setu maroso, bentenja kota watu. Ri wawo ngkota watu re'e banua kodi, napeari mbe'a samba'a, i Rahabu to'onja. Metompa tau padaso da mepone ri banua i Rahabu, maka nakita ndateka

kare'enja, madago pampetironja bangani lipu lairia. ~~Mosa-~~
mbengi ndatiria tau radua setu. Bangke reme nadongemo
nu mokole nTo Jeriko: Ndate ri Rahabu tau radua, i wengi
peponenja, bare'e kaintjani poodo ndangasunja, bara tau ma-
dja'a, bara ma'i padaso, ipu raja mami. Ntje'e pai napampokau
i Mokole tau, nato'oka: ~~N~~ikandeku ri banua i Rahabu,
nitimakaku tau radua setu.

Ndjo'umo tau rapokau, djela ri Rahabu, napeoasi kare'e
ntau setu. Mesono i Rahabu: Pepalimo, bara da rata, bara
bare'e. Ntanoka nasambunika i Rahabu tau setu, pai naka-
bare'e narata ntau rasuro. Pajamo tau setu, nepa napape-
suwu i Rahabu linggonanja, nato'o: Ane mawengimo, nipe-
walilimo, maka ipumo raja ntau ri lipu se'i. Djamo wa'anja
au da kuto'oka komi: Se'i jaku mompakoni komi, mantja-
mbunika komi, bare'e kuwai komi da ndapepate i Mokole, aginja
ane ma'i komi mopaungku lipu mami, ne'e wo'u nipepate jaku
pai ineku pai papaku; nipatuwu kami, maka kapatuwu komi.
Mesono tau setu: Sangaja² da kapatuwu komi santina; djamo
ntje'e da nupetondonika kami, ajapa mawaa da nuuju ri
tuke mbanuamu, da napaintjani wa'a junu mami kasikonja
anu mampatuwu kami.

Mawengimo, malai tau setu, nauju i Rahabu ri tuke.
Tudu ri tana, mewalilimo ri kare'e jununja. Liu² ndjo'u ri
Josua, nato'oka si'a: Kakitamo lipu nTo Jeriko, maeka raja ntau
setu ri kita, maka nadongemo kita ndawawanaka mPue Ala.
Ntje'e pai napesono i Josua: Ane ewase'e, da ndekumo raneo
kita pura².

H Sa-

7 nd

√ Nd

L ndir

H ndaps

la

√ nd

√nd

H tondo oentoenja

peno sampali

H sampali } da
 └ tat

H sampali

42. KASUA NU LIPU JERIKO.

Bangke reme moiwomo wa'a nTo Isaraeli, djela ri wiwi ngkoro Jarade. Mewokemo ue ri koronja, maeka raja nTo Isaraeli da mowote. Mesono i Josua: Ne'e upo'ipu da powoteta, maka ewase'e panto'o mPue Ala: Wa'a ntadunja da moriu, mangkeni, peti kare'e ndopi watu. Poriunja se'i, butu kono naisu mbitinja ue ngkoro Jarade, tewusumo ue: moi-limo anu tondo winanganja, wusu anu tondo untunja. Bare'e masae otimo ue moili setu, maramo orunja. dja ue ri ~~wa-wonja~~ tewusu. Mowote To Isaraeli pura², katowotenja se'i, moili muni koro Jarade ewa i roo.

Towotemo se'i To Isaraeli, bare'e masae djelamo ri Jeriko, nakita bente nu lipu setu ~~djamo~~ kota watu sape², ma'ai karatenja. Ntje'e pai nakabata ndajanja, nato'o: Bare'e da masua lipu setu. Mesono i Josua: Ewase'e ndato'o mPue Ala: Ono ndeme kita se'i da mangguju, mantolilimi bente setu, sape pelindjata, da taowe, umewalili muni ri kuanita. Ri kapitu ndemenja ~~pitu ngkani~~ da utolilimi, wa'a ntadunja da mantawuisi ntua-ntuangi. Sapemo kapitu mpalinja pelindjata, da tamepoku pura², da nakarua ngkalionja bente, nepa da tamesua. To Jeriko da tapepate pura², sako pinatuwunja da tapepate. Wa'a rengkonja au tapamuru ne'e da tatima galata, sangaja² da takeni ri Banua mPanjomba, da taso-mboka Pue Ala.

Nalulumo nTo Isaraeli pompau mPue Ala anu napetumbu i Josua. Ono ndeme natolilimi mpelindja lipu Jeriko, sandeme ~~sangkani~~, sandeme ~~sangkani~~, kapitu ndemenja ~~pitu ngkani~~. Kapitun ~~ngkani~~ njamo sape pelindjanja, natawuisi ntadunja ntua-ntuangi. Butu nadongemo ntau sondo oni ntua-ntuangi, mepoku pura², madungkamo kota watu, masua lipu nTo

Jeriko. Mesuamo To Israeli pura², mombetoto, napepate To Jeriko pura², sawe wa'a mpinatuwunja be napatuwu. Rengko ntau setu napamuru pura², pai bare'e natima da galanja. pura² nasombo ri Banua mPanjomba. ~~Djamo~~ i Rahabu pai wa'a ndja'inja napatuwu, gori mpombeto'onja owi pai tau radua anu ndjo'u padaso.

43. KASUA NU LIPU AI.

Pura masua lipu Jeriko, da naungku nTo Israeli lipu nTo Ai. Napokau i Josua tau da ndjo'u padaso. Tawalili tau setu, napetumbuka i Josua: Njau be da ndeku tau pura², maka lipu setu be bangke, aginja sa'e da pipokau, sa'e da pidika. Napedongeka i Josua pau ntau setu, bare'e napokau tau pura², nadika sa'e. Ndekumo tau mopaungku, paikanja napesuwuki nTo Ai, tetumba To Israeli, mate sa'e, au sondo molontjo.

Butu nakita i Josua katetumba ntau setu, nato'o: Manoro kita ndapodjangai mPue Ala, maka panangimo. Ewa mbe'imo da ~~fakoto~~ ri wa'a lipu ri tana se'i, ane bare'emo ndawawana mPue Ala kita? Da tapepalimo kodjo bara i sema anu masala. Maekamo raja ntau sondo, napepali anu masala setu, narata kodjo tau samba'a, i Akani to'onja, bare'e nasombo ri Banua mPanjomba anu napamuru ri kasua lipu Jeriko, dja natima galanja. Tau setu fawawamo ri suara i Josua; meoasi i Josua: Nu ndjaa salamu? Mesono i Akani: Mamuru jaku ri Jeriko, kukita lipa ~~kasula~~ ngkambadja pai ringgi ru~~tu~~, nepa re'e wo'u parewa wujawa; dota ndajaku pai kupantima, kusambunika ri kuani. Butu nadonge i Josua pompau i Akani, napokaumo tau mampepali au nasambunika

H Pado

Lnd

H pangkotota

Lnd

Lnd

Taa

Hijams 10³

L^o

10³

i Akani ri kuaninja, narata, nakenika i Josua. Manotomo ri raja i Josua kantje'ere~~ere~~ anu napomasala i Akani ri Pue Ala, pai nakatetumbamo tau ndeku mampoiwalika To Ai. Setu pai napanto'o i Josua: Masala siko, bare'e nuaja songka mPue Ala, aginja da kapepate siko. Napokau i Josua jununja, nawunu mbatu i Akani pai tau sampangkoni setu pura², matemo. Natowuni mbatu maria² tau mate setu, da napaintjani ntau pura² ewa mbe'i da pewali ntau anu bare'e montjo rajanja ri Pue Ala.

Ungka lairia ndeku muni To Isaraeli mampoiwalika To Ai. Naparua ntila i Josua tau ^{anac} ~~an~~ da ndeku. Saga'a melindja mposambengi, tejoro² pelindjanja, djela ri sambali lipu, motumunda. Bangke reme saga'apa nawawanaka i Josua liu² ri bente nTo Ai. Mesuwu To Ai, napalaika lipunja, da natomunaka To Isaraeli. Mombetoto sakodi, molontjo To Isaraeli, naduduki nTo Ai. Lawamo taliwanua, soamo lipunja, mesuwu tau tumunda, napesuaki bente, natundju lipu, maka bemo lau tau da meewa. Pangkita i Josua pai jununja ndeku apu mewangiri, metorobaka wo'u si'a, napesuaraki muni To Ai, tetumba tau setu, maka nakita leleamo lipunja, malelumo rajanja. Nadudukimo nTo Isaraeli To Ai, da mewalili muni ri bentenja, bemo nakoto, bare'emo re'e da kandjo'unja, napepatemo nTo Isaraeli tau setu pura².

44. POKIRA² NTO GIBEO.

Kasua nu lipu Ai, maekamo raja nTo Kana'a anu mosumo, nato'o: Sangaja² da ma'i wo'u ri kita To Isaraeli setu, pai bare'e da takoto mampoiwalika. Paikanja bare'e sintuwu raja ntau setu: alima mokole karaja² da mampoiwalika To Isaraeli,

podo To Gibeo bare'e nataha pai napampepali kira². Panto'o ndajanja: Ane naintjani nTo Isaraeli kita To Kana'a katuwuta, bare'e da napodjo mampatuwu kita, sangaja² da napepate. Aginja da tato'oka kita se'i lawa kare'eta, banja ri tana Kana'a se'i. Naporontoka rengkonja anu madago, nasawanika anu madja'a pai masia. Ronto ntjalana, ronto mpauba, ronto ntali napataka, rombe padika bakunja dja moseo², weanja mbosongomo. Kadjelanja ri Josua, djamo malente² pelindjanja, ewa tau malenge, sakodi bare'emo nakoto, ntanoka napa²ka, maka bare'e lawa lipu ntau setu.

10
Pomberatanja pai i Josua, nato'o: Kami se'i lawamo pelindja mami mantako komi. Nipeole witi mami kelombu, pudju ngkoro mami ntongo da wo'u kapataka poiwo mami ri tana mami, wawase'e djamo rontonja. Se'i baku mami nepa katudja palai mami, wawase'e mbosongomo. Pai anu kaka-ma'ika se'i mampago komi, kadongemo komi ndawawanaka mPue Ala ungka ri Tana Masiri pai nakabare'e nakoto nTo Kana'a meewa. Ntje'e pai kapanto'oka komi: Da mosintuwu kita, da tamototowi kita, ne'e kita mombetoto, ne'e kita moiwali, da tapakainti posintuwuta. Madonge pompau ntau setu, bare'emo maria ngaja napeoasi i Josua, nasarumaka montjo pau ntau setu, naioka. Mototowi, mangkoni sangkani² wa'a ngkabosenja nTo Isaraeli pai suro nTo Gibeo. Puramo setu, mewalilimo To Gibeo ri lipunja.

10'
1a'
0'
Pusamo togo mbengi, moiwomo wo'u To Isaraeli, da moiwali pai To Kana'a. Bare'e masae djela ri lipu ntau, napeoasi tumpunja, mesono tau: Ntje'emo lipu nTo Gibeo. Mesono i Josua: A, kambamba² ntano To Gibeo setu, nato'o banja To Kana'a si'a, lawa kare'enja, ntanoka mosu se'i! Ntje'e pai napantjeko i Josua To Gibeo setu, nato'o: Madja'a palego²mi kami, paikanja se'i kita roo mototowi, bare'e^{mo} madago palewa. Bare'e da kapepate komi, paikanja da

nd

1. Ad

1. angka

H mawengi, nepa

157

kapowatua komi pura². Palegomi kami, da kapome'ajuta, da kapomanombu komi, tuwu salapi, tuwu salapi, komi da watua mami. Bare'e nakoto nTo Gibeo mesapu, maka ntje'emo pontjomponja mangakira² To Isaraeli.

Mewalilimo To Isaraeli ri kare'enja. Bare'e masae nadongemo nu mokole nTo Kana'a alima pototowi nTo Gibeo pai To Isaraeli. Malose rajanja, nato'o: Ara wenu tau setu mosintuwumo pai iwalita? Aginja da taungku. Moiwomo mokole alima setu, ndjo'u ri lipu nTo Gibeo, naungku. Maparimo naepe nTo Gibeo; ri ra ngkparinja se'i napokau tau da ndjo'u suro ri Josua, meoasi: Bara bare'epa midonge kami watuami naungkumo nu mokole nTo Kana'a alima? Mesono i Josua: Ane ewase'e, da katundugi komi, da kairi mokole alima setu. Moiwomo kodjo i Josua pai wa'a nTo Isaraeli, melindja mposambengi, bangke reme nabungka To Kana'a. Tesaluntengku tau setu, bare'emo nakoto meewa, panangimo. Lawa kodjo polontjonja, nadudukimo nTo Isaraeli; se'i wo'u udja watu tudumo, kono To Kana'a, maria au mate.

Bare'epa pura mate iwalinja, da sojomo reme, ntje'e pai napampokau i Josua reme da me'onto, nato'o: Pe'ontomo reme ri Gibeo, peta'amo wuja ri lemba Ajalo. Me'ontomo kodjo eo pai wuja, rantani ~~maroma be~~ naowe³ nTo Isaraeli maduduki iwalinja. Anu mokole alima setu, molontjo, mesambuni ri wajau. Nadampo nTo Isaraeli wobo mbajau, nadikaka watu. Pura napepate To Kana'a, najalimo muni watu, narata laupa mokole alima setu. Napapesuwu, napepate, pura mate, natadji muni ri ra mbajau, nepa nawali-dampo mbatu muni.

45. KAPATE I JOSUA.

10²
 Puramo mate mokole nTo Kana'a alima setu, singkandomu wo'u mokole nTo Kana'a bara tesangkudja, moiwali pai To Isaraeli. Tau setu pura² nanangi i Josua. Puramo setu, natilamo i Josua tana nTo Kana'a ri wa'a nTo Isaraeli sampuju pai rua lemba. Tatogo lemba meari ri sambote ngkoro Jarade: To Rube, To Gati, To Manase. Anu ri pajompo jangi tondo kaiti, To Eperai anu maria, tondo kana To Juda anu sondo. Peti wujawa, kare'e ndopi watu rua ngkomba nadika i Josua ri lipu Silo, lairiamo ~~Lawangi~~ Banua mPanjomba anu nakeni nTo Isaraeli ungka ri Pada Bone.

7/10
 Puramo setu, naepe i Josua da pura inosanja. Ntje'e pai napampekitima wa'a ngkabosenja nTo Isaraeli. Singkandomumo, nato'oka tau setu: Se'i jaku da mate, ma'aimo katu'aku. Ne'e ~~nikalingani~~ Pue Ala, anu mawawanaka kita ungka ri Tana Masiri, djela² ri tana se'i, anu mampape-nangika kita wa'a nTo Kana'a, pai se'i kita maroo²mo ri tananja. Djamo da tamanjomba ri Pue Ala; wa'a ngkomi rajami bara wambe'i, bare'epa kuintjani, djamo ntje'e kuintjani: jaku se'i pai wa'a ndja'iku podo ri Pue Ala da panjomba mami. Mesono wa'a ngkabosenja: Kami wo'u banja bara i sema da kapanjomba, sangaja² Pue Ala, gori mpatada i Nabi Musa pai wa'a mpatadami pura², ntje'e da kakekeni, bare'e da kanawu.

Roo mompau ewantjetu, mompalakanamo wa'a ngkabosenja, mewalili ri kare'enja. Ungka lairia bare'emo masae, matemo i Josua, ma'aimo katu'anja.

H pawanganya

/manga'io ka

D
o'

H moeni
I tase setae.

L.

46. I TADULAKO DEBORA.

Matemo i Josua, madago panjomba nTo Israeli ri Pue Ala, gori mpompau wa'a ngkabosenja ri Josua. Dja pura mate wo'u wa'a ngkabosenja anu ~~maika~~ awili i Josua, tuwumo tau salapinja anu bare'emo montjo panjombanja ri Pue Ala. Pangkitamo ntau setu panjomba nTo Kana'a ri wa'a lamo, nasue. Pagonja sa'e anu mamporongo we'a nTo Kana'a, natalikusimo kodjo Pue Ala, djamo polamovanja napakoro /Ntje'e pai nakabare'emo nakoto ntau setu mamp~~pi~~walika To Kana'a, maka bare'emo maroso pekakainja ri Pue Ala. Mepuemo ntano To Israeli ri To Kana'a, mapari naepe. Ri ra ngkparinja se'e, wali-mpontjosoi rajanja, nepa mekakai ~~kodjo~~ ri Pue Ala /Pekakainja se'e sangaja² ndapedongeka mPue Ala, maka ndapapenaa mPue Ala raja ntau makodje anu da napotadulako nTo Israeli, nepa da nakoto m~~pi~~wali pai wa'a nTo Kana'a. Naowemo mepue ri tau setu, nanangi, mewalimo To Israeli pue nTo Kana'a, au napopue riunja. Mariangkani ewase'e pewalinja.

Togongkanimo mepue To Israeli ri To Kana'a, togo ngkani wo'u nalapasaka ntadulakonja tau setu, pai napao-wemo mepue. Kapatangkaninjamo, ruampuju nta'u pepuenja ri To Kana'a. Mapari naepe, mekakaimo ri Pue Ala To Israeli, natadjimo wa'a lamo nTo Kana'a, napakaliogumo rajanja ri Pue Ala. Mapurumo raja mPue Ala pai ndapalikesi raja ntau samba'a, i Debora to'onja, we'a, ntje'e mewali tadulako nTo Israeli. Kawe'anja se'e, bare'e nakoto mawawanaka To Israeli ri ~~pi~~wali, ntje'e pai napampokau tau makodje samba'a, i Baraki to'onja, ntje'e nadika tadulako mompangkenisi /I Debora se'i maroo² ri pu'u ngkadju bangke ri pongku ntana, i Baraki napowiti, mampekitima wa'a ngkabosenja nTo Israeli pai taunja pura².

Singkandomu To Isaraeli, mompakoroka wo'u To Kana'a, tadulakonja i Sisera / Momberata To Kana'a pai To Isaraeli ri Rato Megido, mombetoto. Pombetotonja se'e, bare'e nakoto nTo Kana'a, panangi, molontjo pura², naduduki nTo Isaraeli, maria mate.

Nakita i Sisera panangimo taunja, molontjo wo'u si'a, gori² mbukunja. Masae, bare'emo nakoto, nakita kandepe tana, nato'o da mesambuni lairia. Mesua, naolesaka taliwanua, wa'anja nakita podo we'a samba'a, i Jaeli to'onja. Merapi puru ri Jaeli i Sisera, nato'o: Sambunika jaku. Mesono i Jaeli: Io onggaa, pakaliga [mesua ri raja Zalaro se'i, bare'e da nakita ntau siko. Mangau nganga i Sisera, merapi ue, mesono i Jaeli: Njau ue nuperapi, paikanja se'i ue ntjusu djapi, inumo. Roo manginu i Sisera, mesua muni ri raja Zalaro, motunda i Jaeli ri sorinja, nakariani. Nato'o i Sisera: Ane ma'i tau mampeoasi jaku, ne'e nupodjo mesono: Se'i! Mesono i Jaeli: Bare'e kodjo da kuto'o.

Bare'e masae joremo i Sisera, maka ma'ai kalengenja. Butu nakita i Jaeli lintumo kajorenja, natima paku bangke pai palu, napaku wo'o i Sisera / ri tana ngkandepenja, nepa mesuwu² ri ra ngkandepe, mampeole bara ma'imo tau mampepali i Sisera. Bare'e masae ma'i kodjo i Baraki, maduduki iwalinja, nakita kandepe i Jaeli, napeoasi i Sisera. Mesono i Jaeli: Ane ntje'e napeoasi, nipesuamo ri kandepeku, da bipangkita. Nalulumo i Baraki i Jaeli, nakita lau kodjo i Sisera, matemo, napepatemo mbe'a tau makodje setu.

Ungka lairia naowemo nTo Isaraeli mepue ri To 'Kana'a, maka nanangimo tau setu, we'a tadulako nTo Isaraeli, i Debora, we'a wo'u au mampepate i Sisera, i Jaeli.

hoof
to tell
ankel
del by
P. van
L. van

1.

Hra

7ngg L da

L ngg

L napasilouto

T oengha

H mampo
la

7 siko

T oja

47. I TADULAKO DJIDEO.

Masae sakodi ungka lairia, mabalimo muni raja nTo Isaraeli, bare'emo maliogu rajanja manjomba ri Pue Ala, bare'e wo'u naowe² manjomba ri wa'a lamo. Palapasakanjamo Pue Ala, ndalapasakamo mPue Ala wo'u, maka se'imo muni To Midjea salembanja ndjo'u ri tana nTo Isaraeli. ~~nd~~ndjampa paenja, pinatuwunja, megiwu tumpunja, mampupu wua mpinamujanja. Masae, bare'emo nakoto nTo Isaraeli, meka-kaimo ri Pue Ala. Mapurumo wo'u raja mPue Ala ri To Isaraeli, pai ndapalikemo raja ntau makodje samba'a, i Djideo to'onja.

Sangkani, olumo momota To Isaraeli, nato'o i Djideo: Sangaja² da ma'i To Midjea, maka ane nadonge olumo kita momota, da natima paeta, da maoro muni kita. Ntje'e pai napa'iimo paenja pura², maka ane inii da mongoli, madagomo ndapasambunika. Ntongo mo'ii liu² nakita samba'a mala'eka, mekakore ri suaranja. Maeka raja i Djideo, mesono i Mala'eka: Ne'e maeka, jaku suro mPue Ala ma'i manto'oka siko, da napotadulako nTo Isaraeli, da mamp*i*walika To Midjea /o² maka ndadongemo mPue Ala pekakai nTo Isaraeli ri kaparinja nadjea²ni nTo Midjea wungka'eo. Mesono i Djideo: Kapuru raja, Pue, bare'e da kukoto, jaku se'i tau kaasi-asi, bare'e wo'u maria dja'iku, bare'e da sondo tau malulu jaku. Mesono i Mala'eka: Banja wo'u tau anu mampokau siko, maka nuntu mPue Ala kupetumbu; ane ndawawanaka mPue Ala siko, da ~~mp~~panangi wa'a nTo Midjea. Paikanja, nakano-tomo kaliogu ndajamu ri Pue Ala, silau kadju satobu, lairia kalau lampa'ani ntumpu lipu, au nawanguka wa'a lamo. Kadju setu da nutowo pura², lampa'ani da nupakarua, da napaowemo ntumpu lipu manjomba ri wa'a lamo. Pura mompau ewantjetu, pajamo i Mala'eka.

Maekamo raja i Djideo da marua lampa'ani ntau kasa-lipu²nja, da mantowo kadju satobu, paikanja mabuja rajanja malulu songka mPue Ala. Ntje'e pai napasongkamo tau sampuju da jununja, nalantuka wengi. Mawengimo kodjo, natowomo i Djideo pai jununja wa'a ngkadju, narongkasi lampa'ani [nadika ntumpu lipu. Roo setu, mewalilimo jore ri banuanja. Bangke reme nakita ntaliwanua, lageromo lampa'an], kadju pura² ratowosimo. Napeoasi: Powia i ntjema setu? Mesono tau: Powia i Djideo. Napokaraumo ntau kasalipu²nja i Djideo, mesono i Djideo: Pai kupangagero lampa'ani pai kadju lamoa, maka bare'emo ndapodjo mPue Ala polamoami; jakumo ndadika tadulakomi da mairi To Midjea anu madjea²ni kita. Ane montjo lamoami, da napokaraumo jaku, njau bare'e riseko² jaku. Mondjii tau setu, naowemo mampokarau i Djideo. Mesono wo'u i Djideo: Se'i pela mbula, da kutale ri tana sambengi naini, ane kukita mawuro mangau wawo ntana, dja pela se'i wota, da kuajamo kodjo kajakunja ndadika mPue Ala tadulakomi. Mawengi nakambanaka i Djideo pela mbula ri tana; bangke reme, nakita wotamo mpodago pela mbula setu, nakomosi, bukemo santabo uenja. Dja ri wawo ntana bare'e re'e rini, mangau sangkani. Dja boi bata rajanja, nato'o wo'u i Djideo: Posambengi naini sangkanipa da kutale pela se'i, raneo da kukita: wawo ntana da wota, dja pela se'i da mekorongkangi. Bangke reme tongawa kamontjo mpompau i Djideo, maka rojomo wawo ntana, dja pela mbula makara. Naajamo kodjo ntau i Djideo, nato'o: Si'ame tadulakota.

H/ Ma kasondata

10³ 48. P*AI*WALI I DJIDEO PAI TO MIDJEA.

Pangkita i Djideo mabujamo raja ntau da mangalulu si'a, natawuisi ntua-ntuangi, singkandomu wa'a ntau makodje, ma'ai kasondonja. Nakini imbanja, togondiwu pai ruantjowu. Ndato'o mPue Ala: Maria gaga tau setu, to'oka ane re'e anu maeka rajanja, bara anu ruogu kuranja da mewalilimo ri banuanja, boi ³ Nito'o raneo: ~~Sondo-kita~~ se'i pai tapana-ngimo iwali. Napetumbumo i Djideo pau mPue Ala ri tau setu, mewalilimo tau ruandiwu pai ruantjowu, djamo sandiwu te'onto. Ndato'o wo'u mPue Ala: Mariapa gaga komi. Wawanakamo tau sandiwu setu ri ue, to'oka da manginu. Anu nukita mopolu ri wiwi ue, mantjangku ue da nainu, ntje'e da mewalili wo'u, djamo wa'anja anu mobaintuli, mantjisi ue ewa asu, ntje'e da junumu mamp*AI*walika To Midjea. Nawawanaka i Djideo tau sandiwu setu ri ue, nakitasaka panginunja, djamo togoatu anu mobaintuli mantjisi ue, ntanoka siontjowu pai pituatu anu mewalili.

Ndekumo i Djideo pai tau togoatu setu, ngkinowia mosumo ~~pai~~ To Midjea kadjelanja. Lau ri jombo kare'e nTo Midjea, salumbu kodjo; i Djideo pai jununja ndate ri buju kare'enja. Nato'o i Djideo ri jununja samba'a: Kita da ndjo'u padaso, maka tau setu maria gaga, kita dja pongoli. Melindja dei-dei tau radua setu, nadjojo²wi pelindjanja. Mosumo ri iwali, nadonge radua tau mompau², mongkenaasi. Mompau anu samba'a, nato'oka jununja: Re'e anu kupo'ipu ndaja, pangigipiku mposambengi ngena. Mesono jununja: Petumbu. Mesono au mompau riunja: Au nakita mpangipiku, kina'a sampudju, tetaduli ungka ri wawo buju sindate, tudu ri jombo kare'eta se'i, tonduu ri nono ngkandepeta, madungka kandepe, tebuntjumboli, winduu wumbunja ri tana. Mesono

jununja: Madja'a kodjo pangipimu setu, sangaja² da ma'i i Djideo pai wa'a nTo Israeli ungka ri buju, bare'emo da tuwu kita, maka tau setu ndawawanaka mPue Ala.

Butu nadonge i Djideo pompau ntau setu, marosomo ranja, mewalili ri wa'a jununja, nato'o: ~~X~~nipembangu maliga², ndapasoamo mPue Ala djajata da tapanangi tau setu. Nepa natila²ka teasamba'a tau teasajae tambolo, teasaogu kura, teasajojo silo. Napatada wa'a jununja: Da tamoga'a, togombaka da kare'eta, santila pai jaku moriu, rua ntila da ri purinja. Da ^{ind}lapepeoleka jaku, ane kutawuisi ntua-ntuangi, da ewantje'e komi: kurami da ndnipapomberongku nakaposo, silomi da ⁿⁱnipowembo²ka, nepa da mepoku, ewase'e da pompaumi: Penai mPue Ala ri pale i Djideo! Roo mosongka ewantje'e, moriumo i Djideo pai jununja satu; mosu ri iwali, napapomberongku kuranja, napowembo²ka silonja, natawuisi tambolonja, nepa mepoku, nato'o: Mata mpenai mPue Ala ri pale i Djideo! Saruunmo wo'u junu i Djideo ru^Ttu setu nalulu powianja, tesalunte²ngku iwali, nawutu penainja, jununja nasarumaka iwali, naweta², setumo To Israeli makaliwongo, napowembo²ka silonja, mompakalingu raja iwali. Marememo, molontjo iwali pura², naduduki nTo Israeli, mokolenja radua napepate, djamo pongoli To Midjea anu bare'e mate. Naowemo muni nTo Israeli mepue ri To Midjea.

49. I TADULAKO JIPETA.

¹⁰⁷ Ungka ri kapate i Djideo, bare'e masae natalikusimo nTo Israeli Pue Ala, bare'emo madudu napanjombaka, dja wa'a lamoa napomawo, bare'emo maliogu rajanja. Ntje'e pai ndapapaliumo mPue Ala To Amoni magero tananja, ma-

Ma

He'e

Laa

Tae

Two'ae

H mopaico

10' 10'

10'

10ms ntase rtoe.

10'

mpodjampa pinatuwunja, paenja, djolenja, sampuju pai uaju nta'u djamo ewantje'e pogaunja.

Tuwumo ri tana Gilea tuama samba'a, i Jipeta to'onja. Tau setu ~~Mosisala~~ pai wa'a ngkasangkomponja, maka nato'oka si'a: kami bare'emo kakoto modja'i pai siko, njau modjuju ri papa paikanja patesaineka. Ntje'e pai nakandjo'u i Jipeta, tepatanimo kare'enja, mosu ri tana iwali pearinja, paikanja bare'e napokaeka, maka jununja sondo, napokono kakodjenja pai napampotadulako.

Ri raja ngkawase'enja nadjea²nimo nTo Amoni To Isaraeli, ntje'e pai napampomawo muni ndja'inja i Jipeta. Napokau tau ndjo'u ri kare'enja, momberata pai i Jipeta, nato'o: Kami se'i napokau wa'a ndja'imu, ma'i maaja siko, ane mapuru rajamu, ne'emo nuendo sala mami mantadji siko owi, wawanakamo kami ri poiwali, maka kapomawo-mo muni siko. Mesono i Jipeta: Da kuwawanaka komi, wenumo ane kunangimo iwali pai madagomo tana pai ue, da ndntadji muni jaku? Mesono tau setu: Sangaja² kapotadulako siko, banja dja ri poiwali, njau madagomo muni tana pai ue, siko da tadulako mami. Mesono i Jipeta: Ane ewase'e, kupokono.

Nalulumo i Jipeta tau ma'i maaja setu, djela ri wa'a ndja'inja, napotadulako. Napokaumo i Jipeta tau da suro ndjo'u ri mokole nTo Amoni, ewase'e pompaunja: Bare'e majoa komi madjea²ni kami, maka kami be da raja mami mampoiwalika komi. Mesono Mokole nTo Amoni: Waikaku muni tana ntau tu'aku, anu ndripearari wawase'e. Mesono i Jipeta: Tana nTo Amori kapeari wawase'e, maka tau setu kanangi owi, kapapalai ri tananja pai kapampearimo, dja komi To Amoni, bare'e kapeari tanami, ne'e ewase'e pompaumi. Bare'e majoa pesono i Mokole nTo Amoni, mewali moiwomo To Isaraeli, nawawanaka i Jipeta, da mombetoto pai To Amoni.

Poiwo i Jipeta se'i, motadeamo si'a ri suara mPue Ala, ewase' i pompaunja: Ane ndawai mPue Ala kunangi To Amoni, ane mewalili jaku, tau ~~jiu inpomberataku anu~~ ma'i ungka ri banuaku mantomu¹ jaku, da kuwaikamo Pue Ala.

Pombetoto nTo Israeli pai To Amoni, panangimo To Amoni, nanangi i Jipeta. Mewalilimo i Jipeta ri banuanja, mosumo, nasuntju nu ananja anu samba'a² dja, ntongo ana we'apa, bare'epa morongo. Tau setu ~~holinga~~, motaro pai wa'a jununja, mampokawongko papanja mewalili. Mangkita ananja setu, djingki raja i Jipeta, nato'o: O de anaku, mapari gaga setu, bara bare'e nudonge pompauku ri Pue Ala owi? Se'i da kupepate siko, manee rajaku, paikanja da malego Pue Ala, bare'e kutaha. Mesono ananja: Ane ewantjettumo pompaumi owi, papa, ri suara mPue Ala, mbólimo da ~~sipepate~~ jaku, dja wa'anja ~~kupetompa~~ ri komi, ruambuja da kandjo'uku ri buju, mantangisi da kapateku. Naiokamo i Jipeta, ndjo'umo ananja pai wa'a jununja, natangisi da kapatenja, ruambuja. Pusamo ruambuja se'e, mewalilimo ri papanja ana we'a setu, napowiamo i Jipeta gori mpodjandjinja ri Pue Ala.

Ungka lairia bare'emo moiwali To Israeli djela ri kapate i Jipeta, maka si'a anu mampakadago tana pai ue.

50. I TADULAKO SIMESO.

Masaemo kapate i Djideo, mabali muni raja nTo Israeli, naowemo manjomba ri Pue Ala, djamo polamoanja naintjani. Ntje'e pai ndapantalikusi mPue Ala wo'u, bare'emo maroso raja nTo Israeli, mepue muni ri To Pelisiti. Mapari wo'u gau nTo Pelisiti, be naowe² madjea²ni To Israeli. Ri ra

→ seje²nja anse koepom berataka
/m

→ mougajoe

/m

/a²

10³

T da

T da.

120

Tri

H inlaya pai pajaraja

Manti i Simaso tase makote rajaja pai ma-
roso uwakoaaja, paikanya rosondaja anse mantio
utje barie re'e ri'ia. Maka barie makote ma-
ni petampani rajanja; ane re'e anse ^{me} uajotani,
li'e ^{datoe} udapao, barie uapuzewolo ka risenja tara
hadapa tara hada'anya banja sangka indoe. Ma-
pai paja nua inenja pai pajaraja
nalselas, pada rajanja iphalianja. | utj
chemali wa'a ipharaso ^{inlayanya} inlayanya pai hadapanya
barie re'e pwenja ri'ia pai ri'ia wa'a uti Farasali.

ngkawase'enja, mekakaimo To Israeli ri Pue Ala, mopipindongo, maka bare'emo nakoto kaparinja. Mapuru muni raja mPue Ala mampetiro To Israeli, pai ndapampare'eka tau setu samba'a tadulako^Two'u, anu ma'ai kakodjenja pai karonsonja, i Simeso to'onja.

Ntongo kodi²pa i Simeso ndapapaintjanikamo mPue Ala inenja pai papanja kasi'anjamo anu da napotadulako nTo Israeli,⁷mairi iwalinja anu madjea²ni tau se'e. Papatuu mPue Ala ri ine pai papa i Simeso: Ananggodimi setu da ndipatuwu mpodago²; rantani bangke, djela ri kapatenja, ne'e fawaika baru² bara anisi, wujuanja wo'u ne'e fakousi. Kakomasae² kakobangke² ananggodu setu, ma'ai pewongganja, maroso wukunja, makodje rajanja.

Bangkemo mpodago, nato'oka inenja pai papanja da morongo. Meoasi inenja pai papanja: Ane re'e anu nukita², ne'e nusambunika^Tkami. Mesono i Simeso: Re'e kodjo, paikannya we'a nTo Pelisiti si'a. Mesono ~~tau tu'anja~~: A, ne'e sa, anaku, bare'e montjo da mamporongo topolamoa; bara bare'e re'e dja'ita anu madago da nuporongu? Mesono i Simeso: A, ne'e bara i sema da rongoku, djamo anu kuto'o se'e, ntje'emo pekita ntanoanaku. Aginja da ndjo'u kita, da ndipeoaka jaku we'a setu ri nenenja pai papanja. Mesono inenja pai papanja: Ane ewase'emo kapeni ndajamu, kami bare'emo kaintjani dja'anja pai dagonja, wa'anja djamo da kapeoaka siko.

Malaimo tau tatogo setu mampeoaka i Simeso au da napowe'a. Masae pelindjanja, mosumo ri lipu da kandjo'unja, djelamo ri jopo ngura, mebia sakodi i Simeso, se'i singa mampesuwuki, da mangkoni si'a. Naepe i Simeso merata karoso ndajanja, liu² ndjo'u ri singa, nakekeni djanggonja, nabenga ngudjunja, nasempati. Matemo singa, napalaika i Simeso ri gumbungi, pai bare'e nato'o²ka papanja pai inenja.

Pura setu, melindja muni i Simeso pai ~~lau tu'anja~~, be masae djela ri lipu mbe'a. Mogombo inenja pai papanja pai ~~lau tu'a~~ mbe'a setu. Kapura mpaunja, majoamo, namimbamo wengi, napakanoto^l eo mpopawawa.

10 Pusamo oju, ~~ndjo'u wo'u i Simeso pai wa'a ndja'inja~~, da ~~lapawawa ri rongonja~~. Djelamo ri waka mpasempanja singa owi, mebia wo'u i Simeso, da mampeole singa. Nakita laupa, paikanja osomo, pai lau uani metingku lai rajanja. Natima i Simeso djuju nu uani, napekoni, nepa nawaika wo'u inenja pai papanja, pai bare'e nato'o²ka bara ri saa pantimanja.

Ungka lairia djelamo ri lipu mbe'a. Kadjelanja se'i, nd jawawa i Simeso ri rongonja, mosusa tau pitu mbengi, maria kodjo linggona. Wawai ntau setu ane molega ri posusa, mowailo. Napeoasi linggona ri Simeso: Bara re'e wo'u wailomu, to'oka kami da kapolo. Mesono i Simeso: Re'e ~~re'e~~ nd /ase pai be da nd niintjani mampolo. Mesono muni linggona: Nu ndjaa da nuwaika kami ane kapolo? Mesono i Simeso: Badju togompuju mpole, salana togompuju mpole, pauba togompuju bala, paikanja ane bare'e nd upolo da nd nuwaika jaku anu ewantje'e. Ndioka linggona, mesono i Simeso: ~~X~~ipedongeka da kupau wailoku: Anu mangkoni tau, napakonimo tau, anu madja'a rajanja, madjujumo rajanja. nd Polomo wailoku ~~setu~~!

Masae kodjo pampepali wa'a ntau polo mbailo setu, bare'e narata. Pusamo onombengi, ndjo'umo tau setu ri rongo i Simeso, nato'o: To'oka kami polo mbailo langkaimu, boi maea mata mami. ~~Xawali mpeoasi~~ mbe'a setu ri langkainja, mesono i Simeso: Sawe ri ineku pai ri papaku bare'e kuto'o², pagonja ri siko! Tumangimo we'anja setu, nato'o: Manoro bemo nupotowe jaku, se'i kita nepa morongo, be sako nupodjo manto'oka jaku polo mbailomu. Malulumo raja i Simeso, napetumbukamo rongonja gori mpampepatenja singa

— t inenja pai papanja

— t iné pai papa

L omo

— t

no'o'omo tase ~~da~~ mopawawa ~~if~~, ~~si~~
~~we~~ da wampawongo i Simeto.

Pedongeka kepongase
wailokoe sa'ia aoe
Ause manganykoni tase
Ja napa kominis jakoe.

Kipa wo'oe ~~sa'ia~~ tondanya:
wailo utase ndawawa
Ause ma'ia rajanya
ma'io'omo beperata.

la' Y Nd

— Lmo

T Ndip

— t sei.

— t

Ati'ei pai napampesasi

Poramo kanawa?
pai sa'imo karata
ause ma'ia rajanya
singa userata rii Raja.

Da kapetombosa ri komi
Polo mbailomi ovi
Ansa ma jaja ndakoni
Demi oanya womi.

7nd

Dreongakoe mativando
Pindongo molanto?
Ane baree ndisabo.
be da towote ri hano.

1nd

Tud

manpajovi manianja:

Nenjaams teendainja,
Pesajo ntase ntaninja?
Nipopea sakodipa,
Da ndidonge bambaringja.

Toms

1nd

1nd

-ae

1nd

pai pantimanja djuju uani ri rajanja. Ungka lairia molo-
ntjomo we'a setu ri linggona, napetumbuka tau setu gori
mpompau langkainja. Ntje'e pai nakandjo'umo ^{fau} setu ri
Simeso; mekutana i Simeso: Bara ^{ir}iratamo polo mbailoku?
Mesono linggona: Karatamo, maka anu mangkoni tau,
sangaja² singa, anu madjuju ri rajanja, sangaja² djuju uani.
Mesono i Simeso: Ane bare'e ^{is}isabo duangaku, bare'e da
towote komi. Paikanja se'i komi ^{ip}ipolomo wailoku, saromi
da kupepalika komi. Malaimo i Simeso ngkalionja, napepate
To Pelisiti togompuju, natima rengkonja, natondjuka li-
nggona, nato'o: Se'i saromi.

Pusamo posusa, malaimo i Simeso, malose rajanja, maka
nalego mbe'anja, wailonja napetumbu. Masae nepa ndjo'u
wo'u, djela ri banua manianja, napeoasi rongonja. Mesono
manianja: Kusarumaka bara nutadjimo, maka bare'emo
ma'i² siko wungka eo, ntje'e pai kupampaporong^o pai tau
samba'anja. Pai se'i tua'inja, ane nupokono, ntje'e da ma-
ntjawani tukakanja. Mesono i Simeso: ~~Bare'e montjo komi,~~
~~bare'e wo'u masae da fidongemo bambarinja.~~ Ndjo'umo i
Simeso, nasoko asu togoatu, napapombekoe iku asu teraradua,
wojo ^fasesoki napapasumpangatika mainti² ri ojo iku asu,
nepa nawawa ri bonde nTo Pelisiti, natutuni wojo ri ojo
nu iku asu, nepa nalapasaka. Molontjo asu ri ojo mpae nTo
Pelisiti, waramo pae, sako dongko pai lanta leleamo. Mesawa
muni To Pelisiti, dja kabare'enja nale'o i Simeso, ndjo'umo
ri manianja, natundju wo'u banuanja. Nepa ndjo'u ri To
Israeli anu mosu ri Simeso kare'enja, nato'o: ^Xisokoka
kami i Simeso; ane bare'e ^{ip}ipodjo, da kapiwalika komi.
Mesono tau setu: Io, da kapebutuka.

Moiwomo To Israeli togontjowu, djela ri Simeso nato'o:
Kami dja nadjea²ni nTo Pelisiti, mangantjuru salamu mantu-
ndju pae ntau setu. Sangadi kasoko siko, nepa da naowe.

Setu pai kakama'i mangasoko siko, waika kami palemu, da kapungu, da kawawa siko ri To Pelisiti. Mesono i Simeso: lo kanaa, dja ne'e ~~hi~~pepate jaku. Mesono To Isaraeli: Bare'e. Natondjumo i Simeso palenja, napungu nTo Isaraeli, nawawa si'a ri To Pelisiti. Mepokumo To Pelisiti, kawongko ndajanja pangkitanja i Simeso maintimo ^{ny}rapungu. Nape-mosuki i Simeso, da nano'o, se'i i Simeso naperatamo ngkaroso ndajanja, narapa pungu mpalenja, napepali bara nundjaa da napebobakika To Pelisiti, narata wuku adje njara, nabobaki To Pelisiti, santjowu napepate.

51. KAPATE I SIMESO.

Sangkani wo'u ndjo'u i Simeso ri tana nTo Pelisiti, djela ri lipu Kasa, ~~mes~~sambengi ndjairia. Butu nadonge wa'a nTo Pelisiti kalau i Simeso ri lipunja, nadampomo babaa bentenja, nato'o: Mosu reme da tatundani, sangaja² da tapepate. Bentenja setu kota watu, babaanja maroso, tindjanja wata ngkadju bangke, palonja dopi makumba, ^{ny}rasingkua labu. Ntongo mposambengi, naepe i Simeso nakira²mo nTo Kasa, ntje'e pai napembangu, mena'u ungka ri banua pearinja, nakita tungka ~~ny~~babaa ^{ny}rasingkua pura². Mangkita ntjetu, meratamo wo'u karoso ndajanja, najali babaa, narebu tindjanja, napasaa ngketindjanja, ngkedopinja, nakeni lawa² ndeki wawo buju, narengkasaka ndatiria, napalaika Bangke reme nakita nTo Kasa boa²mo bente, napepali tungka mbombo pai tindjanja, e sindatemo jau ri wawo buju! Ma'ai kadjingki ndajanja, bare'e wo'u nale'o i Simeso.

Ungka lairia, naporongomo wo'u i Simeso we'a nTo Pelisiti, i Delila to'onja. Mawongkomo raja wa'a mokole ntaw

— Ross & Sayer (look above)

h ri

/aa

/aa

/aa

/mpodago

/ams.

in ketimda² uja
mpke doji² uja-

Hane masae

Homo. H Na

Haree

Hause

H i belila

H kalse

H taka

setu, ndjo'u ri Delila, nato'o: Se'i kami alima da kawaika siko ringgi limantjowu, da nupekutana ri langkaimu nu ndjaa da ~~rapunguka~~ anu bare'emo da nakoto marapasi. N*ai*okamo mbe'a, panto'o ndajanja: Njau mariangkani da kupekutana ~~paikanja~~ da nato'o ~~jau~~ Nepa nato'oka mokole nTo Pelisiti: ~~X~~ipesambunimo ri banuaku, da ~~mp~~ pangkoto madonge ngkaliomi pesono i Simeso. /a?

Mompau² i Simeso pai rongonja, mekune i Delila: Siko setu ma'ai ngkaroso, paikanja nu ndjaa da ~~rapunguka~~ siko da nukabe²mo lapa? Mesono i Simeso: Timamo senu ~~pela~~ ngkadju papitu, punguka paleku, ntje'e bare'e da kukoto marapasi, da ewa tau wungka eo jaku. Natima i Delila pela ngkadju pitu ngkomba ~~da~~ matapa, ntongo jore i Simeso, napunguka palenja, nepa nalike, nato'o: Ma'imo To Pelisiti, e Simeso! Membangumo i Simeso, narapa pela ngkadju, dja ewa pangkiro matopu naepe, karoso mpalenja. /mp

Sangkani lau wo'u To Pelisiti, mesambuni ri banuanja, mekune wo'u i Delila ri langkainja: Bara roso nu ndjaa au nupomaroso? Bare'e da nupodjo manto'oka jaku anu kupeoasi ~~mo~~ owi? Maka i owi dja mowuti² siko. Mesono i Simeso: Tima kajoro papitu anu da wo'u, dja ntje'e da nupunguka paleku, bare'emo da kukoto marapasi. Natima i Delila kajoro papitu anu nepa ~~rapintali~~, napunguka pale langkainja, nepa nato'o: Tuma'imo To Pelisiti, e Simeso! ~~Membangumo~~ i Simeso, narapasi kajoro setu dja ewa kawa ntjuka naepe, karoso mpalenja se'i.

Pai bare'e naowe² i Delila mekune² ri Simeso wungka eo, maka doi au da nawai wa'a mokole naperajaka. Mesono i Simeso: A, dja nutengengesi jaku, baoo, sondo gaga nupeoasi! Pedongeka da kuto'o: Se'i wujuaku ma'ai ngkarate pai ma'ai ngkarombo, da nupes²oka ri kadju ~~rapaso~~ papitu, bare'e da kukoto marabu. Nalantu i Delila da kajore i

Simeso, nakita lintumo kajorenya, ~~maso'o~~ wujuanja ri kadju, nepa napaso ri tana. Puramo setu, nalike i Simeso, nato'o: Sima'imo To Pelisiti, e Simeso! Kalumbangumo i Simeso, napeumbutakaka wa'a ~~pasu~~ papitu, karoso mbujuanja, bare'e naepe kadju'anja.

Ungka lairia tumangimo i Delila, bare'emo madagò pòm-paunja pai langkainja, nato'o: Kambamba² siko, se'imo togongkani kupeoasi, bare'e nuto'oka jaku nu ndjaa au da manangi karosomu, dja nulego² jaku wungka eo. Malentemo raja i Simeso, kabare'enja naowe² mbe'anja mampeoasi da kapanangi ngkarosonja, masae nato'o: Jaku se'i bare'epa sangkani ~~pakou~~ wujuaku, ungka mpampoana djamo gori²nja, maka ewase'e ndato'o mPue Ala ri ineku pai papaku. Ane ~~ndakou~~ wujuaku, da paja kodjo karoso mbukuku pai kakodje ndajaku, da ewa tau wungka eomo jaku.

Naepe i Delila montjo pau i Simeso, ntje'e pai napampe-boomo wa'a mokole nTo Pelisiti alima, nato'o: ~~Xisongkamo~~ tau da mampungu i Simeso, samba'a mangkousi wujuanja, sangaja² da paja karosonja. Napapoturumo ndongonja i Simeso ~~L~~ lintu jore, nakawemo tau topopakou wujua, pura ~~ndakousi~~ wujuanja, nalike i Simeso, nato'o: Sima'imo To Pelisiti, e Simeso! Membangu i Simeso, se'imo iwalinja mantjoko si'a, da natumbalaka, bare'emo nakoto, pajamo kodjo karosonja, maka bare'emo naaja Pue Ala, dja we'anja naaja. Napunguka nTo Pelisiti i Simeso rante gala ruambajaa, nadjolo ogu matanja, ~~butamer~~ butamer, nakeni ri lipu Kasa, napowatua, napokau mombadju sandeme sandeme.

Masaemo karoo² i Simeso ri lipu Kasa, montjongkamo mokole nTo Pelisiti da mosusa, mampokawongko i Simeso ~~ndasoko~~ nasoko. Bangke kodjo lobo nTo Kasa; djela ri eo mposusa, bukemo tau molega, mangkoni, mo~~linga~~ linga, motaro. Rata mata mposusa, natima ntau setu i Simeso, napokau da molega,

ntjoesa

H nepetaloka

H nepetae udajaso

Ind

{ nepapotambang seni
{ Ripa'anya

H lise²

H ngajoe

/w

/a

/o'

—| ananja setsa, nepaporongoms
naa inanja ki

da napangkita ntau karosnja. Maratemo muni sakodi wu-
 juanja, naepe maroso²mo sakodi, ntje'e pai napanto'oka
 ananggodi manini si'a: Wananaka jaku ri nono mbumbu, da
 kumeosa, malengemo se'i molega. Mepatinombomo i Simeso ri
 nono mbumbu, naepe mombemosu nono ruogu, mekakoremo
 si'a ri ojo nono setu, nepa mekakai ri Pue Ala, nato'o:
 A Pue, njau dja sangkani se'i da ^{ada} waiwaku muni karosoku
 owi, maka se'i To Pelisiti be naowe² mampogeleka jaku,
 nato'o: Tau setu ndapalaikamo mPue Ala. Pura mompau
 ewantje'e, nasokowakamo nono ruogu setu, napakaroso
 wukunja, gori mpekotonjamo, napu'a nono, madungka lobo,
 tau pura² anu ri ra lobo napere lobo madungka, mate
 sngkani² pai i Simeso.

52. LAOLITA I RUTI.

Ntongo To Isaraeli mbiwali pai To Kana'a, re'e tau sam-
 boko ri lipu Beteleme, to'o ntuama i Elimele, to'o ndongonja
 i Naomi. Tau setu maoro, bare'e tuwu paenja. Ntje'e pai
 napelimbamo ri tana nTo Moabi, modjamaa ndjairia. Bare'epa
 masae karoo²nja lairia, mate i Elimele, maroo²mo i Naomi
 napatuwu ananja tuama radua. Bangkemo ~~ntjetu, naperong~~
 ana we'a nTo Moabi, napodjamaaka we'anja pai inenja.
 Bare'epa masae porongonja, matemo ana i Naomi radua
 setu, maroo²mo i Naomi pai manianja radua we'a.

Pusamo sampuju nta'u ungka mpelimbanya ri tana Mo-
 abi, nadongemo i Naomi bare'emo maoro tau ri lipunja.
 Ntje'e pai napanto'oka manianja: Jaku da mewalili muni ri
 lipu ntu'aku, mawomo rajaku, kudongemo wo'u madago
 muni pewali mpae lairia. Mesono manianja radua: Ané

ewase'e, da kalulu komi. Melindjamo we'a tatogo setu; mosumo ri tana nTo Israeli, napatudjumo i Naomi manianja, nato'o: ~~N~~ipewalilimo, anaku, ne'emo pilulu jaku, maka jaku tau tu'amo, da maroo² ri wa'a ndja'iku, komi ~~n~~ikaroo² wo'u ri wa'a ndja'imi. Mesono manianja anu tukaka, i Oropa to'onja: Ane ewase'e panto'omi, ine, io, da kumewalilimo. Mombesokowakamo we'a radua setu, mombetangisi, nepa moga'a Dja manianja tu'ai, i Ruti, bare'e napodjo mewalili s¹ngkani² pai lagonja, nato'oka manianja: Bare'e da mewalili jaku, ine, ndjairia kandjo'umi, lairia kandjo'uku, lairia karoo²mi, lairia karoo²ku, dja'imi sangaja² kupodja'i, Pue Ala kupopue wo'u; ndjairia da kapatemi, lairia wo'u da kapateku. Pangkita i Naomi kanoto ndaja i Ruti, mawongkomo rajanja. Melindjamo we'a radua setu, bare'e masae djela ri lipu Beteleme, maroo² ndjairia.

Kadjela i Naomi pai i Ruti ri Beteleme, momota tau. Ntje'e pai napampokau i Naomi manianja i Ruti, nato'o: Kandjo'umo ri bonde ntau momota, da me'u'o anu naliunaka ntau momota. Maka ewase'e wawainja ri tana nTo Israeli, bare'e madago pae manawu da naruru ntau momota, ntje'e gala ntau kaasi-asi. Ndjo'umo kodjo i Ruti, djela ri bonde ntau kore'e, i Boasi to'onja. Butu nakita i Boasi lau we'a samba'a me'u'o ri bondenja, napeoasi to'onja. Mesono tau: Ntje'emo i Ruti, mania i Naomi, nepa ~~n~~ewalilimo ungka ri tana Moabi. Mesono i Boasi: Ane ewase'i, dja'iku ntano. Nepa nato'oka i Ruti: Ne'e ndjo'u² ri bonde ntau, djamo ri bondeku da pe'u'omu, maka kuto'okamo tau momota, ne'e napetangani siko me'u'o. Pakadojo rajamu, nakaria u'omu nule'o. Ane mangkoni tau, siko wo'u da re'e tilamu. Mawongkomo raja i Ruti, madonge pantjeko i Boasi; saeo saeo bare'emo napalaika bonde i Boasi, dja olu momota tau, nepa naowe me'u'o, maria kodjo u'onja.

1th

1a

1a

1t

Kriikaorvoja

↳ meeli i base di, utjääms
i Poee Isa.

12

Ri ra ngkawase'enja, monawa² wo'u i Boasi, nato'oka tau tu'a ri lipu Beteleme: Se'i jaku tau kore'e, silau i Naomi, dja'iku, measi-asi ngkatuwu. Palainja owi ri kaorinja, napobalu tananja, paikanja lawi tana ntau tu'a mami, nato'ondajaku, da kuolika muni i Naomi, nakare'e da napobonde, da nakatuwuka. Anu sandjaja wo'u: kukitamo kapuru ndaja i Ruti ri manianja, maka napalaika dja'inja ri tana nTo Moabi da napalulu manianja, bare'e napodjo mampalaika manianja ri katu'anja, maka nato'o: lairia pearimi, lairia peariku, dja'imi sangaja² dja'iku wo'u, Pue Ala kupanjomba wo'u. Ntje'e pai kupanto'o: da kuporongomo i Ruti, maka mapuru rajanja ri dja'iku, pai metaka rajanja ri Pue Ala.

Mesonomo wa'a ntau tu'a: Majoa pompaumu, kapokono pura². Olikamo muni i Naomi tananja, porongomo i Ruti, maka ewase'e tau mangkariani dja'inja, bare'e napapaliuka ~~maore~~, bare'e natalikusi ri kakaasi-asinja.

Morongomo ntano i Boasi pai i Ruti. Masae moanamo, momakumpumo. Ana nu makumpunja, ntje'e i mokole Daudi.

53. I ELI PAI I SAMUELI.

Tuwumo tau samboko ri lipu nTo Israeli; to'o ntutama i Elikana, to'o mbe'a i Hana. Masaemo porongonja, bare'e moana i Hana, ntje'e napomapari ndaja, bangke rajanja da moana, bare'e ndawai mPue Ala. Njanja ntau sandongo setu teasanta'u ndeku mosusa ri Banua mPanjomba ri lipu Silo. Sangkani djela wo'u ndjairia, nakeni djapi, nasambaleka Pue Ala, saga'a natundju ri rapu mBanua mPanjomba, saga'a naroro da nakoni pai rongonja. Mangkoni tau setu, djamo sakodi pangkoni i Hana, maka tumangi, masusa

rajanja, kabare'enja re'e ananja. Mektutana i Elikana: Makudja bare'e mangkoni siko! nu ndjaa nutangisi? Ne'e nupomapari ndaja kabare'enja moana siko; njau bare'e re'e anamu, pai se'i jaku langkaimu, ewa angga nu ananggodisampuju. Meoko i Hana, ndekumo ri Banua mPanjomba, da mekakai ri Pue Ala. Pesuanja ri soma, nakita i ~~Pandita~~ Bangke, i Eli to'onja, motunda ri wombo, tu'amo, bare'emo magasi. Mombukotu i Hana ri soma mBanua mPanjomba, mobuta-butata, mekakai ri Pue Ala, nato'o: O Pue, ane mapuru rajami mampetiro jaku, pai ~~ri~~ ⁿⁱwaika jaku da moana, ane tuama anaku, da kupekipapuwat ri ~~Pandita~~ Bangke, da napaintjani djaja mpanjomba ri komi, da nakajoa ndanja ri komi.

Nakitamo i Eli powia i Hana setu, bare'e nadonge powotunja, dja wiwinja nakita kalami². Ntje'e pai napanto'o majangu i Hana, pai napantjeko, ~~panto'onja~~: A, bare'e tumoro siko! Tadjimo kajangumu, kapali tau majangu mesua ri Banua mPanjomba. Mesono i Hana: Bare'e majangu jaku, wa'anja jaku mekakai ri Pue Ala, da nakanga'a ndajaku, maka mapari kuepe, bare'e moana. Mesono i Eli: Ane ewase'e, pewalilimo, ne'e masusa rajamu, maka ndadongemo mPue Ala pekakaimu, sangaja² da ndawaika siko ana.

Mewalili i Hana, manga'amo rajanja, bare'emo tumangi, mangkonimo. Bangke reme, mewalilimo i Hana pai langkainja ri kare'enja. Ungka lairia tianamo i Hana, nakeni mbujanja pai eonja, moana, tuama ananja, napapoto'o i Semueli. Napatuwu mpodago², bangkemo sakodi ananja, nawawa ri ~~Pandita~~ Bangke i Eli, ri lipu Silo, nato'oka i Eli: Se'i jaku, we'a ⁿⁱriseko owi ri Banua mPanjomba, nato'o majangu. Montjomo ewa panto'omi riaku: ndapokapurumo mPue Ala jaku, moanamo, tuama, se'imo kuwawaka komi, maka ewase'e panto'o mpekakaiku: ane moana jaku tuama,

Anak

Tadse in Panjomba

H gawoe

Tadse in Panjomba

f udjanya: Manoro

— nato'o:

Tadse in Panjomba

18

da kudika lai ~~Dandita~~ Bangke, da ndapampatuwu, da nda-
pampaguruka djaja mpanjomba ri Pue Ala. Mesono i Eli:
Montjo pompaumu setu, dikamo riaku anamu, kupampatuwu.

Mewalilimo i Hana, ananja i Semueli nasombo lai Eli.
I Eli setu ma'aime katu'anja, bare'emo nakoto, dja i Se-
mueli napopokau, Re'e jau ana i Eli radua, paikanja tau
setu tau madja'a, bare'e naaja Pue Ala, bare'e napedongeka
patudju mpapanja. Nakita papanja tu'amo, bare'emo napee-
lika, dja nafwaika i Semueli mangkariani.

Sangkani mawengimo, jore i Semueli ri lintjunja, ri sori
lintju ngkajore² i Eli. Nadonge i Semueli ewa nganga ntau
meboo: E, Semueli! Membangu, ndjo'u ri Eli, nato'o: Se'i
jaku. Mesono i Eli: Bare'e kupeboo siko, pewalilimo, kajore!
Moturu muni i Semueli, bare'e masae nadonge wo'u nganga
ewa i roo meboo²: Semueli! Ndjo'umo wo'u ri Eli i Semueli,
nato'o: Se'imo jaku. Mesono i Eli: Banja jaku mampeboo
siko, pewalili, kajoremo! Mewalili muni i Semueli, jore,
nepa nadonge wo'u nganga meboo²: E Semueli! Ndjo'-
umo wo'u ri Eli, katogongkaninjamo se'i, mesono i Eli:
Manotomo ri rajaku siko ndapeboo mPue Ala; ane sangka-
nipa wo'u nudongemo nganga setu meboo², ewantje'e da
pesonomu: ~~Nipompaumo~~, Pue, se'i jaku mampedongeka.
Mewalili i Semueli, nepa poturunja, nadongemo wo'u nga-
nga meboo², membangu si'a nato'o: ~~Nipompaumo~~, Pue,
se'i jaku mampedongeka. ~~Mewalili i Semueli, nepa poturu-
nja, nadongemo wo'u nganga meboo², membangu si'a nato'o:
Nipompaumo, Pue, se'i jaku mampedongeka.~~ Ndato'o mPue
Ala: Kukitamo powia nu ana i Eli, wa'a ngkadja'anja pai
podenggonja, bare'e montjo pompaunja, bare'e majoa powia-
nja, kutadjimo tau setu, kutadjimo wo'u i Eli, maka nai-
ntjani mpodago kadja'a nu ananja, bare'e sako nadjeani, sawe
napatudjuki bare'e, djamo na'alu² ananja wongo. Ntje'e pai

kupanto'o: Bare'emo masae da matemo i Eli pai ananja, sandeme² da kapatenja, maka Jaku natalikusi, wa'a songkaku nagulasi.

Puramo nadonge nuntu mPue Ala, jore muni i Semueli, bangke reme membangunu, napetumbuka i Eli pura² wela ngudju mPue Ala. Madonge pau i Semueli, metutu i Eli, nato'o: Iomo, ane ewase'e panto'o mPue Ala, naka ewantje'emo.

54. PETI MPUE ALA NAPAMURU NTO PELISITI.

Bangkemo i Semueli, ma'aimo katu'a i Eli, mpoiwali To Israeli pai To Pelisiti. Ri ra mpoiwalinja se'i panangimo To Israeli, molontjo, maria mate. Mogombomo wa'a ntadulako nTo Israeli, nato'o: Ewambe'i kita se'i? Da mepue ri To Pelisiti, be tapodjo; aginja ne'e taowe² mampoiwalika tau setu. Dja boi panangi wo'u kita, da tatimamo peti mPue Ala, da takeni ri pombetoto pai To Pelisiti. Napokau tau ndeku ri Silo, natima peti mPue Ala ri Banua mPanjomba, nakeni ri poiwali. Butu nakita ntau sondo peti wujawa djelamo, mepoku To Israeli, pura² morengko, nepa ndjo'u wo'u mombetoto pai To Pelisiti. Peti wujawa napoadju nu ana i Eli radua. Pombetoto nTo Israeli pai To Pelisiti se'i, panangi To Israeli, maria mate, maria wo'u molontjo, ana i Eli radua napepate nTo Pelisiti, peti mPue Ala napamuru.

Ri ra ngkawase'enja, molontjomo samba'a tau ndeki Silo, djelamo, me'onto ri suara i Eli. Napeoasi i Eli: Bambari ndjaa nukeni? Mesono tau setu: Bare'e madago bambari mami, maka kita se'i panangimo, maria molontjo, maria

Intj

10'

6 lice^e pinoso

+ peti setoa.

+ Ja napaombetoembai,

wo'u mate, anami radua wo'u napepate nTo Pelisiti, peti mPue Ala napamurumo.

Butu nadonge i Eli bambari setu, tesaluntengku, manawu ri kaderanja, tudu ~~pinoso~~ ri tana / maka ma'aimo katu'anja. Ewasetumo pewalinja, gori wela ngudju mPue Ala owi au ndapapadongeka ri Semueli, i Eli pai ananja radua da mate sandeme², maka ananja madja'a gaunja wungka eo, dja napapaliu mpapanja, bare'e napetangani.

Ane peti mPue Ala setu, nakenimo nTo Pelisiti ri lipu Asido, nadika ri lobo, lau turuki nu lamoanja, i Dagoni to'onja. I Dagoni setu sampole tondo wo'onja tau, sampole tondo witinja bau, watu ²nata'a. Bangke reme membangu tadunja, mepone ri lobo, nakita i Dagoni madungkamo, mokepe² ri suara mpeti mPue Ala. Nawangumo ntadunja i Dagoni, nadika muni ri wakanja. Mawengi wo'u, mareme nakita, madungka muni i Dagoni, maposomo wo'onja pai palenja. Maekamo raja ntau setu, nato'o: Bare'e nakoto i Dagoni masuaraki peti mPue Ala, aginja da talale / Maria wo'u tau madju'a ri Asido, kebisu, kekata, kebaka, se'i wo'u walesu salumbu mangkoni paenja, bare'emo nakoto nTo Asido. Ntje'e pai napangkenimo nTo Asido peti mPue Ala ri lipu samba'anja, bare'e masae, madju'a wo'u tau lairia, paenja wo'u nakoni mbalesu. Da nalimba wo'u ntau setu peti mPue Ala ri lipu samba'anja, bare'emo re'e tau mampodjo, ²nato'o: da tapapaliukamo dju'a ri liputa? ne'emo kita!

Ri ra ngkawase'enja, mogombomo mokole nTo Pelisiti alima pai wa'a ntadunja, napeoasi: Ewambe'imo kita se'i, bare'e da takoto mamporewu peti mPue Ala ri tanata, madju'a tau, pangkoni dja paja. Mesono wa'a-ntadunja: Da tapapewalili mpodago² peti mPue Ala, maka kita se'i masala mamuru, aginja da talangari. Da tapowia turuki

bisu wujawa limaogu, walesu wujawa limamba'a, ntje'e da taloeka ri peti. Nepa da tulaja peti setu ri kareta, da nano'o djapi radua, ntje'e da mangkeni peti mPue Ala ri tana nTo Isaraeli. Nalulumo nu mokole alima setu wa'a mpatudju ntadunja. Langarinja napakoroka, peti mPue Ala tulaja ri kareta, wajaanja napeso'oka ri djapi, nepa naloeka wo'u langari ri sori peti. Melindjamo djapi, djaja ri tana nTo Isaraeli nalulu, nakitamo ngkalionja, maka ndapakitaka mPue Ala; se'i mokole nTo Pelisiti alima melulu da napangkita pelindja djapi. Djelamo ri tida ntananja pai tana nTo Isaraeli, napalaikamo, maka nakita ungka mPue Ala setu pai napangkita djapi djaja majoa.

Pelindja nu djapi setu, liu² ri tana nTo Isaraeli, masae djelamo ri bonde ntau, ntongo momota ri jombo. Metingara tau setu, e sima'imo kareta nano'o djapi, lau kodjo peti mPue Ala pai pelangari nTo Pelisiti. Mawongkomo raja ntau setu, mangkita peti mPue Ala mewalilimo ngkalionja. Napago, nalaenaka peti ri tana, djapi nasumbeleka Pue Ala, natundju, kareta natotosi, napo'ajuta. Puramo setu, nasungkemo peti mPue Ala da napangkita banganinja, ntje'e pai ndapampokarau mPue Ala, pangasungkenja peti se'i, maria tau mate. Maekamo raja jununja, napakatu peti mPue Ala ri lipu samba'anja, lairiamo karoo²nja riunja.

Ungka lairia naparomu i nTjemueli wa'a nTo Isaraeli, singkandomumo, naponuntuka, nato'o: Se'imo peti mPue Ala mewalilimo ri kita, aginja da nitadjimo wa'a lamo, da niowemo mampanjombaka, dja Pue Ala da tapanjombaka. Mesono wa'a nTo Isaraeli: Kaowemo kodjo molamo, dja ri Pue Alamo panjomba mami. Ungka lairia nappiwalikamo To Pelisiti, menangimo kodjo To Isaraeli, naowemo mepue ri To Pelisiti.

oe

L d'

h nadika

H ta

T noe

H Lawans

T ins

56. I MOKOLE SAULU.

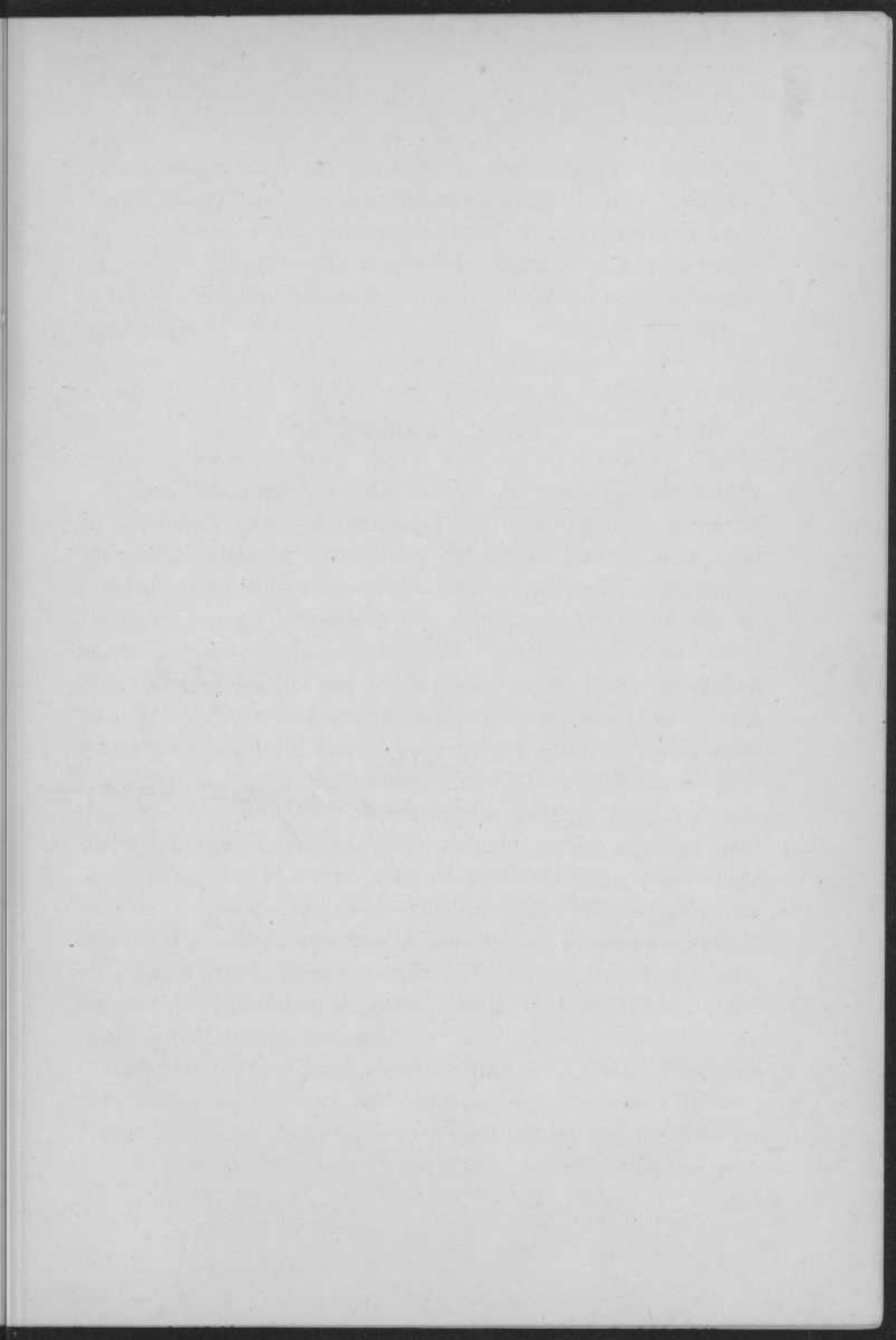
Matinuwumo i Semueli, bare'emo nakoto mangkekenisi tana pai ue nTo Isaraeli, nato'o nTo Isaraeli: Se'i komi tu'amo, da ²hidikaka kami saru ngkoromi, maka bare'emo ndhidikoto. Da ²diwaikamo kami mokole, da kapotadulako ^{0'}moi-wali, anu da mompakaware pau mami, au da mampakadagoka kami tana pai ue. Mesono i Semueli: Ara bare'e gana ²diepe Pue Ala mangkekenisi komi? Sifa mokole ^{1/2}mpodago; nundjaa da ²siperapika wo'u mokole? Mesono To Isaraeli: Bare'e, paikanja pangkita mami To Kana'a pura² momokole, ntje'e pai kapanto'o kami da nakare'e wo'u mokole mami. Mekakaimo i Semueli ri Pue Ala, napetumbumo wa'a mpau nTo Isaraeli, mesono Pue Ala: Papalaimo riunja tau pura², bare'e madago panto'onja da ²kawaika si'a mokole, maka jaku mokolenja mpodago, paikanja elo ndajanjamo da nakare'e ^Tmokolenja, aginja da kutudjuka siko tau anu da napomokole nTo Isaraeli. Ntje'e pai napampapalai i ^{1/2}Semueli To Isaraeli pura², nato'o: Anu da ndatudju mPue Ala raneo, ntje'e da mokolemi. 1/2

Ri ra ngkawase'enja re'emo tau samba'a, to'onja i Kisi anu tetadji kalidenja. Ntje'e pai napampokaumo ananja i Saulu: Palaimo siko pai junumu samba'a, pepali kalideta anu pajamo. Ndjo'umo i Saulu pai jununja, teliko² mampepali kalide anu tetadji, bare'e narata. ~~Bangkemo~~ katejoro² mpelindjanja, bare'epa nakita kalide tetadji, mesonomo i Saulu, nato'oka jununja: Da tamewalil^T, mariambengimo gaga, bare'epa tarata kalide setu, boi banjamo kalide ndapo'ipu i Papa, boi dja kitamo. Mesono jununja: Se'i kita mosu ri lipu Rama, da tamebia, da sambengi ndatiria, maka lipu setu kare'e i Nabi Semueli, ntje'e da mantu-

djuka kita kare'e ngkalideta. Mesono i Saulu: Io kodjo, da ndeku.

Djelamo ri lipu, momberata i Saulu pai i Semueli, mekutanana i Saulu: Bara komi maintjani kare'e ngkalide mami? Mesono i Semueli: Ne'emo ntje'e nupomasusa, kalide setu naratamo mpapamu, djamo siko naporendo ndaja. Aginja da sambengi ire'i siko ri banuaku, raneo mawuro da mewalili muni ri papamu. Nalulumo i Saulu pau i nTjemueli, bangke reme membangu, mewalilimo, naata sakodi i nTjemueli, nepa me'onto. Mesono i Semueli: Ire'i da poga'ata, paikanja re'e nuntu mPue Ala ri siko, pedongeka: Siko ndadikamo mPue Ala mokole nTo Israeli; bare'e masae da singkandomu wa'a nTo Israeli, lairia da kupapaintjanika tau pura² kasikonja da mokolenja. Roo mompau ewantje'e, natimamo i Semueli lana mawongi, nabubu ri tanoana i nTjaulu, petondoni ngkamokolenja. Nepa moga'a i Saulu pai i Semueli. Mewalili i Saulu ri banua mpapanja, bare'e napapaintjanika tau pompau i nTjemueli ri si'a.

Ungka lairia bare'emo masae singkandomumo wa'a nTo Israeli da natudjuka tau sondu i nTjemueli au da napomokole. Monuntumo i Semueli, nato'o: Ewase'e wela ngudju mPue Ala: Kuosumo komi ri kawatuami ri tana Masiri, kulapasaka komi ri To Masiri maduduki komi, kuwawanaka komi mairi To Kana'a ri tananja, kuto'o: Jaku da mokolemi, paikanja nito'o: Junumi samba'a da kudikaka komi au da mpomokole. Se'imo singkandomu komi, sampuju pai rua lemba, ri lemba i Benjami da nipantima anu da mpomokole. Napemosuki i Semueli To Benjami, napeoasi: Imbe'i i Saulu? Mesono jununja: Be ma'i si'a. Mesono i Semueli: Pepali i Saulu, maka si'a anu ndadika mPue Ala da mokoleta. Ndjo'u tau napokau, napepali i Saulu, masae narata ntongo mesa-

1-1 ofols

1-1
m atengkas (mopafeko)

mbuni, maea matanja da ndkalanti, maka mangurapa. Butu narata ntau i Saulu, nawawanaka ri tongo ntau, dja napetingarasi ntau, maka marate, ungka ri awaanja paruunja tau pura². Pangkita nTo Isaraeli kalangkatinja, karoso mbukunja pai kadolidi nta'anja, mepoku pura², nato'o: Tuwumo mokoleta!

57. KANAWU I SAULU.

Magero pogombo, mewalilimo i Saulu ri lipunja, modjamaa lairia, bare'e naintjani mabangkei kamokolenja. Ri ra ngkawase'enja djelamo suro nTo Jabesi ri Saulu, mangkeni bambari, lipu ntau setu naungkumo nTo Kana'a. Nato'o nTo Jabesi da menau, napeoasi ri tau mopaungku: Nundjaa da kawaika komi, da ndkipalai? Mesono tau mopaungku: Komi pura² da ~~kapasi~~ matami tondo mokana, nepa da kapalaika. Bare'e napodjo nTo Jabesi, ntje'e pai napampokau tau da suro ndeki mokole Saulu. Narata ntau setu i Saulu ntongo ~~mopadjeke~~ ri bondenja, napetumbuka si'a pau nTo Kana'a. Butu nadonge i nTjaulu pau setu, merata kakodje ndajanja, nawutu labunja, nasampa djapi mano'o padjekonja, nabatu² nepa napakatu ri lemba nTo Isaraeli sampuju pai radua, nato'o: Ewase'e panto'o i nTjaulu: Ma'i ndilulu jaku, da tapelae To Jabesi, ane bare'e ndipodjo, da kusampa djapimi, ewa djapiku se'i. Maekamo raja nTo Isaraeli, nalulu i Saulu, mariamo singkandomu; nepa ndjo'u ri lipu Jabesi, nairi iwali pura², maria napepate.

Panangimo To Kana'a, bare'e naowe² i Saulu mampeiwalika tau setu, maka mariangkani gaga nadjea²ni To Isaraeli. Ntje'e pai napanto'o i nTjemueli ri Saulu: Ane da ndeku siko ri To Kana'a, pepatemo pura², nakapura ~~poi~~

wali, sako pinatuwunja ne'emo nupatuwu, pepate pura². M'io i Saulu, ndjo'u nappoiwalika To Kana'a, nanangi, maria tau napepate, dja mokolenja napatuwu, bare'e wo'u napepate pinatuwunja pura², maka anu nakita maboko, ntje'e natima galanja, nakeni ri banuanja s'inghani² pai mokole ntau setu.

Pewalili i Saulu pai wa'a nTo Isaraeli, ndjo'umo i Semu-eli, da momberata pai i Saulu tewalili moiwali. Butu momberata se'i, nato'o i Saulu: Se'i jaku mewalilimo, ndapokapuru mPue Ala, maka kululumo mpodago patudjua pura². Meoasi i Semueli: Nu ndjaamo kudonge se'i nganga bimba pai djapi? Nupatuwu ntano pinatuwu nTo Kana'a? Mesono i Saulu: Podo anu madja'a pai madusu kupepate; anu kukita maboko, ntje'e kukeni, da kupanjombaka ri Pue Ala. Mesono i Semueli: Da ndapokono mPue Ala panjombamu, ane bare'e nupedongeka nuntua? Panjomba ri Pue Ala anu montjo, wa'anja: dja kaliogu ndajata malulu songkaa, dja kabuja ndajata mampedongeka nuntua. Mesono i Saulu: Masala kodjo jaku, bare'e kululu nuntu mPue Ala, dja rajaku ngkalioku kuaja. Da tamerapi puru ri Pue Ala, bara da ndapokapuru dja jaku. Mesono i Semueli: Wawa rima'i mokole nTo Kana'a au nutawani. Nawawa, natima i Semueli penai, napepate, maka naintjani, djamo poba-ngke-bangke i Saulu pai napampatuwu mokole setu, da napantudjuka tau sondo. Matemo mokole setu, metorobaka i Semueli da malai, ~~Tuakakeni i nTjaulu paubanja, masia, nato'o;~~ Ne'e malai! Mesono i Semueli: Ndasiatimo mPue Ala kamokolemu ewa kasia mpaubaku se'i, ndajali ri siko, ndawaikamo tau anu maliogu rajanja malulu songkaa.

Ungka lairia moga'amo i Semueli pai i Saulu, rantani mate bare'emo mombembekita tau radua setu, mombelawamo kare'enja.

10°

1a

10°

T baris nawai i utjasele poi
wapekeke ni paoebanya, lise²
masia. Nats'o i utjasele:

H mangkambi. 10'

H mon

Tanja 1 Nij

H nsesaroenaka

li

hans

L Nij

H kakarase

58. I DAUDI NALANTI I nTJEMUELI.

Bare'e masae ungka lairia, ndapokaumo mPue Ala i Semueli da ndjo'u ri lipu Beteleme ri banua ntau samba'a, i Sai tlonja. Tau setu uaju ananja, paka tuama maroso, magasi modjamaa pai ~~morew~~. I Sai se'e makumpu i Boasi langkai i Ruti, To Moabi au malulu manianja ri Beteleme owi. Ndato'o mPue Ala: To'oka i Sai da natudjuka siko ananja pura², jaku da ~~kapapaintjanika~~ siko ri rajamu, i sema da nulanti mewali mokole nTo Israeli ri purinja.

Ndjo'u kodjo i Semueli ri Beteleme, djela ri banua i Sai, me'onto ndjairia. Mangkoni tau, nato'o i nTjemueli: Peboomo anamu, kupangkita. Napeboo mpapanja, djelamo anu ujue, tuama marate, maroso wukunja, panto'o ndaja i Semueli: A, kuepepe ntje'e da kulanti. Ndato'o mPue Ala ri raja i nTjemueli: Ne'e ~~juolesaka~~ gaga karatenja, bara karoso mbukunja, maka ane tau, dja naintjani anu tongawa ri mata, paikanja Pue Ala ndaintjani anu ri raja.

Liumo wo'u tua'inja, banja wo'u si'a au da nalanti i nTjemueli, ewase'e wo'u anu katatogo, djelamo ri au kapa-pitunja. Meoasi i Semueli: Wa'anjamo anamu se'i? Mesono i Sai: Re'epa samba'a, i Daudi, ntje'e anu kasipua, paikanja si'a tetala, mamporewu pinatuwu. Mesono i Semueli: Peboo, nakama'i. Napeboo, djela, ngalitaupa, madolidi, mekakore ri suara i Semueli. Ndapapaintjani mPue Ala i Semueli kasi'anj~~a~~ anu da nalanti. Ntje'e pai napantima i nTjemueli lana mawongi, nabubu ri tanoana i Daudi, nalanti mokole nTo Israeli, da sawani i nTjaulu raneonja, paikanja bare'e naintjani i Saulu.

Ane i Saulu, bare'emo majoa rajanja, maka ndapalaikamo mPue Ala. Bare'emo madago pantjekonja tau, dja napo~~karau~~

ngkabongo, ane merata kadja'a ndajanja, bare'emo naintjani roao, ewa wandomo ~~honja~~. Ri ra ngkawase'enja, napepali nu jununja tau au lo'e mosanggona, ntje'e da mampalindo kadja'a ndajanja. Pampepalinja se'i, narata i Daudi, wa'anja si'a au lo'e mpodago mosanggona. Nadonge i Saulu posanggona i Daudi, napokono mampedongeka, rodo muni rajanja, majoamo. Maroo²mo riunja i Daudi ri banua i mokole Saulu, mamposanggonaka i Mokole wungka eo, masae nakita osamo i Mokole, mewalilimo riunja ri ~~banuanja~~.

8

59. I DAUDI MAMPEPATE I GOLIA.

Pewalili i Daudi ri Beteleme, mewali muni To Pelisiti pai To Israeli, ndekumo wo'u tukaka i Daudi tatogo, malulu i Saulu. Masaemo palainja, mawomo raja mpapanja, napokau ananja i Daudi da ndeku mampeole tukakanja, da napadonge mpapanja bambari. Ndekumo ntano i Daudi, djela ri tukakanja, natondjuka pakatu mpapanja, napeoasi katuwunja bara ewambe'i. Mesono tukakanja: Kami bare'e madja'a katuwu mami wungka eo, djamo si'a kaparinja, re'e tau samba'a ri To Pelisiti ma'ai kabangkenja, panangi wa'a ntau malangkati wungka eo, penainja, tawalanja, kantanja bangke gaga pai manee, sawe kami be da kakoto malaenaka. Tau setu ma'i² wungka eo mampepema kami, nasale samba'a da sampombetotonja; ane panangi si'a, To Pelisiti da watua mami, panangi kami, da napowatua ntau setu. Dja kami pura² maeka raja mami; ndato'omo i mokole: ane re'e tau mangkoto mampepate tau setu, da ndawaika ananja da naporongo, paikanja bare'e re'e mantaha. Meoasi i Daudi: Imbe'i kare'enja? Mesono tukakanja: Naini da

H gasenja.

H papanja.

10²

11

H/ n/onga

/am

nukita pesuwunja, i Golia to'onja. Ntongo mompau² tau santua'i setu, ~~mbukemp~~ i Golia ungka ri kare'e nTo Pelisiti, bangke nganganja mampepepara To Isaraeli, nato'o: A, kuposari komi setu. To Isaraeli, ane re'e ri komi tuama makodje. nakama'i, da kupombetotoka. Se'i jaku To Pelisiti katuwuku, komi au ~~mantandje~~ ri Pue Ala, bare'e sako ~~nd~~ nikoto mantadai jaku.

Butu nadonge i Daudi pau i Golia, nato'o: A, madja'a gaga pompau ntau setu, sako Pue Ala naposari, bare'e da napobuto pompaunja setu? Dja kita ne'e maeka rajata, ane taaja Pue Ala, bare'e da nakoto ntau setu, liumo gaga paunja. Madonge pau ntua'inja setu, maraumo tukaka i Daudi, nato'o: Siko ntano da sampombetotonja? Mesono i Daudi: Njau jaku kodi² se'i, maka ane Pue Ala junuku, bare'e da kuaja kabangke ntau setu: njau sangkudja kako-djenja, sangaja² da puloru, mampobuto papetikodinja Pue Ala.

Napetumbu ntau ri Mokole kaiDaudinja, napekitima i Mokole, napeoasi: Montjo panto'omu, siko da sampombetoto i Golia? da nukoto? Mesono i Daudi: Pongkambiku pinatuwu mpapaku, sangkani re'e singa mantjoko bimba, nakeni mpolontjo da nakoni, kududuki, kupepate, bimba kutima muni ntongo tuwupa. Ewase'emo sangkani wo'u berua kupepate, bare'e marugi jaku, maka ndakariani mPue Ala. Mesono i Saulu: Montjo, siko ndakariani mPue Ala, akomo ndjo'u mombetoto pai i Golia, se'i penaiku, kantaku, tawalaku, ulu-uluku, lemba ranteku. patakamo pura². Napatakamo kodjo i Daudi, napebutuka da melindja, bare'e nakoto, manee gaga, ntje'e pai napanto'oka i Mokole: Ne'emo jaku, Pue, mampoparewa ntje'e, bare'e manjanja jaku, manee gaga. Njau dja tokoku pai pondoku, ntje'e kupomanjanja wungka eo. Mesono i Mokole: Io jalisimo, palaimo, Pue Ala junumu.

Ndjo'umo i Daudi ri koro ue, napepali watu malori, narata limaogu; pataogu nawuntja ri watutunja, saogu nadika ri pondo, nepa ndeku da momberata pai i Golia. Butu nakita i Golia, nangari²ti, nato'o: Setumo ananggodi ma'i mangkeni toko da napampepateka jaku! Bara asu jaku? Ma'i kanaa, da kupakonika asu koromu. Mesono i Daudi: Siko maria parewa nukeni, paikanja jaku Pue Ala junuku. Pulorumu siko, mamposari to'o mPue Ala, bare'e da tuwu siko. Nadadusimo i Daudi mepondo, kono watu tongo ndo'u i Golia, majosu wuku mbo'onja, mesuamo watu ri ra mbo'onja. Bare'emo toa i Golia, madungka, dja liu morepe², ~~lesuntjulaka~~. Butu nakita i Daudi kadungka i Golia, napagomo, mosu, nawutu penai i Golia, nasaju le'enja, matemo i Golia, mampopate penainja ngkalionja. Natima i Daudi wo'o i Golia, nakekeni ri wujuanja, nawawa ri Saulu. Pangkita nTo Israeli kapate i Golia, mepokumo pura², meratamo kakodjenja, naduduki To Pelisiti pura², molontjo iwali, bare'emo nakoto meewa.

Napeboomo i nTjaulu i Daudi, nato'o: Siko kukita tau makodje, ne'emo mewalili ri banua mpapamu, karoo²mo riaku. Se'i wo'u i Jonata, ana i Saulu, mobale² pai i Daudi, nawaika i Daudi tawalanja, penainja, panabesinja pai lembarantenja. Penai i Golia, au napamuru i Daudi, ~~faloëka~~ ri Banua mPanjomba. nd

50
60. I DAUDI NADUDUKI I nTJAULU.

Karoo² i Daudi ri banua i mokole Saulu, nadika i Mokole tadulako ntjurodado, mariangkani napokau mampoiwalika To Pelisiti. Bare'e nakoto nTo Pelisiti ri Daudi, sangaja² panangi. Tewalili moiwali i Daudi, nasuntjumo wa'a mbe'a

H tepatoerowaha lai tana.

Si'a

10'

Manotomno psera²
Pajia ntase ravoaa
i Paseloe ni ntjowanya
i Basedi ni ndiwanya.

Memo i Paseloe:

Sedangaha usapa tai
Ngapembi Setse la montjo
i Basedi be manota
Si'a oja tase ykeborja

lms

Lo'

7aa 1a'

Laa

— mapoerse raja

ri sambali bente. molinga², nato'o mpolinganja: Gia i nTjaulu ri ntjowunja, gia i Daudi ri ndiwunja. Malosemo raja i nTjaulu, madonge polinga mbe'a, ntje'e pai napano'o: A, bare'e kupokono polinga mbe'a setu, jaku napariara, i Daudi napariwawomo. Masae² da napomokolemo si'a, jaku da napakasowo kamokoleku. Mobangke² gaga i Daudi setu!

Ungka lairia napepalimo i nTjaulu djaja da nakapate i Daudi. Mariangkanimo wo'u merata kadja'a ndajanja, pai napampokau i Daudi mosanggonana. Sangkani mosanggonana i Daudi, merata ntjoroba kadja'a ndaja i Saulu, natima tawalanja, nawunuka i Daudi. Dja butu nakita i Daudi, mesombulaka, molontjo, da kono tawala, merenggolaka, djamo kagasinja pai nakatuwu. Malaimo i Daudi, paikanja bare'e masae montjoso i muni raja i Mokole, napekitima muni i Daudi, naseko, madago pompaunja, nato'o: Siko setu, Daudi, da kuwaika anaku we'a da nuporongu, maka nupepate owi i Golia. Paikanja se'i mapari kita napepiwalika nTo Pelisiti, da kupangkita kabuja ndajamu pai kakodjemu, ndjo'u pepatekaku satu To Pelisiti. Nuioka i Daudi, mawongkomo raja i nTjaulu, nato'o: A, bare'e da tuwu i Daudi: sangaja² da napepate nTo Pelisiti. Ntanoka bare'e mate i Daudi; kandjo'unja ri To Pelisiti banja dja setu, ruatu jau napepate. Pangkita i Mokole kakodje i Daudi, bare'emo nalego si'a, nawaikamo ananja i Mikali, naporongu.

Ri ra ngkawase'enja, bare'e naowe² i Daudi ndjo'u² ri Mokole, maka manianjamo. Ane naperata wo'u i Madja'a i Mokole, ~~napekapuru~~ i Daudi, naposanggonaka. Paikanja nanangi muni ngkadja'a ndajanja i Mokole, natima wo'u tawalanja, nawunuka i Daudi. Molontjo wo'u i Daudi, bare'e kono, ndjo'u ri banuanja, napetumbuka we'anja powia mpapanja. Mesono i Mikali: A, kuintjani raja i Papa,

mP

gori ngkadja'a ndajaa bare'e da ndaowe² mampepali siko. Ne'emo siko ndjo'u ri banua ntji Papa, karo²mo ire'i, da kusambunika siko. Mawengimo, nakita i Mikali lau tau ri edja nbanua, napokau i Mokole da mantundani i Daudi. Ntje'e pai napanto'oka langkainja: Palaimo, lau tau tumunda ri edjata, ndapokau i mPapa da mampepate siko; se'i kajoro, da kupuju siko ri tuke. Naaja i Daudi pau mbe'anja, mejunaka ri kajoro, mosompo tudu ri tana, molontjo ~~si wengi~~, djela ri lipu Rama, kare'e i Semueli, maroo² lairia.

Bangke reme menponemo surodado i Saulu, da mampepate i Daudi. Nadikamo i Mikali tau-tau ri ali ngkajorenja, nakumuti, ntje'e nadadu ntjurodado, da nasaju. Mosumo naolesaka, dja kadju ngkabongo. Malosemo raja ntau setu, mewalili ri kare'enja, maea matanja.

61. POBALE I DAUDI PAI I JONATA.

Karoo² i Daudi ri Semueli, mariambengi napopeasi bara da balipa raja i nTjaulu, da napangkoto mewalili ri banuanja. Ntje'e pai nakandjo'u ri Jonata, ana i Saulu, balenja maramu. Momberata tau radua setu, napeoasi i Daudi: Nundjaa kodjo salaku ri Papata pai nakabare'e ndaowe² mampepali jaku? Siko da mampengepesi raja i Papa, bara da kukoto mewalili, bara bare'e. Mesono i Jonata: Raneó da mosusa i Papa; dja siko ne'e ndjo'u. Ntongo mosusa kami, da kupeoasi raja i Papa, bara madago, bara madja⁷; ane manoto rajaku da kupetumbuka siko. Pesambunimo ri pada se'i, da kurata siko ane pusamo posusa. Nlioka i Daudi pau i Jonata, moğa'amo tau setu.

Tanja

Loelha

da' si'a H mposambengi

mp

mp Tapa

da'

Ind

F silo

L mp

L anse mesamboeni

7 mp

H poera

Bangke reme mosusa i Mokole. Ntongo mangkoni tau, napeoasi i Mokole: Imbe'i i Daudi? Mesono i Jonata: Be ma'i, metompa riaku da ndjo'u ri lipu ntu'anja. Maraumo i Mokole, nato'o: Nu ndjaa da napetompa ri siko. tau setu? Banja siko ana ujueku, da mantjawani jaku raneo? pai se'i siko mobale maramu pai i Daudi! Ara ntja tongo siko pai bare'e nujntjani tau setu da masago kamokolemu, maka tangara ndajanja si'a da ~~f~~apomokole. Rantani mate i Daudi be da re'e kamokolemu! Palai, timakaku tau setu da kupepate! Mesono i Jonata: Nu ndjaa sala i Daudi pai da ~~nd~~ipampepate? Ma'aimo karau i Mokole, natima tawalanja, nawunuka ananja i Jonata, meokomo i Jonata, kagasinja molontjo pai nakabee kono nawunu mpapanja. Napalaikamo tau mosusa, ndjo'u mampepali i Daudi/ri pada ~~pesambuninja~~.

Butu nakita i Daudi kama'i i Jonata, napago, momberata tau radua setu. Mesono i Jonata: Polontjomo, manoto ri rajaku siko ndapepali i ~~P~~apa. Pai kuintjani wo'u siko anu ndadikamo mPue Ala mokole nTo Israeli, mantjawani Papata, maka i Papa ndapalaikamo mPue Ala, kabare'e-njamo ndaaja Pue Ala wungka eo. Dja ntje'e kuto'oka siko: ane mokoemo siko raneo pai tuwupa jaku, da nupokapuru kodjo jaku, ne'e nukalingani pobaleta se'i. Ane bare'emo tuwu jaku, da nupokapuru anaku, ne'e boi posa pobaleta djela² ri mulita. Mesono i Daudi: Bare'e da kuowe² mmpokapuru siko pai anamu pura², bare'e da ~~kaauwe~~ kabuja ndajamu riaku pai kabuja ndajaku ri siko, gori ngkapandeku da ~~kuposilika~~ ri siko pai mulimu pura².

Pusamo pompaunja ewantje'e, mombesokowaka tau radua setu, mombetangisi. Ungka lairia moga'amo pai bare'emo momberata rantani mate.

62. KAPURU NDAJA I DAUDI RI SAULU.

Polontjo i Daudi se'i, bare'e naowe² i Saulu maduduki si'a. Maekamo wo'u potu i Daudi da napepate i nTjaulu, ntje'e pai napalulumo wo'u i Daudi, mewali sondomo jununja. Mepatuumo i Saulu ri wa'a mpalilinja, ane re'e au maintjani kalau i Daudi, sangaja² da napetumbuka si'a. Sangkani djelamo tau ri Saulu, manto'oka si'a: Kaintjani kalau i Daudi, mesambuni ri wajau ri wiwi mpada, da ndipakaliga, da dikarata ndjairia. Moiwomo i Saulu, togontjowu tau napojunu, melindja, masae djelamo ri pada au natudjuka si'a ntau setu. Maeo kodjo, malenge i Saulu pai jununja, nakita wobo mbajau ri suno mpada, nato'o da meosa ndjairia, mompakamalu reme. Mesuamo i Saulu, naruntjupaka tawalanja, nalede penainja. Maranindimo naepe, mosalimuntu; bare'e masae nanangimo nu jurumatanja, lintu jore ri wobo mbajau.

Ri ra mbajau setu kare'e i Daudi pai wa'a jununja pai bare'e naintjani i Saulu, maka mawengi raja mbajau, bare'e nakita ndeme. Napakapiamo i Daudi pesambuninja, bare'e makaliwongo, boi inepe. Dja butu nakita nu jununja, lintu jore i Saulu, mesono anu samba'a, nato'oka i Daudi: Peole, silau iwalita lintumo kajorenja, da tapepate, pakaliga, boi menaa. Mesono i Daudi: A, bare'e majoa paumu, bare'e kupokono. Njau ndaduduki jaku, paikanja bare'e kuowe² mampokapuru, papata ntje'e, tau ndalanti mPue Ala. Mesono jununja: I sema da mampokapuru iwalinja? Ruangkanimo nawunu siko, djamo kagasimu pai nukabare'e mate, papaliu jaku, da kusaju. Mesono i Daudi: Bare'e kuwai, palai sa, ane masala i Mokole riaku, da ndapesawaka mPue Ala jaku, banja jaku da mesawa. Pura mompau ewantjetu,

Silase Paē mōkole
Petipare udipeole.
Seo Kōemāemi vāmpole
Kōemāpi tōgo Kōjore.

Toepa

I 1500

12d

T lase

ndjo'umo i Daudi ri Mokole, mosumo, nawutu penainja, nasompi kumu i Mokole, nakeni sompinja, nepa mesambuni muni pai wa'a jununja.

Osamo juru mata i Saulu, membangu, napeboo jununja, mesuwu ri wobo mbajau, malaimo. Pajamo oni ntau setu, mesuwu wo'u i Daudi, nalulu i Mokole. Tudumo ri jombo i Mokole, i Daudi ntongo ri wawo buja, meboo² i Daudi:

130 O Pue Mokole! Meeli i Saulu, meboo wo'u i Daudi: Pue Mokole, i sema mantjomp i kumumi? Napeole i Mokole, nakita, io kodjo, madja'amo paubanja, nepa metingara, nakita sompinja nakekeni i Daudi. Meoasi i Mokole: Makudja siko mantjomp i paubaku? Mesono i Daudi: Wajau kajoremi roo ntje'e karoo² mami. Kurata komi lintu jore ri wobonja, saru² da pampepateku komi paikanja kupokapuru, da ipaintjani towe ndajaku ri komi. Paikanja da iowemo kodjo mampedongeka pau ntau manuntuki jaku, maka fiki-tamo kabuja ndajaku ri komi, bare'e kupodjo mampepate komi.

Madonge pau i Daudi, malulumo raja i Saulu, naepe kamontjo mpompau i Daudi, tumangi, nepa nato'o: Majoa siko, anaku, maka kududuki siko, bare'e re'e salamu, pai se'i nupokapurumo wo'u jaku, sako mesawa bare'e. Da kuowemo kodjo malulu siko, maeamo mataku, maka jaku nanangi ngkapuru ndajamu. Se'i² jaku da mewalili muni ri banuaku, siko ne'emo maeka, maka mombekadago muni kita.

63. I DAUDI PAI I ABIGAI.

Ungka ri poga'anja pai i Saulu, bare'e mewalili ri banuanja i Daudi, ndjo'u ri pada bangke samba'a. Lairia tau mongkambi pinatuwu ntau kore'e samba'a, i Naba to'onja.

Madago posintuwu i Daudi pai to pongkambi setu, bare'e mopaiso, bare'e mombedja'ati mau sakodi bare'e Ri ra ngkawase'enja, mosusa i Naba, ndjo'umo wa'a nto pongkambi, mangkeni pinatuwunja. Ntongo mosusa tau setu, napokau i Daudi jununja sampuju, mangkeni pau madago ri tumpu ntjusa. Djelamo tau setu, nato'oka i Naba: Kami se'i napokau i Daudi ndjo'u ri siko, da kato'oka siko: Peoasimo ri wa'a nto pongkambimu, bara re'e ri pinatuwumu anu tetadji, bara re'e kasoko, bara re'e kapepate. Mainti posintuwu mami ri eo ri wengi, kapewule pinatuwumu, bare'e kawai da natima ntau madja'a, bare'e re'e popaiso mami pai to pongkambimu. Se'i² kadongemo siko mosusa, ntje'e pai napampeoasi i Daudi, bara re'e wo'u bara ndjaa² nura ta da kapokawongko wo'u, nakainti mpobaleta. Mesono i Naba: A, i sema i Daudi setu? bare'e kuintjani tau setu! Banja si'a watua i Mokole, mampalaika puenja? Da kutima weaku pai wajawoku, da kupakatu ri tau bepa sako kuintjani rangasunja? Mariamo watua wongo se'i², mampalaika puenja, da kupakoni pura²?

Mewalilimo tau napokau i Daudi, napetumbuka si'a pesono i Naba. Butu nadonge i Daudi pau madja'a setu, maraumo rajanja, meoko nato'o: ~~X~~ipatakamo penaimi, patatu komi da junuku, ru²tu da mangkariani rengkota. Malaimo i Daudi pai jununja patatu, da mampesuwuki tau mosusa setu, mantjuru kanongonja pai kadja'a mpompaunja. Mosumo ri tau mosusa, nakita i Daudi ma'i we'a samba'a, nalulu ntau bara tesangkudja, manteo wea, wajawo, baru, djole, loka. Momberata pai i Daudi, me'onto we'a setu, mopolu nepa nato'o: Ne'e marau komi, ane piwai, da kupakasowa pauku, maka kami se'i masala. Jaku se'i i Abigai, ~~f~~onge i Naba, bare'e kukita tau napokau i roo, dja butu malai, djelamo tau mampetumbuka jaku kadja'a mpompau

1nd Taa

1nd

t wea

102

7 sin

langkaiku i Naba, mapari kuepe, maka bare'e montjo pesononja ri komi, manoro kodi rajami madonge paunja. Ntje'e pai kupanto'o: Da kuwali-mpakadago pondja'ati langkaiku, ntje'e pai kukama'i se'i mawawaka komi bara ndjaa², gori mparataku, da ^{na}mpaintjani kabuja ndajaku ri komi. Dja ne'emo ^{na}vija pa (tengo langkaiku) pai ne'e kodjo ^{na}nupesawaka kami kadja'a ntau samba'a setu, maka kami be kapomontjo pesononja ri komi, dja wa'anja si'a mompau ewantjetu. Mesonomo i Daudi: A, montjo siko mompau ewantje'e, kadagonjaja nupesuntjuka ri kami, maka ane bare'e kudonge paumu anu majoa roo, sangaja² kupepate komi pura². Pai se'i² manotomo ri rajaku, jaku ndapetangani mPue Ala mampowia anu madja'a. Iomo, pewalilimo, wa'a mpaumu kudongemo, ^{pa}mabaimu se'i kakekenimo, madagomo kita, kami wo'u da mewalili. *mo*

Djelamo muni ri langkainja i Abigai, narata ntongo mangkoni manginu, bare'e masae majangumo, ntje'e pai naka bare'e napetumbuka langkainja bara nundjaa². Bangke reme, majoa muni raja i Naba, nepa napetumbuka. Maekamo raja i Naba, naepe salanja. Dja pusa sampuju mbengi matemo i Naba, bara ndjaa napopate, bare'e manoto. Butu nadongé i Daudi kapate i Naba, nato'o: Sakodi ngkadago jaku bare'e mesawa, maka se'i jaku ndapesawaka mPue Ala.

Puramo kabalu i Abigai, meoamo i Daudi, da naporongo. Si'io mo pau, naporongo i Daudi bempa i Naba, maka rongonja owi, ana i mokole Saulu. naga'atimo i nTjaulu pai i Daudi, napaporongomo pai tau samba'anja.

Basen' mamjokapocemo

64. I SAULU NAPOKAPURU WO'U I DAUDI.

Masae sakodi ungka mpomberata i Saulu pai i Daudi, madja'a muni raja i Saulu, mampedongeka nuntu ntau mampetumbuka si'a kare'e i Daudi. Ntje'e pai napampasiromu i nTjaulu jununja maria², ndjo'u mampepali i Daudi. Nado-ngemo i Daudi kama'i i nTjaulu pai jununja, ntje'e pai napampakapia mpodago² kare'enja, boi inepe ri Saulu. Napokau wo'u i Daudi tau ndjo'u padaso da napaintjani wa'a mpelindja i nTjaulu.

Mewali sandeme, nadongemo i Daudi i Saulu lau ri jombo pai wa'a jununja, i Daudi maroo² ri wawo buju au ~~mant-~~
~~lilini~~ jombo setu. Mawengimo, napetiro i Daudi kare'e i nTjaulu, nakita joremo tau pura², ntje'e pai napampekutana ri wa'a jununja: I sema makodje da junuku ndjo'u mampeole kare'e i Mokole? Mesono samba'a; Jaku. Mobalungkemo tau radua setu, mosumo, melindja dei², nakita joremo kodjo tau pura², sawe to podjaga² bare'emo menaa². Narata wo'u i Saulu ri tongo ntjurodadonja, ~~inalilini~~ si'a, paikanja lintu jore pura², bare'e re'e au menaa matanja. Dja tawala i nTjaulu nakita naruntjupaka ri sori ntambangninja, lau wo'u tabo mpanginunja. Mesono junu i Daudi: Ane nupapaliu jaku, da kupahomo ~~nt~~tawala i Mokole ri nganga ntjulenja, da liu polasi rapi tanamo, bare'e da kuparuangkani. Mesono i Daudi: A ne'e sa, be montjo paumu setu mantunde jaku, bare'e da kuwai, tau ndalanti mPue Ala da nuwunu? kapali. Bara da napepate nTo Kana'a ri pfiwali, bara da ndatima mPue Ala inosaa, aginja, pai ne'e ungka kita mampepate. Dja wa'anja tawala pai tabo i Mokole da tapamuru, da ndapangkita wo'u naini kapuru ndajata mampatuwu sira. Ntje'e pai napantima i Daudi tawala

wo'ae i Saalae.
foemo

H malimbos

H malimbos

102

I eki

/nd

L hoop

/o²

Lins si'a

/ napampokoenei

pai pangisa i Saulu, nepa mewalili pai jununja. Lawa²mo, napopea i Daudi reme, marememo, napeboo tadulako i Saulu, nato'o: Bare'e nukoto mangkenaasi mokolemu jore? Panto'o ndajaku komi pura² mabolangi mokolemi, ntanoka bare'e, maka se'i tawalaa pai pangisaa kukenimo. Mesono i Tadulako: I sema siko meboo²? Mesono i Saulu: A, nganga i Daudi kudonge, banja siko, anaku? Mesono i Daudi: Iaku kodjo, Pue Mokole. Bare'epa yintjani kabuja ndajaku ri komi? Se'imo ruangkani kupokapuru komi, pai bare'e yiowe² maduduki jaku! Nundjaa kodjo salaku pai nipampepali jaku, ewa tau malulu manu sampo ri jopo? Mesono i Saulu: Majoa siko, anaku, banja siko masala, jaku anu masala. Da knowemo kodjo maduduki siko. Mesono i Daudi: Nipokaumo tau samba'a da ma'i mantima tawalami pai pangisami. Napokaumo i Saulu tau samba'a, napapewalili i Daudi tawala pai tabo i Mokole, mewalilimo i Saulu, naowemo/maduduki i Daudi.

65. KAPATE I nTJAULU.

Bare'emo masae ungka ri pewalilinja, nadonge i Saulu, tepasambakamo To Pelisiti da mampoiwalika si'a. Naparomu wo'u i nTjaulu wa'a nTo Israeli anu makodje, singkandomumo, ndeku da momberata pai iwalinja. Mosumo ri iwali, motangoamo To Israeli, mombesuara pai tangoa nTo Pelisiti. Mangkita To Pelisiti ma'ai ngkasondo, maekamo raja i nTjaulu, mekaka ri Pue Ala; bare'emo ndasono mPue Ala. Panto'o ndaja i Saulu da ndjo'u ri nabi Semueli, matemo ntje'e. Maparimo naepe i Saulu, bare'emo re'e au da/napampokutanaka bara ewambe'i da poiwalinja pai To

Pelisiti. Ri ra ngkawase'enja, nadongemo i nTjaulu bambari, lau ri lipu Endoro tuwu we'a samba'a au lo'e mampeboo angga ntau mate, da napampekutana ngaja² au da mewali raneonja. Ntje'e pai napanto'o ndaja i nTjaulu da ndjo'u ndjairia, da momberata pai angga i nTjemueli. Morontomo i Saulu, boi nakita mbe'a setu kasi'anja i Mokole, nepa ndjo'u ri we'a setu, radua tau napojunu. Mawengimo djela, mepone ri banua mbe'a setu, napeoasi mbe'a: Nundjaa ~~nikama'ika?~~ Mesono i Saulu: Siko kudonge lo'e mampeboo angga ntau mate; jaku se'i re'e da kupekutana, pebookaku angga i nabi Semueli. Mojomo we'a setu, napowia wawainja, nepa napeboo angga i Semueli. Meoasi i Saulu: I sema nukita? Mesono we'a setu: Kukita angga ntau tu'a, mosalionngo. Mesono i Saulu: Si'amo i nabi Semueli. Meoasi angga i Semueli: Makudja nupasalero jaku, Saulu? Siko lawi ndapalaikamo mPue Ala, kabare'enjamo nuaja nuntua, kobelaanja bemo mesono. Mesono i Saulu: Jaku mapepa gaga se'i², maka To Pelisiti ma'i moiwali, raneo da pombetoto mami, maeka rajaku maka jaku ndatalikusimo mPue Ala. Mesono i Semueli: Setu pai kupanto'o, bare'e jowenja nupasalero ka jaku, maka gori mpanto'o mPue Ala i owi ewase'e da pewalinja. Raneo da mate siko pai anamu tatogo, To Israeli da panangi pura², maria da napepate nTo Pelisiti. Pura mate siko, i Daudi da mokole nTo Israeli mantjawani siko. Pusamo pompaunja setu, pajamo angga i Semueli, tesaluntengkumo raja i Saulu, ~~medungka/~~ ~~laka ri djoia, /nokepe²~~, bare'e napodjo membangunu. Masae, nawangumo nu jununja, moapu we'a taliwanua, mangkoni sakodi i Saulu. Maroso muni rajanja, mewalilimo pai jununja. Bare'epa tudu reme ri tana, djelamo muni ri tangoanja.

Bangke reme ma'imo To Pelisiti mombetoto pai To Israeli. Na'eoka pombetotonja, ma'ai kadaranja da mampe-

maka to Pelisiti sete

10³

10³

(monggaliowams li'a)
H H H / mokakajselipri o'ia

6/11

—

H pasili

17 tasse s'e'e

pate i mokole Saulu. Mekakore i Saulu pai ananja tatogo, i Jonata pai tua'inja, mombetoto pai To Pelisiti. Masae napalaikamo jununja pura², maria mate, anu be mate, molo-ntjo. I Jonata pai tua'inja radua napepate wo'u nTo Pelisiti. Nakita i Saulu si'a djamo ngkalionja mombetoto pai wa'a nTo Pelisiti, maka dja samba'a jununja tuwu. Nato'oka jununja setu: Pepate jaku, bare'e kupodjo da napepate nTo Pelisiti setu. Bare'e nataha jununja, ntje'e pai napantima i nTjaulu penainja, nadjolokamo dadanja, mate menoo. Pangkita nu jununja penoo i Mokole, menoo wo'u si'a.

Ngkinowia, ~~manangimo~~ To Isaraeli pura². Bangke reme djelamo To Pelisiti, mampeole tau mate, narata wo'u i Mokole pai ananja tatogo matemo. Nasaju wo'o ntau aopo setu, napamuru rengkonja, nadika pai wo'onja ri lobonja, pudanja naloëka ri bente lipunja. Dja butu nadonge nTo Jabesi powia nTo Pelisiti setu, meokomo tau makodje bara tesangkudja, melindja mposambengi, najali puda ntau aopo ri bente nTo Pelisiti, nakeni muni ri lipunja, natana mpo-dago². Ewase'e ~~pesawa~~ nTo Jabesi kabuja ndaja i Saulu malapasaka ~~si'a~~, ntongo ~~tau setu~~ naungku nTo Kana'a owi.

66. I DAUDI MANTANGISI I SAULU PAI I JONATA.

Pombetoto nTo Pelisiti pai To Isaraeli, be lau i Daudi, maka bare'emo napodjo i nTjaulu mampojunu si'a. Setu pai nakabare'e liu² nadonge i Daudi kapate i Saulu pai ananja tatogo. Dja pusa togo mbengi, nepa djela tau mampetumbuka si'a kapate i Saulu pai i Jonata. Mapari naepe i Daudi, madonge bambari setu, mapuru rajanja ri mokole Saulu, pagonja i Jonata, balenja maramu, napomawo gaga.

Ntje'e pai napotumangi i Daudi, nato'o mpotumanginja:

Matia ntana se'i mate ri wawo buju,

Manawu i mokole, matemo tadulako.

Ne'e da fipetumbu ri wa'a nTo Kana'a,

Boi napokawongko iwali nTo Jahudi.

Ri buju ngkapatea bemo da tudu udja,

Ne'e ndapodjamaa tamungku ngkarowia.

Tetadji lairia tawala ntadulako,

Mapu'a penaia, kantaa fapamuru.

Makodjemo mpodago, mokole annu rowi,

Narumpa nu iwali, ntongonja mombetoto.

Ananja i Jonata siwiamo ngkakodje.

Nasaju nu iwali, ntongo maroso raja.

Saulu pai Jonata, bare'e mombetambo.

Simpande raja tuwu, simpande raja mate.

Magasi ewa tontji, makodje mpogarango.

Tangisi i Mokole, i komi wa'a mbe'a!

Anu mabuja raja mampaporengko komi.

Gori ngkapande ndaja ndapapokumu komi.

Manawu ntano siko, baleku i Jonata,

Matowe ntja rajaku, ane kuendo siko,

Gori ngkamawo ndaja, kutora ewa ine.

I wenu siko mate, narumpa nu iwali!

Mate tau makodje, morumpi pai rengko.

Pura mate i Saulu, djelamo To Isaraeli saga'a ri Daudi, nalanti si'a da mokolenja. Dja saga'a bare'e napodjo, nalanti ana i Saulu samba'a, i Sibose, da mokolenja. Mfiwali i Daudi pai i Sibose, bare'e nakoto i nTjibose, maka i Daudi pai wa'a jununja ma'ai ngkakodje. pai lawi ndadikamo mPue Ala i Daudi mokole nTo Isaraeli pura². Dja pusa rua nta'u matemo i Sibose, ana i Saulu, napepate ntau radua ri ba-

ind

ind

103

Lanaka

10'

Funjeti in Paee Ala

70'

Iemo

nuanja. Ungka lairia bare'emo re'e/maewa i Daudi, napo-
konomo nTo Israeli sampuju pai rua lemba si'a da mokolenja.

66
67. I DAUDI MOKOLE nTO ISRAELI.

Pitu nta'umo karoo² i mokole Daudi ri lipu Eberoni nepa
montjongka da melimba ri une ntana, ri lipu Jerusale.
Pura melimba ndjairia, napowiamo banua da napeari, ma'ai
kabangkenja, meawa kodjo wa'a mparewanja, pampowianja
meta'a banua nu mokole. anu tato'o langkanae wungka eo.
Madago karoo²nja ri langkanae, nanangimo iwalinja pura²,
malaamo kama'i nTo Kana'a ri tana nTo Israeli, bare'emo
nataha mampesuwuki i Daudi, maka naintjani kakodje i
Daudi pai kalo'enja m*pi*wali. Bare'e naowe² i Daudi ma-
njomba ri Pue Ala, n*ri*je'e pai ndapawaw*ri* mPue Ala i
Daudi bara ri mbe'i² kandjo'unja.

Karoo² i Daudi ri langkanaenja, nato'o ndajanja: Se'imo
jaku mampear*ri* banua madago, dja peti wujawa, kare'e
dopi watu rua ngkomba anu ndaukika mPue Ala padika
sampuju ~~pa~~ ~~ndau~~, bare'epa re'e pearinja anu meawa. Maka
~~ungka~~ ~~mpewalilinj~~ /ungka ri tana nTo Pelisiti bare'e re'e
Banua mPanjomba nTo Israeli. Kabare'enja naowe² nTo
Israeli m*pi*wali, pai nakabare'e rongga napowia. Ri ra ngka-
wase'enja, montjongka i Daudi da manteeo kadju, da mampa-
re'e wa'a mparewa madago, da napampekpowia Banua mPa-
njomba ri Pue Ala. Ntongo ewase'e, djelamo i Nabi Nata ri
mokole Daudi, nato'oka si'a: Ewase'e nuntu mPue Ala ri
siko: Banja siko da mampowiaka Jaku banua da pear*ri* mpeti
wujawa, maka Jakumo anu mampowiaka siko banua, Jaku au
mampapewali siko mokole nTo Israeli. Banja bara ana nu

siko
 mokole pai nupantjawanimo i mokole, dja ungka Jaku malanti siko, anu lawi to pongkambi bimba katuwumu, pai nupewali mokole nTo Israeli. Ntje'e pai kupanto'o: Madago siko mamparomu wa'a ngkadju pai wa'a mparewa mBanua mPanjomba, paikanja bare'e kuwai da nuwangu. Dja anamu anu da mantjawani siko, ntje'e da mawangu Banua mPanjomba ri lipu Jerusale se'i, maka si'a da maroo² mpodago², bare'emo da m*fi*wali, kasikonjamo mompakapufa *fi*wali pura².

Madonge nuntu mPue Ala setu ri nganga i nabi Nata, manjombamo i mokole Daudi ri Pue Ala, nato'o: Montjomo wa'a nuntumi, Pue Ala, maka kuintjani djamo kakominja malanti jaku pai kukamokole nTo Israeli. Bangke kodjo kapuru ndajami riaku pai ri wa'a muliku, madika jaku maroo² ri lipu se'i, ri banuaku se'i, bangke towe ndajami ri wa'a anami To Israeli, maka dilapasaka kami ri wa'a iwali mami, bare'emo re'e au madjea²ni kami. Setu pai kupanto'oka komi: kami bare'e da kaowe² manjomba ri komi, rantani mate kami, dja komi lamo a mami, dja komi da kaaja.

Karoo²nja ri Jerusale, naendomo wo'u i Daudi ~~dj~~andjinja pai balenja i Jonata, bare'e da naowe² mampokapuru mulinja. Ntje'e pai napampeoasi i Daudi: Bara re'epa ana i Jonata, da kupokapuru. Mesono tau: Re'epa ananja samba'a, tuama, measi² ngkatuwu, maka ri kapate mpapanja owi kodip²pa, nauba² nto potiana. Mepilesaka djelamo bambari ngkapate mpapanja, tesaluntengku to potiana, molontjo, polontjonja se'i, mabole awi, manawu ananggodinja, mapu'a witinja, rantani bangke be osa, setu pai nakapungkumo djela eo² se'i. Mesono i Daudi: Ane ewase'e, wawanaka ma'i tau setu, da kupeole lionja. Ndjo'umo tau mantima ana i Jonata setu, i Mepibose to'onja. Djela ri suara i Daudi, motunda, metutu, ~~ff~~sekomo i nDaudi, nato'o: Kasi-

I lino

70' 18

I ri

I nde

H podj

Hme 6 ska tase setae:

≠ paikanja

T da m

b da

≠ sangkani²
= a

≠ m

≠ man

konja ana i Jonata, baleku maramu, pai kupanto'oka siko: Wa'a mpanta ngkaimu i Saulu pai papamu i Jonata kuwaikamo siko pura², siko da mampotumpu anunja pura², ~~dja~~ siko Karoo²mo ri langkanae, ~~ngka ep~~, mangkoni²/pai anaku ~~wu~~ ngka ep, jakumo saru ngkoro mpapamu, baleku anu matemo. Mawongkomo raja i Mepibose, maroo²mo ri langkanae, napatuwu i Daudi sngkani² pai ana ngkoronja.

68. SALA I DAUDI RI PUE ALA.

Sangkani napokaumo i Daudi tadulakonja i Joabi ndjo'u ~~napa~~paungku lipu nTo Kana'a. Malaimo i Joabi pai wa'a ntjurodado, dja i Daudi maroo² ri Jerusale. Karoo²nja se'i, nakita sandeme we'a madolidi, napokono da ~~nap~~porongo, bare'e djaja, maka molangkaimo we'a setu. Napeoasi i Daudi to'o langkainja, mesono tau: i Uria, tadulakomi samba'a, ntje'e langkainja. Madonge ntje'e, napepalimo i Daudi kira² da mampepate i Uria, da napamporongo we'anja. Ntje'e pai napampokau i Daudi tau ndjo'u mantima i Uria. Bare'e masae djelamo i Uria, napeoasi i Daudi: Ba'ra ewambe'i paungkumi lipu iwali? Mesono i Uria: Madago pewalinja. Mesono muni i Daudi: Raneo siko da mewalili, mangkeni suraku ri tadulako Joabi.

Bangke reme nawaimo i Daudi suranja da napangkeni i Uria ri tadulako Joabi. Panto'o ntjura setu: Ane mombetoto wo'u komi pai iwali, i Uria da nudika mombesuara pai iwali sondo, da napampepate nu iwali. Ane matemo, da kudonge bambarinja. Malaimo i Uria, nakeni sura i Mokole, natondjuka i tadulako Joabi, nabasa. Bare'e masae mombetotomo To Israeli pai To Kana'a. Napokaumo i tadu-

lako Joabi i Uria da momperiuka, da mombesuara pai iwali sondo. Bare'e masae mesuwu iwali maria, bare'emo nakoto i Uria pai jununja, mate si'a pai jununja bara tesangkudja.

Kapate i Uria se'i, napokaumo i tadulako Joabi tau da ndeku ri Mokole, da napadonge i Mokole kamate, i Uria. Kanadonge i Daudi bambarinja, napopeasi riunja kapura ngkabalunja, puramo kabalunja, naporong. Bare'e masae ungka lairia tianamo we'a, moana, tuama ananja.

Paikanja bare'e ndapokono mPue Ala powia i Daudi setu. Ntje'e pai ndapuro i Nabi Nata ndjo'u ri Daudi. Djelamo i Nabi ri Mokole, naseko, nato'oka: Pedongeka, Mokole, kupanto'oka siko anu mewali ri liputa se'i: Re'e tau kore'e, maria pinatuwunja, bimba, djapi, ma'ai ngkasondo. Pai re'e wo'u samba'a tau kaasi-asi, wa'a mpinatuwunja ~~Wano~~ samba'a ana bimba, napatuwu sngkani² pai ananja, natilaka pangkoninja, jore sngkani² pai ananja, nasarumaka ananggodinja kodjo. Sangkani djelamo linggona ri tau kore'e, ~~fasoi~~ rajanja da mantima bimbanya, ntje'e pai napantima bimba ntau kaasi-asi anu ~~samba'a~~ dja, naroroka linggonanja. Butu nadonge setu, marau i Daudi, nato'o: A, madja'a gaga gau ntau kore'e setu, bare'emo kuwai da tuwu, bimba ntau kaasi-asi da nasilika tumpunja papitu bimba, kabare'enja napokapuru tau kaasi-asi setu. Mesono i Nabi Nata: Siko ~~fat~~ ~~fat~~ madja'a setu! Ewase'e panto'o mPue Ala: Maria ngaja kuwaimo siko, lawi to pongkambi katuwumu, wawase'e kulantimo siko mokole, pinatuwumu sondo, rengkomu maria², siko mowe'a, moananggod. Makudja pai nupantimamo we'a ntau pai nupampepate langkainja pai nupasawanaka we'anja? Ewase'e panto'o mPue Ala: We'amu setu da moana, paikanja ananja bare'e da tuwu. Pai bare'e da oti mata mpepai ri siko pai wa'a mulimu.

Naepemo i Daudi kamontjo mpompau i Nabi Nata,

lomo

lampo

H-podo

La do ewa

H-montj 7 ngkalianja,

9 sas

HH mo se'e^{tase}ance

Ind

HHI da tapokawongko loop.

nato'o: Masalamo kodjo jaku ri Pue Ala, manee rajaku, maka salaku bangke. Mekakaimo i Daudi ri Pue Ala ne'e ndakitanaka salanja. Ndapedongekamo kodjo mPue Ala pekakai i Daudi paikanja ananja ri rongo i Uria mate ntongo kodi²pa.

69. KABALEPARU I ABISALO RI PAPANJA I DAUDI.

Ana tuama i Daudi maria, samba'a to'onja i Abisalo. Tau setu madolidi ta'anja, tuama maroso, malangkati, marombo wujuanja, lo'e wo'u si'a mompau² pai wa'a nTo Isaraeli, Ane re'e tau maore pau ri papanja i mokole Daudi pai waremo gombo, napeoasi i Abisalo: Ewambe'i pau mpapaku, mampakaware gombo? Ane mesono tau setu: Kaware gombo, jaku ndagiwu mpapamu, maka jaku ndato'o masala, tau sambali ndato'o majoa, sangaja² mesono i Abisalo: A, ane jaku mokole, da kuto'o siko majoa, bare'e da kugiwu siko. Makudja bare'e fadika jaku mokole? A, ane jaku mokole, da bangke kodjo kateto'oku!

Ungka lairia napakoroka i Abisalo kareta, njara, surodado, mobangke-bangkemo ngkatuwu ri papanja; ane melindja si'a, limampuju surodado jununja. Mariamo tau mampokono si'a, kadolidi nta'anja pai kamomi mpompaunja, nato'o: ane si'a da mokoleta, ~~mapokond gaga~~. Naepemo i Abisalo maria tau mampokono kasi'anja da mokole, ntje'e pai napamparomu tau ri lipu Eberoni, nato'o: Jaku da ~~ni-~~ lanti mokolemi. Nalantimo kodjo ntau sondo si'a, mogumora tau, nato'o: Panjomba ri mokoleta i Abisalo! marate-rate inosaa! Nakitamo i Abisalo sondo tau malulu si'a, nato'o: Kita da ndekumo ri Jerusale, da tairimo papaku, jakumo sawania.

Ndekumo kodjo tau setu pura², maliga pelindjanja, bare'e masae gaga, mosumo ri Jerusale. Bare'e ronga nadonge i mokole Daudi kama'i i Abisalo pai tau sondo, ntje'e pai nakabare'e nakoto mamparomu taunja, da napeewaka ri ananja, bare'emo nakoto mampetangani tau baleparu setu da mesua ri lipu Jerusale. Mogombomo pai wa'a ntaunja, nato'o da mawewa, bare'emo nakoto, mosumo i Abisalo ma'i mampoiwalika papanja. Ntje'e pai napolontjomo i Daudi pai wa'a jununja, mobalungke, mowote ri koro ue, melindja, maea gaga matanja, tumangi, mosalimuntu, bare'epa sangkani panangi ri iwali, wawase'e panangimo Hananja. Pai mapari wo'u naepe moiwali pai ananja, ntanoka da napapaliu, bare'e wo'u madago, tau mobaleparu ri mokolenja, pagonja papa ngkoronja.

Bare'epa masae kapaja i Daudi pai wa'a jununja, mesuamo i Abisalo ri lipu Jerusale pai sondo tau malulu si'a. Mosusamo i Abisalo, maria ngaja napakoroka, ma'ai pobangke²nja, da napaintjani ntau pura² kasi'anjamo mokole, i Daudi bare'emo. Teranga²nimo tau mampopasambiraka i Abisalo, sa'e wo'u ndjo'u ri Daudi paikanja anu sondo mpodago ri Abisalo kandjo'unja. Ntje'e pai napantjongka i Abisalo da maduduki papanja, boi da naungku wo'u mpapanja si'a ri Jerusale.

Nadongemo i Daudi kama'i i Abisalo pai tau sondo, montjongka wo'u si'a da mombetoto pai surodado i Abisalo, bare'e nawa'i wa'a ntadulakonja, nato'o: Ne'e komi, Pue Mokole, da mombetoto, bare'e da Tikoto ri anami, pai sandjaja wo'u, ane mate komi ri pombetoto, da maea gaga mata mami. Mesono i Daudi: Ane ewantje'e panto'omi, io da kululu, djamo ntje'e kuto'oka komi, Tipokapuru kodjo anaku i Abisalo. Ndjo'umo ntano wa'a ntadulako i Daudi, bare'e masae mombetotomo pai junu i Abisalo. Ri ra

7e 10'

1da n H noe

7o'

Lk

7nd

→ boemaroo²mo

7nd

X mokole

do naka

oë
doëmo

H tainjo'oe sa

7 korouja

Le

H aqinja 7i
/i

mpombetotonja, panangimo junu i Abisalo, njau sondo si'a, bare'e nakoto ri junu i Daudi, maka bare'e majoa i Abisalo, mobaleparu ri ~~Mokole~~, papanja, Molontjo wo'u i Abisalo, monjara, kagasi mpolontjo nu njaranja, teledede siganja, terembesaka wujuanja. Molontjomo njara gori² mbukunja, mesua ri gumbungi, ndjau kadju bangke, masoso pora'anja. Bare'e mebia njara, setu pai towewemo wujua i Abisalo ri ra'a ngkadju setu, wo'onja umpiimo ri panga, moloe² mo si'a ri wujuanja, njaranja molontjo doe². Djelamo junu i Daudi, nakita i Abisalo moloe² ri wo'onja, ndjo'u ri tadulako Joabi tau setu, napapaintjanika. Meoasi i Joabi: Ara bare'e nusaju? Mesono tau setu: Maeka rajaku, maka kudonge patuu i Mokole, ndato'o: Nipokapuru anaku i Abisalo. Mesono i Joabi: A, owemo mompau, ~~malaimo~~ jaku. Natima i Joabi tawala togo mata, nadjoloka dada i Abisalo, mate. Nepa najali⁷ ri ra'a ngkadju, natadji ri wajau, nabujunaka watu maria² ri wobo mbajau, roo setu mewalilimo ri surodadonja.

Kapate i Abisalo se'⁷, napokau i Joabi samba'a tau molontjo ri Daudi, da napaintjani kapate nu ananja. Metiromo i Daudi ungka ri wawo lipu mampepeasi bambari. Nakita ma'i tau molontjo samba'a, nato'o i Daudi ri rajanja: A, ntje'e kukita ma'i mangkeni bambari. Mosumo tau setu, napeoasi i Daudi: Bambari nundjaa nukeni! Mesono tau setu: Madago Pue, bangke kapuru ndaja mPue Ala, maka tau ~~mobaleparu~~ ri komi tesebumo pura², panangi. Meoasi wo'u i Daudi: Wenu i Abisalo? Mesono tau setu: Tau pura² anu meewa ri komi, da mewali ewa tau setu. Madonge pesononja setu, naintjanimo i Daudi kapate i Abisalo; metorobakamo si'a ndjo'u ri raja nbanua, tumangi. nato'o mpotumanginja: O de anaku⁷ Abisalo, o dee! ~~njau dja~~ jaku mate pai ne'e siko, o de anaku/Abisalo, anaku, o dee!

70. POIMBA I DAUDI TO ISARAELI.

Pura mate i Abisalo, tesebumo jununja pura², mewalilimo i Daudi, maroo² muni ri Jerusale. Ri karoo²nja setu, montjongka i Daudi da m^oimba taunja pura², da napaintjani imbanja. Ntje'e pai napampokaumo tadulakonja da ndjo'u ~~pa~~palele lipu pai dodoha pura² ri tana nTo Isaraeli, da ~~ma~~kini tuama anu magasi pura². Bare'e napokono i Joabi songka i Mokole, ntje'e pai ~~na~~pampesono: Makudja pai ~~na~~pampokau jaku da ~~ma~~kini taumi pura²? Ipu ntja rajaku, boi bare'e ndapokono mPue Ala songkami setu. Mesono i Daudi: Banja siko mantjuru; ane ndapokarau mPue Ala, jaku da mampontjuruka. Palaimo, kinikaku To Isaraeli. Malai kodjo i Tadulako, naimba To Isaraeli pura² tuama anu magasi, narata kininja satu pai togompuju ndiwu, paka tuama anu magasi.

Paikanja bare'e ndapokono mPue Ala powia i Daudi, maka bare'e ntaninja, djamo pobangke²nja pai napampowia. Ntje'e pai ndapasuromo i Nabi Gadi [ndjo'u ri Daudi, nato'o: Ewase'e nuntu mPue Ala: Makudja siko mobangke², m^oimba taumu pura²? Bare'e kupokono pobangke²mu setu, ntje'e pai I kupadjea²ni siko. Pilisimo sangaja ri anu tatogo se'i: Bara da maoro siko pai To Isaraeli pitu nta'u, bara da panangi siko ri iwalimu togombuja, bara da re'e dju'a bangke ri tanamu, melimba² ri wa'a nTo Isaraeli togombengi. Mesono i Daudi: Ane ndato'o mPue Ala da kupilisi sangaja ri anu tatogo setu, da kuto'o: Ne'e da nadjea²ni ntau jaku, aginja da ndadjeani mPue Ala, maka ~~ntje'e~~ mapuru rajaa. Setu pai napampilisi i Daudi dju'a bangke da mangkeni To Isaraeli togombengi.

Tepu'umo dju'a bangke melimba² ri To Isaraeli, ma'ai

/a

/a

H mam

f mang

d ang

/aa

/amps d mPee Ala T da

? a

I da

b imo

∩ Sira

1 1800
Lnd

1 omo

10'

7 porcuali

1 nd.

kaparinja. Bare'epa pusa togombengi, matemo To Isaraeli pitundiwu. Djelamo ri Jerusale dju'a bangke setu, meka-kaimo ri Pue Ala i mokole Daudi, nato'o: Ø Pue, da Ø puepatemo jaku pai wa'a ndja'iku, maka jaku jau anu masala, paikanja nu ndjaamo sala ntau sondo setu, anu mate ri ndiwunja? Ntje'e pai ndapampapaowe mPue Ala dju'a bangke ri To Isaraeli, bare'emo kono bangani lipu Jerusale. Nawangu i mokole Daudi lampa'ani watu bangke ri buju Moria, maka lairia pe'onto ndju'a bangke, nepa nasambaleka Pue Ala bimba pai djapi, naundemo kapuru ndaja mPue Ala, anu mampedongeka pekakainja pai ndapampa-pe'ont^Ø dju'a bangke setu.

71. KAPATE I MOKOLE DAUDI.

Pitumpuju nta'umo tinuwu i mokole Daudi, naepe da mate. Napekitimamo ananja i Solema, mawilimo i Mokole, nato'o: Se'imo jaku da mate, siko da mantjawani jaku, da mokole nTo Isaraeli raneo. Dja se'imo awiliku ri siko: Pekekeni mainti² ri Pue Ala, ne'e kodjo boi nulapasaka, ne'e nuowe² manjomba ri Pueta anu Sindate. Lawi ri rajaku da mawangunaka Banua mPanjomba, pai bare'e ndawai mPue Ala, maka jaku to Øpoiwali. Ntje'e pai kupanto'oka siko, sangaja² siko da mawanguka Pue Ala Banua mPanjomba, maka kuparomumo pura² parewanja, nu wujawa, nu salaka, nu toga, nu labu, nu watu pai kadju anu Øtatarasi, pai kutilamo wa'a ntadunja, anu da mewali tadu mpanjomba ruandiwu pai patantjowu; anu da molinga pai mampapewali sanggona, ntua-ntuangi, dunde, surupeta mpengaja-ngaja, patantjowu, anu da mewali guru mpanjomba pai to pomparoo

pau pai to pantima asele, onontjowu. Pakanotomo rajamu, powiamo pura² setu gori awiliku ri siko, wangunaka Banua mPanjomba ri buju Moria, maka lairia kuwanguka Pue Ala lampa'ani watu ri pekakaiku da ndapapaowe dju'a bangke i owi.

Puramo mawili ewantje'e, matemo i mokole Daudi, pitumpuju nta'u tinuwunja. Kasae ngkamokolenja ri wa'a nTo Isaraeli patampuju nta'u. Puramo natana i mokole Daudi, nalantimo nTo Isaraeli ananja i Solema, da sawani mpanjanja, da mokole nTo Isaraeli ri lipu Jerusale.

72. I MOKOLE SOLEMA.

Bare'epa masae kamokolenja, ndjo'umo i Solema ri lipu samba'a manjomba ri Pue Ala, nasambale bimba pai djapi, mosusa si'a ndjairia. Mawengi jore i Mokole, ndasekomo mPue Ala ri pangipi, ewase'e nuntua: Se'imo siko kulantimo mokole nTo Isaraeli, paikanja bare'epa matinuwu siko, bare'epa sabangke paintjanimu. To'okaku, nu ndjaamo da kuwaika siko? Mesono i Solema: Montjo nito'o, Pue, bare'epa maria kuintjani, maka kodi²pa jaku. Setu pai kupamperrapi ri komi: nipakanoto kodjo rajaku, nakalo'e jaku mangkariani wa'a nTo Isaraeli, nakamontjo mpompauku ri pogombo, nipakajoa rajaku, boi tengo jaku, bara mawuti, bara kalopu², ne'e boi kugolisaka pau paikanja da napomontjo ntau pauku. Mesono Pue Ala: Madago pesonomu setu, maka ane dja inosa marate nuperapi, bara dja sondo doi, bara ane nuto'o dja wa'anja da kunangimo iwaliku pura², bare'e da bangke jowenja, ane bare'e manoto rajamu. Setu pai kupanto'oka siko: kamontjo mpesonomu riaku, da kupapenaa

Γ_0

Γ_{nd}

Γ_{nd}

\perp_{nd}

H naepiti

7nd

H ajiija
7nd

H ɔpa

H ri pawaiija

H tongawam kabaiija

kodjo rajamu, nakanoto ndajamu mangkariani To Isaraeli, nakajoa mpompauumu ri pogombo, nakalo'e siko momparoo pau, nakabangke paintjanimu. Pai kuwai wo'u inosa marate, kuwai da madago tana pai uemu, wa'a iwalimu da nunangi, da tau kore'e siko. Ungka lairia menaamo mata i Solema, naintjanimo kapuru ndaja mPue Ala ri si'a, bare'emo manee rajanja da maara² wa'a ntana nTo Isaraeli, maka naintjani Pue Alamo jununja, ntje'e da mampakanoto rajanja.

Mewalilimo i Solema ri Jerusale, bare'e masae tongawamo kajoa ndajanja. Sandeme djelamo radua we'a ri suaranja, maore pau. Monuntu anu samba'a: Kami se'i, Pue Mokole, samba'a-mba'a banua kare'e mami. Tiana kami, moana jaku, pusa togombengi nepa moana embaku. Kapatuwu ana mami, mewali sambengi naperouka embaku ananja, ~~napere~~, ntongo mposambengi menaa, nakita ananja matemo. Ntje'e pai napantima anaku, nabolosika ananja mate, bare'e kuepe, maka lintu jore jaku. Dja bangke reme menaa jaku, kukita ananggodu mate ri soriku, bare'e kusaja, ananja jau, banja anaku. Da ~~ntito~~ nito'oka embaku da napapewalili anaku, maka dja napelima. Mesapu anu samba'a, nato'oka i Mokole: Bare'e montjo, Pue, ne'e niaja pau embaka setu, mbambanja jau, ananja mate, anuku tuwu. Mesono i Mokole: Ane ewase'e, da kutilaka komi ananggodu au tuwu setu; awa ma'i penai, da kubiraka komi. Mesono we'a anu kambamba²: Io, kupokono setu, paikanja bare'e nawai mbe'a anu inenja montjo, nato'o: A, ne'e sa Pue, kapuru raja, boi mate anaku, ~~tiat~~ da tiwaikamo embaku, ~~paikanja~~ ne'e tiipepate. Mesono i Mokole: Montjo siko inenja, maka mapuru rajamu, anu samba'a kambamba² si'a, maka ~~ane nawai~~ ananggodu setu da kupepate, ~~banja~~ si'a inenja.

Ungka lairia manotomo ri raja ntau kajoa ndaja i mokole Solema; bare'e masa'e bangke kateto'onja, mariamo tau ma-

H narose wa'a

7nd

Lemo

Lo

setu ma'i ri Jerusale, ntongonja lawa²pa nakitamō Banua
 mPanjomba ri buju Moria, ~~meruu ri~~ banua pura², kangkido²
 kakilajanja ane narara ndeme. Mawongko raja ntau pura²
 anu djela ri posusa bangke setu. Peti kalau dopi watu rua-
 ngkomba nakeni wa'a ntadunja ri lintju au magali mpodago,
 nepa nasambale i mokole Solema bimba pai djapi anu ba-
 re'emo Taimba kasondonja. Roo Tasampa, Tadika ri lampa-
 'ani gala bangke, nepa mekakai i Mokole ri Pue Ala, nato'o:
 Mapuru rajami, e Pue Ala, ri wa'a ngkami anu singka-
 ndomū ire'i, maka Tiwaimo kami mampowiaka komi Banua
 mPanjomba se'i. Banja bara da banua mpearimi, maka
 se'imo wawo lino, tana, tasi pai jangi bare'e sawe gana
 da Tipearika pai ne'e Tato'o banua saogu anu kapowia se'i.
 Iomo, Pue mami, da Tıpangkenaasi banua se'i ~~eo pai~~ *ri eo ri*
 wengi, maka bare'e re'e lamoā ewa komi, wa'a lamoā ntau
 bare'e nakoto bara nu ndjaa² dja komi anu ri wawo ngka-
 roso pai ri wawo ngkabangke. Ne'e Tiowe² mampokapuru
 kami. Ane kami mekekai ri komi ri kapepa mami, da
 Tıpedongeka kami, da Tıpokapuru kami. Ane masala kami
 pai mantjosoi raja mami, ne'emo da Tıkitanaka sala mami.
 Pai ane narumpa iwali kami, bara nadja'ati ntau kami,
 da Tıilapasaka kami, da Tıiosu kami ri kapari mami, ne'e
 Tıidjea²ni gaga kami. Maka komi anu maosu kami ri ka-
 watua mami ri tana Masiri owi, komi mawawanaka kami
 ri tana madago se'i, aginja da Tıikaroo² ri tongo mami, ne'e
 Tıipalaika kami.

Pusamo pekakai i Solema, se'imo apu tudu ungka ri
 wawo jangi, nakoni djapi pai bimba anu Tasampa ri la-
 mpa'ani. Ungka lairia manotomo ri raja ntau pura², ndapo-
 konomo mPue Ala Banua mPanjomba setu, ndadongemo
 pekakai i mokole Solema, mapurumo rajaa ri wa'a nTo
 Israeli.

Pusamo pitumbengi, mageromo posusa, tebureka tau, mewalilimo ri kare'enja.

Sangkani djelamo mokole we'a ungka ri tana Seba, da rajanja mampeole wa'a banua pai langkanae anu nawangu i mokole Solema, pai madonge wa'a mpaunja anu majoa pai wa'a ngkalo'enja pai kanoto ndajanja. Kadjelanja ri Jerusale, nakitamo peawa nu lipu, pai Banua mPanjomba, langkanaenja pai banuanja pura², kasondo ntau au napakoni i Mokole wungka eo, nakita wujawanja pai salakanja, pudju ngkoronja pai wa'a mparewanja. Nepa motunda mompau² pai i Mokole, maria ngaja napeoasi, pura² napesonoka i Mokole, gori ngkanoto ndajanja. Maria mbengimo karoo² ~~u~~ T ri Jerusale, napolinggona i mokole Solema. Masae, mewalilimo ri tananja, maria ngaja nawaika i mokole Solema, napsili i Mokole pura². Pewalilinja ri tananja nato'o: Lawi bangke kateto'o i mokole Solema, naunde ntau pura² kalo'enja, kakore'enja, kadago ngkatuwunja pai karamba nu lipunja pai banuanja, paikanja njau bangke katebambarinja, bare'epa djela ri kamontjonja, maka se'i kukitamo, nepa kuintjani manto'o: ~~ju nato'o bambari~~, bepa djela ri poga'a ntongonja

74. KAPATE I MOKOLE SOLEMA.

Kabangke ngkatuwu i mokole Solema, maria wo'u asele naperapi ri To Israeli, maka maria tau napatuwu, sondo tau napomoapu, napomekojo, napomongkambi, maka pinatuwunja salumbu gori ngkakore'enja ri djapi, ri bimba, ri njara. Salumbu wo'u wujawanja pai salakanja, maria tau anu mangkariani. Surodadonja wo'u maria, paikanja bare'e

Jrissia Ti Mohole we'a nto leba

tt ka tebambarinja waseyke, lepa
saka dplari poja'e ntongo ngkamo.
ntonja.

7a

I Kan

0°
 moiwali si'a, maekamo raja nTo Kana'a mampesuwuki To Isaraeli maka nanangimo mpodago i mokole Daudi wa'a nTo Kana'a.

Paikanja masae² masala i Solema, mokratua. Re'e bara tesangkudja we'a au naporongo, paka we'a nto polamoa: ana i mokole ri Masiri, ana nu mokole nTo Kana'a. Bare'e bara natadji mbe'anja lamoanja, pagonja nasale wo'u langkainja i Solema da manjomba ri lamoanja. Nalulumo i Solema pau mbe'anja, manjomba ri lamo ntau s'ngkani² pai Pue Ala, bare'emo maliogu rajanja ri Pue Ala. Setu pai ndapanto'o mPue Ala ri nabi Ahia: Ndjo'umo ri tau samba'a, to'onja i Jerobea, maka si'a kuwaika sampuju lemba ri sampuju paj radua lemba nTo Isaraeli.

Ndjo'umo i nabi Ahia, djela ri Jerobea, naseko, nato'o: Pedongeka, re'e nuntu mPue Ala, da kupetumbuka siko. Nepa natima i Ahia paubanja, nasiati sampuju pai rua ntjia, nato'o: Ewase'e nuntu mPue Ala: Timamo sampuju ntjia galamu, maka kujalimo sampuju lemba nTo Isaraeli ri mokole Solema, kabare'enjamo maliogu rajanja manjomba riaku. Ane matemo i Solema, da nasawani nu ananja, si'a da mokole ri lemba radua, siko ri lemba sampuju. Mawongkomo raja i Jerobea madonge pau setu. Dja kaeka ndajanja, boi da napepali i mokole Solema pai napolontjomo ri tana Masiri, maroo² ndjairia riunja.

Patampuju nta'umo kamokole i Solema ri wa'a nTo Isaraeli, matemo si'a, nasawani nu ananja i Rehabea.

75. POGA'A NTO JAHUDI PAI TO ISARAELI.

Kapate i mokole Solema, nato'o ananja i Rehabea da nalanti mokole nTo Isaraeli pura². Singkandomumo wa'a nTo Isaraeli, sampuju pai rua lemba, lau wo'u i Jerobea, maka nadongemo kapate i mokole Solema pai napewalilimo ungka ri tana Masiri. Mogombomo tau, monuntu i Jerobea, ewase'e: Kami se'i, Pue Mokole, banja bara bare'e kapodjo komi da mokole mami, paikanja se'i kaperapi ri komi, da ⁷pipokapuru kami. Maka maria gaga asele ndatima mpapami, maria ngkani gaga ndapokau kami mampowia banuaa bara parewaa, bara duangaa, manee gaga, pampapekojoa kami. Ntje'e pai kapanto'oka komi: da pipakanga'a kinojo mami, da pipakapongoli asele, ne'e mariangkani pipokau kami da mampowiaka komi ngaja². Mesono i Rehabea: Kudongemo paumi, da kupepewoloka, togombengipa ~~wa~~wase'e da ma'i muni, da kupasono nuntumi.

Tesebumo tau sondo, meuranaka wo'u i mokole Rehabea, mogombo pai wa'a ntau tu'anja. Mesono tau tu'a: Ane da kato'o gori ndaja mami, Pue, montjo pompau i Jerobea, bare'emo nakoto ntau sondo mawai asele maria², mampowiaka komi ngaja², ewa pampowianja ri papami. Da ⁷pipakanga'aka kodjo pekojonja anu manee se'i. Roo mogombo pai tau tu'a, mompau² wo'u pai wa'a ntau mangura i Mokole, nato'o: Ewase'e pompau ntau tu'a, komi ewambe'i gombomi? Mesono tau mangura setu: A, ne'e pipedongeka tau sondo pai tau tu'a setu; komi jau mokole bangke; ane ⁷nito'o da mawai asele, da mampokau tau sondo, dja gori ndajami, bara maria, bara pongoli, dja komi, tampe tau sondo da manto'o? Ne'e piwai da sondo gaga paunja.

Pusamo togombengi, mogombo muni tau sondo, da na-

7nd

1nd

7nd

1nd

7nd

Ind

La

TT ndipeole

b sei

T da

o manpomokole

o Jodo

Lo

padonge pesono i Mokole. Monuntu ntano i Mokole, nato'o: Wa'a mpaumi owi kudonge, kupepewoloka. Nito'o, da kupakanga'aka komi pekojomi au ndapapekojoka komi mpapaku, bare'e kupokono. Pampapekojo mpapaku, njau sangkudja kaneenja, anuku ri wawo ngkaneenja; komi ndatabasi mpapaku lauro, jaku wajaa marui inabasiku, njau bangke papaku, jaku ri wawo ngkabangkenja, ~~maka sei~~ kasiliku ewa ogu mpa'a mpapaku.

Butu nadonge ntau sondo nuntu i mokole Rehabea, madja'amo kodjo rajanja. Meoko, mewalili, nato'o: Ane ewase'e, bare'emo kapodjo komi ~~da mokole mami~~, bare'e da kakoto; nipewalilimo ri kare'emi, kami wo'u mewalili, da niwule anumi, da kawule wo'u au mami. Nakita i Mokole madja'amo raja ntau sondo, molontjomo si'a mewalili ri Jerusale, lairiamo da kamokolenja. Djamo radua lemba anu metaka ri Rehabea, ntje'emo fato'o To Jahudi. Anu sampuju lemba metaka ri Jerobea, ntje'e ntongo fato'o To Israeli, maka si'a au sondo, i Jerobea palanti mokolenja.

Ungka lairia montjongka i Rehabea da mampoiwalika i Jerobea. Singkandomumo wa'a ntjurodadonja, da moiwo, bare'e ndawai mPue Ala, maka ndapokaumo mPue Ala samba'a nabi, manto'oka i Rehabea: Pewalilimo ri kare'emu; bare'e ndawai mPue Ala To Jahudi mampoiwalika kasitohahudinja; njau moga'a ri mokole, sangaja² modja'i taumu pai tau i Jerobea. Napedongeka i Rehabea nuntu mPue Ala ri nganga i Nabi, mewalili ri banuanja, bare'e nappoiwalika i mokole Jerobea.

76. I MOKOLE JEROBEA.

Maroo² i mokole Jerobea, sampujumo lemba taunja. Tau sampuju lemba setu Papapoto'o To Isaraeli, tau i Rehabea, anu radua lemba, ntje'e tepakoromo To Jahudi.

Nakita i Jerobea sondo taunja mampomawo Banua mPanjomba ri Jerusale. Ane mosusamo To Jahudi ri Jerusale, sondo To Isaraeli ndeku wo'u, manjomba ri Pue Ala. Malosemo raja i Jerobea, mangkita sondo tau moadjo² ri Jerusale; ntje'e pai napampekita'a lamoa ri lipu Beteli, djapi wujawa napekibubu ri pande wujawa, ntje'e nawangu, nato'oka To Isaraeli: Si'amo se'i gori nta'a mPue Ala, banja ri Jerusale kare'e Banua mPanjomba au montjo, sangaja² ire'i, ri Beteli. Nadika wo'u tadu mpanjomba ndjairia, ntje'e da tadunja ane mosusa tau. Banja wo'u To Lewi anu lo'e nadika i Jerobea tadu mpanjomba, dja wa'a ntau wungka eo, au da rajanja da tadunja, naioka i Mokole, teasangkani wo'u i Mokolemo se'e anu mampakoroka wawainja.

Mewali sangkani motundamo i mokole Jerobea ri sori lampa'ani, da manjomba ri djapi wujawa ri Beteli. Mepilesaka, djelamo samba'a nabi ungka ri tana nTo Jahudi, napetumbuka i mokole Jerobea nuntu mPue Ala, ewase'e: Lampa'ani se'i da mabira ngkalionja, djapi pai bimba anu ratundju ri wawonja, da manawu ri tana. Butu napetumbu i Nabi nuntu mPue Ala setu, mabira kodjo lampa'ani watu, pura² anu ratundju ri wawonja, manawu ri tana. Maraumo kodjo i Jerobea, napakaea nu Nabi setu, ntje'e pai napalaenaka palenja, pai napampokau jununja: Soko tau setu! Liu² naepe tongkora palenja, bare'emo nakoto mampurunaka, maekamo rajanja, napakanarasi i Nabi, panto'onja: A, da diperapikaku ri Pue Ala kapuru ndaja, naka'osa

9nd

— palilinja anal

7a'

7nd

— mantoejoe i Nabi

1 amo

1nd

— 6 maeni

nasale

Tntae'ae

loro)
Engferiti toaiya

↓ paa TNa
90

muni mpaleku. Mekakaimo kodjo ri Pue Ala i Nabi, nepa osa pale i Mokole. Madagomo pompaunja pai i Nabi, ~~naaja~~ da mangkoni ri banuanja, be napodjo i Nabi, pajamo me-walili ri banuanja.

77. I NABI ELIA.

Matemo i mokole Jerobea nasawani nu ananja, mate wo'u ntje'e, nasawani wo'u samba'anja, masae nepa re'e mokole nTo Israeli samba'a i Aha to'onja. Tau setu ma'ai pamposarinja Pue Ala, bare'e ^{Tu}2 naaja nuntu mPue Ala anu nakeni wa'a nabi, maka rongonja i Sebeli To Kana'a, anu be naintjani Pue Ala. Tau setu djamo polamoanja napakoro. Napokau langkainja da mawangu banua mpanjomba ri lamoa nTo Kana'a. Nalulumo kodjo i mokole Aha songka ndongonja, nawangu banua ri lamoa nTo Kana'a ri Samaria, lipu ngkaroo² nu mokole nTo Israeli.

Ntje'e pai naka'aimo ngkarau ndaja mPue Ala pai nda-pampokaumo i Nabi Elia ndjo'u ri mokole Aha. Pomberatanja pai i Mokole, nato'o i Elia: Ewase'e² nuntu mPue Ala: Togo nta'u wase'i be da re'e udja bara rini tudu ri tana, sangadi kupetumbuka siko da kare'enja. Ungka lairia mangaumo kodjo wawo ntana, be tudu udja, sako rini bare'e re'e. Napokaumo mPue Ala i Elia da ndjo'u ri koro⁴ ue kodi² ri sambote ngkoro Jarade, ntje'e bare'epa oti. Lairiamo² katuwu i Elia, napombawaka ntontji² pupaa, mawuro nawawa²ka kina'a, ngkinowia bau.

Masae, otimo wo'u ue setu, nepa ndapokau mPue Ala i Elia ndjo'u ri lipu Sarepati, lipu kodi nTo Kana'a, lairia tuwu tau kaasi² samba'a, ntje'e da magampi si'a. Ndjo'umo kodjo i Elia, djela ri pu'u bente, nakita we'a tau kaasi²

ntongo me'ajuta pai ananja. Merapi anu rakoni i Elia, mesono we'a setu: Jaku wa'anjamo wea sangkaku pai lana sakodi ri banuaku. ntje'e da kapoapuka ngkhalio mami pai anaku; kuto'okamo anaku da mekadju nakaronga moapu; ane ntjetumo kakoni, bare'emo da re'e bara ndjaa, wa'anjamo da mate joga kami. Ewambe'i da pampakoniku komi? Mesono i Elia: Poapukaku ntjetu, ne'e ipu rajamu, maka ewase'i nuntu mPue Ala: Bare'e da benta wea ri sumpa, bare'e da oti lana ri butolo, djela ri eo ngkatudu ~~nu~~ udja. Naajamo mbe'a pau i Nabi Elia, natima weanja, napolinggonaka i Elia, nepa natima wo'u da galanja, maka be benta wea ri sumpa. Ewase'e katuwu ntau setu wungka eo.

Ri ra ngkawase'enja, madju'amo ana ntau kaasi² setu, bare'e masae kadju'anja puramo inosanja. Napodjangaimo ntaliwanua i Elia, nato'o: Ungka Karoo²mi ri banuaku pai nakapate^{noe} anaku. Mesono i Elia: Awa ma'i ananggodi mate setu. Natima i Elia, napapoturu ri langka ngkajorenja, nepa mekakai ri Pue Ala, nato'o: ~~Ø~~ Pue, hipatuwuka inenja ananggodi ~~setu~~. Ndapokapurumo kodjo mPue Ala tau kaasi² setu, bare'e masae, naepemo i Elia marameda muni koro nu ananggodi, m~~pinosamo~~. Ntje'e pai napangkenimo muni ri inenja, nato'o: Se'imo anamu tuwu muni. Mesono we'a setu: Manotomo ri rajaku kakominja montjo Nabi au maintjani nuntu mPue Ala.

78. I MOKOLE AHA PAI I NABI ELIA.

Pusamo rua nta'u ndapokaumo mPue Ala i Nabi Elia da ndjo'u muni ri mokole Aha ri lipu Samaria. Melindjamo i Elia, bare'epa djela ri Samaria, momberatamo pai tau

Ind

H. 07

T Boo L nd

= sei

10³i

=/ll

Tnd

/aa

Hme

lo

Laa

Lo

Ld'

b Boo

d nd

samba'a i Obadja to'onja. Napeoasi i Obadja: Ri saa da kandjo'umi? Bara bare'e tiintjani kadja'a ndaja i Mokole ri komi? Se'i rua nta'umo bare'e ndaowe² mampepali komi, ndato'o ane ndarata komi, da ndasaju. Pai banja dja komi, wa'a nabi mPue Ala pura² ndapepali, sa'e ndapepatemo, pai maria da mate ane bare'e kusambunika satu ri ra ngkumapa, kupakoni wungka eo, bare'e ndaintjani i Mokole, maka ane ndarata, da ndapepate. Setu pai kupanto'oka komi: Ne'e ndjo'u, bare'e da tuwu komi. Mesono i Nabi Elia: Sangaja² da ndjo'u jaku, maka ane ndapokau mPue Ala, bare'e kukoto mesapu.

Moga'amo tau setu, liumo i Elia, djela ri Samaria. Pomberatanja pai i Mokole, Haseko i Mokole, madja'a pompa-unja: E se'imo siko, baleparu, anu mampepate tana se'i! Mesono i Elia: Banja jaku, siko au mampepate tana se'i, kabare'enja nuaja Pue Ala, kabare'enja nuowe² manjomba ri lamo a nTo Kana'a. Paikanja palaimo ndeki buju Karameli, kenimo wa'a ntadu mpolamoa au nupatuwu wungka eo, jaku wo'u da ndekiria, da tamantonaa i sema au montjo, bara Pue Ala, bara lamo a nTo Kana'a. Mesono i mokole Aha: Io, madago, kita da ndeku.

Djela ndatiria mariamo tau singkandomu, napojunu i Aha wa'a ntadu mpolamoa patatu pai limampuju, i Elia djamo ngkalionja, maria wo'u To Israeli djela da mampeole pantonaa i Nabi Elia. Singkandomumo tau, naperapi i Nabi Elia djapi radua, nato'oka wa'a ntadu mpolamoa: Timamo djapi samba'a, sambaleka lamoami, pakoroka ri wawo lampa'ani, roo setu, pekakaimo ri lamoami, da nakatudu apu da mangkoni djapimi. Naiokamo ntau setu, nasampa djapinja, napakoroka ri wawo lampa'ani watu. Nepa mekakai ri lamoanja, nato'o: O lamo, pipedongeka kami, se'i djapimi da nitundjumo, apu da ninawusaka ungka

mai jangi da mangkoni djapi se'i. Ma'aimo pekakainja setu, bare'e tudu apu. Ungka lairia motaromo wa'a ntadunja, sa'e natima penai, tawala, nakodjoti koronja, mabuntasi daanja, molepe² ri koronja, bare'e re'e apu. Tewanu reme, dja gori²nja. Mompasinggirimu i Elia, nato'o: Iomo, peboo²mo, pakarimbo, be nadonge lamoami, bara jore, barandjo'u mowelua. Napari²mo wa'a ntadunja ~~meboo~~ lamoanja, gori² mbukunjamo meboo², bare'e re'e apu, dja bere ngkabongo. Madjolimo reme, mesono i Elia: ~~Niowemo~~, bare'e jowenja, papaliumo jaku. Nawangumo i Elia lampa'ani watu, napokau tau manombu, nasambale djapinja, nasampa, napakoroka ri wawo lampa'ani. Djelamo tau manombu, nato'o i Elia: Bubusi lampa'aniku pai banganinja, boi ~~lito'o~~ lau apu kusambunika. Nabubusi, ~~fojom~~, mekakaimo i Elia ri Pue Ala, nato'o: ~~Pue Ala~~, ~~pipakatongawamo~~ ri wa'angkami, kakominjamo anu montjo da napanjombaka ntau. Se'i djapi kusampa, da ~~nitundjumo~~ ri wawo lampa'ani. Pura meboo i Elia, sandidimo apu tudu ungka ri wawo jangi, nakoni djapi, puramo, sako ue au ~~rabubusika~~, otimo. Butu nakita ntau sondu anu mewali setu, meboo²mo: Pue Ala anu montjo, lamo bare'e! Nepa nasoko wa'a ntadu, nakeni ri pu'u buju, napepate ndjairia.

Puramo mate wa'a ntadunja, nato'o i Elia ri mokole Aha; Pakaliga mewalili, udja da marombo naini. Mewalili i Aha, i Elia maroo² ri buju Karameli, mampopeasi udja da tudu. Napokau jununja da ndjo'u mampeole limu tondo tasi bara re'e. Mewalilimo jununja, nato'o: Bare'epa re'e limu. Napokau wo'u, nato'o: Palai wo'u, petingara tondo tasi, bara ma'imo limu. Mewalili wo'u tau setu, nato'oka i Elia: Bare'epa kukita limu. Bare'e wo'u naowe² i Elia mampokau jununja; moadjo² tau setu, kapitungkaninja nepa re'e limu, ntje'e pai napanto'oka i Elia: Ma'imo kodjo limu pai kodi² dja,

H mamperebos

Vnd

Lnd

H janggomo

L bos - Tnd

sems

18

|| lwa

Tri

/lmo

H pasokse
-Lope

/apa

dsdo mpale
 ewa ~~pate~~ ntau. Mesono i Elia: Ane ewase'e, da mosumo udja. Bare'e kodjo masae, maetamo jangi, tudumo udja ma'ai ngakorombo, mawongkomo raja ntau pura² mangkita kapuru ndaja mPue Ala mampatuwu muni tana.

79. I NABI ELIA RI BUJU SINAI.

mo
 Butu nadonge i Sebeli, rongo i mokole Aha, kapate wa'a ntadunja, napokaumo tau mampetumbuka i Elia: Ewase'i panto'o i Mokole we'a: Raneo da kupowiaka siko ~~poni mpa~~ ~~mpowia~~ ntau sondo ^Twa'a ntadunja ri buju Karaheli. Naintjanimo i Elia si'amo napepali i Sebeli da napepate, ntje'e pai napolontjomo, lawa kandjo'unja. Mariambengimo pelindjanja, djela ri buju Sinai, me'ontomo ndjairia. Napepali i Elia da karoo²nja, narata wajau, ntje'e napeari.

Karoo²nja ndjairia, ndasekomo mPue Ala, ndapekutana: Makudja siko ire'i? Mesono i Elia: Ma'ai kadojo ndajaku manto'oka To Israeli da mantadji lamoanja, da manjomba ri komi, bare'e napedongeka ~~komi~~, bare'e natadji lamoanja, nabi mPue Ala puramo napepate, podo jaku anu tuwu se'i, pai se'i napepali wo'u i Sebeli jaku da napantima inosaku. Mesono Pue Ala: Pesuwumo ri wajau, da nupaepe poliui mPue Ala.

Mesuwumo i Elia, mandake, me'onto ri tampe buju. Naepe i Elia ma'imo sumbara bangke, manawu watu, mabeka kumapa, paikanja banja lairia kalau mPue Ala. Nepa naepe i Elia lindugi bangke, molengko² wawo ntana ewa tasi keropo, maeka raja i Elia, bare'e liu Pue Ala, maka banja ri lindugi kalau. Liumo setu, nakita i Elia apu bangke, ma'ai karekanja, banja wo'u ri apu kalau mPue

Ala. Liumo wo'u ntjetu, nepa ma'i ngoju madago anu be ma'ai pewuinja. Mesuwu i Elia, mekakore ri wobo mbajau, mosalimuntu, maka naepe lau kodjo Pue Ala molieu. Nepa nadonge nganga mPue Ala mekutana: Makudja siko ire'i, Elia? Mesono i Elia: Masaemo jaku nakeni ngkadojo ndajaku mampetumbuka To Isaraeli nuntumi, da mantadji lamoanja, da manjomba ri komi, be napedongeka jaku, junuku, wa'a nabimi, pura² napepate, ~~podu~~ jaku au tuwu; pai se'i napepali wo'u i Sebeli inosaku da napantima. Mesono Pue Ala: Banja dja siko ngkaliomu anu manjomba riaku, laupa pitu ntjowu To Isaraeli anu bare'e mampodjo mola-moa pai bare'e naowe² manjomba riaku. Pewalilimo riunja, *kandjo'u* ri tau samba'a i Elisa to'onja, ntje'e da nulanti nabi mantjawani siko.

Madonge nuntu mPue Ala setu, maroso muni raja i Elia, melindjamo, masae' djela muni ri tana nTo Isaraeli, napepali kare'e i Elisa, narata tau setu ntjonja mopadjeko ri podjamaanja. Najali i Elia paubanja, ~~hapapaubaka~~ i Elisa. Narata ndajamo i Elisa posokinja au napowia i Nabi Elia setu, nepa nato'oka i Elia: Ane jaku da junumi, mantjawani komi raneo, da malaimo jaku riunja, mampeole ineku pai papaku. Naioka i Elia, malai i Elisa, mopalakana ri inenja pai papanja; nepa mewalili ri jununja ri podjamaa. Natima djapinja anu mangano'o padjeko, nasampa, natilaka jununja, padjekonja natotosi; napo'ajuta ndapoapuka djapi, mangkoni i Elisa pai jununja. Roo setu mopalakana wo'u pai jununja, nepa meoko, nalulu i Elia, bare'emo napalaika, maka lairia kandjo'u i Elia, lairia wo'u kandjo'u i Elisa.

—/ James

—/ nasara'oska

la' He

1-1 bonde

↪ mpodago.

↪ anse natsengpai
ndaja i Mokolle

1 m

↪↪ Koepekhi timamo i Nabo, kaseto'ka
da keoli bondaja

↪↪ ndaja.

7nd

80. I NABO NAPEPATE I MOKOLE AHA

Maroo² i mokole Aha ri banuanja samba'a mosu ri buju Karameli. Lau ~~lawy~~ ntau samba'a, to'onja i Nabo, motida pai soma i Mokole. Bangke raja i Mokole da mampotumpu ~~lawy~~ setu, da naranganika somanja, nakabangke. Ntje'e pai napampekitima i Nabo, nato'oka si'a: Waikaku ~~lawy~~mu, da kusawanika siko ~~lawy~~ samba'a, bara da kuwaika siko olinja, djamo siko mantangara. Mesono i Nabo: Bare'e da kukoto mawaika komi ~~lawy~~ku, lau wa'a mpinamuja ntau piamoku, kupomawo ~~lawy~~.

Malaimo i Nabo, bare'e mewali ~~songka~~ i Mokole. Ntje'e pai naka'ai ngkakodi ndajanja, ndjo'u ri ra ~~ra~~banuanja, moturu² ri langka ngkajorenja, bare'e napodjo mangkoni. Ri ra ngkawase'enja, djelamo rongonja i Sebeli, napeoasi: Nundjaa nupokalose ndaja, sawe mangkoni bare'e. Mesono i Aha: ~~Kupekloli lawy i Nabo~~ sindjau ri sori ntjomata, be nawai. Mesono i Sebeli: Bara banja siko mokole ntana se'i? Peoko, pakajoa rajamu, pangkoni, ane dja ntje'e au nupomawo ~~lawy~~, jaku da mawaika siko.

Ungka lairia nauki i Sebeli sura ri wa'a ngkabosenja ri lipu i Nabo, nato'o ntjuranja: Pepalimo tau kambamba² anu da maore pau ri wa'a ngkomi, manto'o: Kadongemo i Nabo madja'a pompaunja monggatu², mamposari Pue Ala pai i Pue Mokole. Ane mesapu i Nabo ne'e ~~Piaja~~, timamo, pepate. Butu nabasa wa'a ngkabosenja sura i Sebeli, napepalimo radua tau kambamba², ntje'e maore pau ri wa'a ngkabosenja, mantuluri i Nabo, nato'o: Meruu paunja mamposari Pue Ala, mampetikodi i Pue Mokole. Setu pai napantima ntau setu i Nabo, napeoasi bara montjo pantuluri ntau radua setu bara bare'e. Mesapu i Nabo, be naaja wa'a

ngkabosenja, maeka rajanja ri Mokole we'a. Ntje'e pai napantjokomo i Nabo, nataso mbatu, dja liu^u mate. Kapatenja se'i napetumbu ri Mokole we'a. Butu nadonge i Sebeli kapate i Nabo, ndjo'u ri langkainja i Aha, nato'o: Matemo i Nabo, tima ngkabongo ~~pawunja~~, au be ~~napodjo~~ ~~mawai~~.

Butu nadonge i Aha pau mbe'anja, liu² mawongko rajanja, ndjo'u mampeole ~~pawunja~~ da wo'u, nato'o da napomujaka ngaja². Ungka lairia bare'e naowe² ndjo'u ri ~~pawu~~ setu. Ntje'e pai ndapampokau mPue Ala i Nabi Elia ndjo'u ri Aha, mampetumbuka si'a nuntu mPue Ala. Ndjo'u kodjo i Elia, momberata pai i Mokole ri ~~pawunja~~ da wo'u, mesono i Nabi Elia: Ewase'i nuntu mPue Ala: Nupepatemo tau, nepa nutima pantanja. Ri kalau mpolepe daa i Nabo, nadjilati asu, lairia da polepe daamu raneo, nepa da nadjilati asu wo'u. Mesono i Aha: Nuratamo ntano jaku? ~~balparu?~~ Mesono i Elia: Ewase'e, nepa malai.

Mewalilimo wo'u i Aha, bare'emo napokawongko ~~pawunja~~ da wo'u. Malengi pelindjanja, bare'e mowotu², maka naepe salanja. Mariambengi, nepa majoa muni rajanja.

81. KAPATE I MOKOLE AHA SAANA.

Ungka lairia moiwalimo To Israeli pai To Samu. Montjongkamo i Mokole nTo Samu nato'o ~~ni~~ wa'a ntadulakonja: Ne'e ~~pipel~~ walika tau sondo, djamo mokole nTo Israeli ~~nipepali~~, ntje'e da ~~nipepate~~. Nadongemo i mokole Aha songka nu mokole nTo Samu setu, ntje'e pai naka bare'e napataka parewa nu mokole, dja ewa pudju ntau wungka eo popudjunja, boi da ~~parata~~ nTo Samu kasi'anja i Mokole.

/o'umo

o'umo H'londe

o' masewe rajanja da mawaiha siko.

9 E, Saleparae,

/o'

H'ha

H'ndipo'i

o' nainfani

7 omo mata inpanaja
— amo.

|ampe

|| sia

Leno

Tifosa,

Mombetotomo ntano To Israeli pai To Samu, ~~mpanabesi~~^e
 To Samu samba'a, ~~kon~~ i mokole Aha, mawela ~~mata mpana~~.
 Tesupamo daanja, molepe² ri karetanja, paikanja bare'e
 naowe² i Mokole mombetoto, gori ngkakodjenja. Sojo reme
 matemo i Mokole, ~~Vakeni~~⁷⁰ ri karetanja ri lipu Samaria,
~~Matana~~ ndjairia. Nawuso'imo ntau karetanja, se'imo asu
 ma'i madjilati daa i Mokole anu molepe² ri karetanja. Ewa-
 se'emo pewalinja, gori mponuntu mPue Ala, anu napetumbu
 i Nabi Elia.

Matemo i Mokole Aha, nasawani nu ananja i Ahasia,
 paikanja bare'epa masae kamokolenja, manawumo si'a ri
 loda, madju'a. Ri ra ngkadju'anja se'i, napokau tau meoasi
 ri lamoa bara da osa ~~i Mokole~~ bara bare'e. Ndje'umo tau
 napokau, momberata pai i Nabi Elia. Napapewalilimo i
 Nabi tau setu, nato'o: To'oka puemi i Mokole, bare'e da
 osa, maka bare'emo naintjani mekakai ri Pue Ala, dja ri
 lamoa peboo²nja. Mewalilimo tau setu, napetumbuka i Mokole
 nuntu mPue Ala au nato'o i Elia. Ungka lairia bare'e
 masae, matemo kodjo i Mokole, nasawani ntua'inja, ~~T~~maka
 bare'e re'e ananja tuama.

83. NABI ELISA

82. PEPONE I NABI ELIA RI SURUGA.

Tu'amo i Nabi Elia, naintjani bare'emo da masae ~~goff~~
~~ngkatuwunja~~ ri wawo dunia, motmpalakanamo pai wa'a ana
 gurunja pai wa'a ntau au mampotowe si'a, ndjo'umo ri
 sambote ngkoro Jarade, podo i Elisa napojunu. Ntongo
 melindja² tau radua setu, mesono i Elia: Jaku se'i, anaku,
 da ndatima mPue Ala naini; to'okaku nundjaa da kuwaika
 siko, maka kita da moga'a naini. Mesono i Elisa: A, papa,

^{nd.} siwaikaku inosami, njau santila dja, nakaroso ndajaku mampetumbuka tau nuntu mPue Ala. Mesono i Elia: Madago jaku tumpu inosaku, paikanja ane da ndawai mPue Ala, io madago. Peole, ane nukita peponeku ri Suruga naini, manoto ndawaimo mPue Ala au nuperapi roo, ane bare'e, bare'e.

Ntongo melindja, djelamo ri koro Jarade tau radua setu. Naosu i Elia paubanja, ~~bababakika~~ ue, moga'a ue, lau djaja mangau ri tongonja, mowote tau radua setu. Ungka lairia melindja wo'u i Elia pai i Elisa, liu² mogundu, moberese, ~~ma~~ kila ^Pungka ri wawo jangi, nakita i Elisa bemo lau i Elia. Metingara i Elisa, nakita ndeku ri tongo ndaoa^{mo} i Elia, mesawi ri kareta kila, nano'o nu njara kila. Meboo² i Elisa: Papaku, papaku, tadulako nTo Isaraeli! Pajamo ndeki Suruga i Elia, djamo paubanja manawu ungka ri raoa, natima i Elisa, nakeni², bare'emo nadika², napopantamo.

Mewalili ri wiwi ngkoro Jarade i Elisa, ~~bababaki~~ mpauba i Elia ue, moga'a wo'u ue, mowote i Elisa. Katowotenja se'e, djelamo ri ana guru i Elia⁹ megurumo tau setu ri ~~ra~~, maka nakita i Nabi Elia bare'emo mewalili.

83. I NABI ELISA.

Ungka ri kapate i Nabi Elia, tongawamo inosanja maroo² ri nabi Elisa, maka ntje'e maroso rajanja mampetumbuka tau nuntu mPue Ala, bara ri mokole, bara ri tau kaasi², siwia² kajoa ndajanja.

Sangkani djelamo tau kaasi² ri Nabi Elisa, napetumbuka si'a kapepa ndajanja, ewase'e: Matemo langkaiku, kami pai anaku tuama radua measi² ngkatuwu, pai se'i djela wo'u tau mesingara, inda langkaiku naperapi, bare'e kukoto

H napedasakari

T nadouge

~~noord~~

H se'i

P kamjere²

H napedasi

9 owi

7 Plisa

1nd

1 wase'i

mantjempo. Ntje'e pai napanto'oka jaku, ane bare'e kusompo indaku, da natima anaku da napowatua. Mekutana i Elisa: Bare'e bara nundjaa ri banuamu? Mesono we'a setu: Wa'anja riaku lana sakodi ri butolo. Mesono i Elisa: Pera-pimo butolo maria² ri junumu, tabo, dula, wuwunja anu madago f**abanganika** lana. Nalulumo mbe'a pau i Nabi Elisa, tepasambakamo maria² anu f**apadika** lana, nato'o i Nabi Elisa: Bubumo lana ri butolomu, wangke ri wa'a mpadika lana anu tepasambaka ire'i. Nabubumo mbe'a setu lananja, buke samba'a butolo, bare'e oti ri anunja, bare'e naowe² mabubu, buke padika lana pura², nepa oti ri butolonja. Nato'o i Nabi Elisa: Pobalu lana setu, bajarika indamu.

Ri powelua i Elisa mariangkani me'onto ri lipu Sune; lau tau kore'e samboko, mabuja rajanja mampolinggonata i Nabi Elisa, napowiaka lintju ri banuanja. Mariangkanimo napolinggonata ntau setu, mekutanamo i Nabi Elisa ri taliwanua: Nundjaa da kuwaika komi? Mesono tau setu: Bare'e madago kami merapi ri komi, maria dja'i mami ri lipu ngkaroo² mami, dja wa'anja anu bare'e ri kami, ananggodidi maka kami se'i tamana. Mesono i Nabi Elisa: ~~Wawase'i~~ **Santa'upa** da re'e ananggodimu.

Pusamo santa'u, moana kodjo we'a setu, tuama ananja. Ma'ai kawongko ndaja inenja pai papanja, napatuwu mpo-dago ananja. Bangkemo, nalulu sangkani papanja, mamp²people tau momota, bare'e masae, nato'oka papanja: Madju'a wo'oku, nepa mewalili ri inenja. Nakariani nu inenja, sawi reme mate ananggodidi setu. Naokotaka nu inenja ananggodinja mate setu, nadika ri kajore² i Nabi Elisa, nepa ndjo'u ri buju Karameli, mampepali i Nabi Elisa. Lawapa, nakitamo i Nabi, mosumo napeoasi i Nabi: Nundjaa nukama'ika? Mesono we'a setu: Ananggodidi anu **hiwaika** kami matemo.

Mapuru kodjo raja i Nabi Elisa madonge pau mbe'a setu, meoko, nalulumo we'a setu ri banuanja. Mepone, mesua ri ra lintjunja, narata ananggodu mate ri langka ngkajorenja. Mekakaimo ri Pue Ala i Nabi Elisa, nepa moturu ri wawo nu ananggodu setu: ngudjunja napataka ri ngudju nu ananggodu, matanja ri matanja. Naepe maramedamo koro nu ananggodu, bare'e masae tuwu muni, metiso pitungkani, pewalili ntanoanjanja. Napeboomo i Elisa inenja, nato'o: Timamo ananggodimu, tuwu muni.

84. I TADULAKO NA'AMA.

Ri tana nTo Samu tuwumo tadulako nu mokole ntau setu, i Na'ama to'onja. Tau setu bangke kateto'onja, makodje ri piwali paikanja ketangga. Ri ra banuanja re'e ananggodu we'a To Isaraeli, anu natawani nTo Samu owi, ntje'e ginampi mbe'a i Na'ama. Sangkani ananggodu setu nato'oka puenja we'a: Ane da ndjo'u i Pue ri Nabi Elisa ri lipu Samaria, sangaja² da osa. Butu nadonge i Na'ama pau nu ananggodu setu, mompalakana ri mokole nTo Samu, nepa ndjo'u ri lipu Samaria, napeoasi banua i Nabi Elisa. Natudju ntau, ndjo'u i Na'ama mokareta, sondo jununja, maria ngaja nateosi da nawaika i Nabi Elisa, nakabuja ndanja mompaka'osa dju'a i Na'ama.

Djelamo ri banua i Elisa tau setu, me'onto, napeboo junu i Elisa, i Djahasi, napokatu da manto'oka i Nabi Elisa kadjelanja. Mesono i Nabi Elisa: To'oka i Na'ama da ~~nato'o~~ ndjo'u ri koro Jarade, da mandiu ndjairia, da mentjili pitungkani, roo setu da osa koronja. Butu nadonge i Na'ama pau i Nabi Elisa napetumbu i Djahasi, malosemo rajanja, nato'o: A, bare'e montjo nabi setu; se'imo jaku tau bangke djelamo ri

70'

d anal

7nd

Podo da 1a

H nakita

Loms

9 onja.

H utoe'ee nd

banuanja, sako nakoho bare'e, bara mekakai ri Pue Ala bare'e, dja wa'anja napokau jaku mandiu ri koro Jarade, ntanoka dja ue ngkabongo, banja ewa ue mami ri tana Samu, au madago kalinonja. Tampe da mandiu jaku ri ue mami be da osa? Nundjaa da kupagoka ue nTo Israeli se'i, banja bara ue lamo! Kalose ndajanja, se'i, nato'oka jununja: Ako, tapewalili ri tanata, jaku dja nalego² ntau setu. Mesono jununja sa'e: Nundjaa hipokalose ndaja? Ane komi napokau i Nabi-mampowia bara ndjaa² anu mapari kodjo, bara maria ngaja da hipompalika, bare'e da pilulu? Pagonja anu mang'a se'i napokau komi, ~~wa'anja~~ dja mandiu ri koro Jarade, saru² da pompebutuka. Nalulumo i Na'ama pau nu jununja, ndjo'u kodjo ri koro Jarade, mandiu, mentjili, puramo pitungkani, ~~mepele~~saka osamo koronja, madago sumangoro² sira.

Bangkemo kawongko ndajanja, mangkita ka'osanja, mewalilimo ri Samaria, napepali i Nabi Elisa. Momberata, nato'o: Se'imo jaku osamo, kululumo paumi, paikanja nundjaa da kuwaika komi? Mesono i Elisa: Bare'e, maka banja jaku mampaka'osa siko, sangaja² Pue Ala. ~~Da~~ Ajamo kodjo Pue Ala, tadjimo lamoamu, maka siko ndapokapurumo Pue Ala. Mesono i Na'ama: Ane bare'e ~~ju~~^{ju} hipodjo mantima bara ndjaa², io da malaimo jaku; mewalili ri tana Samu, bare'emo da kumanjomba ri lamo, sangaja² ri Pue Ala. Mesono i Elisa: Io, mbolimo mewalili.

Pajamo i Na'ama pai wa'a jununja, nato'o i Djahasi ri rajanja: Peolemo, se'i i Na'ama malai, be sako ndapodjo mpueku mantima bara ndjaa anu da nawaika sira. Ane jaku, maria ngaja da kuperapi. Aginja, da kululumo tau setu, da kuperapi bara ndjaa. Molontjo i Djahasi, bare'e masae narata i Na'ama, napape'onto. Mekutana i Na'ama: Nundjaa nutako? Mesono i Djahasi: Mabalimo raja mpueku, maka palaimi roo, djela linggona radua pai bare'e bara ndjaa²

da ndnapolinggonaka tau setu. Mesono i Na'ama: Se'i, pilisi, timamo bara salaka, bara wujawa, bara ajapa, djamo siko. Natima i Djahasi salaka rua ntonge, ajapa rua ngkadju, nepa mewalili, nasambunika ri banuanja, nepa ~~ndjaja~~ ri puenja. Mekutana i Nabi Elisa: Ungka rimbe'i siko, Djahasi? Mesono i Djahasi: Bare'e, jaku be malai². Mesono i Elisa: ~~Bare'e~~ bare'e nakita ndajaku polontjomu roo merapi salaka pai ajapa ri Na'ama? Se'i nuratamo doi, mboli ^{mo} nuolika ajapa, pae, pinatuwu, paikanja tangga anu majali ri Na'ama, ntje'e da melimba ri siko. Palaimo, ketanggamo siko!

Ungka lairia malaimo i Djahasi, maka ketanggamo sumangkoronja.

85. I NABI ELISA NALAPASAKA NU MALA'EKA.

Ungka lairia ^moiwalimo wo'u i mokole Jora pai To Samu, paikanja bare'e nakoto nTo Samu, maka lairia potumundanja, lairia inepe. Malosemo raja nu Mokole nTo Samu, mogombo pai wa'a ntadulakonja, nato'o: Sangaja² re'e baleparu ri komi, maka ane kuto'o da tumunda bara mbe'i², sangaja² inepe kita. Da naintjani i mokole Jora kalau mpotumundata, ane bare'e mompapaintjanika? Mesono tadulako samba'a: Ne'e nituluri kami, Pue, kami pura² maliogu raja mami, paikanja lau ri To Israeli i Nabi Elisa, ntje'e au maintjani gombota pura², bara pau kodi, bara pau bangke, pura² naintjani. Mekutana i Mokole: Imbe'i kare'e ntau setu? Mesono tadulakonja: Ri lipu Dota. Ntje'e pai napasongka i Mokole: Da taungku, tapantjoko.

Moiwomo tau napokau mopaungku maria², saga'a melindja ntana, saga'a mokareta. Ntongo mposambengi djelamo

uŋŋoŋe maeni
= nenasiliti

H Nsesaromaka

— nakasambiraka

70°

Tree case

Ind

9 fase mopaonykoe,

7 Nd

1-1 palimbee

1 taliwanasa da

9 bro

9 kosp

1-1 setae

10³

1-1 kepelami

6 komi.

ri lipu Dota kare'e i Nabi Elisa, naungku, bare'e inepe. Dja
 bangke reme membangumo i Elisa, nakita sape²mo² ~~naun-~~
~~ngku, tika²lino pagolih~~ nTo Samu lipu Dota se'e, bare'emo
 maja¹ mesuwu. Napokau i Elisa jununja: Ako, tapalai! Mesono
 tau setu: Nipeole, Pue, kasondo ntau maungku kita, da
 takoto malai? Mesono i Elisa: Ne'e maeka, njau sangkudja
 tau maungku kita, sangaja² panangi, maka junuta ri wawo
 ngkasondonja. Mekune junu i Nabi: Imbe'i junuta, madago
~~da~~ kukita! Ntje'e pai napekakai i Nabi Elisa ri Pue Ala,
 nato'o: Pue, ~~ni~~ pakajosa matanja, napangkita wa'a ma-
 la'ekami! Ndapakajosamo² mPue Ala mata ntau ~~se'e~~, nepa
 nakita mala'eka mPue Ala salumbu, kareta kila pai njara
 kila maliwu²ki si'a, bare'emo maeka rajanja, nalulumo pu-
 enja. Djela ri tau meungku, mekutana i Elisa: I sema ~~ni~~^{me}
 tako? Mesono tau meungku: I Nabi Elisa. Mesono i Nabi:
 Ma'i da kupawawanaka komi, da ~~ni~~ⁿⁱ parata, maka kuintjani
 kare'enja. Nalulumo nu iwalinja i Nabi Elisa, maka ndapa-
 kalingu mPue Ala rajanja, bare'emo nakita² djaja. Djelamo
 ri lipu Samaria, kare'e i mokole Jora, ndjo'u ri Mokole i
 Nabi Elisa, nato'o: Peole, se'i kukenika siko iwalita. Meoasi
 i Mokole: Da kupepatemo, koi? Mesono i Nabi Elisa: Ne'e
 kodjo nupepate tau se'i, pakoni, polinggona, bare'emo da
 nataha mamp¹walika kita, da maea matanja. Nepa se'i
 naintjani ntau meungku nalingunimo i Nabi Elisa. Napoli-
 nggona ~~ni~~ mokole Jora To Samu setu, mangkoni, mabosu
 komponja, napapoiwo i Mokole, nato'o: Nipalaimo ndeki
 puemi, ~~ni~~ petumbuka pelindjami, maka ~~Ujelamo~~ ri Samaria
~~komi, pai~~ tuwu² dja¹ M¹mpalakana tau setu, mewalili ri
 puenja. Ungka lairia naowemo riunja mokole nTo Samu
 mamp¹walika i mokole Jora, maeamo matanja.

86. I MOKOLE JORA.

Ungka lairia bara tesangkudja nta'u, naungkumo wo'u nu mokole nTo Samu lipu Samaria, nalimbu sape², bare'emo nale'o ntau mesuwu mesua. Ma'aimo kaoro ntau, montopanjamo nakoni², gori² mparatanja. Sangkani melindja i mokole Jora ri lipu, naseko mbe'a, nato'o: Xipeole jaku, Pue Mokole, ri kapariku se'i. Mesono i Mokole: Sako jaku bemo re'e anu ri ala bara ri sumpa; nundjaa da kuwaika siko? Mesono we'a: Xipedongeka kupampetumbu: Kami pai embaku se'i samba'a² banua; ri kaoro mami kapombeto'oka da kaepate ana mami, da kakoni. Mewali kaepatemu 7 anaku iwengi, kasampa, kakoni; se'i² da kaepate ananja, bemo nawai, napi'imo. Tumangi i Mokole madonge nuntu mbe'a setu, molontjo ri Nabi Elisa, nato'o: Da taajapa Pue Ala? Xipeole kapari ngkatuwuta, sako we'a nakonimo ananja! Mesono i Nabi Elisa: Njau ma'ai kaorota sandeme se'i, raneo kodjo da mabosumo kita pura², da masempomo pangkoni au ma'ai ngkasuli sandeme se'i. Mesono tadulako i Mokole samba'a, mompasinggiri pau i Nabi Elisa: A, sangadi ndapowia mPue Ala loda ri jangi, da ndapanawuka kita pae, nepa da mewali setu. Mesono i Elisa: Raneo da nukita, paikanja bare'e da nukoni.

Ri sambali bente tuwumo tau ketangga aopo, au be nawai ntaliwanua maroo² ri ra lipu. Tau setu manjanja napakoni ndja'inja ri ra bente, paikanja wawase'e bemo napakoni, maka tau 7aungku. Ntje'e pai napampombeto'oka: Se'i kita madju'a pai maoro wo'u, bare'emo tale'o da ndjo'u ri dja'ita merapi anu jakoni, dja wa'anjamo takandjo'u ri iwali, ane napatuwu kita da tuwu, 7napepate, da mate. Lauka reme, malaimo tau setu, djela ri tando ngkare' nTo

1st

7th

7nd

7^{ane}

7° scani

1nd

napambeto'ska

1nd

mant

1nd

bara

lawi barëmo
da toessa lita
ri kaorota

Tamo

99

paloslewaka
mami

Samu, bare'e narata tau, ^{mo}liu sakodi, nakita wa'a ntangoa ntau setu soamo, laupa njaranja tataka, rengkonja tesebumo, karetanja dja lau ri wakanja, podo tumpunja bare'e. Natimamo ntau ketangga setu kina'a, wajawo, nakoni, nepa natima² gori mpepokononja, nu ajapa, nu pudju ngkoro, nu wujawa, sa'e nataka, sa'e nasambunika. Mawowemo rajanja mamuru, ~~mombeto'o~~ wo'u: A, kita se'i bare'e madago. Sindate junuta maoro ri ra bente, kita se'i mabosu, sondopa anu rakoni tarata ire'i, be tato'oka junu. Aginja da ndjo'u kita, mampetumbuka i Pue Mokole gori mparatata tangoa nTo Samu soamo.

Meoko tau setu, melindja, ntongo mposambengi djela ri lipu Samaria, napetumbuka to podjaga palai nTo Samu. Ndjo'umo to podjaga, nalike wa'a ntadulako, ndekumo wo'u tadulako ri banua i Mokole, nalike i Mokole. Membangu i Mokole; butu nadonge bambari au napetumbu ntadulako, mesono i Mokole: Nipakadago, bare'e montjo setu, sangaja² nakira² nTo Samu kita, mangkelo kita maoro da ndjo'u ri tangoanja; ntongo mangkoni kita, da nabungka, da naropu. Njau be Fakita To Samu, sangaja² lau ~~motu~~undani kita. Mesono tadulako samba'a: Njau dja nipokau tau bara tesangkudja da mompeole tangoa ntau setu, ~~dja~~ da nabungka nTo Samu naini, ~~tanoka da tuwu maoro~~ ri liputa se'i? Ntje'e pai napampokau i mokole Jora tau makodje ndjo'u mampeole kaewambe'inja. Ndjo'u tau setu, bare'e masae mewalili, nato'o: Kami bare'e bara i sema kakita, paja To Samu pura², lawama ~~kaluh~~, natadji²mo ri djaja wa'a rengkonja, pudju ngkoronja, parewanja, nakaliga mpolontjonja.

Ungka lairia mesuwumo tau pura² ri lipu Samaria, mawongko rajanja bare'emo faungku, natima pangkoni nu iwali, nakoni, mabosu; masempomo pangkoni pura² anu masulipa iwengi. Rengko nu iwali napamuru pura², bare'emo

mapari katuwunja, maka iwalinja molontjomo. Maka ndapadongé mPue Ala tau setu ~~2m9~~ ngkareta ~~sono~~ pai/tau salumbu², nasarumaka ma'imo surodado maria²/mampepate ~~si'a~~. Kaeka ndajanja se'i molontjo, ~~manangi~~, bare'e sako napakoroka rengkonja, parewanja be nakeni, njaranja, karetanja, bakunja pura² napalaika.

Pesuwu nTo Samaria se'i ndjo'u ri tangoa nTo Samu, nadikamo i mokole Jora tadulakonja au ~~mampasinggiri~~ pau i Nabi Elisa, da mampele tau mesua mesuwu, boi da madja'a bara ndjaa². Pekakore ntadulako setu ri tongo ntau, bemo junga kare'enja, mapi'i tau, dja mombeigi¹, madungka tadulako setu najongko ntau, napere, mate.

Ewase'emo pewalinja, gori mpanto'o mPue Ala, au napa-singgiri ntadulako setu.

Ane i mokole Jora madja'a kapatenja, maka nalantimo i Nabi Elisa tadulako ntjurodado ~~da~~ mokole nTo Isaraeli, bare'e naintjani i mokole Jora. Tadulako setu i Jehu to'onja. Maroo² i mokole Jora pai inenja i Sebeli, djela tau mampe-tumbuka i mokole: Sima'i, Pue, tau mokareta, maria. Meoasi i Mokole: I sema si'a? Mesono tau setu: Bare'e manoto rajaku, bara i tadulako Jehu kuole², gori ngkaliga mpokaretanja. Mesono i Mokole: Ane ewase'e, pakoroka wo'u kareta, da ~~kupesuntjuka~~. Napakorokamo ntau kareta, mesawi i Jora, ndeku mokareta, da masuntju i Jehu. Mosumo, napeoasi i Jora: Bara madago kama'imu, Jehu? Mesono i Jehu: Imbe'i da kadagonja, kabare'enja naowe² inemu i Sebeli mamposari Pue Ala, mampakoroka polamona-ja pai powurakenja! Nakitamo i Jora madja'a raja i Jehu, natorobaka karetanja da mewalili. Natimamo i Jehu pana-besinja, napana i mokole Jora, kono mata mpana ri wawo atenja, mate.

Liumo i Jehu, djela ri banua i mokole Jora, ndate ine i

Teka 29 roangka ⊥ roctoe n

Pda + tase see.

7p

1 peo

⊥ i²

Pamba'a

— messenger.

T da

H Metingara
i Jhse, nato^o:

E E Natsembalakanis

Tosi U Jamo

H natsani

Lemo

F o

H pam

H I rantani maropoe.

E E jabinja setoe,

Jora, i Sebeli. Poliu i Jehu, metiromo i Sebeli ri loda, nato'o: Madago kama'imu, Jehu? ~~Mekutana~~ i Jehu: I sema makodje ~~manawusaka~~ tau setu? ~~Nanawusakana~~ nu jununja i Sebeli ri loda, tudu ri tana, najongko njara, liumo kareta i Jehu ri wata ngkoronja, mate. Bare'e masae djelamo asu, nakoni koronja, napepalimo ntau da napantana, bare'emo narata koronja, ~~podo~~ taku mbo'onja, witinja pai dodo mpalenja au bepa nakoni asu.

87. KAPATE I NABI ELISA. KAGERO NU LIPU SAMARJA. J

Tu'amo i Nabi Elisa, matemo i mokole Jora, mate wo'u sawaninja i Jehu. Anu mokole nTo Israeli, i Joasi makumpu i Jehu. Ntje'e ndjo'u ri Elisa, maka mapari naepe, ~~naperemo~~ wo'u nu mokole nTo Samu. Tumangimo i Mokole, nato'o mpotumanginja: Papaku, papaku, tadulako nTo Israeli! Mesono i Elisa: Se'i jaku ma'aimo katu'aku, da rongga mate, paikanja ne'e maeka, siko da ndapokapuru mPue Ala. Timama panabesi, dikaka matanja, panabesimo. Napanabesi i Mokole mata mpana setu, lawa kandjo'unja. Mesono i Nabi Elisa: Ewasetu da ~~pp~~panabesimu To Samu, ~~angka~~ ngkaropi. Nepa nato'oka i Mokole: Kekenimo mata mpana ~~anu mojabu~~, tasoka djoia. Natima i mokole Joasi mata mpanabesi setu, natasoka djoia, togongkani pampetasokanja, naowe. Mesono i Elisa: Ntanoka togongkani da nunangi To Samu; kuto'o mariangkani da nupetasoka mata mpanabesi ri djoia. Ane telimangkani bara ~~te~~onongkani nupetasoka, sangaja² da nuropu To Samu, se'i² da nunangi paikanja bare'e da maropu. /e²

Bare'e masae ungka lairia matemo i Nabi Elisa. ^{87c} Meiwalimo i Mokole/pai To Samu, nanangi togongkani, pai bare'e naropu, gori mpanto'o i Nabi Elisa, ri p¹panabesi i mokole Joasi ri banuanja.

Mate mokole setu, nasawani nu ananja, nepa re'e maku-mpunja, nepa re'e alima mokole mombesawani. Anu kaalimanja i Hosea to'onja. Ntje'e naungkumo nu mokole nTo Asuri ri lipu Samaria. Pusamo togo nta'u, masuamo lipu Samaria, menaumo i mokole Hosea, natawani i Mokole nTo Asuri pai wa'a ntaunja. To Isaraeli anu natawani, napapelimba i Mokole nTo Asuri ri tananja. Nepa napapelimba To Asuri sa'e ungka ri tananja ri tana nTo Isaraeli, wa'anto polamoa ntano, au bare'e naintjani manjomba ri Pue Ala.

Masae, naepe ntau setu bare'e madago ane bare'e re'e gurunja, au mampapaintjanika si'a panjomba ri Pue Ala anu montjo. ~~Tapepalimo~~ To Isaraeli samba'a tadu mpanjomba, ntje'e mewali gurunja. Ungka lairia tepu'umo tau setu manjomba ri Pue Ala, paikanja bare'e maliogu panjombanja, mopanga rajanja: singkani² manjomba ri Pue Ala pai ri lamoa. Setu anu bare'e montjo, anu bare'e ndapodjo mPue Ala, maka ndato'o ri Padikaa anu sampuju: Ne'e manjomba² ri wa'a lamoa, djamo riaku da panjombami. Ntje'e wo'u sala nTo Isaraeli, manjomba singkani² ri Pue Ala pai ri lamoa, ntje'e pai ndapampapaliumo mPue Ala iwalinja To Asuri mangagero lipunja pai tananja, ~~nepa napapelimbamo nTo Asuri ri tana ntau setu~~

To Asuri setu anu mantjawani To Isaraeli maroo² ri tananja, ~~si'a au papapoto'o~~ To Samaria ~~wungka oo~~ *reawonja*.

F Joasi
|e
= i Naki.

f wo'oe
T ndjo'oe

TN P atase setoe

L anae.

da

da

^{napampa}
pai ~~napampa~~ bejaromo noe mokole
noe Asaeri To Tbaracli pei paliliny'a
saga To Asaeri saga'a.

H nfi'e anae ndapapots'iska

(H H)

do Jemo

H wawase'i

7nd

H kangjo'sekoe

L Jja

T da

L antja

H maposo

T wa'a

L Jja

88. LAOLITA I NABI JONA.

Maroo² i Nabi Jona ri tana nTo Isaraeli. Karoo²nja se'i, djelamo nuntu mPue Ala ri si'a, ndato'o: Palaimo, Jona, ndjo'u ri tana nTo Asuri, ri lipu Niniwe. To'oka tau ri lipu setu: Ndakitamo mPue Ala wa'a ngkadja'ami, wa'a mpodenggomi, ntje'e pai ndapampodjangaimo mPue Ala komi, bare'emo ndakoto mampapaliu komi. Ane bare'e Tiba-lisaka rajami, patampuju mbengiff da ndageromo mPue Ala lipumi.

Madonge nuntu mPue Ala setu, bare'e napokono i Jona. Panto'o ndajanja: Ewambe'imo ~~setu, jaku~~ da ~~ndjo'u~~ ri tau setu, be da kupodjo, banja dja'iku, bara da naepate jaku, maka tau setu ma'ai ngkadja'a. Setu pai nakandjo'u i Jona ri wiwi ntasi, ntanoka banja djaja ri Niniwe setu, maka lipu setu tondo pebetenja, wiwi ntasi ri kasojoa ka-re'enja.

Tudumo ri wiwi ntasi, narata kapala Tmosumomba ri kasojoa, napes²wi. Naoremo ntau ri kapala randa, mosu-mombamo. Bare'epa masae posumombanja, marimbomo ngoju, bangke ropo, ma'ai tasi. Kanggoli-nggoli kapala setu, mae-kamo raja ntau, nato'o da ~~mapu'a~~ naini. Najalimo ulaja ngkapala nakanga'a, natadji ri tasi, boi malodongi kapala. Paikanja bare'e manda ngoju, tetende²laka kapala, maparimo naepe ntau. Ri ra ngkparinja se'i, mekakaimo ri lamoanja tau setu, podo i Jona bare'e, lintu jore²nja ri raja ngkapala. Ntje'e pai napampodjangai ntadulako ngkapala, nalike, nato'o: Wa'a ntau ri kapala se'i dja siko anu bare'e mekakai ri lamo, pembangu, pekakaimo ri lamoamu, da napantudjuka kita i sema masala, pai nakatedikamo ewase'e kita. Mesono i Jona: Ane ntje'e nupeoasi, jakumo anu masala, maka

kupalaikamo songka mPue Ala, manto'oka jaku da ndjo'u ri pebetenja, bare'e kupodjo pai kukandjo'umo ri kasojoa. Mesono i Tadulako: Ane ewase'e, wa'anja da katadjimo siko ri tampanau, maka sangadi ~~katadji~~ siko, nepa da manda ngoju. Bare'e mesapu i Jona; nasokomo ntau ri kapala, nanawusaka ri tampanau. Ungka lairia mandamo ngoju, malene muni tasi, madagomo posumomba ngkapala.

Katudunja ri tasi, be mate i Jona, maka naomo ^Tbau bangke, maroo²mo ri kompo bau i Jona. Mapari naepe i Jona, mekakaimo ri Pue Ala, nepa nakeni ^Dbau setu ri wiwi ntasi, nalua ndjairia.

Djelamo ri lore i Jona, bare'emo mesapu da ndjo'u ri Niniwe. Melindjamo ri pebetenja si'a, masae, djela ri Niniwe. Nakita lipu setu ma'ai ngkabangke, ~~logombengi~~ ndapelemo, nepa pusa. Melindja²mo i Jona, nato'oka To Niniwe: Pedongekamo, wa'a nTo Niniwe, nuntu mPue Ala anu kupe-tumbuka komi: ane bare'e nibalisaka rajami, pai bare'e niowe mampowia anu madja'a, patampuju mbengipa da ndageromo mPue Ala lipumi.

Madonge nuntu mPue Ala setu, tesaluntengku tau ri lipu pura². Naosu pudju ngkoronja anu madolidi, wa'a mparewanja pai rengkonja nadika, bare'emo napodjo mangkoni, maekamo rajanja ri Pue Ala. Sako i Mokole mena'umo ^Tri langkanaenja, motunda ri tana, bare'e mangkoni². Naowemo kodjo ntau setu mampowia anu madja'a, naajamo Pue Ala.

Ri ra ngkawase'enja, mapurumo raja mPue Ala, pusamo patampuju mbengi, bare'e ndagero lipu Niniwe. Nasarumaka i Jona mosumo da kageronja, ndjo'u ri sambali bente, napowia kandepe, maroo² ndjairia, da napangkita kagero nu lipu. Napopeasi, bare'e mewali. Malosemo raja i Jona, nato'o: Maea kodjo matak; sangaja² da napetimbamba nTo Niniwe jaku. Ntje'emo ntano kupelindjaka lawa se'e, da

H. La

T noe

S noe

Hane

4 tagombengi

Lnd.

7 sengka

Impewaliti

1 oka i jona

H pods

b Ja 9 emo

— nakokoti

1?

Uter en inwoeguel.

1a

mangkeni/ ea matakū, manto'oka tau nuntu mPue Ala, bare'e sako mewali.

Ungka lairia djelamo nuntu mPue Ala, ndato'o: Bara montjo kalose ndajamu se'i? Bare'e nupokawongko kapuru ndajaku ri lipu bangke se'i? Mapenipa raja i Jona, bare'e napokawongko kapuru ndaja mPue Ala ri To Niniwe, setu pai ndapampapesuwu mPue Ala kadju marate ri sori ngkandepe i Jona, ~~djama~~ sambengi/ katuwunja bangkemo. Mawongkomo raja i Jona, ~~mampemou~~ ri ara ngkadju setu, bare'e marameda naepe. Mawengimo, ~~mamami~~ ntolodo une ngkadju setu, malele iranja, mangau wotonja, madungka. Ndatekamo reme, bare'emo nakoto memou i Jona, mapari naepe, bemo re'e pemounja, nato'o: Kapuru raja, kadju madago setu, sandeme dja katuwunja, matemo muni. Ntje'e pai ndakadjela nuntu mPue Ala, ndato'o: Mapurumo rajamu ri kadju anu tuwu ntjaeo-eo/ Bare'e da nupokapuru lipu bangke setu, tau ri ndiwunja; nupokono da kageronja? Siko kupokapuru, mau be medonge ri nuntuku siko, bare'e malodongi siko. Se'i natadjimo nTo Niniwe kadja'anja, tebalisakamo rajanja, bare'e da kupokapuru? Dja ne'e siko mapuru rajamu ri kadju tuwu ntjaeo-eo pai bare'e mapuru ri To Niniwe, anu ma'ai ngkasondo, pai tau katuwunja.

89. LAOLITA WA'A MOKOLE NTO JAHUDI.

Roomo tabasa laolita i mokole Rehabea, ana i mokole Solema. Kabare'enja napodjo mŋga'ati asele anu nabajari ntau ri papanja santa'u santa'u, bare'emo wo'u napodjo ntau mampomokole si'a. Podo tau rualemba anu malulu i Rehabea, tau sampuju lemba napomokole i Jerobeas.

Taintjanimo wo'u raja i mokole Rehabea da mampoiwalika i Jerobeab, paikanja bare'e ndawai mPue Ala. Maka To Jahudi pai To Isaraeli modja'i; njau moga'a ri mokole, modjuju ri tau piamonja: i Burahima, i Saka, i Jako. Ntje'e pai ndapampetangani mPue Ala i mokole Rehabea mpoiwali pai To Isaraeli.

Matemo i Rehabea, nasawani nu ananja, mate ntje'e, ananja wo'u mantjawani, djamo kaewase'enja, mokole nTo Jahudi pura² nasawani nu ananja ri kapatenja. Mewali mokole setu pura² muli i mokole Daudi, banja ewa mokole nTo Isaraeli, maka ntje'e mariangkani dja tau wungka eo, podo kakodjenja mampepate i mokole, pai napantjawani, pai nakatuwu mokole si'a.

Matemo makumpu i Rehabea, nasawanimu nu ananja i Josapa, si'a mokole nTo Jahudi anu ka'aopo, ungka ri poga'a nTo Isaraeli pai To Jahudi. Majoa raja i Josapa manjomba ri Pue Ala, ewa papanja pai ngkainja. Bare'e naowe² mekakai ri Pue Ala, djamo Pue Ala naaja, bara ri kadago ngkatuwunja bara ri kaparinja. Ntje'e pai naka madago kamokolenja, bare'e nanangi nu iwalinja, bare'e nakoto nu mokole nTo Kana'a madjea²ni si'a.

Bangkemo katuwu i mokole Josapa, ntje'e pai napasale nu mokole nTo Isaraeli, i Aha to'onja, da mstundugi si'a mampoiwalika To Samu. Bare'e nakoto mesapu i Josapa, maka modja'i tau setu: ana i Aha, i Atalia, napowe'amo nu ana i Josapa. Mpoiwalimo i Josapa singkani² pai i Aha; ri ra mpoiwali setu matemo i Aha, napepate nTo Samu, dja i Josapa tuwu, mewalilimo ri Jerusale; si'a bare'e nanangi nTo Samu, maka mainti pekekeninja ri Pue Ala. Djamo ntje'e salanja: ananja i Jora napaporongo pai i Atalia, ana i Aha pai i Sebeli. Tau madja'a kodjo i Atalia setu, tanunjamo ungka ri papanja pai inenja, anu bare'e

10'

Li

da

wa'a

Jan

70'

da

70'

/e

/i

Temo

□ podo

manjomba ri Pue Ala, dja wa'a lamo a naaja, ewasetu wo'u i Atalia, rongo i Jora ana i Josapa. Pedongeka anu napowia ntau madja'a setu.

90. LAOLITA I ATALIA.

Matemo i mokole Josapa, nasawani nu ananja i Jora, langkai i Atalia setu. Mokolemo i Jora, natunde mbe'anja i Atalia mampepate tua'inja tuama aono, maka ipu rajanja, boi da narampa kamokolenja raneo. Pura napepate tua'inja, panto'o ndajanja, madagomo katuwunja, bare'emo da re'e madja'ati si'a. Bara nasarumaka bare'e ndakita mPue Ala wa'a ngkadja'anja, maka tau setu bare'e naaja Pue Ala. Paikanja bare'e masae ndapepalimo mPue Ala salanja. Bare'epa masae kamokolenja, ma'imo iwalinja To Ara pai To Pelisiti, bare'e nakoto i Mokole ma'ewa, ndatalikusimo mPue Ala. Maria ngaja napamuru nu iwalinja, sako lipu Jerusale napesuaki, mariamo napodjampa, wa'a mparewa i Mokole natima, we'anja napepate pai ananja pura², podo ananja kasupua napatuwu. Pura malaimo iwalinja madju'amo i Mokole, wajaa nta'inja mesuwu², ma'ai kadju'anja, bara tesangkudja nta'u kadju'anja setu, bare'e osa, masae² nakeni ngka'ai ngkadju'anja, mate. Bare'e sako natana ri dajo wa'a mokole, maka tuwu²pa bare'e napomawo ntau, matemo, bare'e wo'u napomawo. Papanja pai ngkainja metaka rajanja ri Pue Ala, dja si'a ntaninja; Pue Ala napalaika pai ndapampalaikamo mPue Ala.

Pura mate i Jora nasawanimo nu ananja i Ahasia. Tau setu djamo santa'u kamokolenja, napepatemo ntau, maka

si'a tanunjamo ungka ri papanja pai inenja i Atalia, bare'e wo'u naaja Pue Ala. Wa'a nuntu inenja nalulu; ane natunde inenja da mampowia bara nundjaa² anu madja'a, bare'e naendo Pue Ala, djamo nuntu madja'a nalulu. Mate wo'u i Ahasia, da nasawani nu ananja, bare'e nawai inenja, maka tangara ndajanja si'amo da mokole, ne'e makumpunja, ana i Ahasia. Ntje'e pai napampepate makumpunja tuama pura², podo samba'a tuwu, kodi²pa, i Joasi to'onja, maka ntje'e natima ntetenja i Joseba, tua'i mpapanja au matemo, bare'e nakita i Atalia. Panto'o ndaja i Atalia, matemo makumpunja pura², mokolemo nTo Jahudi si'a ngkalionja. Ntanoka tuwupa makumpunja i Joasi, ntje'e napatuwu ntetenja pai tamanja, nasasambunika. Tamanja setu ~~Pandita~~ Bangke, i Jojada to'onja.

Ungka lairia pitu nta'umo, bangkemo sakodi i Joasi, ~~naepe~~ ntamanja i Jojada madagomo da Talanti mokole, maka maparimo naepe nTo Jahudi powia i Atalia, manjomba ri wa'a lamo a nTo Kana'a, mamposari Pue Ala. Ntje'e pai napampalele i Jojada wa'a ntadu mpanjomba pai wa'a jununja, napokau da ma'i ri Jerusale, da napalanti i Joasi ~~da~~ mokole nTo Jahudi. Singkandomumo tau setu pura², napapamaramo i Jojada i Joasi, nawuntjaka wa'a mparewa mokole, nepa nadika ri tongo ntau. Mogumoramo wa'a ntadunja, nasabeka ntau sondo, nato'o: Panjomba ri mokoleta i Joasi!

Butu nadonge i Atalia nganga ntau sondo kawoo², mesuwumo si'a ngkalionja ri langkanae, ndjo'u ri Banua mPanjomba. Nakita i Atalia i Jojada pai wa'a ntadu mpanjomba molimbu² makumpunja i Joasi, anu nepa nalanti mokole, nakita wo'u wa'a ntadunja mangkekeni penai, naintjanimo mosumo da kanawunja. Mongari-ngarimo i Atalia, nato'o: Pelae, pelae! Napokaumo i Jojada tau, nasoko i Atalia,

1emo

Tadae in Panjomba

Tnd Ht nekita

H/papa

L. Alf

10³

H/engkanya

b e

T lice² = amo

nawawa ri sambaliku mBanua mPanjomba, napepate lairia.

Matemo tu'anja i Atalia, mokolemo i Joasi. Kodi²pa, bare'epa naintjani wa'a nuntu mokole, pai se'i tamanja i Jojada nasarumaka mamputudju, mangkekeni tana pai ue. Mewali, madago wa'a mpowia i Joasi, madago wo'u panjombanja ri Pue Ala, maka nalulu wa'a mpatada ntamanja i Jojada.

Bangkemo i Joasi, matemo i Jojada. Ungka lairia ntaninjamo raja i Joasi, bare'emo montjo panjombanja ri Pue Ala, napedongekamo nuntu ntau mangkanarasi rajanja, nato'o da manjomba ri wa'a lamo a nTo Kana'a. Pampowianja ewantje'e, i Joasi napatudju i Sakaria, ana i Jojada, nato'oka si'a: Ne'e nupalaika Pue Ala, sangaja² da ndapalaika mPue Ala siko. Malosemo raja i mokole Joasi napatudju i nTjakaria. Ntje'e pai napampokau tau mampepate i Sakaria. Nasoko ntau setu i Sakaria, nawatui, mate, paikanja ntongopa mo'inoso, nato'oka i Mokole: Ndakitamo mPue Ala pampowiamu; sangaja² da ndapepali.

Bare'e masae unka lairia, nanangimo nu iwalinja i mokole Joasi, wa'a ntadulakonja napepate, ~~anunja~~ pura² napamuru. Bare'e nakoto i mokole Joasi maewa, maka ma'ai kadju'anja. Mewalilimo iwalinja, ma'imo tau mampepali kapate i nTjakaria, ana i Jojada, napepate i mokole Joasi ri paturuanja. Ewase'emo kapate i mokole Joasi, au mampepate ana ntamanja i Jojada, anu mampatuwu si'a unka ngkakodi²nja djela ri kamokolenja.

90. I MOKOLE SIKIA.

Mate i mokole Joasi, nasawani nu ananja pai makumpunja patantapi. Anu kalimantapinja i Sikia to'onja, si'a mokole majoa mpodago rajanja ri Pue Ala. Tepu'umo si'a mokole,

napakadago Banua mPanjomba anu madja'amo, natadji wa'a nturuki pai wa'a mparewa mpolamoa ri tana nTo Jahudi, puramo setu, mosusa i mokole Sikia, maria tau singkandomu. Pangkita ntau sondo Banua mPanjomba nawali-mpakadago i mokole Sikia, mawongkomo rajanja, naundemo Pue Ala anu mampatuwu raja i Mokole da mampakadago Banua mPanjomba.

Masae ungka lairia i Sikia napoiwalika i Datu nTo Asuri, mokole bangke katuwunja setu, mariamo mokole nanangi. Tau setu ma'i meungku lipu Samaria, puramo masua wa'a lipu nTo Israeli naungkumo lipu Jerusale. Mompakorokamo wa'a ntadulako i mokole Sikia, ndjo'u mainga² bente, bare'e masae, djelamo tadulako nTo Asuri, napokau i Datu mangkeni nuntu. Mesono tadulako i Sikia: mBolimo hito'oka kami nuntu mpuemi. Ungka lairia tepu'umo tau setu maunde² kakodje i Datu nTo Asuri, kasondo ntjurodadonja, kabangke mpangkotonja, nato'o: Xipedongeka pauku, wa'a nTo Jerusale, ne'emo viaja pau i Sikia, manto'oka komi da viaja Pue Ala. Ne'e viaja Pue Ala, ne'e viaja i mokole Sikia. Da nakoto mawewa, da nakoto mampetangani jaku magero lipunja se'i? Peole wa'a lipu nTo Israeli, bara nakoto riaku? Kugeromo lipu Samaria, kutawanimo mokolenja pai wa'a mpalilinja, bara ndakoto mPue Ala mampetangani jaku? Bara montandje¹ Datu nTo Masiri komi setu? Ne'e tenggo komi, mampotoko wojo mangau, da mapu'a, da tekalampusa palemi, da mawela. Xipedongeka pau mpueku i Datu bangke, i Datu nTo Asuri: To'oka mokolemi i Sikia, ruantjowu njara da kuwaika si'a, ane nakoto mampare'ek² tau mampelamba.

Madonge nuntu madja'a setu, mapari naepe wa'a ntadulako i mokole Sikia, nato'oka tadulako nTo Asuri: Ne'e wipobasaka kami basa nTo Jahudi; maea mata mami, boi

10°

1a I wose

1 da

1nd

✓ Nd

1e P da

11 nato's ndajami i

1 da mampelae

7 anoe da

✓ nd

Andipō Tūd

H wānt

P Lwēēi uōentōe.
u Pōēē Ala:

M nōe

Li

nadonge wa'a ntau ri lipu. Moruana basami jau, maka kami se'i kaintjani wo'u. Mesono i Tadulako nTo Asuri: Ntje'emo se'e kutunggai da napadongemo ntau ri lipu pura², bara lamo'a, bara Pue Ala, bare'e jowenja da ~~ntandje~~ tandje, bare'e da pinangi i Datu nTo Asuri, maka sira ri wawonja mpo-dago, lamo'a, mokole, pura² ri aranja.

Ungka lairia meuranakamo Hadulako i mokole Sikia; bare'emo nakoto madonge pau nTo Asuri setu. Djela ri mokole Sikia, napetumbumo pau nTo Asuri, mamposari Pue Ala pai i mokole Sikia. Mesono i Sikia: Eo se'i eo madja'a; mapari taepe pura², mapepa rajata, bare'e re'e manga'ati. Aginja ndjo'umo ri nabi Jesaja, to'oka si'a: Bara bare'e ndadonge mPue Ala wa'a mpau madja'a anu napongari²ka ntadulako nTo Asuri? bara bare'e ndadonge pamposari ntau setu Pue Ala pai lipu Jerusale pai Banua mPanjomba, pai i Mokole pai bangani lipu pura²? Pekakaimo ri Pue Ala, da ndapampetangani i Tadulako mmpau² ewantje'e, mampetikodi Pue Ala, mampetidangga kita, mampogeleka tau anu motandje ri Pue Ala.

Kadjela ntjuro i Mokole ri Nabi Jesaja, napetumbuka si'a wa'a mpau i Mokole. Mesono i Nabi Jesaja: To'oka i Mokole: Ne'e ~~mpokaeka~~ pokaeka pau i Tadulako nTo Asuri; bara sangkudjamo paunja makodje mamposari Jaku pai lipu Jerusale pai wa'a banganinja, bare'e da kuwai mesua ri ra lipu se'e, sangaja² da kupapewalili/ri tananja muni mangkeni ea matanja.

Mewalilimo suro i Mokole, napetumbuka i Mokole pau i Nabi Jesaja, maroso muni raja i Mokole. Paikanja bare'e masa'e napakatumo i Datu nTo Asuri sura ri Mokole Sikia, panto'o ntjura setu: Ne'e tenggo siko maewa jaku, ne'e nutandje Pue Ala, bare'e ndakoto mPue Ala riaku.

Butu nabasa i mokole Sikia sura setu, masusamo rajanja, nato'o: Bare'e naowe² i Datu nTo Asuri mamposari Pue

Ala; ma'ai pobangke²nja m⁸buki sura ewantjere'e. Natimamo i Sikia sura setu, mesua ri Banua mPanjomba, nabulere sura, natalesaka ri suara mPue Ala, nepa nato'o: Komi, Pue Ala, anu mampowia tana pai jangi, komi ri wawo wa'a mokole pai datu, bare'e re'e kasiogumi. Xidongemo pau madja'a i Datu nTo Asuri, mamposari komi, mkitamo suranja, mangariso kami da manjomba ri si'a, ne'emo da kaaja komi. Paikanja kami dja mainti pekekeni mami ri komi. Da mipakaea kodjo mata ntau setu, da napaintjani kakominjamo anu mangkoto pura², maka bare'e re'e anu ri wawomi.

Ri ra ngkawase'enja djelamo nuntu i Nabi Jesaja ri mokole Sikia ewase'e: To'oka i Datu nTo Asuri:

Mogelemo bangani lipu Jerusale,

Siko napetielimo wa'a nTo Jahudi.

Banja bara dja tau ngkabongo nuposari,

Sako i Pue Ala anu nupetikodi!

Anu mampowia² tana pai jangi,

Sira nupasinggiri, nTje'e nupetimbamba.

Maria⁷paumu, mobangke² ngkatuwu,

Salumbu/nuntumu, mekiunde gaga.

Wa'a lipu nugero, ntje'e nuimba²si.

Imo Bare'e nuowe² manto'osi kakodjemu.

Paikanja kudongemo wa'a mpompaumu,

Kukitamo wa'a m⁹powiamu madja'a. II

Wawase'e kudikakamo siko tidamu,

Ungka T⁹pelindjamu kuto'omo ire'i.

Njau sondo polengko², njau bangke p²bundemu,

Se'i² kuwuntjamo kalekeri ri engomu.

Kupatakala balara, kuno'o muni siko.

Ri djaja ngkama'imu da nupewalili m⁹wo'oe.

Bare'e da masua lipu Jerusale,

loekoe

L Nd

+ menga Pamo

7 gaga H koto

Lmo 7 Ja

9 anae H gaga

H oengka

T da mpe

1mo

1 anno

H/ podo ci

H/ Kap

H/ ewa

1 anno 60³

7nd

Bare'e da ruu mata mpana ri bente. *Koe*

Da nupaintjanj kabangke mpangkotoku,

Da kupapaepeka siko kalengemu!

Ewase'e nuntu mPue Ala ri mokole Sikia, da nakaroso ndajanja. Butu nadonge i Mokole, bare'emo maeka rajanja, maka naajamo mpodago nuntu mPue Ala.

Ane i Datu nTo Asuri, bare'e kodjo naungku lipu Jerusale. Maka ri wengi narumpa ndju'amo wa'a ntjurodadonja, bangke reme nakita i Datu opimo taunja, naropusaka ndju'a. Ungka lairia naepemo pale mPue Ala, maeamo matanja, bare'e sako natepu'u maungku lipu Jerusale. molontjomo, panangi. Djelamo ri lipunja Niniwe, maroo² ndjairia. Bare'e masae, ndjo'umo si'a ri banua laimoanja, da manjomba lairia, napepatemo nu ananja radua. Mewali, wa'a mpaunja mamposari Pue Ala, mampetikodi tau anu maaja Pue Ala, dja pau soa, ~~djamo~~ raoa, bare'e nakoto mabangani. Maka wa'a mpauta ndadonge mPue Ala; tau mamposari Pue Ala bare'e kodjo kobangani nuntunja.

91. KADJU'A I MOKOLE SIKIA PAI KA'OSANJA. /2

Panangi i Datu nTo Asuri, maroo²mo i mokole Sikia ri Jerusale. Ri ra ngkaroo²nja, madju'a si'a, keparawa, ma'ai kadju'anja, naepe~~mo~~ da mate. Djelamo i Nabi Jesaja ri Mokole, manto'oka si'a: Poawilimo da kapadonge wa'a ntjongkamu, maka siko da mate. Kanadonge i Mokole nuntu i Nabi Jesaja se'i, mapari naepe. Ri ra ngkapaninja se'i, mekakaimo i Mokole ri Pue Ala, nato'o: Nipokapurumo jaku, Pue, ~~ipetiromo~~ jaku, da ~~ipakarate~~ inosaku, da kupa-ngkoto ndjo'u ri Banua mPanjomba, maunde kabuja ndajami.

Ndadongemo mPue Ala pekakai i Mokole, ntje'e pai nda-pampokau i Nabi Jesaja da mewalili ri Mokole. Ndjo'u muni i Nabi Jesaja nato'oka i Mokole: Ewase'e nuntu mPue Ala: Kudongemo pekakaimu, kupakaratepa inosamu, sampuju pai limanta'upa da katuwumu ri wawo lino. Wawase'e togombengipa da nukotomo ndjo'u ri Banua mPanjomba. Naajamo i Mokole nuntu mPue Ala setu, mawongkomo rajanja. Natima i Nabi Jesaja wua ngkadju anu madago ~~na~~napopakuli, napataka ri parawa i Mokole, togombengi osamo i Mokole, ndjo'umo ri Banua mPanjomba, naunde kabuja ndaja mPue Ala ⁷mompaka'osa muni si'a.

Nadongemo i Datu nTo Babeli kadju'a i mokole Sikia osamo muni, ntje'e pai napampokau tau da suro ndjo'u mantjeko i mokole Sikia. Mawongkomo raja i mokole Sikia, sako i Datu nTo Babeli napokau tau da mangkoho si'a, bangkemo rajanja da mampepeoleka tau setu ~~anunja~~ au sondo. Nawawanakamo suro i Datu ri banuanja, natudjuka tau setu anunja pura², wujawanja, salakanja, ajapanja, paenja, parewanja pura² napepeoleka. Puramo nakita ~~anu~~ i Mokole, mewalilimo tau setu.

Pusamo suro i Datu, djelamo i Nabi Jesaja ri mokole Sikia, napeoasi: Nundjaa nakama'ika ntjuro i Datu nTo Babeli? Mesono i Mokole: Ma'i mangkoho jaku osa muni. Mekutana i Nabi: Nundjaa napepeoleka tau setu? Mesono i Mokole: Anuku pura², bare'e re'e bara ndjaa² anu bare'e kutudjuka. Mesono i Nabi: Pobangke²mu setu bare'e nda-pokono mPue Ala. Peole, suro setu da mampetumbuka puenja pura² anu nakita ri siko. Ntje'e pai da nakama'i raneo i Datu ri Babeli, maka nuelosi gaga rajanja da mantima anumu. Pura² anu nuparomu ri banuamu, ntje'e da napamuru i Datu ri Babeli ane matemo siko.

7a

f—l apakitaka f—l reynkora

f—l apakitaka f—l rengo

f—l apakitaka

— oenpa yherounja uafos'a

|| speli

to

Tnd ^{1/100}

Metutu i Mokole, naepemo kamontjo mpompau i Nabi Jesaja, Pusamo sampuju pai lima nta'u / ~~ungka ngkadju'anja~~, matemo i Mokole Sikia, nasawani nu ananja i Manasa.

92. I MOKOLE MANASA. 13

Ana i mokole Sikia, i Manasa, ntaninja kodjo rajanja, banja ewa papanja. Bare'e ntu'u naaja Pue Ala, dja wa'a lamo^a napanjombaka. Banua mPanjomba napakadja'a, napapadju^{ff} tau da mantalikusi Pue Ala. Napekita'a pemia, ntje'e nawangu ri lipu Jerusale pai ri lipu ntaninja, djuku² kare'enja, sako ri Banua mPanjomba nawangu pemia. Maria tau napepate anu bare'e re'e salanja; ane re'e mampowia bara ndjaa² au bare'e napokono i Mokole, sangaja² napepate. Sako ananja naroro ri suara mpemia lamo^a, nato'o da nawaika lamo^a, nakabuja ndajanja. Ntje'e pai ndapampodjanganjai mPue Ala i Manasa, maria ngkani ndapokau nabi bara tadu mpanjomba mampatudju i Manasa da napao^{we}, bare'e naaja. Masae djelamo surodado nTo Asuri, nasoko i Manasa, napungu, nakeni ndeki lipu Babeli. Djela ndjairia, natarunggu, mapari katuwunja. Ntongo ri ra ntarunggu, menawa² i Manasa, napepewoloka katuwunja, naepe ndajamo un^{gka} ri Pue Ala setu. A, nato'o, madja'a jaku mantalikusi Pue Ala, manjomba ri lamo^a, mampepate tau bare'e masala, maroro anaku, maria gaga salaku. Ri ra mpenaa ndajanja se'e, merapi puru i Manasa ri Pue Ala, nato'o mpekakainja: O Pue, ane pipapewalili jaku ri tanaku, ri lipuku Jerusale, ri banuaku, da kubalisakamo kodjo rajaku, da kuowemo kodjo molamo^a, djamo ri komi da pekakaiku. Ndapedongeka kodjo mPue Ala pekakai i mokole Manasa,

ndabalisaka raja i Datu nTo Asuri pai napalapasaka i Manasa, napapewalili ri Jerusale. Ungka lairia naowemo kodjo i Manasa mam pogau wa'a ndja'anja i owi, maka naepemo kuasa mPue Ala, naajamo.

Masae, matemo i Manasa, nasawani nu ananja, mate ntje'e, nasawani nu ananja i Josia. Kapate mpapanja se'e, kodipa i Josia, paikanja napotowemo Pue Ala, bare'e napodjo malulu gau ngkainja i Manasa i owi.

93. I MOKOLE JOSIA.

Bangkemo i Josia, narua wa'a mpemia anu nawangu ngkainja i Manasa, natundju, naposebuka awunja ri dajo polamoa, nepa nakae wuku ntadu mpolamoa, natundju wo'u, awunja napakawaro. Banja dja ri lipu Jerusale pampowianja ewantje'e, sambawo ntana nalelesi, lairia paratanja ta'a lamoa anu napapanjombaka ntaliwanua, lairia narua, natundju, napakawaro awunja. Sapemo nalelei wa'a ntananja, mewalilimo i mokole Josia ri Jerusale, nepa naparomu tau maria² da mampakadago Banua mPanjomba anu bare'emo napakoroka ngkainja pai papanja. Kadju anu oso mo nasawani, atanja anu madja'amo nabolosi, lairia nakita au madja'amo, lairia nawali-mpakadago. Ntongo motetala tau mompakoroka Banua mPanjomba, naratamo sura i Nabi Musa anu teta-djimo owi, maka masaemo bare'emo nabasa ntau. Ndjo'umo tau, napapaintjanika i mokole Josia paratanja muni sura i Nabi Musa, mawongkomo raja i Mokole, nato'o: Pebasakaku sura setu, bare'e kuintjani banganingja. Nasungkemo ntadu mpanjomba sura setu, nabasaka i Mokole. Butu nadonge i Mokole bangani ntjura setu, nato'o: A, masala

Umo ri lipoenja

do swa

15

H napanowa ri apse

lanja

15

H paroenja

7w

Ind

9 Isewano monyasa kwantj'ee,
matadwano : mokole

10'

H Napokasemo
77 nfo Masiri tase
saers

kodjo kita se'i, maka se'imo jaku masaemo kamokoleku, bare'epa sawe kuintjani bangani ntjura i Nabi Musa, nepa se'i padongeku. Meokomo i Mokole, napekiparomu wa'a nTo Jerusale, napokau da ndeki Banua mPanjomba. Singkandurumo, napekibasa wo'u i Mokole sura i Nabi Musa, da napadonge ntau pura². Pusamo setu, monuntu i Mokole, nato'o: Se'imo kita tadongemo pura² anu rauki ri Sura i Nabi Musa, wa'a mpadika mPue Ala, anu ndakalinganimo ngkaita pai papata. Ntje'e pai kupanto'oka komi: Tepu'umo se'i², da taowemo kodjo manjomba ri wa'a lamo, bare'emo da tata'a pemianja, bare'emo da tadika pangkoninja bara panginunja, bara da kare'enja, da tapakaliogu rajata mampotowe Pue Ala. ~~Nepa motadea i mokole Josia, djela² ri kapatenja, bare'emo da nalapasaka Pue Ala.~~

Ungka lairia montjungkamo i mokole Josia da mosusa bangke, posusa Pasa to'onja au napowia. Maria tau singkandomu, tepakoro ri ndiwunja, bimba, mbula, djapi nasambale ri ntjowunja. Ntje'emo posusa bangke anu napowia i mokole Josia, panangimo posusa napowia wa'a mokole riunja. Maka maliogu raja i mokole Josia mampotowe Pue Ala, madojo wo'u rajanja mampatudju tau mekekeni mai-nti² ri Pue Ala, ne'emo da napepeeli lamoanja.

Puramo posusa setu, maroo²mo i mokole Josia ri Jerusale, madago kodjo songkanja pura² mampakadago tana, mampatuwu tau. Masae, nadongemo i Mokole bambari ma'i i Datu nTo Masiri mangkeni surodado maria², da napampoiwalika i Datu nTo Asuri. Ntje'e pai napampakoroka wo'u i Josia surodadonja pura², maka bare'e nawai To Masiri da malempo tananja, mampoiwalika To Asuri. Moiwomo i mokole Josia, momberata pai i Datu nTo Masiri. ~~Nasurb~~ i Datu ~~tau~~ ri mokole Josia, nato'o: Palaimo retu, papaliu jaku, maka banja siko kutako, sangaja² i Datu nTo Asuri.

Mesono i Josia: Bare'e kuwai da melempo, aginja kita da mombetoto riunja. Mewalimo kodjo pombetotonja, ri ra ngkawase'enja konomo napanabesi nTo Masiri i mokole Josia, nato'oka jununja: Keni muni jaku ri Jerusale, jaku mawela mata mpanabesi, ma'ai kuepe. Nasawinaka nu jununja ri kareta i Mokole, nakeni ri Jerusale, kadjelanja lairia, matemo i mokole Josia. Ma'ai potumangi ntau pura², mangkita mokolenja matemo, natangisi, nakariani, nepa natana ri dajo wa'a mokole.

15 94. KAGERO NU LIPU JERUSALE.

Kapate i Mokole Josia, nasawani nu ananja i Jojaki. Tau setu banja ewa papanja, maka bare'e naaja Pue Ala, maria napowia anu bare'e ndapokono mPue Ala. Setu pai napa-mpatudju i nabi Jeremia, nato'o: Ane bare'e nupakajoa rajamu ri Pue Ala, ane bare'e nupedongeka nuntua anu kupetumbuka siko, da ma'i iwalita i Datu nTo Babeli, da naungku liputa se'i, da natawani tau pura², da nakeni ri tananja, bare'emo da nawai mewalili. Kabare'enja naaja i Mokole pompau i Nabi Jeremia, naukimo i Nabi wa'a mpatudjunja ri sura, nepa napakatu ri mokole Jojaki. Napeoasi i Mokole ri tadulakonja: Nundjaa panto'o ntjura nukeni setu? Mesono i Tadulako: Sura i Nabi Jeremia napakatuka komi, da sipadonge wa'a mpatudjunja, bara da njaja, bara da tebalisaka rajami, bara bare'e. Mesono i Mokole: Pebasakaku sura setu, kupadonge. Nabasa i Tadulako, nado-ngemo i Mokole wa'a mpatudju i Nabi Jeremia, malose rajanja. A, nato'o, bare'e kupokono mpatudju setu, banja tau ewantjaje'e da mampatudju jaku! Karau ndajanja se'e,

ri tanakoc

T li 7 si'a

Ind

d rée anse Pri wa'a mpa

looi

Luntjæ

asele
asele

Tseki

Lwo'æ
losæ.

7nd

Hwo'æ tiks

aselenja

natima sura setu ri pale i Tadulako, nakodjoti nu labu, nasiati, natadji ri apu, maka ntoonja maneru si'a, maranindi naepe. Setumo pai naka'omba ntjura kalau nuntu mPue Ala, nauki i Nabi Jeremia, napakatuka i Mokole. Bare'e ntu'u napodjo i Mokole mampedongeka patudju, naoka mampakapeni rajanja. Setu pai ndapampalaika mPue Ala wo'u, bare'e naowe² wa'a nTo Kana'a pai To Samu magiwu, modjampa, melima, mano' tau ri tananja, bare'e nakoto i Mokole mampetangani.

Kapate i mokole Jojaki, nasawani nu ananja. Tau setu dja togombuja kamokolenja, naungkumo nTo Babeli lipu Jerusale. Nakita i Mokole bare'e da nakoto, menaumo si'a, natawani nTo Babeli pai inenja pai we'anja pai surodadonja sandiwu. Wa'a ntau pande labu, pande wujawa, wa'a ntau lanti pai anu bangke katuwunja pura² natawani i Datu nTo Babeli, nakeni ri tananja, podo tau kaasi² pai anu bare'e magasi bare'e nakeni. Nepa nadika i Sedekia, tua'i i mokole Jojaki, da mokole ri Jerusale, paikanja sangaja² palili i Datu ri Babeli si'a, teasanta'u nawaika puenja rurupi. Masae, bare'emo napodjo i Sedekia mepue ri Datu nTo Babeli, bare'emo nawai rurupi. Ntje'e pai napampatudji i Nabi Jeremia, nato'oka i Mokole. Ne'e boi ewase'e powiamu, ne'e nuowe² mepue, ne'e baleparu, maka sangaja² da ma'i mopaungku i Datu ri Babeli, bare'e da nukoto maewa. Meoasi i mokole Sedekia: Bare'emo da ndapasaka mPue Ala kita, ane naungku i Datu ri Babeli? Mesono i Nabi Jeremia: Bare'emo, maka maria gaga salamu ri Pue Ala. Ungka ngkapate i mokole Josia bare'emo re'e anu maliogu rajanja ri Pue Ala, dja wa'a lamo'a nTo Kana'a nipanjombaka, siko pai tukakamu i Jojaki. Pai se'ime da baleparu ri Datu nTo Babeli, bare'e madago. Waikamo i Datu rurupinja, karoo² mpodago², ne'e nupakadja'a tana pai ue. Da napedongeka i

Mokole pompau i Nabi Jeremia, paikanja ~~napere~~mo wa'a mpau ntadulakonja, manto'oka si'a: Ne'e ~~nipedongeka~~ pau i Nabi, kambamba², djamo kaeka ndajanja da natawani i Datu ri Babeli pai napompau ewantjare'e. Sandjaja wo'u, ane nadonge ntau sondo pompauja, da dangga rajanja, bare'emo da napodjo maewa ane ma'i i Datu nTo Babeli maungku kita. Aginja da ~~ntarunggu~~ i Jeremia, bare'emo da nakoto monuntu. Mesono i mokole Sedekia: Ane jaku, be da kutarunggu, djamo kasondo mpaumi pai kupa'agika, iomo, tarunggumo. Setu pai napantima ntau setu i Nabi Jeremia, nanawusaka ri ra ntibubu anu majombu. Djamo kaoti ue ri tibubu pai nakabare'e mate i Jeremia. Paikanja kelombu oru ntibubu, tedjondjomo koro i Nabi Jeremia, mapari naepe.

Ri ra ngkawase'enja djelamo wo'u tadulako samba'a ri mokole Sedekia, nato'o: A, kapuru raja, Pue, ~~ni~~iokamo da natarunggu wa'a ntadulako i Nabi Jeremia, paikanja madja'a gaga katedikanakanja, dja nanawusaka ri tibubu keloge, lo'uka gaga katedjondjonja, bare'e masae da mate. Mapuru raja i mokole Sedekia, nato'o: Oretaka, maka banja ewase'e pompauku, wa'anja ku'ioka da natarunggu, ~~napere~~ wa'a mpau ntadulako jaku. Ntje'e pai nakandjo'u ntadulako setu, nauju kajoro, naore i Jeremia ri tibubu, nepa ~~nap~~plimba ri banua samba'a, natarunggu lairia, nagampi mpo-dago², dja bare'emo nawai monuntu², mampetumbu Nuntu mPue Ala, maka bare'emo napodjo ntau madonge.

~~F~~ Sampuju pai uajumbujamo paungku nTo Babeli lipu Jeru-sale, nepa masua. Kota watu mantolilimi lipu maruamo, mesua iwali. Bare'epa naowe² nTo Jahudi maewa, nato'o bara da nakotopa mampapesuwu iwali ri lipu. Masae naepe bare'emo nakoto. Mawengimo, membolo i mokole Sedekia, ~~manangi~~ pai wa'a ntadulakonja, paikanja naduduki nu iwali,

H nanyi'

1nd

H i Mabi

7^e

F amo

7nd

nananyi

F Mase Jelamo i betae nio Babeli, i
Mboekanesa to'anya, naongkae lipae Jeras.
sale.

H molontjo

do noe

H natima

Kkoo

7nd

narata, nasoko, nepa nakeni ndeki Datu nTo Babeli. Natima i Datu ana tuama i Sedekia tatogo, nasaju ri suara mpanja, nepa nasii mata i Sedekia, butamo. Puramo ndajeani ewantjare'e i Sedekia, nakenimo Datu ri Babeli natarunggu. Masae, matemo ri ra ntarunggu.

Kasua nu lipu Jerusale, nageromo sangkani nTo Babeli: Banua mPanjomba, anu napowia i mokole Solema, langkanae i Mokole pai wa'a ananja pai tadulakonja, banua ntau pura² natundju. Wa'a mparewa ntau ~~napepajampa~~, anu wujawa, anu salaka, anu gala, tambaga pai labu, pura² napamuru. Parewa ri Banua mPanjomba natima i Datu galanja, nakeni ri Babeli, nasombo ri langkanaenja.

Ewase'emo pewalinja lipu ri Jerusale. Bare'e liu² napedongeka ntau wa'a nuntu mPue Ala, wa'a mpatudju anu nato'o i Nabi Jeremia, dja napasinggiri, dja napogeleka, bare'e ntu'u naaja. Majombu raja mPue Ala, mariangkani gaga ndapokau wa'a nabi da mampatada tau, da nabalisaka rajanja, bare'e naaja. Masae, ndapapaliumo mPue Ala wa'a iwali nTo Jahudi, mewali nageromo ntau setu lipu Jerusale, natawani i mokole Sedekia, napakabuta, ananja napepate. Maria wo'u To Jahudi nalimba ri Babeli, napapeari ndjairia. Podo tau kaasi-asi, anu bare'e bara nundjaa² anunja, ntje'e nawai da rodo ri tana ntau piamonja, nadika samba'a tau da kabosenja, mangkariani tau setu, pai sangaja² mepue ri Datu nTo Babeli, maka tana i Datumo tananja.

Dja i Nabi Jeremia bare'e napepate i Datu nTo Babeli. Napokaumo wa'a ntadulakonja: Ne'e pidjea²ni i Nabi Jeremia, maka si'a tau majoa. Nuntu mPue Ala ri si'a kare'enja. Peoasi ri si'a, ewambe'i pampokononja: bara da takeni ri tana Babeli, da madago kodjo katuwunja, da kulanti da nappetumbuka jaku Nuntu mPue Ala, bara da maroo² ri tananja pai wa'a ntau kaasi². Mesono i Nabi Jeremia:

Sangaja² ri tana ntau piamoku jaku, sangkani² pai wa'a ntau kaasi². Bara ~~kaasi~~^{kaasi} ngkatuwu jaku, paikanja bare'e kupalaika wa'a ngkasangkompoku, ne'emo jaku ndalanti i Datu.

Mewali maroo²mo i Nabi Jeremia ri tana nTo Jahudi pai wa'a ntau kaasi², mewalilimo i Datu ri Babeli mangkeni wa'a ntawaninja pai pamurunja salumbu.

5 *Abelchawaka*
 95. LAOLITA I DANIELI.

Ri wa'a ntau au natawani i Datu ri Babeli, re'e tuama aopo anu maliogu mpodago rajanja mampotowe Pue Ala, tau maroso koronja, madago lionja, madolidi kodjo Tapeole, samba'a i Danieli to'onja. Ri ra ngkaroo²nja ri tana Babeli, djela sangkani suro i Datu, nato'oka tau setu: Komi ndapekitima i Datu; ndato'o da maroo² ri langkanae, da ndapakoni i Datu, maka da ndapapaguruka komi maria ngaja, gori² ngkalo'e nTo Babeli: mouki, me²basa, mampepewoloka anu madago, mampakajoa anu modenggo, mampakadago anu madja'a, da ndapajunu i Datu, nakare'e da manto'oka sira ngaja² anu bare'epa ndaintjani. Mesono i Danieli: Kami se'e bare'e kasapu nuntu i Datu. Djamo se'i kapomapari ndaja: da ndapakoni i Datu kami bare'e madago, maka sangaja² kina'a lamo² da ndawaika kami, ntje'e kapompalika. Mesono tau mangkeni nuntu i Datu: Sangaja² da kodi raja i Datu, ane ndadonge bare'e nipodjo mangkoni kina'aa. Mesono i Danieli: Ewase'e: kami da mangkoni anu mami, pusamo sampuju mbengi da japasiwiaka kami pai wa'a ntau au ndapakoni i Datu wungka eo; ane maboko tau setu, bare'e montjo kami, ane kami

7 me

Ind

Har a over de waas
Nebalbonica
insceger.

H 5

L 0'

L 0

H/popo

Ind

Lnd

lo lo'

Trap Ho

Le Lemo

Taka

Lnd

maboko, montjo ntano kami, aginja da jawai~~ke~~ kami *da*
 mangkoni au mami. Na'io kamo ntau setu. Pusa sampuju
 mbengi, i Danieli pai jununja tatogo setu ~~apasiwiaka~~ pai
 wa'a ngalitanu anu napakoni i Datu, si'a dja anunja nakoni,
 pai maboko kodjo koronja, panangi tau napakoni i Datu.
 Setu pai napawaimo i Datu i Danieli pai jununja tatogo
 mangkoni kina'anja ngkalionja, anu banja kina'a lamo.

Togo nta'umo karoo² ntau aopo setu ri langkanae, ba-
 ngkemo paintjaninja, lo'emo m**e**basa, m**u**ki, majoa ponu-
 ntunja, pura² anu napeoasi i Datu naintjani mampesonoka,
 pagonja i Danieli lo'e m**p**odago, panangi gurunja. Pai bare'e
 nalapasaka i Danieli panjombanja ri Pue Ala, njau ri
 tongo ntau topolamo, bare'e nalulu engkonja, dja Pue Ala
 naintjani.

96. PANGIPI I DATU RI BABELI NAPEOLAKA I DANIELI.

Ri ra ngkawase'enja, mewali sangkani mangipimo i Datu
 ri Babeli ri wengi. Marememo, napekitima wa'a ntau to
 powurake, wa'a ntadunja, wa'a ntau lo'e, tau top**e**betu'e,
 bukemo langkanae. Singkandomu pura², monuntu i Datu:
 Anu kupekitimaka komi, wa'a ntadunja, wa'a ntau lo'e,
 guru, wa'anjamo: mposambengi ngena jaku mangipi, bangke
 kodjo pangipiku, ntje'e pai kupampekipeola ri wa'a ngkomi,
 maka ipu rajaku. Mesono tau samba'a: Ane ewase'e, Pue,
 bara kaintjani, bara bare'e, sangaja² da kapebutuka mampa-
 peola pangipimi, aginja da **i**pietumbuka kami, kapaintjani.
 Mesonomo i Datu: Ntje'emo kaparinja, sawe mampetumbuka
 komi bare'emo kukoto, maka kukalingani muni. Paikanja,
 ane montjo komi tau lo'e, da **i**nipepalikaku, bara da **i**nipeo-

asi ri wa'a lamoa, bara da Tipeolaka ri betu'e, djamo komi, paikanja ntje'e kuto'oka komi: ane bare'e Tirata pangipiku pai peolanja, da kupepate komi pura². Mesono wa'a ntadunja: Ane ewase'e, Pue, bare'e da tuwu kami, maka bare'e re'e to lino anu lo'e mampapeola pangipi nu junu ane be nape-tumbu ntumpunja, sangadi napangipika ~~ngkalianja~~. Ma ndongge pesono ntadunja setu, maraumo i Datu, napapalai wa'a ntau setu, nepa napokau surodadonja ndjo'u mampepate wa'a ntadunja pai anu lo'e ri lipu, maka bare'e naintjani manto'o pangipi i Datu anu nakalinganimo.

Malaimo surodado pai tadulakonja, djela wo'u ri Danieli. Mekutana i Danieli: Nundjaa salaku pai tikama'i da mampepate jaku? Bare'e sako ndapekitima i Datu jaku, nepa se'i ~~nd~~ongge tundainja pai ndakarau i Datu. Wawanaka jaku ri Datu, da kupompauka mpodago. Ntje'e pai napawawa i nTadulako i Danieli. Djelamo ri suara i Datu, nato'o i Danieli: Ane mabuja rajami, Pue, nepa riunja da Tipepate wa'a ntadunja. Jaku da mekakai ri Pue Ala, da ~~ndapapa~~ngipika jaku pangipimi anu Tikalinganimo. Da Tilantu riu da kama'iku muni ri komi, ne'e Tipepate tau anu bare'e masala. Na'ioka i Datu pau i Danieli, nepa nato'oka tadulakonja, ~~ne'e~~ riu Tipepate wa'a ntadunja.

Mewalilimo i Danieli ri kare'enja, momberata muni pai balenja tatogo. Mekakaimo tau aopo setu ri Pue Ala, da ndapapangipika si'a pangipi i Datu. Puramo setu, mawegimo, jore i Danieli pai balenja. Kajorenja se'i, mangipi kodjo i Danieli. Bangke reme membangu, nato'oka balenja: A, mapuru kodjo raja mPue Ala riaku, ndapedongeka pekakaita i wengi, se'i² kuintjanimo pangipi i Datu. Da tau-ndemo mpodago kabangke ndaja mPue Ala ri kita ana'ia, nepa Tiak ndjo'u ri Datu, da ndapaepe wo'u kuasa mPue Ala.

Ndjo'umo tau setu ri Datu. Djelamo ri suara i Datu,

Tnd

— ewo'oe.

Lnd

— padongekoe

Lpok

— ndapapa^m / papa'izika

H nepa Tnd

H'

± ng

H 7

77 da ta

H Kompasens

7nd

posintoeoenja
= tepatani

metompa i Danieli da ~~monuntu~~. Mesono i Datu: ~~Donuntumo~~
~~Monuntu~~ i Danieli, nato'o: Banja bara tau mampapaintjanika
jaku pangipimi, Pue Datu, pai kupaintjani. Sangaja² Pue Ala
mampapangipika jaku gori mpangipimi i owi. Maka kami
aopo se'i mekakaimo ri Pue Ala, da ndapapeolaka jaku
pangipimi au hikalinganimo, da hipaintjani kuasa mPue
Ala. Nipedongeka: Ri ra mpangipimi hikita ta'a ntau, ma'ai
kabangkenja, madago panta'anja, makilaja. Wo'onja wujawa,
dadanja pai palenja salaka, komponja toga, pa'anja pai
witinja labu tagalo tana. Mepilesaka ma'i watu saogu,
tetanduli ungka ri wawo buju, konomo tau tata'a setu ri
witinja, tedungkalaka. Kadungkanja se'i, malesamo wo'onja,
dadanja, palenja, komponja, witinja pura², masanamo,
nawui² ngoju, mawaromo, bemo sako tongawa waka ngka-
re'enja. Paikanja watu anu mampakalesa ta'a ntau setu
meogumo, mewoke, ndekumo peogunja, mewali buju marate,
sambawo duniamo kare'enja. Ewase'e pangipimi, Pue Datu,
au hikalinganimo. Nepa da kuto'o peolanja: Ane wo'o
wujawa setu, komimo, maka komi ndawaikamo mPue Ala
kuasa bangke, maria palilimi, bangke tanami, salumbu
anumi. Ane matemo komi, pajamo kapuemi, tesebumo
palilimi, da nasawani i Datu nTo Parasi, ntje'e ewa sala-
kamo da katuwunja, maka sangaja² da ri ara ngkuasami
da poparentanja. Paja ntjetu, nepa da nasawani i Datu nTo
Makedoni, ntje'e da mangkekeni wa'a mpalilimi, si'a ewa
toga da kuasanja, banja ewa salaka pai wujawa, sangaja²
ri aranja, ntje'e pai papampasiwiaka toga. Pajamo wo'u
parenta i Datu nTo Makedoni, da nasawani i Datu ri Roma,
ntje'e papasiwiaka labu tagalo tana. Maka wa'a mpalilinja
bare'e da montjo pombekentanja pai puenja ewa labu bare'e
sigalo pai tana, sangaja² tepatani labu ~~pa~~ tana, njau papasambaka.
Ane watu setu anu tetanduli, ma'i madungkalaka

ta'a ntau setu, ntje'emo kuasa mPue Ala. Maka ri ra mpoparenta i Datu ri Roma, da ndapap~~pele~~ mPue Ala kuasaa ri tau pura², ntje'e da madungkalaka poparenta i Datu ri Roma, masae da bangkemo/kakosae² kakobangke², sambawo lino da kabangkenja.

Pai montjo pompau i Danieli setu, maka ntongo bangke poparenta i Datu ri Roma, rapoanamo i Pue Isa ri Beteleme. Ntje'e anu bangke kuasanja, maka towe ndajanja ri to lino bangke gaga. Ane naintjanimo nto lino pura² towe ndaja i Pue Isa ri si'a, sangaja² da napotowe wo'u, da nawaimo Pue Isa mangkekeni katuwunja.

Butu nadonge i Datu nTo Babeli pompau i Danieli, medungkalaka, telupisaka, nepa nato'o: Montjo Pue Ala anu nupanjombaka, Sira bangke mpodago, bare'e re'e anu ri wawoa, maka Sira anu mompakatongawamo au mesambuni, ndapapaintjanika siko anu bare'epa nuintjani. Nepa nalanti i nDatu i Danieli, napariara wa'a ntau lo'e pai wa'a ntadunja ri si'a, i Danieli ri wawonja mpodago.

18
97. BALE I DANIELI TATOGO NAKARIANI NU MALA'EKA
RI RA APU.

Sangkani nakeni ngkabangke ndajanja i Datu ri Babeli pai napampekipowia ta'a ntau wujawa, marate kodjo, jabi sampuju tau karatenja. Tau wujawa setu nawangu ri rato bangke, lawa²pa tongawamo. Puramo napowia tau wujawa setu, napalelemo i Datu wa'a mpalilinja, wa'a ntadulakonja, wa'a ntau lanti, nato'oka da singkandomu ri rato bangke kalau ntau wujawa. Tepasambakamo pura², nato'o i Datu: Nipedongeka panku, wa'a mpaliliku: ane pidonge naini

H pakitaka

L katongawa ng kasal na Pasi Ma

7nd

mpadaya.

L Ma

H ka'

I tatogo
H H ja

L Nd
A ndi'otaka
q nd

H wampatoosse
+ da ewa kebangke
anse woengka eo
p ndellanya

ganda, karatu, tibuu, ntua-ntuangi, tambolo, pura² anu umoni, da manjomba, da mombukotu ri suara ntau wujawa anu kupekiwangu se'i, maka siramo lamoaku, jaku maku-mpua, sira au mampakabangke jaku.

Pura monuntu ewase'e, napokau i Datu tau da moganda, mokaratu, montibuu, montua-ntuangi, motambolo, bangke mpodago oninja. Butu nadonge wa'a mpalili i Datu ~~pp~~umoni wa'a ganda, mombukotumo pura², napanjombaka tau wujawa, gori mpompau i Datu, maeka rajanja maka nato'o i Datu: Ane re'e au bare'e napodjo, sangaja² kupepate.

Ri ojo wa'a mpalili i Datu anu da mombukotu ri suara ntau wujawa setu lau bale i Danieli tatogo, i Sadara, i Mesa pai i Abe-Nedju. Mau nakita ntau setu tau pura² mombukotu, bare'e napodjo manjomba ri ta'a lamo setu, ~~hoo~~toa² si'a. Butu nakita ntau katoanja ~~ewa~~setu, liu² ndjo'u ri Datu, napetumbuka: Ri wa'a mpalilimi podo tatogo To Jahudi anu bare'e napodjo mombukotu. Mesono i Datu: Keni ma'i tau setu! Nawawa, mombesuara pai i Datu. Mekutana i Datu: Bara ~~pami~~ bare'e mombukotu, bara bare'e hidonge oni ganda, pai nakabare'e hipodjo manjomba ri lamoaku? Ane bare'epa hidonge, da kupekiringko sangkanipa, da kupangkita panjombami. Mesono tau tatogo setu: Bare'e da kasambunika ri komi, Pue, ka'oamo kodjo; maka kami bare'e manjomba ri lamo, podo Pue Ala kapanjombaka. Mau hitadji kami ri apu, ane da ndatuwuri mPue Ala da tuwu, bare'e ndatuwuri da mate, paikanja se'i kato'oka komi, da hipaintjani: kami bare'e kapodjo manjomba ri lamoami.

Ungka lairia ma'aimo karau ndaja i Datu. Ntje'e pai napampokau tau da ~~mantundji~~ apu bangke pitungkani ~~gori~~ ngkabangkenja wungka eo. Ma'aimo kabangke nu apu, mewangiri, mewawandidi oni mbelonja, makumba rangasunja.

Nepa nd nasoko tau tatogo setu, nd naso'o, nd natadji ri apu. Ka'ai ngkabangke nu apu setu, matemo tau mampemosuki, ~~da~~ mantadji ~~ri apu~~ tau tatogo ~~setu~~. Bare'e nakoto ntau mosu, ~~kuole~~ lawa². Nakita bare'e mate tau tatogo setu pai lau wo'u samba'a jununja. Djingkimo raja i Datu, napeoasi: Banja tatogo tau Pinawusaka ri apu? Wenu pai naka'aopo kukita silau? Anu ka'aoponja setu ewa mala'eka kuole². Maekamo raja i Datu, ndjo'u ri apu, mosumo, napeboo tau ri apu setu, nato'o: O Sadara, Mesa, Abe-Nedju, Jipesuwumo ma'i! Mesuwumo kodjo tau tatogo setu, nawule i Datu koronja, bare'e nakoni nu apu, sako wujuanja pai pudju ngkoronja bare'e wara, njau mborangasu bare'e. Mesono i Datu: Kuundemo kodjo kuasa mPue Ala, anu mampokau mala'eka mangkariani komi pai nakabare'e napepate nu apu bangke komi. Setu pai kupanto'o: Bara i sema anu mamposari Pue Ala anu mantuwuri tau tatogo setu ri tongo apu bangke, sangaja² da kupepate, banuanja da kugero, maka bare'e re'e anu ri wawo mPue Ala, Sira bangke kuasaa.

19 98. SANDJAJAPA PANGIPI I DATU RI BABELI.

Ungka lairia mewalipa sangkani, mangipi wo'u i Datu ri Babeli. Ri ra mpangipinja nakita kadju bangke. ma'ai karatenja, bangke ra'anja, sambawo ntana paka'awi, ungka ri pu'u jangi, kamounja. Wa'a mpinatuwu memou ri ara nda'anja, wuanja maria², napokina'a ntau pura², wa'a ntontji mosea ri ra'anja. Mepilesaka nadonge i Datu nganga samba'a mala'eka ungka ri wawo jangi, panto'onja: Towomo kadju setu, tandosi ra'anja, posebuka wuanja, peiratimo! Ne'emo tontji mosea ri ra'anja, ne'emo pinatuwu memou ri gumbunginja.

H apoc, tave

M ugend.

H na pepeole

9nd

dnd

= se'i

/ ipa #

H valeroeni

H Jpla²

Lnd
Dntij

Lnd
H lins

Y koop.

Hmpadago

Djamo kalenja da nakalau ri ra ntana, ntje'e da faso'oka rante labu, da nadjumu nu udja, da nawotasi nd lini, pitu- mbuja da kaewase'enja. Pusamo pompau i Mala'eka, mewalimo kodjo gori mpompaunja.

Puramo mangipi ewantje'e, menaamo i Datu nepa napekitima wa'a ntau lo'e, wa'a ntadunja, wa'a ntau anu bangke paintjaninja, bare'e nakoto mampapeola pangipi i Datu. Masae napekitima wo'u i Danieli, napetumbuka si'a pangipinja, nepa nato'o: To'okaku peola mpangipiku, bara madago, bara madja'a, bare'e da nusuru, djamo kamontjonja da nuto'oka jaku. Mesono i Danieli: Gori ngkamontjonja da kuto'oka komi kodjo, Pue, paikanja bare'e kusambunika ri komi, pangipi setu bare'e madago. Kadju bangke setu, sangaja² komi, maka tau pura² nikariani, tana pura² nipatuwu, ewa kadju bangke maleruni sambawo ~~ntana~~. Paikanja ane mobangke² komi pai nipasiwiaka koromi pai Pue Ala, sangaja² da ndadungkalaka komi ewa kadju fatowo setu, da maroo² ri tongo mpada komi, da nadjumu nu udja, da narojosi ndini, da faso'oka rante labu, ewa wa'a mpinatuwu. Ntje'e pai kupanto'oka komi: Ne'e mobangke², ne'e nipariara Pue Ala, sangaja² da nipariwawo, maka patudju ungka ri Pue Ala: ane mobangke² komi, sangaja² ewa pinatuwu da pewalimi.

Pura pompau ewantjetu, malaimo i Danieli, maroo²mo i Datu ri langkanae. Ri ra ngkaroo²nja, nakalingani patudju i Danieli, mampapeola pangipinja. Sangkani melindjamo si'a, napetiro wawo lipu Babeli, ma'ai kabangkenja, banua maria² lobo, langkanae, kare'e mbatuanja, bontjo mpinatuwunja, nawunja, bondenja, alanja maria ~~gaga~~, bangkemo rajanja maunde kakore'enja. Ntje'e pai napanto'o: Banja jaku anu mampowia lipu se'i anu ma'ai ngkabangke? Butu pompau ewantje'e, tebalisakamo rajanja, banjamo moraja

ntau, moraja mpinatuwumo, pobangke²nja se'i napopuloru. Bare'emo toa pelindjanja, palenja pai witinja napelindjaka ewa baula wungka eo, bare'emo napodjo kina'a ntau, dja ewo pai ira ngkadju napokina'a. Setu pai napangkenimo ntau ri tongo mpada, naso'oka rante labu. Maratemo wujuanja, bare'emo narakisi, kajupanja maratemo ewa kajupa ngkongka. Bare'emo naseko² ntau si'a, dja nairi, maka banjamo tau katuwunja. Pitu mbujamo ri ra ngkawase'enja, menaamo raja i Datu, naepemo kuasa mPue Ala, naowemo mobangke², nato'o: Mau sangkudja kabangke ntau tuwu ri wawo lino se'i, sangaja² ri ara mPue Ala si'a, maka Pue Ala ri wawo wa'a Datu pai Mokole, bare'e re'e kasiogua.

99. KASUA NU LIPU BABELI.

Matemo i Datu Nebukanesa, nasawani nu ananja pai makumpunja, djela ri Datu samba'a i Belisasa to'onja. Tau setu naungku i Datu nTo Parasi, paikanja bare'e mapari naepe paungku ntau setu, nato'o: lipuku bangke, bentenja marate, tauku maria, pangkoniku salumbu, bare'e da masua lipuku. Aginja da mosusamo jaku, nakatepasalero Tajaku dja narendo nu iwali, maungku lipuku.

Montjongkamo i Datu Belisasa, mewalimo susanja. Mawengi mangkoni i Datu, molega² pai wa'a ntadulakonja. Ntongo mosusa se'i, merata raja i Datu da mobangke². Napeboo watuanja, nato'o: Timakaku wa'a mparewa wujawa au ndapamuru ngkaiku i Nebukanesa ri Banua mPanjomba mPue Ala ri Jerusale, ~~da kupainuka baru pai anggoro~~, da rajaku. Ndjo'umo tau napokau, natima wa'a mparewa

7nd

9 da koepotabo inpaunginoe baroe pai
~~da koepanpaunginoe~~ anggoro,

102

7nd

100

wujawa, nawangkeka anggoro, manginu i Datu pai wa'a ntadulakonja ri parewa wujawa setu, nato'o: A, djamo kuasa lamoata pai ndapampamuru i Ngkai parewa mPue Ala, bare'e ndakoto mPue Ala mampetangani. Ntongo mompau² ewantjare'e, nakitamo i Datu ri rindi langkanae lau pale ntau, mduki ri rindi, togo ndjumi pau nauki, paikanja bare'e nakoto i Datu mabasa uki setu. Ntje'e pai napampokaumo wa'a ntadunja pai tau lo'e mabasa uki setu, bare'e nakoto. Maekamo raja i Datu, kandende² witinja, kalou² langkedanja, momberongko² wukotunja, naepe ewa malentemo wukunja, makunimo lionja. Ri ra ngkapari ndajanja se'i, djelamo inenja, nato'o: Ne'e boi lingu rajamu anaku, maka njau bare'e naintjani wa'a ntadunja pai tau lo'e mabasa uki setu, re'epa samba'a tau anu ri wawo ngkalo'enja, anu bare'epa nupekitima, i Danieli. Tau setu ndapapaintjani mPue Ala pura² anu mesambuni, sangaja² naintjani posoki nu uki setu anu ri rindi. Napedongeka i Belisasa pau inenja, napekitima i Danieli, nato'o: Ane nuto'oka jaku posoki uki setu anu nauki ri rindi sindate, da kuwaika siko badju soti mawaa pai rante wujawa, nepa da kulanti siko pantondaku ri poparenta. Mesono i Danieli: Njau bare'e jisaro jaku, sangaja² da kudasaka komi uki setu. Nipedongeka mpodago, maka nuntu mPue Ala setu, djela ri komi. Uki setu togo ndjumi, ewase'e: Raimba, tatimba, tatila. Ane posokinja, sangaja² kono komi. Maka ndaimbamo mPue Ala eo ngkatuwumi ri wawo lino se'i, ganamo imbanja. Ndatimbamo mPue Ala wa'a ngkadagomi pai kadja'ami, manga'a ri dago, manee ri dja'a. Ndatilamo mPue Ala tanami, ndawaikamo i Datu nTo Parasi.

Maekamo kodjo raja i Datu Belisasa, madonge posoki nu uki ri rindi. Nawaika i Danieli badju soti pai rante wujawa, nalanti pantondanja ri poparenta. Ungka riria mageromo

susa, bare'emo tumbu raja ntau. Ri wengi setu masuamo lipu Babeli, napesuaki i Datu nTo Parasi pai wa'a ntjurodadonja, napepate ntau setu i Datu Belisasa pai wa'a ntadulakonja, nasawan ~~ri kadatunja~~

100. I DANIELI NAKARIANI NU MALA'EKA RI WAJAU
KARE'E NTJINGA.

Maroo²mo i Datu nTo Parasi ri lipu Babeli. Ri wa'a mokole anu junu i Datu wungka eo bare'e re'e ewa i Danieli, bara sangkudja kalo'e junu i Datu pura², sangaja² ~~si~~ ri wawo ngkalo'enja. Ntje'e pai napaaja kodjo ~~7~~ Datu i Danieli setu paikanja manjaumo raja wa'a mokole anu riara i Datu setu, maka nakita ntau setu, i Danieli napakabangke ~~7~~ Datu, ewa aru malolomo katuwunja. Ntje'e pai napampepali wa'a mokole setu kira² da manawusaka i Danieli. Sangkani djelamo tau setu ri Datu, nato'o: Komi, Pue, kakita bangke mpodago, lamo a katuwumi. Bara nundjaa² anu bare'e ri kami, ~~7~~ nikoto mawai ane mapuru rajami, ane bare'e, bare'e. Nundjaamo da kapekakaika ri wa'a lamo a? Komimo kapo-lamo a, aginja ri komimo da pekakai mami. Ntje'e pai kapampombeto'oka, da kato'oka komi: Ne'e ~~7~~ niwai ri raja anu sambuja tau da mekakai ri lamo a, bara ri Pue Ala, bara ri tau, djamo ri komi da pekakainja, nakanoto ndaja kakominjamo anu napolamo a ntau pura². Ane re'e tau bare'e naaja padikami se'i, da ~~7~~ manawusaka ri wajau kare'e ntjinga, da napangkoni ntjinga lairia.

Na'io kamo i Datu, pindongo, bare'e naposo ~~7~~ ri rajanja kadja'a mpompau ntau setu. Maka mombeto'o²mo wa'a mokole: Ewambe'i djajata da manawusaka i Danieli? Da

Hakams kadatoenja.

H i Danieli

T noe

F noe

7nd

4nd

Hndi

1oki

7nd

L^m

1st

tapenuntukaⁱ ri Datu, bare'e salanja, paikanja takita panjombanja ri Pue Ala wungka eo; ntje'emo da napontjuruka ri Datu.

Mewalimo kodjo kira² ntau madja'a setu. Maka bare'e naaja i Danieli padika i Datu setu. Ane mapepa rajanja, bara mawongko rajanja, bara mawengi, bara mareme, mekakaimo ri Pue Ala si'a, bare'e naaja pau i Datu. Ntje'emo anu natunggai ntau madja'a setu, pai nakandjo'u ri Datu, ewase'i panto'onja: Bare'e ⁷nito'o, ri raja ^{anc} sambuja bare'e madago mekakai ri lamoa, bara ri Pue Ala, bara ri tau, sangadi ri komi? Pai se'i kakitamo i Danieli, anu ⁷iaja wungka eo, bare'e naowe² mekakai ri Pue Ala. Banja bara bare'e nadonge padikami, naintjanimo kodjo, paikanja bare'e naaja, nato'o: bare'e da kuowe² mekakai ri Pue Ala, njau bangke i Datu, sangaja² Pue Ala ri wawoa. Ntje'e pai kapanto'oka komi: da ⁷ipekisoko i Danieli, da ⁷inawusaka ri wajau kare'e ntjinga, maka ewase'e panto'omi.

Maparimo naepe i Datu, ⁷aposomo ri rajanja, i Danieli nanawusakamo ntau madja'a setu. Napepali i Datu djaja da nalapasaka i Danieli, bare'e narata, maka roomo na'ioka anu napombeto'oka wa'a mokole jununja. Mau manee rajanja, napokaumo tau da mantjoko i Danieli. Laukamo reme, ndjo'umo i Datu pai wa'a mokole ri wobo mbajau, kalau ntjinga au napatuwu i Datu. Najalimo watu bangke ri wobo mbajau, nanawusaka i Danieli, nawali-dampo muni wobo mbajau, pajamo i Danieli. Meboo²mo i Datu, nato'oka i Danieli: Pue Ala, anu bangke kuasaa, da mangkariani siko, Danieli, boi nakoni ntjinga.

Mewalilimo i Datu ri langkanae. Mawengi, ⁷adikaka kinan'anja, be napodjo mangkoni, dodongoromo, be naseko tau. Masae moturumo, be nale'o jore, dja i Danieli naendo², bare'e tepasalero rajanja. Bare'epa tudu reme ri tana,

nasale

membangumo i Datu, napeboo tau, ~~napokau~~ da jununja ndjo'u ri wajau kare'e ntjinga. Djelamo, napekijali watu palo mbajau, metiromo i Datu ri wobo mbajau, meboo², nato'o: Boo, Danieli, siko bara ndatuwuri kodjo mPue Ala, anu nupanjombaka wungka eo? Mesono i Danieli: Se'i jaku, Pue, tuwu kodjo. Jaku ndakarianimo nu mala'eka ndasuro mPue Ala, ntje'e mampakanondo raja ntjinga, ~~napigati ntjinga nganganja~~, napurunaka kajupanja, bare'e nadjama jaku, dja rodo² ri tongo ntjinga jaku mposambengi roo. Paikanja da ~~nito'oka~~ jaku, nundjaa kodjo salaku ri komi, pai ~~nipa-~~ dikamo jaku ewantje'i? Mesono i Datu: Bare'e, djamo nuntu ntau madja'a kupedongeka, bare'e re'e salamu, pai bangkemo sala ntau manuntuki siko riaku. Ungka lairia napokau i Datu jununja, naoretaka i Danieli ri wajau, tau manuntuki si'a ri Datu nanawusaka ri ra mbajau, bare'epa sako tudu ri tana, nasokomo ntjinga, dja ilawu rata, naposempaimo koronja, nakoni. Nato'o i Datu: Bara i sema da rajanja mekakai ri Pue Ala, napekakaimo, bare'e kupetangani, maka bangke kodjo kuasaa.

1/2 101. PEWALILI NTO JAHUDI RI JERUSALE.

Kapate i Datu Belisasa ri kasua nu lipunja Babeli, nasa-wani iwalinja i Datu nTo Parasi, i Sirusi to'onja. Mapuru raja i Datu Sirusi ri wa'a nTo Jahudi, maka nakita kamawo ndajanja ri tana ntau piamonja pai ri lipu Jerusale. Ntje'e pai napanto'oka To Jahudi: Ane bangke rajami da mewalili ri Jerusale, ~~nipewalilimo~~: bare'e kupetangani. Maka jaku ndawaika mPue Ala kuasa bangke, paliliku salumbu, maria tana ntau kupetumpu. Da ~~niwali-mpakoroka~~ Banua mPa-

1/20

1 nganga ufjunga napi^ose

7nd

7nd

10th dnd

Ind

Lmp

F Tados
in Panjomba
de tosonja

Hngajoe

jomba ri Pue Ala, da nd ~~ri~~wangu muni lipu Jerusale, pura² parewa wujawa anu napamuru i Datu Nebukanesa ri Jerusale owi kuwaika muni komi, da ~~ri~~ipangkoto manjomba ri Pue Ala gori² padika i Nabi Musa, anu nalulu ntau piamomi.

Mawongkomo raja n'To Jahudi madonge nuntu i Datu Sirusi, mariamo mampokono mewalili ri tana ntu'anja pai ri lipu Jerusale. Tau setu limandiwumo imbanja, sa'e tadu mpanjomba, tadulakonja i Pandita Bangke Josua, sa'e tau wungka eo, tadulakonja i Serubabe.

Moiwomo tau setu, ndjo'u ri Jerusale. Malengi pelindjanja, maka salumbu gaga tau, sa'e tu'amo, sa'e we'a, sa'e ananggodu, bare'e magasi. Patambuja pelindjanja, nepa djela ri Jerusale. Nakita lipu ntu'anja anu ma'ai kadagonja owi, mageromo, maka ungka ngkageronja owi bare'emo Jawali-wangu. Tesebumo riunja tau setu, mampepali da kare'enja; puramo napakoroka ntje'e, mewalilimo ri Jerusale. Nawangumo lampa'ani watu bangke, ri kare'e nu lampa'ani bangke owi, nepa nasambale bimba, mbula, djapi, gori mpampowia ntau piamonja. Puramo setu, natepu'umo mawangu Banua mPanjomba ri wakanja owi. Montua-ntuangi wa'a ntadu mpanjomba, mo~~ngga~~, mawongko raja ntau sondu, mangkita Banua mPanjomba da Jawali-wangu, lipu Jerusale da Japeari muni. Dja tau tu'a motumangi, maka naendopa Banua mPanjomba anu nageromo i Datu Nebukanesa, nakita anu da Jawangu se'i² ri wakanja owi, banja ewa au owi da kabangkenja pai kadagonja. Ntje'e anu natangisi ntau tu'a setu. Paikanja tau setu nasekomo i Nabi Hagai, nato'o: Ne'e tumangi komi; njau banja ewa Banua mPanjomba owi da kabangkenja, sangaja² da ndapokono mPue Ala Banua mPanjomba se'i, sangaja² da ndapakadago pearita ri lipu Jerusale se'i. Maka banja kabangke mBanua mPanjomba

anu ndakitanaka mPue Ala, djamo kajoa ndaja ntau manjomba ri Banua mPanjomba pai ndapampokono.

Ntongo Tapowia Banua mPanjomba setu, djelamo kabosenja nTo Samaria ri Jerusale, momberata pai i Serubabe pai i Pandita Bangke Josua. Simpadopa, napeoasi i Serubabe pai i Josua: Nundjaa Tikama'ika? Mesono To Samaria: Kakita komi mawangu muni Banua mPanjomba ri Pue Ala, kami wo'u manjomba ri Pue Ala, aginja da sangkani² kita mawangu Banua mPanjomba da wo'u. Mesono i Serubabe pai i Josua: Bare'e kawai, maka komi bare'e maliogu katojahudimi, komi To Jahudi sinambira, To Asuri sinambira, bare'e montjo panjombami ri Pue Ala, maka komi topolamo sinambira. Boi sigalo panjomba mami ri Pue Ala pai polamoami, ntje'e pai nakabare'e kawai da sintuwu kita mawangu Banua mPanjomba pai lipu Jerusale.

Mewalili To Samaria, kodimo rajanja. Da napetangani To Jahudi mawangu Banua mPanjomba, bare'e nakoto. Ntje'e pai napanuntuki ntau setu To Jahudi ri Datu ri Babeli, banjamo i Datu Sirusi maka ntje'e matemo, nasawanimo nu ananja. Naajamo i Datu nuntu ntau setu, napokau tau da ndjo'u ri Jerusale, manto'oka To Jahudi da naowemo mawangu Banua mPanjomba pai lipu Jerusale. Mapari naepe nTo Jahudi; se'i madagomo pawangu mBanua mPanjomba, nawaimo i Datu Sirusi, paikanja napetangani nu ananja. Pai bare'e masae mate i Datu setu. Metompamo To Jahudi ri sawaninja da mawangu Banua mPanjomba pai lipu Jerusale, na'ioka i Datu da wo'u. Maria To Jahudi, anu maroo²pa ri tana Babeli, mewalilimo muni ri lipu ntu'anja, modjuju pai To Jahudi anu masaemo pewalilinja, mampakapuri Banua mPanjomba pai lipu Jerusale. Masae, puramo. Ungka mpewalili i Serubabe, i Josua

T nd

H / Fadoe m Graupimba

H / 200

12

ape

pai wa'a jununja, siompuju nta'umo, nepa pura mpodago Banua mPanjomba pai lipu Jerusale.

Kapuranjamo se'e, mosusa tau, bangke posusanja, maka mawongko rajanja mangkita lipu ntu'anja membangu muni, Banua mPanjomba toamo muni, maroo²mo To Jahudi ri lipu Jerusale, manjombamo ri Pue Ala ewa i owi.

102. LAOLITA I SETERI.

Mariamo To Jahudi mewalilimo ri tananja, paikanja maria wo'u maroo² ri tana Babeli. Sa'e ri lipu Babeli pearinja, sa'e ntaninja kare'enja, maka bare'e napetangani i Datu ri Babeli da ndjo'u bara rimbe'i papokononja. Mewali, tesebumo To Jahudi, mariambakamo karoo²nja.

Njanja i Datu ri Babeli, ane poudjamo, melimba ri lipu bangke samba'a, Susana to'onja, dja ri poreme ri lipu Babeli kare'enja. Mewali sangkani maroo² i Datu ri lipu Susana, montjongkamo si'a da mosusa, pitumbengi posusanja. Dje-lamo ri matanja, ma'aimo kadoro ntau molega, mawongko raja i Datu, napeboo tau, nato'o: Timakaku rongoku i Wasati, to'oka si'a da morengko madago², da napangkita ntau pura² kadolidinja. Ndjo'umo tau napokau i Datu da mawawanaka i Wasati, bare'e napodjo, nato'o: Bare'e madago jaku i Datu we'a da ndatudjuka i Datu ri mata ntau pura², da napolegaka ngkabongo.

Butu nadonge i Datu pesono mbe'anja, napokarau. Kadjan-gai ndajanja pai napanto'o: Bare'emo kupodjo mamporongo i Wasati, bare'e napedongeka songkaku, kupoga'akamo. Naowemo i Datu mamporongo i Wasati, natadjimo.

Masae, nato'o i Datu da morongo wo'u, maka natadjimo

i Wasati. Ntje'e pai napamporongo i Seteri, ana we'a
 nTo Jahudi, pai bare'e naintjani i Datu katojahudinja. I Seteri
 setu ana ilu; ungka kapate inenja pai papanja, napatuwumo ^{nal}
 ana ngkasangkomponja i Modekai, napotukaka.

Maroo² ntano i Seteri ri langkanae, Datu we'amo katu-
 wunja. Tukakanja wo'u ri langkanaemo pearinja, maka
 nadikamo i Datu mangkariani baabaa ri langkanae, ma-
 mpeole tau mesua mesuwu, Mewali sangkani nadongemo i
 Modekai tau radua ~~mombeto'e~~ da mampepate i Datu, maka
 madja'a rajanja ri Datu. Butu nadonge i Modekai, napapa-
 intjanika tua'inja i Seteri anu natunggai ntau radua setu,
 da napampetumbuka i Datu. Butu nadonge i Datu, nape-
 kitima tau setu, pura² napekutana, narata montjomo gori
 mpampetumbu i Modekai, bare'emo nakoto ntau radua setu
 mesapu. Napekiukimo i Datu wa'anja setu ri sura, boi
 nakalingani kabuja ndaja i Modekai ri si'a.

Ri wa'a mokole anu junu i Datu wungka eo, samba'a
 bangke mpodago katuwunja, i Hamani to'onja. Tau setu
 ewa aru malolo lantinja, napedongeka i Datu ~~tau~~ anu
 nato'o i Hamani, bara nundjaa au naperapi i Hamani, sa-
 ngaja² nawai i Datu. Ane liu i Hamani ri djaja, metutu tau
 pura², mabangkei i mokole Hamani, podo i Modekai bare'e
 napodjo. Meoasi tau: Makudja bare'e nululu adata pura²,
 ane liu i Aru Malolo, bare'e nubangkei? Mesono i Modekai:
 Kami To Jahudi bare'e manjomba ri tau, dja Pue Ala kapa-
 njombaka. Malose kodjo raja i Hamani madonge pompau i
 Modekai, nato'o: Njau bangke lantiku, njau maria kodjo
 doiku, sangadi manjomba i Modekai riaku, nepa madago
 rajaku. Malose rajaku mangkita tau setu wungka eo, dja
 toa², ju jaku, sako metutu bare'e.

Ntje'e pai nakabare'e naowe² i Hamani manuntuki wa'a
 nTo Jahudi ri Datu, nato'o: Ewambe'imo setu, Pue, tau

Tngk

— mampombeto²ka

≡ waewoenja

> ane molioe

H wawainja

7nd

7nd

902

H 7

pura² ri tanami, wa'a mpalilimi, dja komi napedongeka, dja padikami nalulu pura², podo To Jahudi bare'e. Tau setu re'e adanja ngkalionja, wa'a padika mPue Ala nalulu, komi nadika ri ara mPue Ala. Sangadi simpontu pai padika mPue Ala padikami, nepa nalulu. Mesono i Datu: Bare'e kupokono anu ewantjetu; tangara ndajaku, nakasiwia² ada ntau pai ~~paianja~~ pura² ri tanaku, maka simbente paliliku pura². Siko, ewambe'i patudjumu? Mesono i Hamani: Ane jaku da manto'o patudjuku, Pue, To Jahudi setu da ~~hipe~~ pate pura², ngke'ana²nja, ngkewe'a²nja, maka bare'e napodjo malulu ada mpalilimi pura². Mesono i Datu: Madago, djamo siko da montjongka da pampepate. To Jahudi, siko mampakanoto eonja. Mawongkomo raja i Hamani, nato'o: Bara toapa se'i², i Modekai, bare'e masae da madungka, ane kupepatemo.

Butu nadonge wa'a nTo Jahudi songka i Hamani na'ioka^{mo} i Datu, mapari naepe, bare'e naowe² tumangi, bare'emo mangkoni, bare'emo jore, nato'o: Nundjaa sala mami pai dja da ~~paepate~~ ngkabongo? Napokaumo i Modekai tau ndjo'u ri tua'inja i Seteri, manto'oka si'a: Bara nudongemo songka i Hamani, nda'iokamo i Datu, nato'o: kita To Jahudi pura² da ~~paepate~~? Ntje'e pai kapanto'o, siko da ndjo'u ri Datu, langkaimu, to'oka, ne'e kodjo ndapapewali songka i Hamani, maka dja kadja'a ndaja ntau setu pai napanuntuki kita ri Datu, pai ndapo'iomo i Datu. Ane nupotowe kami, da ndjo'umo kodjo ri Datu, da tuwuri kami, pindongo. Mesonomo i Seteri: To'oka tukakaku i Modekai: Jaku wo'u kudongemo songka i Hamani nda'ioka i Datu; masaemo da kandjo'uku paikanja se'i kaparinja: bare'e ndawai i Datu tau da ndjo'u ri sira, sangadi ndapekitima. Ane ndjo'u ngkalionja tau, sangaja² ndapepate, sangadi ndatondjuku i Datu tokoa wujawa. Paikanja togo-

mbengipa jaku da ndjo'u ri Datu, bara da ndapepate, bara da ndatuwuri jaku, sangaja² da ndjo'u. Dja ne'e taowe² mekakai ri Pue Ala, da ndapokapuru kita, da ndapakabuja raja i Datu mantondjuka jaku tokoa wujawa, kandjo'uku ri sira karemenja.

Ungka lairia, bare'e naowe² i Seteri mekakai ri Pue Ala, nato'o mpekekainja: Pue Ala, Tipakabuja raja i Datu, da ndapedongeka pauku, da ndatondjuka jaku tokoa wujawa boi mate jaku. Pusamo togombengi, nato'o: Jaku da ndjo'u ri Datu. Ndjo'umo kodjo i Seteri, mau be ndapeboo, mesuamo ri lintju kalau i Datu. Butu nakita i Datu, napodjingki ndaja kama'i ndongonja, bare'e napeboo, dja ma'i ngkalionja, naliunaka ada langkanae. Da napodjangai, bare'e nakoto, maka ndapakabuja mPue Ala rajanja pai napampomawo we'anja. Mosumo i Seteri, natondjuka i Datu si'a tokonja wujawa. Manga'amo raja i Seteri, sowamo paunja, nato'o: Anu kukama'ika se'i, Pue Datu, wa'anja ma'i maaja komi pai i Mokole Hamani da mangkoni naini sangkani² pai jaku. Mesono i Datu: Kupokono, naini da ndjo'u kami. Djelamo i Datu pai i Hamani, mangkoni sangkani² pai i Seteri. Ntongo mangkoni, meoasi i Datu: Nundjaa da nuto'oka jaku pai nupaaja kami da mangkoni pai siko? Mesono i Seteri: Wa'anja Pue, ane mabuja rajami, raneo komi pai i Mokole Hamani da ma'i wo'u mangkoni pai jaku, nepa da kuto'oka komi anu ri rajaku.

Roo mangkoni, mewalili i Datu ri langkanae, i Hamani wo'u mewalili ri banuanja. Djela lai rongonja, nato'o: Se'i jaku bangkemo kodjo, maka ndaaja i Datu we'a da mangkoni pai sira samboko, raneo wo'u kami pai i Datu da mangkoni ri Datu we'a. Djamo si'a kupokalose, mangkita i Modekai, be ntu'u naaja jaku; ~~tu~~ jaku bara metutu bare'e, dja lionja/ewa be nakita jaku. Madja'a rajaku, jaku dja

7ri

7 Boo

7 ud

1 amo

1 molise

H maločka

H udipapo

naposari ntau setu. Mesono rongonja: Bare'e nda'ioka i Datu siko da mampepate To Jahudi pura²? Pakorokamo kadju pai kajoro, petompa ri Datu da ~~maloc~~ i Modekai ndjairia, sangaja² da ndawai. Mawongkomo raja i Hamani, madonge pau mbe'anja. A, nato'o, io, ntje'e da kupetompaka kodjo ri Datu.

Mawengimo, jore tau, dja i Datu be nale'o jore. Mawowe rajanja, napeboo tau, nato'o: Pebasakaku laolita mpoparentaku, mawila rajaku, bare'e kukoto jore. Natima ntau sura, nabasa. Djela ri laolita i Modekai mampetumbu kadja'andaja ntau radua owi, anu da mampepate i Datu, napape'onto i Datu tau mabasa, napekutana: Bara narata i Modekai saronja mantuwuri jaku? Mesono tau mabasa: Bare'epa, Pue. Mesono i Datu: A, maea matakku, be sako kusilika si'a kabuja ndajanja. Ungka lairia marememo, membangu i Datu. Momberata pai i Hamani, nato'o i Datu: Nundjaamo da kupowiaka tau au da kusilika kabuja ndajanja riaku? Panto'o ndaja i Hamani: Sangaja² jaku anu ndato'o i Datu, aginja da kuto'okamo i Datu bara nundjaa anu bangke mpodago, nakabangke ngkateto'oku. Ntje'e pai napanto'oka i Datu: Ane da kuto'o gori ndajaku, Pue, tau setu da ~~hip~~ pudjuka pudju ngkoromi, parewami da ~~hip~~ patakaka, njarami da ~~hip~~ dipapelambaka, da ~~hip~~ takeni mponjara ri tongo lipu, da napangkita ntau sondo; samba'a mokole da mesindiu, meboo²: Ewase'emo ~~hip~~ p^asili i Datu ri tau anu mabuja rajanja ri sira. Mesono i Datu: Ane ewase'e patudjumu, pakoroka njaraku pai pudju ngkoro ewa anuku, parewa pai rengkoku pura², waika i Modekai da nasabo, maka kuendomo se'i² kabuja ndajanja riaku, be sawe kusilika bara ndjaa².

Malosemo kodjo raja i Hamani, madonge pesono i Datu. Paikanja nasambunikamo ri Datu kalose ndajanja, napokaumo tau mampakoroka njara i Datu, pudju ngkoronja pai parewanja, napapopudjuka i Modekai, napokau wo'u samba'a

mokole da melindja ri suaranja, meboo²: Ewase^di p^asili i Datu ri tau anu mabuja rajanja ri sira.

Roomo setu, ndjo'umo i Datu pai i Hamani ri Datu we'a i Seteri, da mangkoni ndjairia. Ntongo' mangkoni nato'o i Seteri ri rajanja: Da kusowanakamo pauku ri Datu, maka ndapapenaamo mPue Ala raja i nDatu pai ndapampakabangkemo tukakaku i Modekai, au da nanawusaka i Hamani. Bare'emo ntano ndaaja gaga ~~X~~ Datu i Hamani. Ntje'e pai napanto'o i Seteri: Ane da kusowanakamo pekakaiku ri komi, Pue, da ndnituwuri jaku pai wa'a ndja'iku. Mesono i Datu: Da kutuwuri ewambe'i? i sema da rajanja mampepate ^{siko} komi pai wa'a ndja'imu? Mesono i Seteri: Jaku, Pue, To Jahudi, pai se'imo i Hamani, ndni'okamo songkanja da mampepate kami pura². Ntje'e pai kupekakai ri komi: Da ndnituwuri jaku pai wa'a ndja'iku. Nepa natudju i Seteri i Hamani, nato'o: Ntje'emo da mampepate kami. Nakita i Datu tesaluntengkumo i Hamani, bare'e nakoto mesono. Ma'aimo karau ndaja i Datu, mangkita kadja'a ndaja i Hamani, mena'u ri tana, melindja² ri soma. Mesono tau: Silaumo Pue, ri banua i Hamani, ndawangumo kadju, ndaso'oka kajoro, da ndkapaloeka i Modekai. Mesono i Datu: Sokomo i Hamani, loeka ri kadju setu. Matemo i Hamani, nasawani i Modekai, ntje'emo Aru Malolo ri poparenta i Datu nTo Parasi. Majoamo kodjo powia² i Modekai pura², bare'e nawai To Jahudi ndvapepate, pura² natuwuri. Rantani tuwu i Datu we'a Seteri pai i Aru Malolo Modekai madago kodjo katuwu nTo Jahudi ri poparenta i Datu nTo Parasi. Naepemo nTo Jahudi kapuru ndaja mPue Ala mangkariani ~~fiq~~, pai nakatuwu pura². Samba'a To Jahudi i Datu we'a, samba'a i Aru Malolo, bare'e naowe² mangkariani dja'inja pura² pai mompau² pai i Datu, nakabuja ndaja i Datu ri wa'a nTo Jahudi.

~~two~~

H. two Se's

H Tadesa in Panjumba

F ms kana

7 i Antiohos ts'anya

H mampoka

9 wa' a nta

L ngk

14
103. I ~~PANDITA~~ MATATIA.

Puramo mate i Datu nTo Parasi, nasawani nu ananja pai makumpunja bara tesangkudja. Masae i Datu setu nanangi i Datu nTo Garika, tau ma'ai kakodjenja, pura² datu anu nakandjo'u nanangi. Dja mate ntje'e, bare'e moana, nasawani wa'a ntadulakonja, napotila²/~~anu~~ da napotumpu ntjamba'a ntjamba'a. Konomo To Jahudi naparentamo nu mokole samba'a⁷ ri lipu Antiokia kare'enja. Tau setu madja'a rajanja ri To Jahudi, bare'emo nawai manjomba ri Pue Ala, nariso² tau da manjomba ri lamo^a; ane bare'e napodjo, napepate. Maria To Jahudi maeka rajanja, natalikusimo Pue Ala, manjomba ri wa'a lamo^a. Dja sa'e bare'e napodjo, nato'o: Kami bare'e kapodjo mantalikusi Pue Ala; ungka pampowia mPue Ala tana pai jangi, ungka ntau piamota bare'e ndaowe² mPue Ala mampokapuru kita, ne'e takalingani wa'a ngkabuja ndaja mPue Ala ri kita pura². Pagonja samba'a Pandita, i Matatia to'onja, maroso kodjo rajanja mampatudju tau, da mekekeni mainti² ri Pue Ala. Pandita setu nakanarasi ntau au napokau i Mokole, da ~~kapomp~~sambiraka⁷ te polamo^a, bare'e napodjo. Nawangumo ntau setu lampa'ani, nato'oka i Matatia: Panjombamo ri lamo^a! Kabare'enja napodjo i Matatia, napeboo ntau setu To Jahudi samba'a. Kaeka ndajanja da rapepate, ndjo'umo tau setu ri lampa'ani, da manjomba ri lamo^a. Butu nakita i Matatia, maraumo rajanja, nato'oka tau setu: Siko ipasala ri Pue Ala; ungka kakodi²mu nuintjanimo Pue Ala, pai da manjomba ri lamo^a siko? Bare'e kuwai! Butu mompau ewase'e, nadjolomo mpenainja tau setu, liu² mate, nepa napepate wo'u tau napokau i Mokole pura². Roomo setu nagero lampa'ani anu ~~fawanguka~~ lamo^a, nepa ndjo'u ri

nd

wa'a lipu anu mosu, narua lampa'ani lamo². Napokau i Mokole surodadonja da ndjo'u mantjoko i Matatia, bare'e nakoto, maka maroso raja i Matatia, narumba surodado i Mokole, bare'e napokaeka.

Puramo nadungkalaka lampa'ani lamo², naepe i Matatia da mate. Napeboo ananja tuama alima, paka tau makodje, maliogu rajanja ri Pue Ala. Singkandomumo, nato'o: Se'imo jaku da mate, paikanja komi, ⁺ikitamo powiaku pura², ntje'e da ⁺ilulu. Pekekeni mainti² ri Pue Ala, ne'e ⁺ipalaika; ane ⁺ilulu Pue Ala, da ndawawanaka komi, bare'e da nanangi ntau. Se'imo tukakami i Simo, tau lo'e, majoa patudjunja, ntje'e da ⁺ipopapa. Se'i tua'inja i Juda, tau makodje mpodago. si'a da ⁺ipotadulako. Da kupalaimo komi, ⁺ndakariani mPue Ala komi.

Ungka lairia matemo i Matatia, natangisi nu ananja pai wa'a nTo Jahudi anu majoa rajanja, nepa ⁺ratana ri lipu ntu'anja.

15- 104. KAKODJE I JUDA, ANA I MATATIA.

Kapate i Matatia, bangkemo poiwali nTo Jahudi pai i Mokole ⁺ri Antiokia. Paikanja njau maria surodadonja, bare'e nakoto i Mokole, wa'a ntadulakonja panangi, maka makodje i Juda pai kasangkomponja; pekekeninja ri Pue Ala pai nakabare'e maeka rajanja. Nadongemo i ~~Datu~~ ⁺ri Antiokia kapate ntjurodadonja pai wa'a ntadulakonja, ma-
eamo matanja, maka naepemo, bare'e nakoto ri tau anu ndawawanaka mPue Ala. Kapari ndajanja se'i, madju'amo, masae mate, napere mpepa ndajanja.

Kapate i Mokole se'e, nasawani nu ananja. Tau setu

+ poera,^e

7nd

H ndiposaroe papa.

♀ sangaja^e da

1nd

10°

F Antiskoe

H Mokole

10'

10'

— ndapa-
pakitaka

Fnd

L Nd

— me'selaja
ri toawonja.

mangurapa, bare'epa nakoto m*fi*wali. Ri ra ngkawase'enja, ndjo'umo i Juda pai jununja ri Jerusale, napakadagomo muni Banua mPanjomba, nawali-mpakajoa muni panjomba montjo ri Pue Ala, bare'emo nataha ntau manjomba ri lamo.

Masae montjongkamo wo'u i Mokole ri Antiokia da m*fi*wali pai To Jahudi. Maria kodjo surodado naromusi, njara pai kareta napakoroka, nakeni wo'u gadja, anu ma'ai ngkabangke pai marate kodjo engonja. Ane ~~lapapeoleka~~ gadja setu bara ndjaa anu mawaa, maramedamo rajanja, liu² molontjo ri iwali, nawembo nu engonja ewa pale, nadungkalaka, nepa najongkosi, malesa. Gadja nu Mokole setu togompuju pai radua. Ri wawo ntalikunja ~~fapataka~~ banua dopi, lau surodado bara teruampuju. Napokaeka kodjo nTo Jahudi gadja setu, paikanja bare'e naowe² i Juda manto'oka jununja: Xipakaroso rajami, wa'a gadja setu ne'e ~~xipokaeka~~, tau setu maria, paikanja kita se'i ndawawanaka mPue Ala. Ungka lairia mesuwumo To Jahudi, napesuwuki iwalinja, nanangi, maka bare'e nakoto nu iwali, mangkita kakodje i Juda pai wa'a jununja. Maria wo'u gadja napepate. Nakita i Eleasa, kasangkomp*o* i Juda, samba'a gadja anu ma'ai ngkabangke. ~~fapaporengko~~ madago², maria surodado ~~mampelambz~~. Nato'o ndaja i Eleasa: Bara si'amo gadja i Mokole; ane ntje'e kupepate da mate wo'u i Mokole. Ntje'e pai napolontjo liu² ri gadja setu; wa'a iwali anu mantolilimi gadja napapewaenggo pura², sa'e napepate. Djela ri gadja, mesua ri ara ngkomponja, nepa nasombu mpenainja ndeku ri raja ngkomponja, sarii taononja. Madungka gadja, matemo wa'a ntjurodado ri wawonja, paikanja be lau i Mokole. Matemo wo'u i Eleasa, napere gadja madungka, paikanja panangimo iwali, maeka rajanja.

105. KAPATE I JUDA. TO JAHUDI NAPOPALILI nTO ROMA.

Mariangkanipa ungka lairia nanangi i Juda i Mokole ri Antiokia setu, masae nato'o i Juda da naowemo m*oi*wali, maka bare'emo nale'o ntau modjamaa, kabare'enja madago tana pai ue. Setu pai napampokau i Juda radua tau da ndjo'u ri To Roma, da modjandji pai i Datu ri Roma: ne'e mombelapasaka To Roma pai To Jahudi, da ma'intimo posintuwunja, ewa tau sangkompo. M*oi*wali To Roma, ne'e natambo nTo Jahudi, m*oi*wali To Jahudi, ne'e natambo nTo Roma. Napokonomo nTo Roma pompau i Juda, na'ioka da mosintuwu, da mombetundugi ri p*oi*wali.

Ri ra ngkawase'enja, moiwo wo'u i Mokole ri Antiokia, da nap*oi*walika To Jahudi. Maria gaga surodadonja, makamo raja nTo Jahudi, napalaika i Juda, podu uajuatu jununja maroo². Mogombo i Juda pai jununja, nato'o: Kita se'i dja pongoli, maria junuta metambo, paikanja bare'e takoto mombekadago pai i Mokole ri Antiokia, sangaja² da nadjeani kita. Bara da mate ri p*oi*wali, bara da tuwu. da tapesuwukimo. Mesuwumo kodjo i Juda pai jununja, ma-wuro² pesuwunja, makodje p*oi*walinja. Iwali setu ruambaka kare'g, sa'e tondo kana, sa'e tondo kahi. Nanangi i Juda iwali sambira, molontjo, naduduki. Pedudukinja se'i, moiwomo iwali tondo kahi, anu bare'epa molengko, natonda taliku i Juda pai jununja, narata, napepate.

Kapate i Juda setu, maparimo naepe nTo Jahudi. Natanngisi tadulakonja anu makodje, anu mainti pekekeninja ri Pue Ala, pai maroso rajanja. Puramo natangisi, natana ri lipu ntu'anja, ri sori dajo mpapanja i Matatia.

Matemo i Juda, nasawani ntukakanja i Simo. Napakadagomo i Simo tana pai ue, naowemo nTo Jahudi m*oi*wali,

1mo
Lo

10'

10'

10' Lo

6 nja

10'

H Fadoe in Panjomba

H Fadoe in Panjomba

La
P noe

do ri

I nd

natepu'u ^{mo} muni modjamaa, mampomuja kadju mowua, bare'-emo re'e mampetangani da manjomba ri Pue Ala.

Matemo i Simo, nasawani nu ananja, n~~to~~onja madagopa tana pai ue nTo Jahudi, mainti posintuwu nTo Jahudi pai To Roma. I Simo pai ananja radua lantinja: sandjaja ~~Pa~~
~~nditi~~ Bangke, sandjajane Mokole nTo Jahudi.

Matemo ana i Simo, nasawani nu ananja, ntanoka makumpu i Simo. Ungka lairia bare'emo madago tana pai ue nTo Jahudi, maka makumpu i Simo banja ewa ngkainja pai papanja. Njau ~~Panditi~~ Bangke katuwunja, bare'e naaja Pue Ala. Ipu rajanja, bara da nanawusaka ntua'inja; ntje'e pai napampepate tua'inja. Bare'e masae kamokolenja, dja pusa santa'u, matemo, melua daa.

Kapatenja se'e nasawani ^o/mokole bara sangkudja mba'a, paka mokole madja'a. Anu katatogonja bare'e naowe² mopaiso pai tua'inja. Kabare'enja pura popaisanja, naporiojoti nTo Roma, naungku lipu Jerusale, bare'e masae, menau Mokole nTo Jahudi, bare'emo nakoto meewa.

Ungka lairia bare'emo bangke katuwu nu mokole nTo Jahudi, napopalili nTo Romamo, djamo To Roma anu madika mokole ri Jerusale, paikanja sangaja² re'e To Roma anu ri wawonja, ntje'e petoro lantinja. Lipu Kesaria ~~Cri~~
~~wiwi~~ ntasi ~~pearinja~~ Samba'a mokole anu nadika nTo Roma i Herode to'onja. Ntongonja ntje'e mokole, ~~l~~apoanamo i Pue Isa ri lipu Beteleme.

106. LAOLITA I AJUBI.

I piamo tuwu tau samba'a ri tana nTo Ara, i Ajubi to'onja, tau kore'e mpodago. Bimbanja pai djapinja maria kodjo, manoro ri ntjowunja, njaranja ri atunja. Maria wo'u

tau mangkambi pinatuwunja, setu wo'u podjamaanja nakariani ntau maria, mewali i Ajubi setu mokole kodjo katuwunja. Ananja sampuju: papitu tuama, tatogo we'a, moro-
ngomo pura², tepatanimo kare'enja, modjamaa, mangkambi pinatuwunja, ewa papanjamo se'e.

Bangke kodjo kateto'o i Ajubi, banja dja kakore'enja napobangke ngkatuwu, majoa wo'u rajanja, mainti pekekeninja ri Pue Ala. Maeka rajanja da masala ri Pue Ala; ane naintjani ananja masala ri Pue Ala, sangaja² napekaika, naperapika ananja kapuru ndaja ri Pue Ala, boi napontjuruka salanja ri Pue Ala.

Sangkani mosusa ananja, paikanja bare'e ndjo'u i Ajubi ri posusa, maka si'a mangkariani banuanja. Ntongo maroo² se'i, nakita i Ajubi taunja samba'a ma'i ri si'a, maliga polontjonja. Mosumo, nakita i Ajubi tau setu keawu, kelombu, keini, sakodi be sowa paunja, nakeni ngkangasanja molontjo. Djelamo, nato'o: Mapari, Pue, kita; kami ntongo momanggi ri podjamaa, djelamo To Ara modjampa, banua mami nagero, anu mami puramo natima, ana pai we'a mami napepate, sako junuku mate pura², djamo jaku au lapa pai kupampetumbu ri komi.

Ntongo mompaupa tau setu, se'i wo'u samba'a djela ri Ajubi, nato'o: Mapepa kita, Pue: kami mangkambi pinatuwumi, mogundumo ntjoroba, mokila, maria pinatuwumi pai topongkambi narintji berese, nepa tudu wo'u udja anu ma'ai ngkarombo, mesampo ue, nasambori lambara mpinatuwu, mate malodongi topongkambi pai pinatuwu, wuwunja kami mangkambi djamo jaku ^{do} tuwu, molontjo mai komi, da kupampetumbuka.

Bare'epa mesono i Ajubi, djelamo wo'u tau samba'a, nato'o: A, Pue, kapuru raja, kami bara tesangkudja ma'i mano'o njarami, mangkeni ulaja sondo, maka ~~tetoro~~ mowelua.

/asaka

70 de anse

HH tawalili oengka ni poweloaed.

/Ad

vnd

/ang

H5

Djelamo ri pada silau, kami nabungka ntau madja'a, ~~metu-~~nggai balu²mi. Mombetoto kami, bare'e kapoli, tau setu maria gaga mampesuwuki kami, matemo junuku pura², njara pai ulanja napamuru ntau setu, djamo jaku tuwu, pai kupampetumbu ri komi.

Butu pusa pompau ntau setu, djelapa samba'a, anu ka'aopo, nato'o: A, Pue, sakodi bare'e kukoto manto'oka komi bambari kukeni, gori ngkaneenja. ~~X~~ipakoroso rajami, da ~~x~~ipangkoto mampedongeka: Sindjau anami mosusa, singkandomu pura² ngkewe'a²nja, ngke'ana²nja, mangkoni, molega, mawongko rajanja. Ri ra ngkawase'enja, tudu ntjoroba lompiu, natoro ata ~~h~~abanua, manawu, madungka banua, napere anami, makumpumi pai taunja pura², liu² mate, wa'anjamo jaku anu tuwu se'i, madadu komi, da kupampetumbu.

Bare'emo nakoto i Ajubi mesono, da napeoasipa sa'e ri tau mampetumbu, bare'e sowa paunja. Metutu, nakamumu mpalenja lionja, molepe² ue matanja, mapari gaga naepe. Mekakaimo ri Pue Ala si'a, nato'o ri rajanja: O Pue, ~~x~~ipakaroso rajaku, kupangkoto m~~k~~okojo pepa ndajaku se'i, boi napere ntjusa jaku. Masae nepa sowa paunja, nato'o: Anu ndawaimo mPue Ala, ndawali-ntima muni; ma'ai kaparinja, paikanja kuunde to'o mPue Ala, maka sangaja² anua.

Se'imo i Ajubi, tau kore'e owi, measi²mo katuwunja. Motunda², mododongoro, paikanja bare'e madja'a pompaunja, napakaroso rajanja, wa'a ngkapepanja nap~~t~~tandje ri Pue Ala. Se'i wo'u koronja madju'a, meogumo tangga ri pelanja, maria mbaka pebetenja. Napokarikamo ntau si'a, napalaimo, ane nawawaka pangkoninja, dja ndjo'u nadjongawi mawaika, da naganggajo i Ajubi, bare'e nataha ntau da mosu. Se'i wo'u rongonja madja'a pesekonja. A, nato'o, be montjo Pue Ala, be majoa. Nu ndjaa kodjo salata pai ndapadikamo ewantje'e siko? Bare'e taowe² manjomba ri Pue

Ala, njau sangkani bare'e tatalikusi, bara taposari bare'e. Wenu pai naka ewantje'e pasilia kabuja ndajata? Da taowemo kodjo manjomba ri Pue Ala. Siko setu, Ajubi, ne'emo nuaja Pue Ala, to'o madja'a Pue Ala, bare'e jowenja faaja. Mesono i Ajubi: Bare'e kupokono paumu, tengo gaga siko. Mariamo tatima ri Pue Ala anu madago, bare'e wo'u da tatima anu madja'a? Ane jaku, bare'e da kulapasaka Pue Ala, ntonja kuaja ri kapepaku se'i.

Nadongemo bale i Ajubi tatogo kapari ngkatuwu balenja. Ntje'e pai napoiwomo, ndjo'u mampeole balenja madju'a. Kadjelanja se'e, kakita i Ajubi motunda², madusumo, ketangga sumangkor^o, maparimo naepe. Sakodi nasaja balenja i Ajubi, maka ntaninjamo kodjo lionja. Motunda tau tatogo setu ri suara i Ajubi, masae nepa sowa paunja. A, nato'o, ewambe'imo siko, bale, pai nakatedikanaka ewantje'e? Taintjanimo pura², tau majoa ndakariani mPue Ala, sangaja² ndapakadago katuwunja, bare'e re'e pepanja, bare'e re'e dju'anja. Pai se'imo kakita siko kono ndju'a ma'ai, anamu pai makumpumu matemo pura², taumu pai pinatuwumu pajamo sangkani. Pai kami se'i kasarumaka ~~file~~ tau majoa, metaka rajamu ri Pue Ala, bare'e nutaha mampowia anu madja'a, djamo joa nupepali. Se'i² kakitamo siko tau masala, manotomo ri raja mami re'e salamu anu nusambunika ri kami. Ntje'e pai kapanto'oka siko: To'oka kami salamu, anu bare'e kakita wungka eo. Ne'e nupakapeni rajamu. Sangadi nuto'oka kami salamu, nepa da manga'a rajamu. Ane mapeni rajamu, bare'e ndapokapuru mPue Ala siko. Ne'e kodjo nusambunika ri kami salamu, maka anu kakama'ika se'i, sangaja² da manga'ati sakodi pepa ndajamu.

Mesonomo i Ajubi: Jaku wo'u kuintjani, tau madja'a ndadjeani mPue Ala. Pai se'i kupomapari ndaja, bare'e kuintjani salaku ri Pue Ala. Ane kuintjani, bare'e da kusa-

Ind

Tnse

H narata

6 ouja

Tams

Tams H Kasikouja

— Koepokeparoe

— Koepelalasi

— Koemampoeendeka
Kapande ndajaloe

Lnd

— Pompasansi.

Lnd

mbunika ~~ni~~ komi. Ne'e nd hito'o mapeni rajaku; da kukoto mampakapeni rajaku, mangaepe kuasa mPue Ala ewantje'e? Da ndiajamo kodjo pauku, bare'e kuintjani salaku. Bare'e kulego tau, indaku ri tau kusompo pura², ane mesinta jaku, sangaja² kuwai bolosinja. Pura² anu kusabo, kuwaikamo muni tumpunja. Peoasimo ri tau pura², njau tau kaasi², bare'e kulego, njau anu ilu, bare'e kudjea²ni, njau tau bare'e dja'inja, bare'e kudja'ati, njau linggona, bare'e kupobebe. Ane re'e tau nadjea²ni nu jununja, sangaja² ~~lulapasaku~~, bara tau manawu ri indanja, sangaja² kuosu. Ane kukita tau maoro, kupakoni, ana ilu kupoana, tau buta kunini, tau madju'a ~~Tupokapuri~~. Banja bara maunde ~~Korok~~ pai kupanto'o; peoasimo ri tau pura², bara sangkudjamo tau kupatuwu, bara sangkudjamo kusorepaka, bara sangkudjamo kupapaowe ri potumanginja.

Mesonomo bale i Ajubi: Ane ewase'e, makudja pai nakatedikanaka ewase'e siko? Bara kajoa ndajamu pai ndapadjeanimi mPue Ala? Ne'e mompau² ewantje'e, to'oka kami salamu, kapangkoto mamperapi puru kasiko ri Pue Ala.

Madonge pau balenja setu, mapari naepe i Ajubi, tumanngimo. A, nato'o, madja'a setu, bare'e hiaja jaku. Moruana jaku mate, se'i ndapalaikamo mPue Ala, se'i wo'u komi ma'i mangkoho jaku, pai bare'e madago ~~po'eheni~~. Montjo, bare'e kulego komi, bare'epa kurata ndaja, bara nundjaa ndatunggai mPue Ala pai ndapadikamo jaku ewantje'e. Paikanja manoto ri rajaku, Pue Ala montjo, majoa, mapuru rajaa. Mau ri kapepaku se'i, sangaja² ndapakaroso rajaku, pai kupangkoto mekekeni ri Sira. Ne'e ~~hipakalingu~~ rajaku, ne'e maria gaga ~~hipeoasi~~. Da takoto mampepewoloka wa'a ndjaja mPue Ala? Ane taaja Pue Ala, da taaja ri kaparita, da taaja ri kadagota. Paikanja komi setu bare'e ~~huintjani~~ mampakajoa rajaku, dja ~~hirendosi~~, dja ~~hilinguni~~, dja ~~hipo-~~

karau jaku. Nundjaa ^{id} nikama'ika se'i? Bara ~~ku~~pekitima komi? Da ⁿⁱ iowemo mompakalenge rajaku, bare'emo kukoto! Ane bare'e maroso rajaku mekekeni ri Pue Ala, moruana da mate jaku. Dja ndapakaroso mPue Ala, pai nakaroso ndajaku ri wa'a mpepaku se'i.

Ungka lairia ndapokapurumo muni mPue Ala i Ajubi. Maka dju'anja anu ma'ai setu, masae² osamo. Naepemo i Ajubi, kita tau bare'e tarata ndaja wa'a ndjaja mPue Ala, bare'e takoto manto'o kadagonja bara kadja'anja. Madago kita tau ewa Pue Ala. Paikanja anu takoto se'i, mekekeni maroso² ri Pue Ala, pai ane narata mpepamo kita, da taaja kodjo towe ndaja mPue Ala. Sangaja² djaja ngkadago setu, bara mapari djaja ngkatuwuta, ne'e tasarumaka kadja'anja. maka madago katudunja, ntje'e da tasarumaka.

Osamo kadju'a i Ajubi, djelamo wo'u wa'a balenja, dja'inja, potunja, mangkoho si'a ri ka'osanja. Maria ngaja nakenika si'a, bare'e wo'u madja'a pompaunja, maka nato'o: Se'i² kaintjanimo pura², banja bara salamu anu ndapepali mPue Ala, dja wa'anja, ndapapaliu i Madja'a madjea²ni siko, da ndapangkita karoso ndajamu, mekekeni ri Sira. Pai kadagonja, bare'e kodjo nuowe mekakai ri Pue Ala, pai nakaroso ndajamu ri kaparinja pai ri kadagonja.

Ungka lairia moana wo'u i Ajubi, sampuju muni ananja, tuama papitu, we'a tatogo. Djapinja, njaranja, bimbanja maria muni, panangi anu iowi. Maratepa inosa i Ajubi, jabi satu nta'u tinuwunja, nepa mate.

aa

